

ГОЛЕМИТЕ СЪБИТИЯ

РЕЙМЪНД ЧАНДЛЪР

Христо Г. Данов
Пловдив

РЕЙМЪНД ЧАНДЛЪР ГОЛЕМИЯТ СЪН

Превод: Михаил Грынчаров

chitanka.info

Криминалният роман в литературата е нещо като патологията в медицината. Изучава човешкия организъм чрез болестните състояния и процеси в този организъм. Най-добрите произведения на криминалния жанр на Запада са отражение на едно общество, на неговите язви. Те безпощадно критикуват капиталистическите нрави, вътрешните машинации на това общество, връзката между престъпленията и политическия свят.

Американският писател Реймънд Чандлър е високо ценен от истинските познавачи на криминалния жанр и е считан за един от най-талантливите последователи на Дашиъл Хамет. Той съумява да доразвие и обогати реалистичното направление в криминалната литература. В романа си „Големият сън“ Чандлър създава една класическа криминална интрига, нелишена от тънко чувство за хумор, детайлност, динамика.

ЕДИН НЕУДАЧНИК В СВЕТА НА БОГАТИТЕ

Навремето Съмърсет Моам бе писал: „Дашиъл Хамет и Реймънд Чандлър са най-добрите представители на черния роман, като Чандлър е по-голям майстор.“ Неотдавна Труман Капоти нарече Чандлър „един от големите американски творци“. В интервала между тези две оценки редица други автори — чието цитиране би отнело премного място — са се изказвали в същия дух. Най-високо признание обаче Чандлър получава от страна на публиката. Произведенията му и днес все още биват филмирани или преиздавани в огромни тиражи. Много читатели даже не подозират, че Чандлър е отдавна умрял. Те го смятат за съвременен автор и вероятно имат основания за това.

Биографията на Чандлър е като биографията на повечето прогресивни американски писатели, принудени да минат през суровата школа на живота, преди да стигнат до литературата. Той е роден през 1888 в Чикаго и е едва седемгодишен, когато родителите му се разделят. Заминава с майка си в Англия, където получава образование. Взима участие във войната като доброволец, после се установява в Калифорния, опитва се да си изкара прехраната с физически труд, следва курсове по счетоводство. Образованието и интелектуалните качества му помагат да влезе в администрацията и бързо да се издигне до високи постове в сферите на петролната промишленост, с всички шансове да посвети живота си на тази дейност, която, както сам казва, дълбоко ненавижда.

Въпросът за съдбата на Чандлър бива решен не от самия Чандлър, а от избухването на голямата криза. През 1932 той загубва мястото си и остава на улицата. Това му осигурява достатъчно свободно време, за да поразмисли за бъдещето и да почне да пише.

Всъщност Чандлър почва да пише от младини. Той е едва 19-годишен, когато публикува първата си поема, и още преди войната сътрудничи в различни списания. Но всичко това е останало далеч в миналото. Сега, в разгара на голямата депресия, бившият поет,

бившият журналист, бившият надничар и бившият администратор, навършил вече 45 години, се опитва да проникне в литературното поприще откъм една съвсем друга страна. В продължение на пет месеца той търпеливо работи над новелата „Изнудваните не стрелят“. С тази новела, публикувана през 1933 в списание „Черна маска“, започва литературната кариера на Чандлър.

В областта на популярните жанрове на Запад съществува едно комерческо правило, което обикновено се превръща и в творчески принцип: след като авторът е предизвикал интерес у публиката, този интерес трябва да бъде редовно поддържан и щедро задоволяван. По силата на това правило даже писатели, нелишени от талант, произвеждат огромен брой романи, което неизбежно става за сметка на качеството. Джон Диксън Кар е публикувал над 50 тома. Агата Кристи — над 70, Джеймс Хадли Чеиз — също над 70, Ърл Стенли Гарднър — към 110, а Жорж Сименон — над 200, без да говорим за плеядата занаятчии, произвеждащи точно толкова книги, колкото издателят им поръча. Сравнен с подобни асове на жанра, Чандлър е отчайващо непродуктивен. Той е автор на осем романа, последният от които остава незавършен, и на две дузини разкази. Той не само пише трудно, но е твърде самокритичен към написаното, така че нерядко — основно го преработва или направо го унищожва. В редица писма до своя издател Чандлър се извинява за своята мудност и говори за творческите си мъки: „Написвам една сцена, прочитам я, намирам, че е лоша. Три дни по-късно я прочитам отново и намирам, че е ужасна. Ето как стоят нещата. Не можете да разчитате на мене“

Дашиъл Хамет бе първият писател, който стигна до простата и важна истина: криминалният роман трябва да бъде реалистичен роман, сиреч да отразява престъпленията, тъй както те възникват в буржоазната действителност. Една твърде черна действителност, от която именно се роди и тъй нареченият „черен роман“.

Реймънд Чандлър се оказа най-талантливият последовател на Хамет. Последовател в никакъв случай не означава подражател. Чандлър обогати жанра с нови находки. Той се опита да внесе повече човечност в студения и жесток свят на Хамет. Естествено романистът постигна това не като направи по-хуманни убийците, а като създаде един по-човечен главен герой.

Главният герой на Чандлър — също като този на Хамет — е частен детектив. Един дребен детектив, който няма дори секретарка. Един беден несретник, чието имущество се свежда до малката кола, до окачения под сакото люгер, до не особено елегантния костюм и до вечната тъмна шапка, която всеки момент може да бъде продупчена от някой куршум — заедно с намиращата се вътре глава. Името на този прозаичен герой, както вече бе казано, е Филип Марлоу.

Няма защо да се заблуждаваме — Марлоу е груб човек, макар не дотам груб като героите на Хамет. Той има остър език, силен юмрук, а понякога прибягва и до пистолета. Той си служи с хумора не за да развеселява хората, а да ги уязвява. Защото такава е професията му и такива са хората, с които има работа. И все пак лесно е да забележим, че през грубите обноски на героя нерядко прозира съчувствие и великодушие — не, разбира се, към мерзавците.

Макар съвременният преситен от информация читател да е далеч по-опитен и недоверчив от читателя през миналия век, с Филип Марлоу се случва същото, което някога се бе случило с Шерлок Холмс — публиката започва да вярва в неговото действително съществуване. Чандлър е обсипван с писма, чиито автори настояват да получат всевъзможни сведения за бита, привычките, вкусовете на един човек, който никога не е съществувал. При това тия кореспонденти предварително са си създали определени представа за героя и не е никак лесно да бъдат задоволени. „Вие, изглежда, знаете много повече неща за Филип Марлоу от мене — пише романистът на един подобен кореспондент, — тъй че може би трябва именно аз да ви задавам въпросите, които вие ми задавате.“

В желанието си да задоволи поне отчасти любопитството на своята публика, писателят все пак отговаря, доколкото му е възможно, на поставените въпроси, благодарение на което ние разполагаме с допълнителна информация за Марлоу, получена направо от неговия създател. В едно от писмата на тази тема Чандлър отбелязва: „Ако бунтът срещу корумпираното общество е признак на липса на зрелост, то Филип Марлоу е напълно инфантилен. Ако привычката да виждаш мръсотията там, където тя се намира, е белег за социална неспособност, то Марлоу е социално

неприспособим. Той е неудачник и това му е известно. Неудачник е, понеже няма пари.“

Да нямаш пари означава в онова общество да си достоен за презрение. Марлоу обаче е дотам нахален, та използва бедността си като предизвикателство спрямо своите богати клиенти. Той по разни начини им дава да разберат, че едва ли е възможно да бъдеш богат и честен едновременно. „Беден, но честен“ — тази максима в буржоазния свят се приема като хилаво самооправдание на некадърника. Именно за да оспори презрителното отношение към честността, Чандлър предоставя на героя си известни възможности за добра печалба, които Марлоу безучастно отхвърля. В последния си незавършен роман „Загадката на Пудъл Спринг“ авторът стига даже дотам, че оженва героя за милионерската щерка Линда, явяваща се по-рано в „Дългото сбогуване“. Но този богатшки финал съвсем не е финал, а само уловка. Марлоу няма да се възползува от парите на Линда и бракът ще се окаже краткотраен.

В едно писмо, където съобщава, че е решил само временно да задоми героя си, Чандлър между другото пише: „Смятам, че той винаги ще има някаква мизерна кантора, някаква квартира на самотник. Смятам, че винаги ще бъде събуждан в някакъв необичаен час от необичайни хора, за да предприема необичайни неща. Смятам, че това е орисията му — може би не най-завидната, но именно неговата? Никой няма да го направи богат, защото съдбата му е да бъде беден? Виждам го винаги в една безлюдна улица, сред безлюдни стаи, всякога застрашен и все пак непобеден?“

Марлоу по правило бива заблуждаван от клиентите си, спъван в своите действия от полицията и заплашван с убийство от престъпниците. Така той фактически е заставен да воюва срещу всички и да разчита единствено на себе си. Криминалната задача отстъпва място на опасното приключение. Ние вече не се вълнуваме толкова от въпроса кой е убиецът, а от това дали героят на свой ред няма да бъде убит, защото той често поставя на карта живота си.

Всъщност в името на какво рискува живота си Филип Марлоу? Той пет пари не дава за клиентите си, нерядко свързани с престъпния свят. Той не се интересува особено нито от печалбата, нито от женските съблазни. Той съчувствува на хората в беда и има една единствена страст: истината.

Опасна страст в един свят, изграден върху лъжата, корупцията, насилието. Луксозните места край Холивуд, из които героят е заставен да се подвизава, са нечисти места. Финансовата аристокрация, политическите кръгове, артистичните среди, гангстерските банди, продажните полицаи са взаимно свързани с престъпни връзки. Тук не обичат натрапниците, нито любопитните, а Филип Марлоу е един любопитен натрапник. Лесно е да си представим какво може да му се случи.

Случват му се наистина доста неща, и то не твърде приятни. И все пак, въпреки всички рискове, най-лошото не му се случва. Защото иначе историята на Марлоу не би могла да продължи. Но и защото в модерния черен роман, също както в най-древните народни приказки, правдата винаги побеждава. Тъкмо затуй черният роман на Чандлър съвсем не е така черен, както изглежда на пръв поглед.

Книгите на Хамет и Чандлър, макар привидно да са близки до масовата продукция, принципно се различават от нея. И не само с качеството на реализацията, а с нещо много по-основно. Масовата продукция представлява популяризация на буржоазните митове за индивидуалната свобода, за индивидуалния успех, за възможностите на трудолюбивия човек, за любовното и семейно щастие, за стойността на моралните принципи — всичко това в рамките на собственическото общество, на американския начин на живот.

Черният роман на Хамет, Чандлър, Томпсън представлява не утвърждаване, а разрушаване на тези митове. Това е една подривна литература, чийто безпощаден реализъм разяжда като сярна киселина фалшивите легенди, за да оголи скритата под тях грозота.

В обичайния криминален роман съществуват два свята: светът на порядъчните хора и този на престъпниците. В романите на Чандлър границата между тези два свята е заличена. Сам авторът посочва, че писателят на Запад е изправен пред „свят, където гангстери управляват градове и народи; където хотелите и ресторантите принадлежат на хора, забогатели от публични домове; където почтеният джентълмен може да се окаже бандит; където кметът на града е способен да извърши убийство за пари; където никой не може спокойно да се движи по тъмната улица, защото за закона и за реда само се приказва,“

За разлика от много свои колеги, Чандлър не се интересува особено от престъпниците по професия. Те са тук само епизодични герои. Те не са твърде интересни като хора, а подбудите им са достатъчно ясни. Авторът насочва вниманието си към високостоящи и уважавани персонажи. В „Големият сън“, „Високият прозорец“, „Сбогом, моя красавице“, „Дългото сбогуване“ убийците са от типа на „порядъчните“ хора, най-порядъчните, тези, дето притежават милиони.

Светът, обрисуван от Чандлър, е свят на пълната безизходица, може би не тъй кошмарна като при Кафка, но не по-малка заплашителна в мрачната си прозаичност. Правата на човека тук не са нищо повече от демагогски фрази. За да влезеш в затвора, не е необходимо да си нарушил закона — достатъчно е да си станал неудобен за някого („Дългото сбогуване“). За да изчезнеш безследно, също не е нужно много нещо. В „Сбогом, моя красавице“ Марлоу бива пребит от полицаите, хвърлен в един зимник и доведен до делириум чрез наркотици, за да умре на самото място или да издъхне малко по-късно в някоя психиатрия.

Главно условие за успеха на едно дело е да вярваш в смисъла му. Чандлър, както сам неведнъж изтъква, пише своите романи, защото това му доставя удоволствие и защото е убеден, че с тях може да каже нещо съществено на читателя. „Всички тия хора, които са получили образование, но са полуграмотни, постоянно ми повтарят: «Вие пишете така добре, та би трябвало да се заловите с някой сериозен роман.» Те без друго биха се почувствували оскърбени, ако им обърнеш внимание, че художествената дистанция между един много добър криминален роман и най-добрия сериозен роман от последното десетилетие, е почти нулева, сравнена с дистанцията, която разделя този сериозен роман от всяко що годе представително произведение на гръцката литература през IV век преди Христа.“

Чандлър смята, че главното не е формата на жанра, който си избрал, а стойността на това, което казваш, че популярната форма не е пречка, а предимство за сериозния писател: „Смятам, че има дълбока разлика между това да пишеш, като се принизяваш до нивото на публиката и това да правиш каквото желаеш, под една форма, която публиката е привикнала да възприема.“

Прозата на Чандлър, като всяко човешко дело, има и свои слабости, за които сам той си дава сметка. Интригата понякога е излишно усложнена, допускат се повторения на неща, вече известни на читателя, злоупотребява се със сравнения, понякога доста измъчени, или с еднообразни духовитости върху неизменната механика на хиперболизациите.

Но даже някои от слабостите в това дело показват, че става дума за истинско творчество, а не за механичен процес. Сам Чандлър споделя: „Аз съм писател, който никога не твърди «имам страшна идея за роман». Нямам идеи. Понякога намирам някоя ситуация, която неусетно развивам. Измислям трудно интригите и изграждам зле.“ И още: „Когато строя интригите, имам един ужасен недостатък: оставям персонажите да действуват свободно, а после отказвам да съкратя сцените, които не съвпадат (с намеренията ми).“

Като всеки сериозен автор, Чандлър не се задоволява да развива сюжетните етапи на някаква предварително скалъпена история, а ни въвежда в един свят. Само че за да въведеш читателя в един свят, трябва най-първо да си го създал. Романистът умее пестеливо да рисува пейзажи и обстановки, да изтъква своеобразието им с някой експресивен детайл, да извиква с няколко думи жива представа за персонажа, да ни подсказва неговите интимни пориви и скрити реакции чрез едни или други черти на външното поведение, чрез тикове, жестове или изтървани думи.

Авторите на класическия криминален роман бяха на мнение, че щом даден детайл не е свързан с развитието на интригата, той е не само излишен, но и вреден, понеже отвлеча вниманието на читателя и предизвиква отегчение. Чандлър хладнокръвно и на всяка крачка нарушава това правило. Повечето му описания и коментари — а те са твърде чести и достатъчно изчерпателни — биха могли да бъдат съкратени или изцяло зачеркнати, без интригата да пострада от това. Ще пострада другото, заради което всъщност авторът е написал своята книга.

Романистът преодолява редица ограничения на жанра по най-прекия и най-верен път, като им обръща гръб и се насочва към задачите на реалистичната белетристика: „Настъпва момент, когато трябва да избираш между ритъма и дълбочината, между

действието и персонажите, между напрежението и хумора. Сега аз винаги избирам втория елемент.“

Тази тенденция се проявява особено ясно в по-късните му произведения като романът „Дългото сбогуване“. По повод на него писателят казва: "Може да се залага върху действително и това е чудесно, стига да го обичаш? Но уви, човек пораста, става по-сложен и колеблив, поставя си по-скоро морални проблеми, вместо да се пита кой кого е „ударил по главата“.“

В „Дългото сбогуване“ има две убийства, които не са в състояние да ни развълнуват особено, и две самоубийства, едното от които се оказва фиктивно. В началото на романа в течение на 20 страници не се случва нищо — тоест е само първият от многото „празни“ пасажки. Героят се среща и разговаря с хора, несвързани с интригата. Той се движи из места, където не успява да открие нищо. Той разсъждава по въпроси, съвсем, чужди на криминалната проблематика. Всичко това е достатъчно, за да убеди схватливия читател, че криминалната анкета в случая съвсем не е най-важна.

Чандлър е пратил героя си да броди из тия места на охолство не за да му даде възможност да залови някакъв престъпник. Дадже когато Марлоу най-сетне изобличава жената, извършила двете убийства, той нито я „залавя“, нито я предава на полицията, а я оставя на собствената и съдба.

Задачата на автора не е да разбули механиката на едно престъпление, а да разбули действителната същност на един загнил свят, в който престъплението е нещо обичайно. Тъкмо — това осмисля лутането на Марлоу и тъкмо така криминалната анкета прераста в анкета върху едно общество, а романът — в социален и политически роман. Детективът кава по повод на Айдъл Вали, квартала на богаташките имена: „Рай с ограничен достъп. Само каймакът. Само най-прекрасните хора.“ Но ние бързо разбираме, че „каймакът“ е нечиста утайка, а „прекрасните хора“ са човешки измет. „Гражданите избират свободно, но кандидатурите се издигат от партийните машини, а за да се задвижат те, са нужни много пари?“ „Вестниците се притежават и издават от богати хора. А те всички членуват в един и същи клуб?“ „Законът не значи справедливост. Той е един много несвършен механизъм?“ „Още не е измислен чистичък, начин да спечелиш сто милиона?“ Романът

изобилствува с подобни убийствени констатации, звучащи непреднамерено, понеже са изречени когато трябва и от когото трябва, като спонтанен извод на някоя конкретна ситуация.

Втората задача на писателя е органично свързана с първата. Чандлър ни показва една човешка драма, тъй както тя би могла да възникне и да се развие в подобна нездрава среда. Вечната драма на самотника, копнеещ тайно за близост с някой себеподобен. Това не е схема на банална любовна история. Това е история на дружбата между Филип Марлоу и Тери Ленъкс.

Марлоу вече ни е познат с грубостта си. Ленъкс е негов антипод. „Той беше човек, когото не можеш да не харесаш.“ — мек, учтив, дружелюбен и даже донейде честен. Решен да помогне на Ленъкс, Марлоу попада под заплахата на влиятелни гангстери и на всесилни милионери, бива задържан, натикан в затвора, подложен на жесток побой от страна на престъпници и полицаи. Той издържа изпитанието и побеждава, но само за да установи, че човекът, заради когото се е борил, е излъгал доверието му. Не че Ленъкс е чак негодяй. Той е просто от онези „добри“ безхарактерни хора, които стават играчка в ръцете на лошите. Един герой по време на войната, обезличен по-късно от безделие в света на богатите. Още едно разочарование и още едно разсейване на привидностите: грубиянът Марлоу се оказва чувствителен и предан приятел, а милият Ленъкс — един безволев, похабен човек.

Фактът, че прозата на Чандлър и досега звучи съвременно, едва ли е случаен. Една от причините е в това, че системата, която писателят тъй безпощадно клеймеше, с нищо не се е подобрила. Напротив, тя докрай е разголила злоеия си характер. В тази насока САЩ действително успяха да докажат, че са страна на неограничените възможности. Страна, в която сферите на тежкия бизнес, на администрацията, на продажните политикани и на вулгарните престъпници дотам са се слели, та вече е невъзможно да се каже къде свършват едните и къде почват другите. Страна, в която бандитизмът и тероризмът са прераснали във външнополитически курс. Страна, в която се разпорежда най-страшната и най-могъща мафия — тази на военнопромишлените тръстове, издигаща свои слуги и шутове на видни места и поставяща на карта живота на планетата заради мръсните си печалби.

Някога образът на Марлоу бе създаден като една несигурна хипотеза. Днес хипотезата — поне в този си вид — изглежда абсурдна. В наши дни Марлоу щеше просто да бъде разстрелян в мизерната си кола от някой наеман убиец на ФБР.

Но фактът, че Марлоу като литературен герой е още жив, има своя дълбок смисъл. Милиони читатели упорито отказват да приемат победата на Злото като окончателна и неотменима. И не е трудно да видим, че този самотен и прозаичен детектив, увлечен в своята всекидневна, неравна и патетична борба срещу Злото, това е всъщност самият Чандлър. Дошъл уж за да ни разкаже една интересна история, той изразява суровата си присъда срещу обреченото общество и човешката си вяра в едно по-чисто бъдеще.

БОГОМИЛ РАЙНОВ

I

Беше около единадесет часа сутринта, в средата на октомври, нямаше слънце и изглеждаше, че над безоблачните хълмове ще се излеят потоци пороен дъжд. Носех гълъбовосиния си костюм с тъмносиня риза, вратовръзка и кърпичка в горното джобче, черпи високи обувки и черни памучни чорапи на тъмносини ивици. Бях спретнат, чист, избърснат и трезвен и хич не ме беше грижа дали някой знаеше за това. Изглеждах точно така, както трябва да изглежда един добре облечен частен детектив. Бях дошъл на посещение при четири милиона долара.

В къщата на Стърнудови преддверието бе високо колкото втория етаж. Над входните врати, през които би могло да мине цяло стадо индийски слонове, имаше голям витраж, изобразяващ рицар в тъмни доспехи, който освобождава завързана за дърво дама, съвсем без дрехи, но с дълги коси, много удобни за случая. За да бъде по-общителен, рицарят бе вдигнал забралото на шлема си и човъркаше възлите на въжетата, с които дамата бе вързана за дървото, но никак не му вървеше в това начинание. Застанах там и си помислих, че ако живееш в тази къща, рано или късно трябваше да се покатеря при него и да му помогна. Не приличаше на човек, който си дава много зор.

На другия край на салона имаше двукрили стъклени врати, зад които се простираше изумрудено-зелепа трева чак до бял гараж, пред който строен тъмнокос млад шофьор с лъскави черни гамаша бършеше прахта от един открит пакард в тъмночервен цвят. Отвъд гаража растяха някакви декоративни дървета, подрязани така грижливо, че приличаха на пудели. Зад тях се виждаше голяма оранжерия с куполообразен покрив. По-нататък имаше още дървета, а зад всичко това — плътната, неравна, успокояваща линия на хълмовете.

В източната част на салона изящно стълбище, облицовано с плочки, водеше към балкон с перила от ковано желязо и към още една стъкло-писана рицарска идилия. Големи твърди столове с кръгли червени плюшени седалки бяха подредени близо до стената, там,

където имаше празно място. Не личеше някой някога да е седял на тези столове. По средата на западната стена имаше голяма празна камина със сгъваем месингов параван, а над камината — мраморна полица с амурчета в двата края. На полицата бе окачен голям портрет, нарисуван с маслени бои, а над портрета — две разкъсани от куршуми и изпоядени от молци кавалерийски знамена, кръстосани зад стъклена рамка. Портретът изобразяваше вдървено изправен офицер в пълна парадна униформа горе-долу от времето на Мексиканската война. Офицерът имаше гиздава черна заострена брадичка, черни мустаци, пламтящи, черни като въглен очи с твърд поглед и, общо взето, приличаше на човек, с когото си струва да се спогаждаш. Помислих си, че това може да е самият генерал, макар да бях чувал, че годинките му са доста напреднали и има две дъщери все още в опасната двадесетгодишна възраст.

Продължавах да гледам втренчено пламтящите черни очи, когато далече в дъното под стълбището се отвори една врата. Не беше икономът. Бе някакво момиче.

Тя бе на около двадесет години, дребничка и с крехко телосложение, но изглеждаше държелива. Носеше светлосини панталони и те ѝ стояха добре. Ходеше така, сякаш плуваше. Имаше светлокестенява коса на вълни, подстригана много по-късо от модните напоследък разпуснати като на паж коси с подвити навътре краища. Очите ѝ бяха тъмносиви и почти безизразни, когато ме погледна. Тя се приближи към мен и ми се усмихна само с устни; имаше малки остри зъби на хищник, бели като обратната страна на прясно обелена портокалова кора и блестящи като порцелан. Те святкаха между тънките ѝ, прекалено изопнати устни. Лицето ѝ беше бледо и нямаше много здрав вид.

— Височък си, а? — каза тя.

— Без да искам.

Очите и станаха кръгли. Тя бе озадачена. Мислеше. Можех да видя, дори след едно толкова кратко познанство, че мисленето винаги щеше да ѝ създава ядове.

— И хубав — добави тя. — Бас държа, че го знаеш.

Изсумтях.

— Как се казваш?

— Райли — казах аз. — Догхаус Райли.

— Смешно име.

Тя прехапа устни, извърна леко глава и ме погледна изкосо. След това сведе мигли, докато те почти прилепнаха върху бузите ѝ, и бавно ги повдигна отново като театрална завеса. Впоследствие щях да имам възможност да опозная този трик. Той имаше за цел да ме накара да се търкулна по гръб и да размахам четирите си лапи във въздуха.

— Да не си професионален боксьор? — попита тя, когато видя, че не се търкулнах.

— Не съвсем. Аз съм детектив.

— А-а — вирна тя ядосано глава и разкошният цвят на косите и се откри в сумрака на големия салон. — Подиграваш ми се.

— Аха.

— Какво?

— Гледай си работата — казах аз. — Добре ме чу.

— Не каза нищо. Само се занаяш.

Тя вдигна палеца си и го захапа. Това бе един палец с любопитна форма — тънък и тесен като допълнителен пръст, без гънка на първата става. Тя го налага и бавно го засмука, като го преобръщаше в устата си, сякаш беше бебе с биберончезалъгалка.

— Ужасно си дълъг — каза тя.

Изкикоти се с непонятно веселие. След това извъртя тялото си бавно и гъвкаво, без да повдига нозе. Ръцете ѝ се отпуснаха надолу. Тя се наклони към мен, като се полюляваше па пръсти. Падна право назад в ръцете ми. Трябваше да я хвана или да я оставя да си разбие главата в покрития с мозайка под. Хванах я под мишниците, а тя мигновено се отпусна върху мен, сякаш краката ѝ станаха от гума. Трябваше да я притисна към себе си, за да не падне. Когато главата ѝ бе върху гърдите ми, тя се изви към мен и се разкикоти.

— Симпатията си — хихикаше тя. — Ама и аз съм симпатията.

Не казах нищо. И така, икономът избра точно този подходящ момент, за да се върне през остъклените врати и да види как съм я прегърнал.

Това, изглежда, не му направи впечатление. Той бе висок, слаб човек с посребрени коси, около шестдесетгодишен — малко по-млад или малко по-стар. Очите му бяха сини и безразлични до немай-къде. Имаше гладка светла кожа и се движеше като човек с много яки мускули. Той тръгна бавно към пас и момичето рязко се дръпна от мен.

Тя се стрелна през салона до началото па стълбището и хукна нагоре като сърпа. Изчезна още преди да съм успял да си поема дълбоко въздух и след това да го изпусна.

— Генералът ще ви приеме сега, мистър Марлоу — рече икономът с безстрастен глас.

Наместих долната си челюст, която бе увиснала надолу, и му кимнах.

— Коя беше тази?

— Мис Кармен Стърнуд, сър.

— Крайно време е да я отвикнете да бозае. Вижда ми се доста голяма.

Той ме изгледа мрачно и вежливо и повтори онова, което бе казал.

II

Излязохме през стъклените врати и тръгнахме по настланата с гладки червени плочки пътека, която минаваше между долната страна на ливадата и гаража. Хлапакът шофьор сега беше извадил една голяма черна лимузина с хромирани части и бършеше прахта от нея. Пътеката ни изведе до оранжерията, икономът отвори една врата и се отдръпна. През нея се влизаше в нещо като вестибюл, в който бе горещо, кажи-речи, като в слаба фурна. Той се вмъкна след мен, затвори външната врата, сетне отвори някаква вътрешна врата и ние минахме през нея. Тогава вече стана наистина жежко. Въздухът бе тежък, влажен, пълен с изпарения и смесен с тлъстата сладникава миризма на цъфтящи тропически орхидеи. Стъклените стени и покривът бяха силно запотени, а върху растенията тежко падаха големи капки. Светлината имаше нереален зеленикав цвят, сякаш се процеждаше през аквариум. Растенията запълваха цялото пространство, същинска гора с отворителни месести листа и стебла като току-що измити пръсти на мъртвец. Тяхната миризма бе убийствена като миризмата на врящ под одеялото ти алкохол.

Икономът стори всичко, което бе по силите му, за да ме преведе, без да ме пляска по лицето прогизналите листа, и не след дълго ние стигнахме до едно празно място в средата на тази джунгла, под куполовиден покрив. Тук върху пространство, покрито с шестоъгълни плочки и застлано със стар червен турски килим, имаше инвалидна количка, а от нея ни наблюдаваше един стар и на пръв поглед умиращ човек, в чиито черни очи бе угаснал всякакъв огън, но все още се познаващ открит поглед на въгленовочерните очи от портрета, висящ над камината в салона. Останалата част от лицето му представляваше оловна маска с безкръвните си устни, с острия нос, с хлътналите слепоочия и с щръкналите долни месести части на ушите, предвестници на близка смърт. Дългото му мършаво тяло беше увито — в тази жега — с пътническо одеяло и с една избеляла червена хавлия. Ръцете му, подобни на птичи крака — кожа и кости и с морави

нокти, — бяха скръстени и лежаха отпуснати върху одеялото. Няколко кичура суха бяла коса бяха залепнали за скалпа му, сякаш се бореха за живот като диви цветя, растящи на някоя гола скала.

Икономът застана пред него и каза:

— Това е мистър Марлоу, генерале.

Старецът не се и помръдна, нито пък каза нещо, дори не кимна. Просто ме гледаше с безжизнен поглед. Зад мен икономът бутна един влажен плетен стол до краката ми и аз седнах. Той взе шапката ми с ловък жест.

Сетне старецът каза с глас, който сякаш идваше от дъното на кладенец:

— Бренди, Норис. Как пиете брендито си сър?

— Всякак — рекох аз.

Икономът се оттегли сред гадните растения. Генералът бавно заговори отново, използвайки силите си с предпазливостта на безработна вариететна актриса, която обува последния си чифт здрави чорапи.

— На времето пиех моето с шампанско. Шампанското — студено като Вали Фордж^[1], а под него до около една трета от чашата — бренди. Можете да си свалите сакото, сър. За човек, в чиито жили тече кръв, тук е твърде горещо.

Станах и смъкнах сакото си, извадих една носна кърпа и попих потта от лицето, врата и външната страна на китките. Тук бе много погорещо, отколкото в Сейнт Луис през август месец. Седнах отново и автоматично затърсих цигара, но спрях. Старецът забеляза жеста ми и се усмихна немощно.

— Можете да пушите, сър. Харесва ми миризмата на тютюна.

Запалих една цигара и издишах с пълни гърди към него, при което той започна да души жадно дима като териер пред миша дупка. Немощна усмивка разтегли потъналите в сянка ъгли на устата му.

— Бива си го положението, щом човек трябва да се отдава на пороците си чрез посредник — каза той сухо. — В момента пред вас се намира угасващата останка на един доста пищно прекаран живот, инвалид с два парализирани крака, който притежава само половината от долната част на корема си. Много малко са нещата, които си позволявам да ям, а сънят ми толкова прилича на бдение, че не си заслужава да го наричам сън.

До голяма степен съществуването ми се поддържа от горещината, като новороден паяк съм, а орхидеите служат само като претекст. Обичате ли орхидеи?

— Не особено — казах аз.

Генералът притвори очи.

— Гадни растения. Прекалено много наподобяват човешка плът. А аромата им е като прогнилата сладост на проститутка.

Бях го зяпнал. Меката влажна горещина ни беше обгърнала като плащеница. Главата на стареца, клюмаше, сякаш вратът му се боеше от тежестта ѝ. Сетне икономът дойде, като си проправяше път през джунглата с количката за чай, пригответи ми едно бренди със сода, обви с влажна кърпа медната кофичка за лед и тихо се отдалечи сред орхидеите. Зад джунглата се чу отварянето и затварянето на вратата.

Посръбвах си от питието. Наблюдавайки ме, старецът облизваше непрекъснато устни, като бавно прокарваше едната си устна върху другата, с траурното самовглъбяване на собственик на погребално бюро, който грижливо си мие ръцете.

— Разкажете ми за себе си, мистър Марлоу. Предполагам, че имам право да искам това.

— Естествено, но няма какво толкова да се разказва. На трийсет и три години съм, някога посещавах колеж и все още мога да говоря сносно английски, когато това се налага. Но в моята професия не ми се налага много често. Работех по едно време като детектив при мистър Уайлд, окръжния прокурор. Неговият главен следовател на име Бърни Олс ме повика и ми каза, че сте искали да ме видите. Не съм женен, защото не ми харесват жените на полицаите.

— И падате малко циник — усмихна се старецът. — Не ви ли харесваше да работите за Уайлд?

— Уволниха ме. За неподчинение. При анализ се установява, че в мен има много висок процент неподчинение, генерале.

— И с мен е така, сър. Радвам се да го чуя. Какво знаете за семейството ми?

— Чувах, че сте вдовец и имате две млади дъщери, и двете хубави лудетини. Едната от тях е сключвала брак три пъти, последния път е била омъжена за някакъв бивш контрабандист на спиртни напитки, познат в своя бранш под името Ръсти Риган. Това е всичко, което съм чувал, генерале.

— Нищо ли не ви се стори странно?

— Може би само онази част от историята, която то засяга Ръсти Риган. Но самият аз винаги съм се разбирал с контрабандистите на спиртни напитки.

Той се усмихна със своята немощна, пестелива усмивка.

— Изглежда, аз също се разбирам с тях. Много обичам Ръсти. Той е един едър къркоз ирландец от Клонмел с тъжни очи и с усмивка, широка колкото булевард „Уилшир“. Първия път го взех за такъв, за какъвто и вие сигурно го мислите. — луда глава, успял да чукне малко аванта.

— Личи си, че сте го харесвали — казах аз. — Понаучили сте техния език.

Той мушна слабата си безкръвна ръка под ръба на одеялото. Изгасих фаса си и довърших питието.

— Той ми вдъхваше живот, докато беше тук. Прекарваше часове с мен, потеше се като прасе, изпиваше цели бутилки бренди и ми разправяше истории за Ирландската революция. Бил е офицер от ИРА. Дори престоят му в Съединените щати не беше законен. Разбира се, този брак беше едно недоразумение и вероятно не е траял и месец. Издавам ви семейните тайни, мистър Марлоу.

— Те ще си останат тайни — казах аз. — Какво стана с него?

Старецът ме изгледа с невиждащ поглед.

— Замина си преди месец. Внезапно, без да каже нито дума. Без да си вземе сбогом с мен. Това ме огорчи малко, но той е преминал през сурова школа. Рано или късно ще ми се обади. Междувременно отново се опитват да ме изнудват.

— Отново ли? — попитах аз.

Той извади ръце изпод одеялото заедно с един кафяв плик.

— Щеше да ми е много жал за всеки, който би се опитал да ме изнуди, когато Ръсти беше тук. Няколко месеца преди да се появи той — значи преди около девет или десет месеца — платих на някакъв тип, наречен Джо Броуди, пет хиляди долара, за да остави на мира помалката ми дъщеря Кармен.

— Аха — казах аз.

Той мръдна тънките си бели вежди.

— Какво искате да кажете?

— Нищо — рекох.

Продължи да ме гледа втренчено, полунамръщено. След това каза:

— Вземете този плик и го разгледайте. И си наливайте от брeндитo.

Взех го от коленете му и отново седнах. Изтрих дланите си и го обърнах обратно. Беше адресиран до генерал Гай Стърнуд, улица „Алта Бреа Кресънт“ 3765, Западен Холивуд, Калифорния. Адресът беше написан с мастило, с наклонен технически шрифт. Пликът бе разрязан. Отворих го и извадих една кафява картичка заедно с три правоъгълни картончета. Картичката бе от тънка хартия и отгоре имаше надпис със златни букви: „Мистър Артър Гуин Гайгър“. Нямаше адрес. В долния ляв ъгъл се виждаше миниатюрен надпис: „Редки книги и луксозни издания“. Обърнах картичката обратно. Отново наклоненият шрифт: „Драги господине, въпреки невъзможността да осребря по законен път тук приложените полици, които, откровено казано, представляват дългове от игра на комар, предполагам, че бихте желали те да бъдат изплатени в срок. С уважение, А. Г. Гайгър.“

Погледнах белите картончета. Това бяха полици, попълнени с мастило, на които имаше няколко дати от началото на септември — миналия месец. „При поискване обещавам да изплатя на Артър Гуин Гайгър в брой или с чек сумата хиляда долара (1000.00) без лихва. Стойността получена. Кармен Стърнуд.“

Това бе написано с разкращения почерк на слабоумен, с множество едри завъртулки и с колелца вместо точки. Пригответих си друго питие, отпих и оставих настрана вещественото доказателство.

— Заключениета ви? — попита генералът.

— Още никакви. Кой е този Артър Гуин Гайгър?

— Нямам никакво понятие.

— Какво казва Кармен?

— Не съм я питал. И дори нямам такова намерение. Ако я попитам, ще започне да си смуче палеца срамежливо.

Аз казах:

— Запознах се с нея в преддверието. И тогава си смучеше палеца. После се опита да седне в скута ми.

Изражението му не се промени. Скръстените му ръце кротко почиваха на ръба на одеялото, а жегата, която ме караше да се

чувствувам като задушена сланина със зарзават, изглежда, не бе в състояние дори да го постопли.

— Трябва ли да говоря вежливо? — попитах аз. — Или просто да се държа естествено?

— Не забелязах да страдате от прекалено много задръжки, мистър Марлоу.

— Момичетата заедно ли скитат?

— Не мисля. Смятам, че всяка следва своя собствен и малко различен път надолу по наклонената плоскост. Вивиан е разглезена, придирчива, хитра и съвсем безжалостна. Кармен пък е дете, което обича да къса крилцата на мухите. И двете нямат повече усет за добро и зло от една котка. Аз също нямам. Нито един представител на фамилията Стърнуд не е имал такъв усет. Продължавайте.

— Предполагам, че те са добре образовани. Знаят какво вършат.

— Вивиан посещаваше добри училища, от опия снобските, а също така и колеж. Кармен смени половин дузина училища, едно от друго по-либерални, и свърши там, откъдето беше започнала. Предполагам, че и двете имаха и все още си имат всички обичайни пороци. Ако това, което казвам като родител, звучи малко зловещо, мистър Марлоу, то е, защото ми остава прекалено малко да живея, за да плащам дан на някакво си викторианско лицемерие.

Той облегна глава назад и притвори очи, сетне внезапно ги отвори отново.

— Излишно е да добавям, че човек, който за първи път е имал щастието да стане баща на петдесет и четири години, си заслужава всичко онова, което получава.

Отпих от питието си и кимнах. Пулсът на мършавия му посивял врат забележимо туптеше и все пак толкова бавно, че едва ли приличаше на пулс. Старец с единия крак в гроба, но все още твърдо решен да вярва, че ще понесе и това.

— Изводите ви? — попита той внезапно.

— Аз бих му платил.

— Защо?

— Защото с малко пари човек може да си спести много неприятности. Зад всичко това трябва да има нещо. Но никой не се готви да разбие сърцето ви, ако това вече не е сторено. Пък и ще са

необходими ужасно много мошеници и ужасно много време, за да ви ограбят дотолкова, че да го забележите.

— Аз имам гордост, сър — каза той студено.

— Някои разчитат точно на това. И тъкмо това е най-лесният начин да ги подведем. Или така, или чрез полицията. Гайгър може да осребри тези полици, освен ако вие не докажете, че е измамник. Но вместо това той ви ги подарява и си признава, че те са дългове от комар, което може да ви даде средство за защита, дори и да беше запазил полиците у себе си. Ако е мошеник, той си знае работата, а ако е почтен човек, който само иска тайно да вземе някой и друг долар, трябва да си получи парите. Кой беше този Джо Броуди, на когото сте платили пет хиляди долара?

— Някакъв комарджия. Не си спомням точно. Норис трябва да знае. Моят иконом.

— Дъщерите ви имат ли свои собствени пари, генерале?

— Вавиан има, но не много. Кармен е още не пълнолетна и според завещанието на майка си е под попечителство. И на двете периодично им отпускам големи суми.

Аз казах:

— Мога да ви го махна тоя Гайгър от главата, генерале, ако искате. Независимо кой е той и какво има. Може да ви струва малко пари, като не се смятат тези, които ще платите на мен. И разбира се, с това нищо няма да спечелите. Когато човек угажда ма такива, никога не печели. Вече сте влезли в техния списък с тлъсти имена.

— Разбирам. — Той сви широките си остри рамене, увити в избелялата червена хавлия. — Преди малко казахте да му платя. Сега твърдите, че с това нищо няма да спечеля.

— Искам да кажа, че щеше да е по-евтино и по-просто, ако човек се остави да го поизнудят малко. Това е всичко.

— Страхувам се, че съм малко раздразнителен, мистър Марлоу. Какъв е вашият ценоразпис?

— Вземам по двайсет и пет долара па ден плюс допълнителни разноси — когато ми потръгне.

— Разбирам. Съвсем прилична цена за човек, който премахва злокачествени израстъци от главите на хората. Твърде деликатна операция. Надявам се, че си давате сметка за това. Ще направите

вашата операция без излишен шок за пациента, нали? Може да се окаже, че израстъците са няколко, мистър Марлоу.

Довърших второто питие и изтрих устните и лицето си. Брендито в стомаха ми ни най-малко не намали горещината. Генералът премина към мен и подръпна края на одеялото си.

— Мога ли да се споразумея с този тип, ако открия у него и най-хилавите зачатъци на почтеност?

— Да. Сега работата е изцяло във ваши ръце. Аз никога не върша нещата наполовина.

— Ще го накарам да излезе от дупката си — казах аз. — И когато го стори, ще си помисли, че върху главата му се е срутил мост.

— Сигурен съм, че ще успеете. А сега трябва да ме извините. Уморих са.

Той се присегна и докосна звънеца, намиращ се на едната ръчна облегалка на стола. Шнурът бе свързан с черен кабел, който се виеше покрай дълбоките тъмнозелени сандъци, в които растяха и гниеха орхидеите. Той затвори очи, отвори ги отново и ми хвърли, мигновен ясен поглед, след което се настани сред възглавниците си. Клепачите му отново се отпуснаха и престана да ми обръща внимание.

Изправих се, взех сакото си от облегалката на влажния плетен стол и тръгнах сред орхидеите, сетне отворих двете врати и се спрях отвън в свежия октомврийски въздух, за да поема малко кислород. Шофьорът, когото бях видял пред гаража, си беше заминал. Икономът се приближаваше по червената пътека с плавни леки стъпки и с гръб, изправен като дъска за гладене. Докато го наблюдавах как идва, навлякох сакото си.

На разстояние около две стъпки от мен той спря и каза тържествено:

— Мисис Риган би желала да ви види, преди да си отидете, сър. А що се отнася до парите, генералът даде разпореждания да ви връча чек за желаната от вас сума.

— Даде ви разпореждания? Че как така?

Той доби озадачен вид, сетне се усмихна.

— Аха, разбирам, сър. Вие, то се знае, сте детектив. Познава се по начина на звъпене.

— Значи вие пишете чековете му?

— Радвам се на тази привилегия.

— Това сигурно ще ви спести бедняшкото погребение. Никакви пари засега, благодаря. Защо иска да ме види мисис Риган?

Очите му ме гледаха с хитър немигащ поглед.

— Съставила си е погрешно мнение за целта на вашето посещение, сър.

— Кой и е казал нещо за моето посещение?

— Прозорците и имат изглед към оранжерията. Тя ни видя, като влизахме. Бях длъжен да ѝ кажа кой сте.

— Това не ми харесва — заявих аз.

Сините му очи станаха сурови.

— Нима се опитвате да ми кажете какви са задълженията ми, сър?

— Не. Но се забавлявам ужасно много, като се опитвам да отгатна, какви са те.

За миг се гледахме втренчено. Сините му очи се взряха сърдито в мен и се извърнаха.

[1] Вали Фордж — село в Югоизточна Пенсилвания; там е бил зимният щаб на Джордж Уошингтън (1777 — 1778 г.) – Б. пр. ↑

III

Тази стая бе прекалено обширна, таванът — прекалено висок, вратите — прекалено големи, а белият килим, проснат върху цялата площ па пода, приличаше на току-що навалял сняг край езерото Ароухед. Цялата стая бе пълна с кристални дрънкулки и с огледала, в които можеш да се огледаш в цял ръст. Мебелировката бе с цвят на слонова кост и с хромирани части, а огромните драпирани завеси в същия цвят падаха тежко върху белия килим на разстояние цял ярд от прозорците. Бялото правеше слоновата кост да изглежда анемична. Прозорците гледаха към потъмнелите хълмове. Скоро щеше да завали. Напрежението вече се чувствуваше във въздуха.

Седнах на ръба на едно дълбоко меко кресло и погледнах към мисис Риган. Тя си заслужаваше да бъде добре огледана. Можеше като нищо да вкара човек в беля. Беше се изтегнала на модерен шезлонг, без чехли, така че аз се втренчих в краката ѝ, обути в чорапи от най-фина коприна. Сякаш бяха изложени, за да ги гледа човек. Виждаха се до коленете, а единият от тях, и доста по-нагоре. Коленете бяха с трапчинки, а не-костеливи и заострени. Прасците бяха прекрасни, глезените — дълги и изящни, с достатъчно поетични очертания, за да вдъхновят написването на музикална поема. Тя бе висока и дългонога и изглеждаше доста яка. Бе облегнала глава на атлазена възглавничка с цвят на слонова кост. Косата ѝ беше черна и остра, с път по средата, а очите ѝ бяха пламенните черни очи от портрета в салона. Имаше красива уста и красива брадичка. Устните ѝ бяха леко отпуснати в намусена гримаса, а долната бе доста пълничка.

Държеше чаша. Тя отпи от нея и ми хвърли студен, равнодушен поглед над ръба ѝ.

— Значи вие сте частен детектив — каза тя. — Не ми беше известно, че такива хора наистина съществуват, освен в романите. Поне си ги представях като типове с угоднически лица, които слухтят из хотелите.

В тези думи нямаше нищо като за мен и затова ги оставих да минат покрай ушите ми. Тя сложи чашата на плоската странична облегалка на шезлонга и на пръста ѝ проблясна един изумруд, след това пооправи косата си. Каза бавно:

— Как намирате татко?

— Харесва ми — отговорих аз.

— Той харесваше Ръсти. Предполагам, че знаете кой е Ръсти?

— Аха.

— Ръсти бе груб и понякога вулгарен, но в замяна на това беше съвсем земен. И страшно забавляваше татко. Ръсти не биваше да си заминава току-така. На татко му е много мъчно, въпреки че не споменава нищо за това. А може би е казал нещо?

— Спомена нещо такова.

— Май не обичате много словесните излияния, а, мистър Марлоу? Но все пак той иска да го открие, нали?

Последва пауза, през която я гледах учтиво.

— И да, и не — казах аз.

— Що за отговор е това? Мислите ли, че можете да го намерите?

— Не съм казал, че дори имам намерение да се опитвам да сторя това. Защо не опитате чрез Бюрото за издирване на изчезнали лица? Те са цяла организация. Това не е работа за сам човек.

— О, татко не ще и да чуе за намеса на полицията в тази работа.

Тя отново ме погледна хитро над ръба на чашата си, гаврътна я и натисна един звънец. През странична врата в стаята влезе някаква прислужница. Тя бе жена на средна възраст с продълговато жълтеникаво благо лице, с дълъг нос, без брадичка и с големи влажни очи. Приличаше на добър стар кон, който е бил отпратен да си пасе на пасбището след дългогодишна служба. Мисис Риган махна към нея с празната си чаша и тя приготви ново питие, подаде ѝ го и излезе от стаята, без да обели дума, без дори да поглене към мен.

Когато вратата се затвори, мисис Риган каза:

— Та, значи, как ще действувате?

— Как и кога офейка той?

— Татко не ви ли каза?

Аз ѝ се ухилих, наклонил глава на една страна. Тя се изчерви. В горещите ѝ черни очи се четеше ярост.

— Не виждам какво толкова ви кара да бъдете предпазлив — озъби се тя. — И освен това маниерите ви не ми харесват.

— И аз не съм си загубил ума по вашите — казах. — Нито пък съм молил за свиждане с вас. Вие изпратихте да ме повикат. Малко ме е грижа дали ще се държите изискано с мен, или пък ще си пиете обедата от бутилка от шотландско уиски. Нямам нищо против да ми показвате краката си. Те наистина са много шик и е цяло удоволствие човек да се запознае с тях. Не ме е грижа дали харесват обноските ми. Те са доста лоши. Седя и ги оплаквам през дългите зимни вечери. Но хич не си губете времето да ме подлагате на кръстосан разпит.

Тя блъсна чашата толкова силно, че съдържанието ѝ се разплиска по една от възглавниците с цвят на слонова кост. Метна крака на пода и се изправи, като при това от очите ѝ захвърчаха искри, а ноздрите ѝ се разшириха. Устата ѝ бе отворена, а белите ѝ зъби святкаха гневно към мен. Кокалчетата на ръцете ѝ бяха побелели.

— Не съм свикнала да ми държат такъв тон — каза тя дрезгаво.

Аз си седях и се хилех насреща ѝ. Много бавно тя затвори уста и погледна надолу към разлетия алкохол. Седна на крайчеца на шезлонга и подпря брадичка върху едната си ръка..

— Божичко! Ти си голям тъмнокос красив звяр! Би трябвало да те прегазя с буика.

Драснах една крибритена клечка на нокътя на палеца си и този път, по изключение, тя се запали. Издухах дим във въздуха и зачаках.

— Властните мъже ме отвращават — каза тя. — Просто ме отвращават.

— От какво точно се страхувате, мисис Риган?

Очите ѝ се разшириха. Сетне потъмняха, докато накрая сякаш целите се превърнаха в зеници. Ноздрите ѝ побеляха.

— Той съвсем не ви е повикал заради онова — каза тя с неестествен глас, в който все още се промъкваха гневни нотки. — А заради Ръсти, нали?

— Защо не попитате него?

Тя кипна отново.

— Вън! Вървете по дяволите, махайте се!

Станах.

— Седнете! — каза рязко тя.

Аз седнах. Щракнах с пръсти и зачаках.

— Моля ви — рече тя. — Моля ви. Вие бихте могли да намерите Ръсти? ако татко е поискал от вас.

И този номер не мина. Кимнах и попитах:

— Кога си замина той?

— Един следобед, преди месец. Просто се качи на колата си и замина, без да каже никому нито дума. Те намериха колата някъде, в някакъв частен гараж.

— Те?

Не й липсваше лукавство. Цялото й тяло се отпусна предизвикателно. После ми се усмихна чаровно.

— Значи той не ви е казал?

Гласът и бе почти ликуващ, сякаш ме бе надхитрила. Може би беше така.

— Значи той не ви е казал?

— Да, той ми каза за мистър Риган. Не по тази работа искаше да ме види. Това ли се опитвахте да изкопчите от мен?

— Хич не ме интересува какво казвате.

Станах отново.

— Ами тогава да си заминавам.

Тя мълчеше. Отидох до високата бяла врата, през която бях влязъл. Когато погледнах назад, видях, че хапеше долната си устна като пале, което си играе с ресните на някой килим.

Излязох, минах по облицованото с плочки стълбище и слязох долу в салона, където икономът изникна отнякъде с моята шапка в ръка. Сложих я на главата си, докато той ми отваряше вратата.

— Направихте грешка — казах аз. — Мисис Риган съвсем не искаше да ме види.

Той наведе посребрената си глава и каза учтиво:

— Извинете сър. Правя много грешки.

Затвори вратата зад гърба ми.

Застанах на стъпалото, като вдишвах цигарения дим, и погледът ми се плъзна надолу по редицата тераси с цветни лехи и подстригани дървета, до високата желязна ограда с позлатени шипове, която заобикаляше имението. Една алея за коли се виеше надолу към отворените железни порти. Отвъд оградата хълмът се спускаше в продължение на още няколко мили. Долу по неясната и далечна равнина едва се различаваха някои от старите дървени сондажни кули

на петролното находище, от което Стърнудови бяха натрупали състоянието си. По-голямата част от полето сега бе превърната и обществен парк, разчистен и дарен на града от генерал Стърнуд. Но малка част от кладенците в него все още произвеждаха петрол и от тях изпомпваха от пет до шест барела^[1] на ден. Тъй като се бяха преместили да живеят горе на хълма, Стърнудови вече не усещаха миризмата на отпадъчните води и на петрола, но все още имаха възможност да хвърлят поглед от предните прозорци и да видят онова, което ги бе направило богати. Ако искаха, разбира се. Мисля, че не горяха от такова желание.

Тръгнах надолу по една пътечка, настлана с тухли, и след това продължих покрай вътрешната страна на оградата, докато излязох през портите и стигнах до колата си, паркирана на улицата под едно мастиково дърво. Откъм хълмовете сега се чуваше трясък па гръмотевици, а небето над тях бе моравочервено. Щеше да завали като из ведро. Във въздуха се усещаше влажният мирис на дъжд. Вдигнах гюрука на колата си, преди да се отправя към центъра на града.

Тя имаше прекрасни крака. Поне това можех да кажа за нея. Големи хитреци бяха те двамата с баща ѝ. Той вероятно само ме проверяваше, работата, която ми бе възложил, бе за юрист. Дори ако мистър Артър Гуин Гайгър от „Редки книги и луксозни издания“ се окажеше изнудвач, работата пак си оставаше адвокатска. Освен ако в цялата история нямаше нещо повече, отколкото се виждаше на пръв поглед. Дори един повърхностен поглед обаче ми подсказваше, че добре щях да се позабавлявам, докато открия истината.

Отидох с колата си до градската библиотека и проучих набързо и без много да се задълбочавам един сучен том, озаглавен „Знаменити първи издания“. Половин час занимание с него ме накара да се замисля за обеди си.

[1] Барел — мярка за течност, равна на 195 литра — Б. пр. ↑

IV

Фасадата на зданието, където се помещаваше магазинът на А. Г. Гайгър, гледаше на север към булеварда, близо до Лас Палмас. Входната врата се намираше доста навътре в сградата, на витрините имаше медии первази, а самите витрини бяха прикрити отвътре с китайски паравани така, че вътрешността на магазина не се виждаше. Зад витрините се търкаляха един куп ориенталски вехтории. Не можех да кажа дали имат някаква стойност, тъй като не колекционирах антики, а само неплатени сметки. Входната врата беше от огледално стъкло, но през него не се виждаше много ясно, защото в магазина бе много тъмно. От едната страна в съседство с магазина се намираше един от входовете на сградата, а от другата имаше лъскава витрина на бижутерски магазин на кредит. Бижутерът бе застанал на входа и се поклащаше на пети с отегчен вид — висок, хубав, беловлас евреин, облечен в тънки тъмни дрехи, чиято дясна ръка бе обсипана с диаманти с тегло около девет карата. Едва забележима многозначителна усмивка се плъзна по устните му, когато влизах в магазина на Гайгър. Пуснах вратата да се затвори тихо след мен и направих няколко крачки по синия килим, с който бе застлан целият под. Имаше сини кожени кресла с подставки за пепелници край тях. Няколко комплекта кожени подвързии, украсени с релефни орнаменти, бяха изложени между поставки за книги върху тесни полирани масички. Други украсени подвързии се виждаха по стените зад стъклени витрини. Стока и половина, от оня тип, дето някой богат гешефтар ще си купи на килограм и след това ще нареди да му лепнат отвътре етикетче с името. В дъното имаше шперплатова преграда със затворена врата по средата. В ъгъла, образуван между тази преграда и стената, зад малко бюро, върху което бе сложен дървен фенер, украсен с резба, седеше една жена.

Тя се изправи бавно и се полюшна към мен в тясната си черна рокля, която поглъщаше светлината. Бедрата ѝ бяха дълги и в походката ѝ имаше нещо такова, което не бях виждал често в

книжарски магазин. Беше пепеляворуса блондинка със зеленикави очи, гъсти ресници, косата ѝ бе гладко опъната зад ушите, в които блестяха големи кръгли обеци от черен кехлибар. Маникюрът ѝ бе сребрист. Въпреки грима ѝ очаквах да заговори с акцента на някоя обитателка на пансионерска спалня.

Приблужи се към мен със сексапилна походка, която би могла да накара група бизнесмени да довършат бързата си закуска с паническа скорост, наклони глава, за да оправи с пръст едно не дотам непокорно тънко кичурче от меко сияеща коса. Усмивката ѝ беше колеблива, но човек можеше да я склони да стане любезна.

— Какво обичате? — осведоми се тя.

Бях с тъмните си очила с рогови рамки. Наострих гласа си на горен регистър и започнах да чуруликам превзето.

— Случайно да ви се намира някое издание на „Бен Хур“ от 1860 година?

Тя не каза „А?“, но ѝ се прииска да го стори. Усмихна се мрачно.

— Първо издание?

— Трето — казах аз. — Онова с печатната грешка на страница 116.

— Страхувам се, че го нямаме? в момента.

— А да имате „Шевалие Одюбон“ от 1840 година, всички томове, разбира се.

— Ъ-ъ, в момента не — рече тя с дрезгав глас.

Сега усмивката ѝ едва се крепеше на лицето и вероятно се чудеше какво ли ще удари, когато падне долу на пода.

— Нали продавате именно книги? — казах аз с учтивия си фалцет.

Тя ме изгледа от главата до петите. Никаква усмивка нямаше вече. Очи — почти сурови. Поза — много изправена и скована. Махна със сребристия си маникюр към остъклените лавици.

— А това на какво ви прилича, па грейпфрут ли? — попита тя язвително.

— О, видите ли, ме бих казал, че тези ме интересуват. Вероятно имат дубликати серийно производство с евтини офорти, по два пенса цветната и по един пенс черно-бялата. Обикновената пошлост. Не, не, съжалявам.

— Разбирам.

Насили се да сложи усмивката отново, сякаш я вдигаше от земята с крик. Беше кисела като градски съветник, страдащ от заушки.

— Може би мистър Гайгър, но в момента той не е тук.

Очите ѝ внимателно ме изучаваха. Тя имаше толкова понятие от редки книги, колкото аз знаех как се урежда битпазар.

— Може би той ще се върне по-късно?

— Страхувам се, че доста късно.

— Много жалко — казах аз. — Ах, много жалко. Ще поседна в едно от тези очарователни кресла и ще изпуша една цигара. Цял следобед съм свободен. Нямам за какво друго да мисля, освен за урока си по тригонометрия.

— Да — каза тя. — Да-а, разбира се.

Изтегнах се в едно кресло и запалих цигара с кръглата никелирана запалка на подставката на пепелника. Тя продължаваше да стои с неясна тревога в очите, прехапала долната си устна. Най-сетне кимна, обърна се бавно и се върна на малкото си бюро в ъгъла. Загледа ме втренчено иззад лампата. Кръстосах крака и се прозинах. Сребристите ѝ нокти се плъзнаха до вилката на телефона върху бюрото, не го докоснаха, отпуснаха се надолу и започнаха да тактуват по повърхността му. Тишина за около пет минути. Вратата се отвори и някакъв висок екземпляр с изгладнял вид, с бастун и с голям нос се вмъкна чевръсто, затвори вратата след себе си, като я натисна, за да преодолее съпротивлението на механизма за затваряне, приближи се с маршова стъпка до бюрото и постави върху него един увит пакет. От джоба си той извади портфейл с позлатени ъгълчета, който се закопчаваше с щифтчета, и показа нещо на блондинката. Тя натисна едно копче на бюрото. Високият тип отиде до вратата в шперплатовата преграда и я отвори колкото едва-едва да се промъкне през нея.

Довърших цигарата си и запалих нова. Минутите течаха бавно. По булеварда пищяха и ръмжаха клаксони. Голям червен градски автобус избоботи покрай входа. Чу се звънтене при смяната на светофара. Русата се облегна на лакът, подпря челото си с ръка и започна да ме наблюдава иззад нея. Вратата на преградата се отвори и високият екземпляр с бастуна се измъкна оттам. Той носеше друг увит пакет с формата на книга. Приближи се до бюрото и плати. Отиде си така, кайто бе дошъл — вървейки на пръсти, дишайки с отворена уста, като ми хвърли внезапен кос поглед на минаване.

Станах на крака, докоснах шапка, за да се сбогувам с блондинката, и излязох след него. Той тръгна в западна посока, като размахваше бастуна си, конто описваше малка дъга точно над дясната му обувка. Не бе трудно да го следя. Сакото му беше скроено от нещо като конски чул в доста крещящ цвят и имаше такива широки рамене, че вратът му стърчеше като стрък керевиз, и като вървеше, главата му се клатушкеше най-отгоре. Когато стигнахме до светофара на „Хайланд Авеню“, аз спрях до него и му дадох възможност да ме забележи. Отначало тон погледна нехайно към мен, по после изведнъж с внезапно нараснало внимание ми хвърли кос поглед и бързо се извърна. Като светна зелената светлина, пресякохме „Хапланд“ и изминахме още една пресечка. Той разтегна дългите си крака и до ъгъла ме беше изпреварил с двайсет ярда. Зави надясно. Извървя стотина крачки нагоре по хълма, след това спря, окачи бастуна на ръката си и като потършува в някакъв вътрешен джоб, измъкна на бял свят тапицирана с кожа табакера. Пъхна цигара в устата си, изпусна кибритената клечка на земята, погледна назад, докато я вдигаше, и забелязвайки, че го наблюдавам от ъгъла, той се изправи, сякаш някой го беше ритнал отзад. Вървеше покрай сградите с дълги тромави крачки и ровеше тротоара с бастуна си, като едва ли не вдигаше пушилка след себе си. Отново свърна наляво. Беше ме изпреварил най-малко с половин пресечка, докато стигнах до мястото, където зави. Задъхах се. Излязохме на тясна улица с дървета, от едната страна на която имаше зид, а от другата се виждаха три тесни улички с едноетажни вили.

Той бе изчезнал. Повъртях се наоколо, надничайки тук и там. Във втората тясна уличка забелязах нещо. Тя се наричаше „Ла Баба“ — тиха, сумрачна, с двойна редица едноетажни вили, засенчени от дървета. От двете ѝ страни бяха засадени италиански кипариси, подрязани ниско, със заоблената форма на делвите за масло от „Али Баба и четиридесетте разбойници“. Зад третата делва мръдна крайчецът на ръкав с крещящи шарки.

Облегнах се на едно мастиково дърво и зачаках. Гръмотевиците отново тътнеха откъм хълмовете. Заревото на светкавиците се отразяваше по надвисналите черни облаци на юг. Няколко колебливи дъждовни капки паднаха на тротоара и оставиха петна, големи колкото

петцентови монети. Въздухът бе неподвижен като в оранжерията на генерал Стърнуд.

Ръкавът се показва отново зад дървото, а след него се появи голям нос, око и малко рижа коса без шапка. Окото се втренчи в мен. Изчезна. Неговото другарче се появи отново като кълвач от другата страна на дървото. Минаха пет минути. Това му стигаше. Хората от неговия тип са доста нервни. Чу се щракането на кибритена клечка, а след това и подсвиркване с уста. Сетне някаква неясна сянка се плъзна по тревата към съседното дърво. После той беше вече на алеята и вървеше право към мен, като размахваше бастуна си и си подсвиркваше. Кисело подсвиркване с нотки на уплаха. Погледнах разсеяно нагоре към тъмното небе. Той мина на около десетина крачки от мен, без да ме погледне. Сега бе в безопасност. Беше се отървал. Наблюдавах го, докато изчезна от погледа ми, сетне отидох до централната алея на „Ла Баба“ и разтворих клоните на третия кипарис. Издърпах една увита книга, мушнах я под мишница и се отдалечих. Никой не извика след мен.

V

Когато се озовах отново на булеварда, аз влязох в телефонната кабина на една дрогерия и намерих адреса на мистър Артър Гуин Гайгър. Той живееше на „Лавърн Теръс“ — стръмна улица близо до булевард „Лорън Каниън“. Пуснах петцентова монета и набрах номера му, ей така, за разнообразие. Никой не отговори. Обърнах указателя на специални справки и си записах адресите на две книжарници, отдалечени на няколко пресечки от мястото, където се намирах.

Първата, в която отидох, имаше северно изложение. На първия етаж се продаваха канцеларски материали и принадлежности, а в мецанина имаше голямо количество книги. Изглежда, не бе това, което на мен ми трябваше. Пресякох улицата и изминах две пресечки в източна посока, докато стигнах до другата книжарница. Тя изглеждаше по-подходяща. Представляваше малко задръстено магазинче, затрупано с книги от пода до тавана, в което се въртяха четирима-петима хлапаци, ровеха се из книгите и оставяха отпечатъците от пръстите си върху новите им обложки. Никой не им обръщаше внимание. Продължих, докато стигнах до задната част на магазинчето, преминах през една междинна врата и се озовах пред дребна смугла женица, седнала зад бюро, която четеше някаква книга по правните въпроси. Отворих със замах портфейла си, давайки ѝ възможност да погледне и да се стресне от полицейската значка, прикрепена отвътре. Тя я видя, свали очилата си и се облегна назад. Прибрах портфейла. Жената имаше деликатните черти на интелигентна еврейка. Гледаше ме и дума не обелваше.

Аз казах:

— Бихте ли ми направили една услуга, съвсем незначителна услуга?

— Не знам. Какво точно ще искате? — Гласът ѝ бе равен и пресипнал.

— Нали знаете магазина на Гайгър отсреща, две пресечки по на запад?

— Струва ми се, че може и да съм минавала покрай него.

— Това е книжарница — казах аз. — Но не като вашата. Дяволски добре ви е известно.

Устните ѝ се свиха леко, но не каза нищо.

— Виждали ли сте Гайгър? — попитах аз.

— Съжалявам. Не познавам мистър Гайгър.

— Значи не бихте могли да ми кажете как изглежда той?

Устните ѝ се свиха още малко.

— Че защо да ви казвам?

— Просто така. Ако не искате, не мога да ви принудя.

Тя погледна навън през вратата и пак се облегна назад.

— Онова беше звезда на шериф, нали?

— На доброволен сътрудник. Нищо не означава. Струва колкото една евтина пура.

— Разбирам.

Тя се присегна, взе пакет цигари, изтърси една малко навън и я издърпа с устни. Поднесох ѝ кибритена клечка. Тя ми благодари, отново се облегна назад и се вторачи през дима в мен. Каза предпазливо:

— Искате да знаете как изглежда, а не искате да се срещнете с него.

— Той отсъства — казах аз.

— Предполагам, че не за дълго. В края на краищата магазинът е негов.

— Засега не искам още да го виждам — казах аз.

Тя отново погледна навън през отворената врата. Аз рекох:

— Разбирате ли нещо от редки издания?

— Можете да ме изпитате.

— Намира ли ви се „Бен Хур“ от 1860 година, трето издание, онова, което има дублиран ред на страница 116?

Тя премести настрана жълтата правна книга и свали на бюрото един дебел том, разлисти го, намери необходимата страница и се загледа в нея.

— Никъде няма да го намерите — каза тя, без да вдига глава. — Няма такова издание.

— Правилно.

— Какво искате, за бога?

— Момичето в магазина на Гайгър не знаеше този факт.

Тя вдигна поглед.

— Разбирам. Вие ме заинтересувахте. Но не много силно.

— Аз съм частно ченге, което разследва случай. Може би задавам прекалено много въпроси. Но някак си на мен не ми изглеждат чак толкова много.

Тя пусна едно пухкаво сиво колелце дим и го промуши с пръст. То се разпадна на неустойчиви тънки лентички. Заговори гладко и с безразличие.

— Малко над четирийсетте е, предполагам. Среден ръст, възпълен. Вероятно тежи около сто и шейсет фунта^[1]. Тлъсто лице, мустаци като на Чарли Чан, дебел, отпуснат врат. Целият е отпуснат. Добре облечен, ходи гологлав, дава си вид, че разбира от антикварни предмети, но не притежава такива. Ах, да. Лявото му око е стъклено.

— От вас би излязло чудесно ченге — казах аз.

Тя постави справочника обратно в откритото отделение на края на бюрото си и отново разтвори пред себе си правната книга.

— Пази боже — каза тя.

Сложи си очилата.

Благодарих ѝ и си излязох. Дъждът бе започнал да вали. Спуснах се да тичам, държейки увитата книга под мишница. Колата ми се намиреше в една пресечка, която извеждаше към булеварда почти срещу магазина на Гайгър. Добре се намокрих, докато стигна до колата. Тръшнах се вътре, вдигнах двата прозореца и изтрих пакета с носната си кърпа. След това го разтворих.

Естествено знаех какво ще намеря в него. Тежка, добре подвързана книга, красиво напечатана върху фина хартия. Изпъстрена с претендиращи за художественост фотографии, които заемаха целите страници. Както снимките, така и текстът към тях бяха неописуемо неприлични. Книгата не бе нова. На предния форзац бяха напечатани дати — на заемането и на връщането. Заемна книга. Заемна библиотека за изкусна порнография.

Завих книгата отново и я заключих в отделението зад седалката. Незаконна търговия като тази, извършвана открито па булеварда, предполага солидни покровители. Седях, тровех се с цигарен дим и разсъждавах върху това, заслушан в дъжда.

[1] фунт — мярка за тежест, равна на 453,6 г. — Б. пр. ↑

VI

Дъждът пълнеше канавките, плющеше по паважа и отскачаше па височина до коляното. Едри ченгета, облечени в мушамы, блестящи като дуло на пистолет, се забавляваха много, като пренасяха хихикащи момичета над непроходимите места. Дъждът барабанеше силно по покрива па колата и той протече. В краката ми се образува локва вода, за да има къде да си ги държа. Беше прекалено ранна есен, за да вали такъв дъжд. Навлякох с усилие един тренчкот, хукнах през дъжда към най-близката дрогерия и си купих половин литър уиски. Като се върнах, аз употребих достатъчно количество от него, за да се стопля и да прогоня скуката. Колата стоеше паркирана на това място вече доста дълго време, но ченгетата бяха прекалено заети да пренасят мадами и да надуват свирките си, за да се разтревожат от този факт.

Въпреки дъжда, или може би точно поради него, търговията процъфтяваше в магазина на Гайгър. Пред книгопродавницата спираха разкошни коли и вътре влизаха хора с много почтен вид, след което си излизаха, носейки увити пакети. Не всички бяха мъже.

Той се появи около четири часа. Кремав двуместен закрит автомобил спря пред магазина и аз успях да зърна тлъстото лице с мустаците на Чарли Чан, когато онзи се измъкна от него и се шмугна в магазина. Беше гологлав и носеше зелена кожена мушама с колан. От такова разстояние не можех да различа стъкленото му око. Един висок и много симпатичен хлапак, облечен в кожена куртка, излезе от магазина и закара двуместния автомобил зад ъгъла, след което се върна пеш с коса блестяща, черна и цялата мокра от дъжда.

Измина още един час. Стъмни се, а тъмната улица поглъщаше светлините на магазините, забулени от дъжда. Звънците па трамваите дрънкаха сърдито. Около пет и петнадесет високото момче с кожената куртка излезе от магазина на Гайгър с чадър в ръка и отиде да докара кремавия закрит двуместен автомобил. Когато го паркира отпред, Гайгър излезе и високото момче вдигна чадъра над главата му. След

това сви чадъра, изтръска го и го подаде в колата. Изтича обратно в магазина. Аз запалих колата.

Двуместният автомобил тръгна на запад по булеварда, което ме принуди да направя ляв завой и с това да си спечеля куп врагове, включително и един ватман, който подаде глава на дъжда, за да ме наругае. Двуместният автомобил ме беше изпреварил с две пресечки, докато влязох в нормалния поток на движението. Надявах се, че Гайгър се прибира в къщи. Два-три пъти го зърнах и след това забелязах, че завива на север по „Лоръл Каниън Драйв“. На половината път нагоре по стръмното той се понесе наляво по една виеща се лента от мокър бетон, която се наричаше „Лавърн Терас“. Това бе тясна улица с висок насип от едната страна и с множество пръснати къщи, наподобяващи вили, построени от другата страна в подножието на склона, така че покривите им не бяха много по-високи от нивото на пътя. Предните им прозорци бяха закрити от плетища и храсти. Пейзажът се допълваше от прогизнали дървета, от които се стичаше вода.

Фаровете на Гайгървата кола бяха запалени, а моите — угасени. Увеличих скоростта и го задминах на един завой, зърнах номера на някаква къща, когато минах покрай нея, и завих в края на пресечката. Той бе вече спрял. Фаровете му бяха насочени към гаража на неголяма къща с правоъгълен плет от чемшир, подреден така, че да замаскира напълно входната врата. Видях го как излезе от гаража с разтворен чадър и влезе през плета. Не изглеждаше да подозира, че е следен. Вътре се запали светлина. Подкарах бавно до следващата къща, която изглеждаше необитаема, но отпред нямаше никакви обявления. Спрях, проветрих автомобила, отпих от бутилката си и продължих да седя. Не знаех какво чакам, но нещо ми подсказваше, че трябва да чакам. Провлачи се нова армия от тягостни минути.

Две коли се изкачиха по склона и се скриха зад билото на хълма. Изглежда, това бе много тиха улица. Малко след шест часа през проливния дъжд проблеснаха други ярки светлини. По това време вече бе тъмно като в рог. Една кола намали и спря пред къщата на Гайгър. Тънките лъчи на нейните фарове проблеснаха мътно и угаснаха. Вратата се отвори и излезе някой. Беше дребна стройна жена с шапка на скитник, облечена в прозрачен дъждобран. Тя премина през чемшнровия лабиринт. Чу се слабо звънене, едва доловимо през пелената на дъжда, сетне затваряне на врата, тишина.

Извадих електрическо фенерче от колата и тръгнах надолу по стръмното, за да огледам автомобила. Беше пакард с подвижен покрив, бордо или тъмнокафяв. Левият прозорец бе свален. Напипах рамката с документа за правоуправление и насочих светлината към нея. На регистрацията пишеше: „Кармен Стърнуд, «Алта Бреа Кресънт» 3765, Западен Холивуд“. Върнах се обратно в колата си и дълго седях там. Покривът капеше и водата падаше по коленете ми, а стомахът ми гореше от уискито. Никакви коли не се изкачваха повече по хълма. Никакви светлини не се запалваха в къщата, пред която бях спрял. Кварталът изглеждаше твърде порядъчен, за да си позволи човек да се отдаде на лошите си привички.

В седем и двадесет един-единствен лъч ярка бяла светлина се стрелна от къщата на Гайгър подобно блясъка на лятна светкавица. Когато тъмнината настъпи отново, поглъщайки този лъч, отекна пронизителен звънлив писък и заглъхна, задавен сред прогизналите от дъжда дървета. Преди ехото да бе заглъхнало, бях въвн от колата и на път към къщата.

В този писък нямаше и следа от страх. В него се долавяха нотки, предизвикани от почти приятна изненада, — пиянски звуци и отънъци на чиста лудост. Отвратителен писък. Накара ме да си представя мъже в бяло, прозорци с решетки и твърди тесни нарове със закачени по тях кожени каиши за връзване на ръце и крака. Скривалището на Гайгър бе отново потънало в тишина, когато аз се шмугнах през отвора в плета, заобикаляйки ъгъла, който маскираше входната врата. За чукче на вратата служеше една желязна халка, пъхната в устата на лъв. Посегнах към него, хванах го. Точно в този момент, сякаш досега някой бе чакал условния знак, вътре в къщата изтрещяха три изстрела. Чу се звук, подобен на дълга хъркаща въздишка. Сетне — глух шум от тупване на нещо тежко и меко. После долових бързи отдалечаващи се стъпки вътре в къщата.

Пред вратата имаше тясна пътечка, нещо като мостче над канавката, която запълваше пространството между къщата и края на насипа. Нямаше веранда, нямаше твърда земя и затова не можеше да се проникне в задната част на къщата. Задният вход се намираше на върха на едно дървено стълбище, което започваше от подобната на тесен проход улица. Разбрах това, защото долових трополене на слизаци нозе. Сетне чух внезапния рев на потегляща кола. Той бързо

загълхна в далечината. Стори ми се, че наред с шума на първата кола се чу шум и от друга кола, но не бях сигурен. Къщата пред мен бе притихнала като гробница. Нямахше защо да се бърза. Каквото и да имаше вътре, то щеше да си стои там.

Възседнах оградата откъм пътеката, наведох се силно напред към закрития със завеси, но без капаци френски прозорец и се помъчих да надникна вътре през процепа, там, където завесите се съединяваха. Видях стена, осветена от лампа, и единия край на библиотека. Върнах се обратно на пътеката, засилих се по нея и покрай част от плета и блъснах силно входната врата с рамо. Това бе глупаво от моя страна. Може би единственото място, през което е невъзможно да се вмъкнете в една калифорнийска къща, е входната врата. Само ме заболя рамото и се вбесих. Пак се покатерих на оградата и разбих френския прозорец с ритник, след което, използвайки шапката си за ръкавица, издърпах по-голямата част от долното стъкло. Това ми даде възможност да бръкна с ръка, за да достигна болта, който затваряше прозореца отвътре и да го изтегля. Останалото бе лесно. Ключалката се поддаде. Вмъкнах се вътре и отмахнах с ръка завесите от лицето си.

Никой от двамата души в стаята не обърна внимание на начина, по който влязох, въпреки че само единият бе мъртъв.

VII

Стаята бе широка колкото цялата къща. Таванът бе нисък и с греди, а стените — измазали с кафява мазилка и украсени с китайски гоблени и с китайски и японски щампи, поставени в рамки от имитация на дърво. Имаше ниски рафтове за книги, имаше и един тежък възрозов китайски килим, в който някоя къртица би могла да си рови цяла седмица, без да си подаде носа над дебелия мъх. По пода се виждаха възглавници за сядане, а наоколо бяха разхвърлени странни копринени дрехи, сякаш този, който живееше тук, нарочно бе сторил това, за да му бъдат под ръка. Имаше и един широк нисък диван, покрит с пурпурночервена дамаска. Върху него бе натрупан куп дрехи, сред които се подаваше и копринено бельо в люляков цвят. Виждаше се и една голяма лампа на поставка, украсена с резба, и два лампиона с нефритовозелени абажури с дълги пискюли. Имаше черно бюро, чиито ъгли бяха украсени с резба, изобразяваща причудливи готически фигури, а зад него — жълта атлазена възглавница, която беше поставена върху полиран черен стол, чиито странични облегалки, а и задната, бяха украсени с резба. В стаята се долавяше някаква странна смесица от миризми, от които най-силни в момента като че ли бяха лютивата остатъчна миризма на кордит и противният дъх на етер.

В единия край на стаята, на нещо като нисък подиум, се намираше стол от тиково дърво с високо облегало, на който върху оранжев шал с дълги ресни седеше мис Кармен Стърнуд. Седеше много вдървено, с ръце, поставени върху страничните облегалки на стола, с прибрани колене, а цялото ѝ тяло бе сковано в позата на египетска богиня. Брадичката ѝ бе вирната, а малките ѝ бели зъби святкаха между полуотворените устни. Очите и бяха широко отворени. Тъмносивият цвят на ирисите изцяло бе погълнал зениците ѝ. Това бяха очи на луда. Тя изглеждаше в безсъзнание, но позата ѝ не беше на човек, изпаднал в несвяст. Тя имаше вид на някой, който върши нещо много важно на ум и се справя отлично с тази задача. От устата ѝ излизаше тенекиен звук, напомнящ кискане, който нито променяше

изражението ѝ, нито я караше да помръдва устни. Носеше чифт дълги обеци от нефрит. Обещите бяха хубави и вероятно струваха няколкостотин долара. Но освен тях тя не носеше нищо друго.

Имаше хубаво тяло — дребно, гъвкаво, стегнато, твърдо и закръглено. При светлината на лампата кожата ѝ сияеше с трепкащия блясък на бисер. Нозете ѝ не притежаваха съвсем пищната грация на тези на мисис Риган, но все пак бяха много хубави. Гледах я без смущение и без похотливост. Като голо момиче тя въобще не присъствуваше в тази стая. Беше просто една наркоманка. За мен тя завинаги си остана просто една наркоманка.

Престанах да я наблюдавам и погледнах към Гайгър. Той лежеше по гръб на пода, не на китайския килим, а пред нещо, което приличаше на тотемен стълб. То имаше орлов профил, а голямото му кръгло око бе фотообектив. Той бе насочен към голото момиче на стола. Отстрани на тотемния стълб бе прикрепена една почерняла лампа — светкавица. Гейгър бе обут в китайски чехли с дебели плъстени подметки, надолу бе облечен в черна копринена пижама, а горната част на тялото му бе загърната в жакет, украсен с китайска бродерия, чиято предница бе почти цялата, в кръв. Стъкленото му око проблясваше към мене и то май беше най-живото нещо у него. От пръв поглед стана ясно, че нито един от трите изстрела, които чух, не бе отишъл нахалост. Той беше съвсем мъртъв.

Светкавицата, която бях видял, бе произведена от фотографската крушка. А налудничавият писък бе реакцията на упоеното голо момиче. Трите изстрела представляваха нечия идея за това как да се разнообрази цялата работа. Всъщност идеята бе на момъка, който бе слязъл по задните стълби и вмъквайки се с трясък в колата, бе офейкал. Неговата гледна точка си имаше своите достойнства.

Две крехки чаши със златни жилки бяха поставени върху червен лакиран поднос на края на черното бюро до тумбеста гарафа, съдържаща кафява течност. Извадих запушалката и я подуших. Миришеше на етер и на нещо друго, вероятно лауданум. Никога не бях опитвал такава смесица, но тя, изглежда, бе съвсем подходяща за домакинството на Гайгър.

Вслушах се в дъжда, който шибаше покрива и прозорците от северната страна. Навън не се чуваха никакви други звуци! — нито коли, нито сирени, само поройният дъжд. Приблжих се до дивана,

изхлузих тренчката си и започнах да ровя из дрехите на момичето. Имаше една бледозелена рокля от груба вълна, с три четвърти ръкави, от онези, които се навличат направо през главата, без да се закопчават. Стори ми се, че ще мога да се справя с нея. Реших да не се занимавам с белъто, и то не поради някакво чувство за деликатност, а защото не можех да си представя как и обувам пликчетата и ѝ закопчавам сутиена. Занесох роклята до стола от тиково дърво на подиума. От разстояние няколко стъпки мис Стърнуд също миришеше на етер. Тенекиеното, кискане все още се чуваше да излиза от устата ѝ, а надолу по брадичката ѝ се процеждаше малко пяна. Ударих и една плесница. Тя премита и спря да се киска. Плеснах я пак.

— Хайде — казах аз бодро. — Да бъдем послушни. Да се обличаме.

Кармен се взря в мен с тъмносивите си очи, празни като очите на маска.

— Гъл-гъл-гъл — каза тя.

Понаплясках я още малко. Не обръщаше никакво внимание на шамарите. Не бяха в състояние да я извадят от вцепенението. Залових се с роклята. И на това не обърна никакво внимание. Остави ме да ѝ вдигна ръцете, сетне разпери пръсти широко, сякаш това бе страшно духовито. Успях да намушкам ръцете ѝ в ръкавите, дръпнах роклята надолу върху гърба ѝ и я изправих на крака. Тя се строполи в прегръдките ми, като се кикотеше. Сложих я отново на стола и ѝ обух чорапите и обувките.

— Хайде да се поразходим малко — рекох аз. — Хайде да направим една малка хубава разходчица.

Направихме разходчицата. Най-напред нейните обеци ме биеха по гръдния кош, а после изпълнявахме шпагати в унисон, като че играехме балет. Разходихме се до трупа на Гайгър и се върнахме обратно. Накарах я да го погледне. Тя сметна, че той е симпатяга. Кикотеше се и се опитваше да ми го каже, но успяваше само да пуска мехури. Заведох я до дивана и я проснах отгоре. Тя хлъцна два пъти, покикоти се още малко и заспа. Натъпках вещите ѝ в джобовете си и отидох зад онова нещо, дето приличаше на тотемен стълб. Както и очаквах, вътре бе поставена камера, но в нея нямаше касета. Огледах пода наоколо, предполагайки, че той може да я е извадил, преди да го

застрелят. Нямах я. Хванах го за отпуснатата изстиваща ръка и го пообърях малко. Касетата я нямаше. Това никак не ми хареса.

Излязох в един коридор на гърба на стаята и започнах да изследвам къщата. Вдясно имаше баня и една заключена врата, а в дъното се намираше кухнята. Прозорецът на кухнята бе разбит с лост. Капакът му бе изчезнал, а на перваза личеше мястото, където куката бе оказала съпротива. Задната врата не бе заключена. Оставих я незаклучена и надникнах в една спалня от лявата страна на коридора. Това бе кокетна, натруфена женска спалня. На леглото имаше покривка, украсена с волани. На тоалетната маса с трикрило огледало бе поставено шишенце парфюм, наред с носна кърпичка, известна сума пари, мъжки четки и ключодържател. В шкафа имаше мъжки дрехи, а под украсения с волани край на покривката на леглото се подаваха мъжки чехли. Това бе стаята на мистър Гайгър. Взех ключодържателя и се върнах във всекидневната, където се заех да претърсвам бюрото. В шкафа намерих малък стоманен сейф. Отворих го с един от ключовете. В него нямаше нищо, ако не смятаме един азбучник със синя кожена подвързия и доста дълъг зашифрован текст, написан със същия наклонен почерк от писмата до генерал Стърнуд. Сложих тетрадката в джоба си, изтрих стоманения сейф, там, където го бях пипал, заключих бюрото, пъхнах ключовете в джоба си, изгасих изкуствените цепеници в камината, увих се в палтото и се опитах да свестя мис Стърнуд. Непосилна задача. Нахлупих ѝ скитнишката шапка на главата, омотах я в палтото и я занесох до нейната кола. Върнах се, изгасих всички светлини и затворих външната врата, сетне изрових ключовете от чантичката ѝ и запалих пакарда. Заспускахме се по хълма със загасени фарове. До „Алта Бреа Кресънт“ имаше по-малко от десет минути път. Кармен ги прекара в хъркане, при което бълваше етер в лицето ми. Не успях да ѝ попреча да обляга глава на рамото ми. Това бе единственото нещо, което можех да сторя, за да не я положи в скута ми.

VIII

През тесните оловни рамки на остъклената странична врата на Стърнудови се процеждаше мътна светлина. Спрях пакарда под навеса за коли и изпразних съдържанието на джобовете си на седалката. Момичето продължаваше да хърка в ъгъла с шапка, килната кокетно върху главата, с ръце, отпуснати безжизнено върху гънките па шлифера. Излязох и натиснах звънеца. Чу се бавно приближаване на стъпки, които сякаш идваха отдалеч, от някакво място, изпълнено с печал. Вратата се отвори и изпънатият иконом с посребрената коса се показа и ме изгледа. Светлината от коридора правеше косата му да прилича на ореол.

Той каза:

— Добър вечер, сър.

Каза го учтиво и погледът му се плъзна покрай мен към пакарда. След това очите му отново се втренчиха в моите.

— Тук ли е мисис Риган?

— Не, сър.

— Надявам се, че генералът спи?

— Да, за него вечерта е най-подходящото време за сън.

— А прислужницата на мисис Риган?

— Матилда ли? Тя е тук, сър.

— Няма да е зле да я повикате. За тая работа трябва женска ръка.

Погледнете в колата и ще разберете какво искам да кажа.

Той огледа вътрешността на колата. След това се върна.

— Разбирам — рече той. — Ще повикам Матилда.

— Матилда ще се справи с нея — казах аз.

— Ние всички се опитваме да се справяме с нея. — каза той.

— Предполагам, че практика не ви липсва — рекох аз.

Той се направи, че не е чул.

— Е, лека нощ — казах аз. — Оставям всичко във ваши ръце.

— Много добре, сър. Да ви повикам ли такси?

— Категорично не — казах аз. — Всъщност аз не съм тук. Просто ви се привиждат разни неща.

Тогава той се усмихна. Кимна ми с глава, а аз се обърнах и тръгнах надолу по алеята за коли, докато излязох през портите.

Изминах десетина пресечки, криволичейки надолу по извити улици, измити от дъжда, под непрестанно капещи дървета, покрай осветените прозорци на големи сгради, издигащи се сред огромни призрачни пространства, с триъгълни островърхи покриви, потънали в бръшлян, а високо по склоновете на хълма бяха накацали други светещи прозорци, далечни и недостъпни като къщи на горска магьосница. Излязох до една автомобилна пиаца, цялата залята от безполезни светлини, където отегчен човек от обслужващия персонал с бяла фуражка и тъмносиньо яке седеше прегърбен на една табуретка зад изпотеното стъкло и четеше вестник. Понечих да вляза вътре, но сетне продължих пътя си. Вече бях мокър до кости. А в нощ като тази човек може да си пусне брада, докато чака за такси. Пък и шофьорите на таксиметрови коли имат добра памет.

След малко повече от половин час бърз ход успях да стигна до къщата на Гайгър. Там нямаше никого, а на улицата не се виждаха никакви автомобили, освен моята собствена кола, паркирана пред съседната къща. Изглеждаше унила като бездомно куче. Изрових от вътрешността и бутилката уиски и излях в гърлото си половината от онова, което бе останало в нея, след което седнах вътре, за да запаля една цигара. Изпуших я до половината, хвърлих я навън, излязох отново и отидох до къщата на Гайгър. Отключих вратата, влязох във все още топлия мрак и застанах неподвижно, заслушан в дъжда, а през това време от мен кротко се стичаше вода по пода. Намерих пипнешком една лампа и я запалих.

Най-напред забелязах, че някои от китайските гоблени бяха изчезнали от стената. Не бях ги броил, но празните им места стояха оголени върху кафявата мазилка и биеха на очи. Отидох малко по-навътре и запалих друга лампа. Погледнах тотемния стълб. В основата му, извън края на китайския килим, върху голия под бе проснат друг килим. Преди малко този килим го нямаше. Но на същото място бе лежал трупът на Гайгър. Сега трупът на Гайгър бе изчезнал.

Вцепених се. Изкривих устни в гримаса и се ухилих злобно срещу стъкленото око на тотемния стълб. Отново претърсих къщата.

Всичко си стоеше точно така, както го бях оставил. Гайгър го нямаше в неговото украсено с волани легло, нито пък беше под него, нямаше го и в гардероба. Не беше нито в кухнята, нито в банята. Оставаше да се провери само заключената врата от дясната страна па коридора. Един от ключовете на Гайгър стана. Стаята зад тази врата бе интересна, но Гайгър го нямаше в нея. Беше интересна с това, че бе съвършено различна от стаята на Гайгър. Това бе една оскъдно мебелирана мъжка спалня с излъскап дървен под, с няколко малки черджета, украсени с индиански орнаменти, два стола с прави облегалки, бюро от имитация на дърво, върху което имаше мъжки несесер и две черни свещи, поставени в пиринчеми свещници, високи по една стъпка. Леглото бе тясно и изглеждаше твърдо, а върху него имаше тъмnochервена покривка от батика. Стаята бе студена. Заключих я отново, изтрих дръжката на вратата с носната си кърпа и се върнах при тотемния стълб. Коленичих и погледнах повърхността на килима, докато погледът ми стигна до входната врата. Стори ми се, че видях две паралелни бразди, водещи в тази посока, сякаш оставени от петите на влачено тяло. Който и да беше свършил това, той се бе отнесъл сериозно към работата си.

Това не бе работа на полицията. Иначе би трябвало да са още тук, тъкмо започнали да се разгорещават с техните рулетки и тебешери, с техните фотоапарати и прахове за откриване на отпечатъци, с евтините си пури. Непременно щяха да са още тук. Това не бе работа и на убиеца. Той навярно бе напуснал къщата с най-голяма бързина. По всяка вероятност бе видял момичето. Но не е бил сигурен дали тя е била достатъчно упоена от наркотика, за да не го види. Сега той вероятно вече се беше впуснал в далечен път. Не можех да се досетя какъв е истинският отговор, но нямах нищо против, ако някой предпочиташе Гайгър да бъде не само убит, но и да изчезне. Това ми даваше шанс да открия дали бих могъл да съобщя па полицията, без да замесвам Кармен Стърнуд. Заключих отново, съживих задъхващия се мотор на колата и подкарах към душа, сухите дрехи и късната вечеря у дома. Сетне се мотях из апартамента и изпих прекалено голямо количество горещ пунш, докато се опитвах да схвана какъв е шифърът в Гайгървия син азбучник. Бях сигурен в едно: че текстът представлява списък с имена и адреси вероятно на клиентите. Имаше над четиристотин. Това говореше за една хубавичка незаконна

търговия, без да се смятат сумите, придобити чрез шантаж, чийто брой вероятно не бе малък. Всяко име в списъка можеше да е това на убиеца. Не завиждах на полицията за работата, която ги чакаше, след като списъкът им бъде предаден.

Легнах си, изпълнен с чувство на безсилие и с уиски, и сънувах някакъв човек в окървавена китайска дреха, който преследваше голо момиче с дълги нефритени обеци, а аз тичах след тях и се мъчех да ги снимам с незареден фотоапарат.

IX

На другия ден утрото бе светло, ясно и слънчево. Събудих се с пресъхнала уста и надебелял език като ватманска ръкавица. Изпих две чаши кафе и прегледах сутрешните вестници. В нито един от тях не се споменаваше за мистър Артър Гуин Гайгър. Тъкмо се опитвах да поогладя измачкания си влажен костюм, когато телефонът иззвъня. Беше Бърни Олс — главният следовател на областния прокурор, същият, който ме бе насочил към генерал Стърнуд.

— Е, как си, момчето ми? — започна той.

Гласът му звучеше като на човек, който се е наспал добре и няма много дългове за изплащане.

— Махмурлия съм — казах аз.

— Тц, тц.

Той се изсмя разсеяно и след това гласът му прозвуча малко прекалено небрежно — предпазлив глас на ченге.

— Успя ли вече да се срещнеш, с генерал Стърнуд?

— Аха.

— Свърши ли му някаква работа?

— Много валеше — отговорих аз, ако това въобще бе някакъв отговор.

— На това семейство май честичко му се случват разни неща. Един голям буик, собственост на някого от тях, се плиска из приболя до вълнолома в Лидо.

Стиснах слушалката така, че малко оставаше да я счупя. Затаих дъх.

— М-да — каза Олс бодро. — Нов-новеничък закрит буик, целият задръстен с пясък и пълен с морска вода? О, за малко щях да забравя. Вътре в него има някакъв тип.

Издишах толкова бавно, че дъхът ми почти залепна за устните.

— Риган? — попитах аз.

— А? Кой? О, имаш предвид оня бивш контрабандист на спиртни напитки, дето го изнамерила по-голямата дъщеря и взела, та

се омъжила за него. Никога не съм го виждал. Че какво ще търси той там?

— Стига си го увъртал. Какво би могъл човек да търси там?

— Че аз отде да знам, приятелю? Ще прескоча да хвърля едно око. Идваш ли с мен?

— Да.

— По-живо тогава — каза тон. — Ще бъда тук, в моята дупка.

Обръснат и облечен след леката закуска, за по-малко от час аз бях в Съдебната палата. Качих се с асансьора до седмия етаж, където се намираха множеството малки канцеларии, в които работеха хората на областния прокурор.

Канцеларията на Олс не бе по-голяма от другите, но той се бе разположил сам в нея. На бюрото му нямаше нищо друго освен попивателна преса, евтин писалищен комплект, неговата шапка и единия му крак. Той бе възрус, среден на ръст, с гъсти бели вежди, спокойни очи и добре поддържани зъби. Изглеждаше като обикновен човек от улицата. Случайно знаех обаче, че е убил девет души — трима от тях, докато са го държали на прицел, или поне някой си е мислел, че е така.

Той се изправи, пъхна в джоба си една плоска метална кутия с малки пури марка „Антракт“, размърда нагоре-надолу тази, която бе захапал, и внимателно и косо погледна към мен с отметната назад глава.

— Не е Риган — рече той. — Проверих. Риган е едър мъжага, висок колкото тебе и малко по-тежък. Някакъв младок е.

Не казах нищо.

— Какво е накарало Риган да изчезне? — попита Олс. — Това интересува ли те?

— Не, струва ми се — рекох аз.

— Да, но когато някакъв тип, който се е занимавал с контрабанда на алкохол, се ожени в богато семейство и след това каже „чао“ на една хубавица и на няколко милиона долара, придобити по законен начин, това вече е достатъчно да ме накара, дори мен, да се замисля. Предполагам, че си смятал тази работа за тайна?

— Аха.

— Окей, прави си пас, момчето ми. Не го вземай навътре.

Той заобиколи бюрото, като потупваше джобовете си и се присегна за шапката си.

— Не разследвам изчезването на Риган — казах аз.

Олс набързо заключи вратата, слязохме до служебния паркинг и се качихме в един малък закрит син автомобил. Подкарахме по булевард „Сънсет“, като от време-навреме надувахме сирената за сигнализация. Беше свежа утрин и въздухът бе точно толкова студен, колкото му трябва на човек, за да му се стори животът прост и сладък, стига да няма много неща на главата си. Аз обаче имах.

До Лидо имаше около тридесет мили по крайбрежната магистрала и първите десет бяха задръстени от движението. Олс взе разстоянието за три-четвърти час. След това плавно спряхме пред една арка с олющена гипсова мазилка. Измъкнахме се навън. Дълъг вълнолом с парапет от бели летви — два на четири инча започваше от тази арка и отиваше навътре в морето. Група хора стояха надвесени в далечния край на вълнолома, а под арката бе застанал полицай с мотоциклет и не пускаше друга група хора да излезе на вълнолома. От двете страни на магистралата бяха паркирани коли, в които седяха обичайните любители на ужасите и от двата пола. Олс показва значката си на моторизирания полицай и ние излязохме на вълнолома, където ни блъсна силна миризма на риба, която дори поройният дъжд, валял цяла нощ, не бе успял да поизчисти.

— Ей я къде е, на шлепа — каза Олс, сочейки с миниатюрната си пура.

Черен шлеп с ниски бордове и с кормчийска кабина като на влекач се бе долепил до дървения парапет на края на пристана. На палубата му нещо блестеше под лъчите на утринното слънце, а около него все още се виждаха веригите на подемен кран. Това бе голям черен автомобил с лъскави никелирани части. Стрелата на подемния кран бе прибрана и спусната до нивото на палубата. Около автомобила се бяха насъбрали хора. Слязохме по хлъзгавите стъпала на палубата.

Олс каза „здрости“ на един помощник-шериф в зелена униформа и на един цивилен. Екипажът на шлепа се състоеше от трима души, които се бяха облегли на предната част на кормчийската кабина и дъвчеха тютюн. Единият от тях триеше мократа си коса с мръсна хавлиена кърпа. Сигурно се бе гмуркал във водата, за да закрепим веригите на крана.

Ние разгледахме колата. Предната ѝ броня бе изкривена, един от фаровете беше разбит, а другият — смачкан, но стъклото бе останало здраво. Върху решетката на радиатора имаше голяма вдлъбнатина, а боята и никелът бяха олющени на много места по цялата броня на колата. Тапицерията бе прогизнала и черна. Изглежда, нито една от гумите не бе повредена.

Шофьорът си стоеше още там, сякаш драпиран около кормилната ос с глава, отметната неестествено на една страна. Беше строен тъмнокос хлапак, който не чак толкова отдавна е бил дори хубавец. Сега лицето му бе бяло със синкав оттенък, под притворените клепачи очите му лъщяха със слаб мътен блясък, а в отворената му уста имаше пясък. От лявата страна на челото му имаше тъмно петно от подкожен кръвоизлив, което се открояваше върху белотата на кожата.

Олс се отдръпна. От гърлото му излезе някакъв звук и той поднесе кибритена клечка към малката си пура.

— Какво точно се е случило?

Униформеният посочи към зяпачите в края на пристана. Един от тях опипваше мястото, където бе избита голяма дупка в белите летви. Разцепеното дърво се жълтееше и бе чисто като току-що нарязан чам.

— Минал е през тази дупка. Трябва здравата да се е джаснал. Тук дъждът престана рано, около девет часа вечерта. Разцепеното дърво е сухо отвътре. Значи се е блъснал, след като дъждът е спрял. Колата е паднала в доста дълбока вода, щом не се е смачкала повече, но е било по-рано от средата на отлива, защото течението щеше да я завлече по-навътре, и не по-късно от средата на прилива, защото иначе щеше да я изхвърли върху коловете. Значи се е блъснал към десет часа снощи. Може би към девет и половина, не по-рано. Тази сутрин, когато момчетата дошли да ловят риба, тя се подавала над водата и тогава докарахме шлепа да я измъкнем и вътре намерихме тоя мъртвец.

Цивилният прокара върха на обувката си по повърхността на палубата. Погледът на Олс се плъзна встрани и се спря на мен, а малката пура играеше между устните му като цигара.

— Пиян? — попита той, без да отправя въпроса си специално към някого.

Мъжът, който бършеше главата си с хавлиената кърпа, отиде до парапета и шумно прочисти гърлото си, което накара всички да погледнат към него.

— Влезе ми малко пясък — рече той и плю. — Не чак толкова, колкото на тоя приятел, но ми влезе.

Човекът с униформата каза:

— Може и да е бил пиан. Искал е да се изфука сам в дъжда. От пиан човек всичко може да се очаква.

— Ами, пиан — рече цивилният. — Лостът на газта не е натиснат докрай, а освен това някой е цапардосал човека в слепоочието. Ако питате мен, това си е чисто убийство.

Олс погледна към мъжа с хавлиената кърпа.

— А ти какво мислиш, приятелче?

Човекът с хавлиената кърпа бе поласкан. Той се ухили.

— Самоубийство, мой човек. Не ми е това работата, ама след като ме питаш, казвам ти, че е самоубийство. Първо, тоя тип е изорал една ужасно права бразда по вълнолома. Следите личат почти по цялото протежение. Значи това се е случило след спирането па дъжда, както каза шерифът. Здравата се е джаснал във вълнолома, иначе как ще го пробие и ще се сгромоляса на една страна. По-скоро се е преобърнал няколко пъти. Значи карал е много бързо и се е блъснал право в парапета. Лостът на газта не е натиснат докрай. Но може да го е бутнал с ръка, като е падал, а и главата може да си е ударил тогава.

Олс рече:

— Наблюдателен си, приятелче. Обискирахте ли го? — попита той помощник-шерифа, който погледна към мен, сетне към хората от екипажа, облеgnати на кормчийската кабина.

— Карай, остави тая работа — каза Олс.

Един дребен очилат човек с уморено лице и черна чанта слезе по стълбите на вълнолома. Избра едно доста чисто място на палубата и остави там чантата си. Сетне свали шапка, разтри тила си и се загледа в морето, сякаш не знаеше къде се намира и за какво е дошъл.

Олс каза:

— Ей ви го пациента, докторе. Гмурнал се снощи от вълнолома. Приблизително между девет и десет часа. Това е всичко, което знаем.

Дребният мъж погледна мрачно мъртвеца в колата. Той попила главата, взря се в удареното място, раздвижи я с две ръце, опипа ребрата. Вдигна едната отпусната и безжизнена ръка и се втренчи в ноктите. Пусна я да падне, като я наблюдаваше. Отстъпи назад, отвори чантата си, извади един тефтер с бланки и индиго и започна да пише.

— Предполагаемата причина за смъртта е счупването на врата — каза той, докато пишеше. — Което значи, че не е нагълтал много вода. Кое то пък означава, че ще започне да вкоченява доста бързо сега, когато е изваден на въздух. Не е зле да го измъкнете от колата, преди да му се случи това. Защото после тая работа хич няма да ви се хареса.

Олс кимна.

— От колко време е мъртъв, докторе?

— Че откъде да го знам.

Олс му хвърли строг поглед, извади малката пура от устатата си и също я изгледа строго.

— Радвам се, че се запознахме, докторе. Човек от отдела за убийства и да не може да познае за пет минути, това ще ме убие.

Дребосъкът се ухили кисело, сложи тефтера в чантата и отново пъкна молива в джобчето на жилетката си.

— Ако снощи е вечерял, ще ви кажа. И то ако знам точно кога е вечерял. Но не за пет минути.

— Как се е ударил? Като е падал ли?

Дребният мъж разгледа натъртеното място отново.

— Едва ли. Бил е ударен с нещо увито. И още докато е бил жив, се е получил подкожен кръвоизлив.

— Палка, а?

— Твърде вероятно.

Дребният медик кимна, вдигна чантата си от палубата и се изкачи по стълбите на вълнолома. Една линейка се настани на заден ход отвъд гипсовата арка, за да бъде под ръка. Олс погледна към мен и каза:

— Да тръгваме. Май не си струваше да идваме дотук, а?

Върнахме се по вълнолома и се качихме отново в закрития автомобил на Олс. Той форсира, зави, излезе на пътя и подкара назад към града по измитата от дъжда магистрала с три ленти за движение и покрай невисоки вълнообразни хълмове от жълтобял пясък, по който на ивици растеше жълто-зелен мъх. Над морето кръжаха няколко чайки, които се стрелнаха надолу към нещо, което плуваше в прибоя, а далеч навътре се виждаше бяла яхта, сякаш увиснала в небето.

Олс вирна брадичка към мен и рече:

— Познаваш ли го?

— То се знае. Частният шьофор на Стърнудови. Видях го вчера да бърше прахта от същата тая кола.

— Не искам да те притеснявам, Марлоу. Каж ми само оная работа имаше ли нещо общо с него?

— Не дори не му знам името.

— Оуен Тейлър. Откъде го знам ли? Това е интересна история. Преди около година го бяхме окошарили по обвинение за отвличане. Оказа се, че закарал Стърнудовата разхайтена дъщеря, по-малката, в Юма^[1]. Сестра и хукнала след тях, докарала ги обратно и тикнала Оуен в пандиза. После, на другия ден, отишла при окръжния прокурор и го накарала да моли щатския прокурор да пусне момчето на свобода. Започнала да му разправя, че то имало намерение да се ожени за сестра ѝ и че наистина искало да го стори, ама сестра ѝ не искала. Онова, което тя искала, било да полудува в някоя кръчма и да се позабавлява. И така, ние пуснахме хлапака да си върви и проклет да съм, ако те не са го назначили отново на работа при тях. Малко след това получихме от Вашингтон обичайните сведения за отпечатъците от пръстите му и се оказва, че те са били снети предварително в Индиана, преди шест години заради опит за нападение с цел грабеж. Отърва се с шест месеца в окръжния затвор — същия, от който офейка Дилинджър. Съобщихме за това на Стърнудови, но те пак го оставиха при тях. Какво ще кажеш за тая работа?

— Те, изглежда, са смахнато семейство — рекох аз. — Знаят ли за снощната случка?

— Не. Сега ще трябва да ги попритесня.

— Не забърквай стария, ако е възможно.

— Защо?

— Болен е и си има достатъчно неприятности.

— Риган ли имаш предвид?

Намръщих се.

— Казах ти, че не знам нищо за Риган. Не се занимавам с издирването на Риган. Не ми е известно Риган да е причинявал неприятности някому.

Олс каза: „О!“ и се втренчи замислено в мерето, а колата почти изхвъркна от платното. През останалата част от пътуването до града той почти не обели дума. Остави ме в Холивуд близо до Китайския театър и обърна обратно на запад към „Алта Бреа Кресънт“. Обядвах в

закусвалня и прегледах един следобеден вестник, но в него не намерих нищо за Гайгър.

След като привърших обема си, аз се отправих на изток по булеварда, за да надникна отново в магазина на Гайгър.

[1] Юма — град в щата Аризона, на границата с Калифорния — Б. пр. ↑

Х

Мършавият черноок бижутер от магазина на кредит стоеше на вратата в същата поза, както и предишния следобед. Той ми хвърли същия многозначителен поглед, когато влизах. Магазинът не се беше променил. Същата лампа светеше върху малкото бюро в ъгъла и същата пепеляворуса блондинка, облечена в същата рокля от плат, подобен на велур, стана от бюрото и се приближи към мен със същата неуверена усмивка на лицето си.

— Вие търсехте?? — каза тя и млъкна.

Пръстите ѝ със сребристия маникюр потрепваха отстрани до тялото. Личеше си, че усмивката ѝ е малко пресилена. Не бе никаква усмивка. Беше гримаса. Тя само се заблуждаваше, че е усмивка.

— Ето ме пак — казах аз весело и магнах с цигара в ръка. — Мистър Гайгър днес тук ли е?

— Стра? страхувам се, че го няма. Не, не, страхувам се, че го няма. Да видим? вие търсехте??

Свалих тъмните си очила и деликатно потупах с тях вътрешната страна на лявата си китка. За човек с тегло сто и деветдесет фунта, аз правех всичко, което бе по силите ми, — за да приличам на самодива.

— Онова там, за първите издания, то беше чисто усукваие. Трябваше да се пазя. Имам нещо, което ще му хареса. Нещо, което той отдавна иска.

Сребристите нокти докоснаха русата коса пад едното малко ухо, украсено с обеца от чер кехлибар.

— О, значи вие сте търговски посредник? — каза тя. — Тогава? бихте могли да наминете утре. Мисля, че утре тон ще бъде тук.

— Хайде, хайде, разкрийте си картите — казах аз. — И аз съм от тоя бранш.

Очите ѝ се присвиха, докато остана да се вижда само един слаб зеленикав блясък, като горско езерце сред гъстите сенки на дърветата. Ноктите ѝ се впиха в дланта. Тя се втренчи в мен, дъхът ѝ секна.

— Да не би да е болен? Бих могъл да отскоча до дома му — казах аз нетърпеливо. — Не разполагам с излишно време.

— Вие? ъ? вие? ъ? — гърлото ѝ направи засечка.

Стори ми се, че ще се строполи по нос на пода. Цялото ѝ тяло се тресеше, а чертите на лицето ѝ се разпаднаха като кората на сватбена торта. Тя бавно ги овладя отново, сякаш вдигаше огромна тежест само с усилие на волята. Усмивката пак цъфна, само че тоя път ъгълчетата на устата ѝ бяха доста кривички.

— Не, не — каза тя. — Той не е в града. Просто? няма никакъв смисъл. Не бихте ли могли? да наминете? утре?

Тъкмо бях отворил уста да кажа нещо, когато вратата в преградата се открехна около една стъпка. Високият смугъл красавец с кожената куртка надникна с бледо лице и стиснати утни, видя ме, бързо затвори пак вратата, но аз успях да зърна на пода зад него множество сандъци, застлани с вестници и напълнени донякъде с книги. Някакъв човек, облечен в много нови работни дрехи, се суетеше около тях. Изнасяха част от стоката на Гайгър.

Когато вратата се затвори, аз си сложих отново тъмните очила и докоснах шапката си с ръка.

— Тогава до утре. Бих искал да ви оставя визитната си картичка, но нали знаете как стоят нещата.

— Д-да. Знам какво е. — Тя потрепери още малко и издаде слаб всмукващ звук с ярките си устни.

Аз излязох от магазина и тръгнах на запад по булеварда до ъгъла и след това — на север по улицата, докато стигнах до алеята, която минаваше зад магазините.

Малка черна камионетка с телена каросерия и без номер бе опряла задната си част до магазина на Гайгър. Човекът с прекалено новото работно облекло тъкмо вдигаше един сандък в каросерията. Върнах се обратно на булеварда, минах покрай сградата, която се намираше в съседство с тази на Гайгър, и намерих едно такси, което беше спряло до пожарен кран. Зад волана седеше някакъв хлапак с нахална физиономия и четеше списание с криминални истории. Аз мушнах глава вътре и му показах един долар.

— Малко шпиониране, а?

Той ме изгледа.

— Ченге?

— Частно.

Ухили се.

— Готово, мой човек.

Мушна списанието зад огледалцето за обратно виждане и аз влязох в таксито. Завихме в първата пресечка и спряхме срещу уличката на Гайгър край друг пожарен кран.

Човекът с работните дрехи затвори закритите с перденца врати, вдигна задния капак на каросерията, влезе в кабината и седна зад волана. Имаше около една дузина сандъци.

— Карай след него — казах аз на моя шофьор.

Човекът в работно облекло запали мотора на камионетката, хвърли поглед нагоре и надолу по уличката и подкара бързо в противоположната посока. Зави наляво и излезе от уличката. Ние го последвахме. Зърнах камионетката, когато завиваше в източна посока по улица „Франклин“, и казах на моя шофьор да се приближи малко. Той не го стори, може би защото не успя. Когато излязохме на „Франклин“, видях камионетката две пресечки пред нас. Не я изпускахме от поглед, докато стигнахме до улица „Вайн“ и я пресякохме, а и по целия път до „Уестърн“. След като подминахме „Уестърн“, я видяхме два пъти. Имаше голямо движение и хлапакът с нахалната физиономия следваше камионетката па прекалено голямо разстояние. Тъкмо му казвах това, без много да се церемоня с него, когато камионетката, сега вече далеч пред нас, отново зави на север. Улицата, по която зави, се наричаше „Британи Плейс“. Когато стигнахме до „Британи Плейс“, камионетката бе изчезнала.

Хлапакът с нахалната физиономия започна да издава утешителни звуци към мен през стъклената преграда и ние подкарахме нагоре по хълма с четири мили в час, като гледахме да открием камионетката зад храсталаците. Две пресечки по-нагоре „Британи Плейс“ завиваше в източна посока и се съединяваше с „Рандал Плейс“, като между двете улици оставаше ивица площ, където се издигаше бял жилищен блок, чиято фасада гледаше към „Рандал Плейс“, а вратите на гаража, който се намираше в приземния етаж, бяха откъм „Британи“. Тъкмо минавахме оттам и хлапакът с нахалната физиономия ми казваше, че камионетката пе можела да бъде много далеч, когато аз погледнах през сводестия вход на гаража и я видях навътре в полумрака с наново отворени задни врати.

Заобиколихме, спряхме пред блока и аз излязох. В преддверието нямаше никого, нямаше и разпределително табло. Едно дървено бюро беше избу-тано назад до стената, на която имаше множество от най-скъпите пощенски кутии. Прочетох имената. Някакъв човек на име Джоузеф Броуди живееше в апартамент 405. Някакъв човек на име Джоузеф Броуди бе получил пет хиляди долара от генерал Стърнуд, за да остави на мира Кармен и да си намери някое друго момиченце, с което да се забавлява. Този можеше да се окаже същият Джо Броуди. Прииска ми се да проверя това.

Заобиколих зад ъгъла и отидох до шахтата на асансьора в основата на покритото с плочки стълбище. Покривът на кабината му бе на равнището на пода. До шахтата имаше врата с надпис „Гараж“. Отворих я и слязох надолу по тясното стълбище в мазето. Вратата на асансьора бе подпряна, за да стои отворена и човекът в новите работни дрехи трупаше тежки сандъци в него, силно запъхтян. Застанах до него и запалих цигара, като го наблюдавах: Това не му хареса. След известно време се обадох:

— Внимавай с килограмите, приятелче. Асансьорът издържа само половин тон. Закъде го товариш всичко това?

— За Броуди, апартамент четиристотин и пет — каза той. — Ти да не си домоуправителят?

— Да. Стокицата изглежда хубавичка.

Той ме изгледа свирепо със светлите си очи, очертани от бледи кръгове.

— Книги — изръмжа той. — Почти стофунтови сандъци за моя само седемдесет и пет фунтов гръб.

— Карай, но внимавай с тежестта — казах аз.

Той се качи в асансьора заедно с шест сандъка и затвори вратата. Аз се върнах обратно по стълбите във фойето, излязох на улицата и таксито ме откара пак в центъра па града до зданието, в което се намираше моята кантора. Дадох твърде голяма сума на хлапака с нахалната физиономия, а той ми връчи една омачкана картичка с името си, която аз по изключение не изхвърлих в керамичния съд с пясък, поставен до асансьора.

Държах стая и половина на седмия етаж откъм задната страна. Половината стая бе канцелария, разделена на две части, които служеха за чакални. Освен името ми, на вратите на моите помещения нямаше

нищо друго, при това то фигурираше само на вратата в чакалнята. Аз винаги я оставях незаключена заради клиентите, които, ако им се чакаше, сядаха и чакаха.

Чакаше ме клиент.

XI

Тя бе облечена в кафеникав костюм от туид, носеше риза със спортна кройка и вратовръзка и ниски груби обувки. Прозрачните и чорапи бяха също така невидими, както и предния ден, но краката ѝ не се показваха много. Черната ѝ коса блестеше под кафявата шапка модел „Робии Худ“, която вероятно и беше струвала петдесет долара, по изглеждаше все едно че сама си я беше направила от попивателна преса, и то с една ръка.

— Аха, значи все пак ставате понякога — каза тя, бърчейки нос при вида на изтърканото червено канапенце, двете причудливи полукресла, тюлените завеси, които имаха нужда от пране, масичката за четене с размери като за дете и остарелите списания, сложени върху нея, за да придават на мястото професионална атмосфера. — Вече започвах да си мисля, че може би работите в леглото като Марсел Пруст.

— Тоя пък кой е?

Захапах една цигара и се втренчих в нея. Изглеждаше малко бледа и напрегната, но като момиче, което може да действа, когато е на зор.

— Френски писател, любител на дегенерирали типове. Откъде ще го знаете?

— Тц, тц — казах аз. — Заповядайте в моя будоар.

Тя се изправи и рече:

— Оня ден не се разбрахме нещо. Може би се държах грубо.

— И двамата се държахме грубо — казах аз.

Отворих междинната врата и я поканих да влезе. Минахме в останалата част от апартамента ми, съдържаща ръждивочервен килим, който не бе в първа младост, пет зелени папки, три от тях пълни с атмосферата на Калифорния, рекламен календар, изобразяващ близнаците Куинс, които се търкаляха на небесносин под, облечени в розови премени, с тъмнокестеняви коси и пронизателни черни очи, големи като сини сливи. Имаше три стола почти от орехово дърво,

обичайното бюро с обичайната попивателна преса, писалищен комплект, пепелник, телефон и обичайния скърцащ въртящ се стол зад него.

— Кантората ви не е много претенциозна — каза тя, сядайки срещу бюрото.

Отидох до отвора на пневматичната поща и вдигнах шест плика, две отворени писма и четири рекламни брошури. Окачих шапката си на телефона и седнах.

— И на пинкертоновците^[1] е същата — казах аз. — С този занаят не се правят много пари, ако човек е честен. Ако кантората ти е претенциозна, значи правиш добри пари, или пък очакваш да ги направиш.

— Охо, значи вие сте честен? — попита тя и отвори чантата си.

Извади цигара от една емайлрана френска табакера, запали я със запалката си, след това пусна табакерата и запалката обратно в чантата и я остави отворена.

— До болка.

— Тогава как се е случило така, че сте се хванали с този мръсен занаят?

— Ами вие как така сте се омъжили за контрабандист на спиртни напитки?

— За бога, нека не започваме пак да се препираме. Цяла сутрин съм се мъчила да се свържа с вас по телефона. Звъних и тук, и в апартамента ви.

— Във връзка с Оуен?

Лицето ѝ рязко се изопна. Гласът ѝ бе мек.

— Горкият Оуен — рече тя. — Значи и вие сте научили.

— Един от хората на областния прокурор ме закара до Лидо. Смяташе, че може да знам нещо във връзка с тази работа. Но се оказа, че той знае много повече от мен. Знае, че някога Оуен е искал да се ожени за сестра ви.

Тя дърпаше мълчаливо от цигарата си, като ме преценяваше с немигащите си черни очи.

— Може би това нямаше да се окаже много лоша идея — рече тихо. — Той я обичаше. Такова нещо не се среща често в нашите кръгове.

— Имал е досие в полицията.

Тя сви рамене. Сетне каза нехайно:

— Не е имал стабилни връзки. Това е всичко, което означава наличието на полицейско досие в тази скапана и затънала в престъпления страна.

— Не прекалявате ли малко?

Тя изхлузи дясната си ръкавица и захапа върха на показалеца си, като ме гледаше с немигащи очи.

— Не съм дошла да ви търся заради Оуен.

Смятате ли вече, че ще можете да ми кажете по каква работа искаше да ви види баща ми?

— Не бих могъл да го сторя без негово разрешение.

— Заради Кармен ли беше?

— Дори това не мога да ви кажа.

Донатъпках лулата си и започнах да я паля с клечка кибрит. За момент тя остана така, наблюдавайки дима. Сетне бръкна с ръка в отворената чанта и извади дебел бял плик. Подхвърли го на бюрото.

— Все пак най-добре ще е да му хвърлите един поглед — каза тя.

Аз го взех. Бе адресиран на машина до мисис Вивиан Риган, „Алта Бреа Кресънт“ 3765, Западен Холивуд. Беше изпратен по куриер и щемпелът показваше, че писмото е тръгнало в 8 часа и 35 минути. Отворих плика и издърпах единственото нещо, което бе вътре — лъскава фотография с размери четири и половина на три и половина инча.

Това бе снимка на Кармен, която седеше на Гайгъровия стол от тиково дърво с високо облегало, поставен па подиума. Беше само с обеци и в Евин костюм. Погледът в очите и бе дори още по-налудничав, отколкото си го спомнях. На гърба на фотографията нямаше нищо. Сложих я отново в плика.

— Колко искат? — попитах аз.

— Пет хиляди, за негатива и останалите копия. Сделката трябва да бъде приключена тази нощ, иначе ще предадат снимката на някой вестник, който се занимава със скандални истории.

— Как научихте техните условия?

— Някаква жена ми телефонира около половин час след като се получи пликът.

— Това за вестникарските истории е вятър работа. В днешно време за такова нещо съдебните заседатели осъждат, без дори да

напускат местата си, за да се съвещават. Какво друго имате да ми кажете?

— Че трябва ли да има и нещо друго?

— Да.

Тя ме изглежда, леко озадачена.

— Добре, има. Жената каза, че във връзка с тая афера могат да загазят и някои полицаи и че ако продължавам още да се бавя, ще приказвам със сестра си през решетките.

— Толкова по-добре — рекох аз. — Как да загазят?

— Не знам.

— Къде е Кармен сега?.

— В къщи. Снощи не беше добре. Все още е на легло, струва ми се.

— Излизала ли е снощи?

— Не. Аз бях излязла, но прислугата казва, че тя не е мърдала от къщи. Ходих в Лае Олиндас да играя рулетка в заведението на Еди Марс „Сайпръс Клъб“. Загубих всичко.

— Значи обичате рулетката. Така си и мислех.

Тя преметна крак върху крак и запали нова цигара.

— Да. Обичам рулетката. Всички членове на семейство Стъруд обичат игри, в които се губи, като рулетката или бракове с мъже, които ги зарязват, или пък обичат да участвуват в конни надбягвания с препятствия, когато са на петдесет и осем години, за да бъдат хвърлени на земята от някой състезателен кон и да останат осакатени завинаги. Стърнудови имат пари. Но всичко, което са получавали за тях са празни обещания.

— Защо снощи Оуен е бил с вашата кола?

— Никой не знае. Взел я е без разрешение. Винаги му даваме кола, когато излиза да прекара свободните си вечери, но снощи той не беше свободен. — Тя направи гримаса с уста. — Нима мислите??

— Че е знаел за тази снимка? Откъде бих могъл да науча? Може и той да е бил замесен. В състояние ли сте веднага да намерите пет хиляди долара в брой?

— Не, освен ако не кажа на татко или не ги взема назаем. Навярно бих могла да ги заема от Еди Марс. Той трябва да се покаже щедър към мен, бог ми е свидетел.

— По-добре опитате второто. Може да ви потрябват много скоро.

Тя се облегна назад и подпря ръка на облегалото на стола.

— Какво ще кажете, ако съобща на полицията?

— Добра идея. Но няма да го сторите.

— Така ли?

— Да. Трябва да предпазите баща си и сестра си. Не се знае какво може да открие полицията. Може да е нещо, което те да не са в състояние да преглътнат. Макар че в такива случаи всичко се преглъща.

— Можете ли да помогнете с нещо?

— Мисля, че да. Но не мога да ви кажа защо или как.

— Харесвате ми — каза тя внезапно. — Вярвате в чудеса. Нямате ли случайно нещо за пиене в кантората?

Отключих бюрото и извадих служебната си бутилка и две малки ликьорски чашки. Напълних ги ние отпихме. Тя затвори чантата си с щракване и блъсна стола назад.

— Ще намеря петте бона — каза тя. — Досега съм била добра клиентка на Еди Марс. Има и друга причина той да се държи добре с мен. Вие може би я знаете.

Тя ми се усмихна с една от онези краткотрайни усмивки, в които очите дори не вземат участие.

— Русата съпруга на Еди е дамата, с която Ръсти избяга.

Не казах нищо. Тя ме изгледа напрегнато и добави:

— Това не ви ли интересува?

— Този факт би трябвало да улесни издирването му, ако се занимавах с него. Не мислите ли, че и той е замесен в тая каша?

Тя бутна празна га си чаша към мен.

— Налей ми още едно. Не съм виждала тип като тебе. Човек нищо не може да изкопчи. А и окото ти не мигва.

Напълних малката ѝ чашка.

— Изкопчихте от мен всичко, което ви трябваше. Добре че не се занимавам с издирването на съпруга ви.

Тя гаврътна чашата на един дъх. Това я накара да изпъшка или по-скоро ѝ даде благоприятната възможност да изпъшка. Въздъхна бавно.

— Ръсти не беше мошеник. Ако на времето е бил такъв, то не си е играл на дребно. Отмъкнал петнайсет хиляди долара в банкноти. Той ги наричаше своите луди пари. Имаше ги, когато се оженихме, и все

още бяха у него, когато ме напусна. Не, Ръсти не е замесен в никакви евтини изнудвачески номера.

Тя посегна за плика и се изправи.

— Ще държа връзка с вас — казах аз. — Ако искате да се свържете с мен, за да ми предадете нещо, телефонистката от блока ще се погрижи да ми обади.

Отидохме до вратата. Потупвайки с белия плик по кокалчетата на ръката си, тя каза:

— Все още ли смяташ, че не можеш да ми кажеш за какво татко?

— Първо трябва да го видя.

Тя извади снимката и се вгледа в нея, като стоеше до вратата.

— Има красиво телце, нали?

— Аха.

Тя се наклони леко към мен.

— Да беше видял моето — каза сериозно.

— Може ли да се уреди нещо?

Тя се изсмя внезапно и остро и мина наполовина през врататата, сетне извърна глава и каза хладно:

— Едва ли съм срещала по-студенокръвно животно от теб, Марлоу. Или всъщност мога ли да те наричам Фил?

— Дадено.

— Можеш да ми викаш Вивиан.

— Благодаря ви, госпожо Риган.

— О, върви по дяволите, Марлоу!

Тя излезе, без да се обърне.

Оставих вратата да се затвори и стоях с ръка на дръжката, втренчил поглед в нея. Лицето ми гореше. Върнах се до бюрото, прибрах уискито, изплакнах двете малки чашки и също ги прибрах.

Вдигнах шапката си от телефона, набрах канцеларията на областния прокурор и поисках да ме свържат с Бърни Олс.

Той се бе върнал в своето уютно местенце.

— Оставих стареца на мира — каза той. — Икономът твърди, че или той самият, или някое от момичетата ще му каже. Тоя Оуен Тейлър е живял над гаража и аз претърсих вещите му. Родителите му са в Дюбюк, щат Айова. Телефонирах на тамошния шеф на полицията, за да разбере какво искат да сторим с него. Семейство Стърнуд ще поеме разноските.

— Самоубуйство? — попитах аз.

— Никой не знае. Не е оставил никаква бележка. Не е имал разрешение да вземе колата. Снощи всички, с изключение на мисис Риган, са си били в къщи. Тя е била в Лае Олиндас с някакъв нехранимайко на име Лари Коб. Проверих това. Познавам едно от крупиятата там.

— Трябва малко да позабраните този разюздан хазарт — казах аз.

— С монопола, който имат в този окръг? Не се вдетинявай, Марлоу. Смуцава ме оня белег от удар върху главата на момчето. Сигурен ли си, че не можеш да ми помогнеш в тая работа?

Харесва ми, че постави въпроса по тоя начин. Даваше ми възможност да му откажа, без да лъжа. Казахме си „сбогом“ и аз напуснах кантората, купих и трите следобедни вестника и наех такси до Съдебната палата, за да взема колата си от паркинга. В нито един от вестниците не пишеше нищо за Гайгър. Прегледах отново синята му тетрадка, но шифърът бе също така неразгадаем, както и предишната нощ.

[1] Алан Пинкертон, американски детектив (1819–1884 г.). Името му е станало нарицателно. — Б. пр. ↑

XII

Листата на дърветата в горния край на „Лавърн Теръс“ имаха свежозелен цвят след дъжда. Под лъчите на студеното следобедно слънце можеха да се видят стръмният склон на хълма и стълбището, по което бе избягал убиецът, след като бе стрелял три пъти в мрака. На улицата по-надолу се открояваха фасадите на две малки къщи. Техните обитатели може би бяха чули изстрелите, а може би — не.

Пред къщата на Гайгър, както и надолу из квартала, не се забелязваше никакво оживление. Чемширеният плет се зеленееше кротко и плочките на покрива бяха още влажни. Минах бавно с колата покрай къщата, прехвърляйки в ума си една идея с упорството на куче, което гложди кокал. Предишната нощ не бях погледнал в гаража. След като тялото на Гайгър бе изчезнало, нямах кой знае какво желание да го открия. Това би било прибързано и против схващанията ми. Но ако го бяха завлекли до гаража в неговата собствена кола и ако след това бяха я закарали в някой от уединените каньони около Лос Анжелос — повече от сто на брой, — това би бил един добър начин да се отърват от него и щяха да минат дни, дори цели седмици, преди да бъде открит. Това предполагаше две неща: едни ключ за неговата кола и два ключа за кола у извършителя на деянието. Това значително щеше да стесни полето за разследване, особено като се имаше предвид, че неговите собствени ключове бяха в джоба ми по времето, когато трупът е бил отвлечен.

Не ми се удаде възможност да погледна в гаража. Вратите бяха затворени и заключени с катинар, а зад плета нещо се размърда, когато се приближих. Някаква жена в палто на зелени и бели квадрати с кръгла като копче шапчица, наложена върху меки руси коси, излезе от чемширения лабиринт и се втренчи в колата ми с безумни очи, сякаш не бе я чула да се изкачва по хълма. Сетне тя се извърна бързо и отново изчезна. Разбира се, това беше Кармел Стърпуд.

Продължих по улицата оставих колата и се върнах пеш. На дневна светлина ми се стори опасно да се движа така без прикритие.

Влязох през плета. Тя стоеше там изправена и мълчалива на фона на заключената предна врата. Едната ѝ ръка бавно се вдигна нагоре докато стигна до устата и зъбите ухапаха особения палец. Под очите ѝ имаше сини кръгове, а лицето ѝ бе съсипано, побеляло от напрежение.

Тя ми се усмихна с половин уста.

— Здравсти — каза с тънък и колеблив гласец. — Какво? Какво??

Думите ѝ заглъхнаха и тя отново се зае с палеца си.

— Помниш ли ме? — попитах аз. — Догхаус Райли, оня, дето беше пораснал много дълъг. Помниш ли?

Тя кимна и по лицето ѝ премина бърза конвулсивна усмивка.

— Да влезем вътре — предложих аз. — Имам ключ. Гот, а?

— Как? как??

Избутах я настрани, пъхнах ключа в ключалката, отворих вратата и я блъснах вътре. Отново затворих вратата и започнах да душа въздуха. На дневна светлина мястото изглеждаше ужасно. Китайските вехтории по стените, килимът, натруфените абажури, мебелите от тиково дърво, изобилието от пищни цветове, тотемният стълб, гарафата с етер и лауданум — през деня от всичко това се излъчваше някакво прикрито безсрамие като от оргия на извратени типове.

Двамата с момичето стояхме и се гледахме. Тя се опитваше да задържи на лицето си една малка мила усмивчица, но то бе твърде изморено, за да си дава толкова труд. Непрекъснато ставаше безизразно. Усмивката ѝ се изцеждаше като вода от пясък, а бледата кожа под зашеметените ѝ и изпълнени с тъпа безизразност очи имаше груба зърнеста повърхност. Отвреме-навреме белезникавият и език облизваше ъгълчетата на устата. Едно хубаво, разглезено и не особено умно момиченце, което бе твърде много загазило, а никой не си мръдваше пръста да му помогне. По дяволите богатите! Повдигаше ми се от тях. Свих си една цигара с пръсти, бутнах няколко книги, за да освободя място, и седнах на ръба на черното бюро. Запалих си цигарата, духнах стълбче дим и известно време наблюдавах мълчаливо играта па зъбите ѝ с палеца. Кармен стоеше пред мен като провинила се ученичка в кабинета на директора.

— Какво правиш тук? — попитах я аз най-сетне.

Тя започна да чопли плата на палтото си и не отговори.

— Какво си спомняш за миналата нощ?

На този въпрос тя отговори, а в дъното на очите ѝ проблесна хитро пламъче.

— Какво да си спомням? Миналата нощ бях болна. Бях си в къщи.

Гласът ѝ беше предпазлив, гърлен и едва достигаше до слуха ми.

— Друг път си била.

Клепките ѝ запърхаха нагоре-надолу много бързо.

— Преди да си отидеш в къщи — казах аз. — Преди да те закарам у вас. Тук. На тоя стол — посочих стола, — върху този оранжев шал. Не може да си забравила.

По шията ѝ бавно пролази червенина. Това вече бе нещо. Тя можеше да се изчервява. Около замъглените сиви ириси проблесна бялото на очите ѝ. Кармен дъвчеше усилено палеца си.

— Ти? ти ли беше оня? — прошепна тя.

— Аз. Какво си спомняш?

— Ти полицай ли си? — каза неопределено.

— Не, приятел на баща ти.

— Нима не си полицай?

— Не съм.

Тя въздъхна едва чуто.

— Ка? какво искаш?

— Кой го уби?

Раменете ѝ потръпнаха конвулсивно, но лицето ѝ остана неподвижно.

— Кой друг? знае?

— За Гайгър ли? Не знам. Във всеки случай полицията не знае, иначе досега щяха да са се настанили тук на бивак. Може би Джо Броуди.

Това бе изстрел наслука, но попадна в целта.

— Джо Броуди! Той!

Сетне и двамата млъкнахме. Аз пуших цигарата си, а тя си дъвчеше пръста.

— Не хитрувай за бога — започнах да я увещавам аз. — Дошло е време за малко старомодна откровеност. Броуди ли го уби?

— Кого да е убил?

— О, по дяволите! — казах аз. Тя, изглежда, се засегна. Брадичката ѝ клюмна един инч надолу.

— Да — рече Кармен тържествено. — Джо го уби.

— Защо?

— Не зная.

Тя разтърси глава, убеждавайки самата себе си, че не знае.

— Виждала ли си го често напоследък?

Ръцете и се отпуснаха надолу и дланите ѝ се свиха в бели юмручета.

— Само веднъж-дваж. Аз го ненавиждам.

— Значи знаеш къде живее?

— Да.

— И вече не го харесваш?

— Мразя го!

— Тогава ще ти хареса, ако го пречукат, а?

Отново кратка пауза. Много избързвах с нея. Беше ми трудно да карам по-бавно.

— Имаш ли нещо против да кажеш на полицията, че убиецът е бил Джо Броуди? — опипвах почвата аз.

По лицето ѝ се изписа панически страх.

— Разбира се, ако успея да замажа оная работа със снимките ти — добавих аз успокоително.

Тя се изкикоти. Обзе ме чувство на погнуса. Ако бе изпищяла или се бе разциврила, или дори ако се бе хвърлила по нос на пода и бе изпаднала в несвяст, това щеше да ми се стори нормално. Но тя просто се изкикоти. Изведнъж всичко ѝ се видя дяволски забавно. Беше се фотографирала като Изида, някой бе отмъкнал снимката, а друг бе пречукал Гайгър пред очите ѝ, докато тя през цялото време е била по-пияна от легионер на легионерско сборище, и изведнъж всичко това ѝ се струваше голям цирк и страшно забавно. Затова се и изкикоти. Много хитро. Кикотенето се усили и отекна в ъглите па стаята, сякаш имаше мишки зад ламперията. Тя започна да изпада в истерия. Смъкнах се от бюрото, приближих се до нея и я плеснах по бузата.

— Също като снощи — рекох аз. — Големи скици сме с тебе. Райли и Стърнуд — две марионетки, които си търсят кукловод.

Хихикането секна, но шамарът не ѝ направи по-голямо впечатление, отколкото предишната нощ. Вероятно всичките ѝ гаджета започваха рано или късно да я шамаросват. Ясно ми беше защо са го правили. Отново седнах на ръба на черното бюро.

— Името ти не е Райли — рече тя сериозно. — Казваш се Филип Марлоу. Ти си частен детектив. Знам го от Вив. Показа ми визитната ти картичка.

Тя поглади бузата си, по която я бях плеснал. Усмихна ми се, сякаш ѝ бе много хубаво с мен.

— Както и да е. Ти много добре си спомняш всичко — казах аз. — И си се върнала, за да по търсиш оная снимка, но не си могла да влезеш в стаята, нали?

Брадичката ѝ бързо се отпусна и пак се върна до първоначалното си положение. Съумя дори да ми се усмихне. Започваше да ме прелъстява. Оставаше само да извикам „ура“ и да я поканя да отидем в Юма.

— Снимката е изчезнала — казах аз. — Миналата нощ, преди да те заведа у вас, я търсих. Вероятно Броуди я е взел със себе си. Нали не ме будалкаш за Броуди?

Тя поклати сериозно глава.

— Тогава работата е лесна — казах аз. — Не мисли повече за нея. Не казвай никому, че си била тук, нито за снощи, нито за днес. Дори на Вивиан. Просто забрави, че си била тук. Остави всичко на Райли.

— Името ти не е? — започна тя, но после млъкна и закима енергично с глава, изразявайки съгласие с онова, което казах, или с нещо, което току-що ѝ бе хрумнало. Очите ѝ се присвиха и станаха почти черни и празни като емайла на табла от ресторант на самообслужване. Беше ѝ хрумнала някаква идея.

— Вече трябва да си вървя — рече тя, сякаш досега бяхме пили чай.

— Добре.

Не мръднах. Тя ми хвърли още един мил поглед и тръгна към предната врата. Едва бе сложила ръка на дръжката, когато се чу шум от идваща кола. Тя погледна въпросително към мен. Свих рамене. Колата спря пред входа. Лицето ѝ се изкриви от ужас. Чуха се стъпки и звънецът иззвъня. Кармен се бе втренчила в мен през рамото си, стиснала здраво дръжката, а на устата ѝ беше излязла пяна от страх. Звънецът продължаваше да звъни. Сетне престана. Чу се шум, сякаш някой гъделичкаше ключалката с ключ. Кармен отскочи назад и замръзна. Вратата се отвори. Някакъв мъж се вмъкна през нея и

застина на място, като ни наблюдаваше спокойно, запазвайки пълно самообладание.

XIII

Той беше облечен в сиво — целият бе сив, с изключение на лъснатите черни обувки и двата алени диаманта, забодени в сивата му копринена вратовръзка. Носеше сива риза и чудесно скроен двуреден костюм от мека сива каша. Забелязвайки Кармен, той свали сивата си шапка и под нея се показаха косите му, сиви и изящни, сякаш пресети през марля. Неговите сиви дебели вежди се отличаваха със същия не особено забележителен, но ефектен вид. Имаше издължена брадичка, гърбав нос, замислени сиви очи, които изглеждаха полегати поради това, че гънките кожа над горните му клепачи бяха увиснали в ъгълчетата.

Той стоеше там във вежливо очакване, опрял леко една ръка на вратата зад себе си, хванал с другата сивата шапка, с която потупваше леко бедрото си. Имаше вид на твърд човек, но това не бе твърдостта на гангстера. По-скоро приличаше на изпечен жокей. Само че това не беше никакъв жокей. Беше Еди Марс.

Той бутна вратата зад себе си и я затвори, а сетне пъкна ръка в горното джобче на самото си, оставяйки палеца си отвън да се белее в доста мрачната стая. Усмихна се на Кармен. Усмиваше се непринудено, добродушно. Тя облиза устни и отправи поглед към него. Страхът изчезна от лицето ѝ. Усмихна му се в отговор.

— Извинете ме за безцеремонното нахълтване — каза той. — Изглежда, никой не чу звънеца. Тук ли е мистър Гайгър?

Аз казах:

— Не. Нямаме представа къде може да е. Намерихме вратата леко открехната. Затова влязох ме вътре.

Той кимна и докосна издължената си брадичка с ръба на периферията на шапката си.

— Естествено вие трябва да сте негови приятели?

— Просто се познаваме служебно. Наминахме насам за една книга.

— Аха, книга?

Той произнесе тези думи бързо и бодро и както ми се стори, малко лукаво, сякаш цялата работа около библиотеката на Гангър му бе известна. Сетне отново погледна към Кармен и сви рамене.

Тръгнах към вратата.

— Време е да си обираме крушите — казах аз.

Хванах я за ръката. Тя се бе втренчила в Еди Марс: Харесваше го.

— Нещо да му предам на Гайгър, ако се върне? — каза кротко Еди Марс?

— Не бихме искали да ви притесняваме.

— Жалко — рече той прекалено многозначително.

Сивите му очи проблеснаха, когато минах покрай него, за да отворя вратата, станаха студени. Той добави небрежно:

— Момичето може да изчезне. Бих искал малко да си поприказвам с теб, храбрецо.

Пуснах ръката ѝ. Изгледах го с безизразен поглед.

— Шегобиец си, а? — рече той любезно. — Не си прави тоя труд. Навън имам двама юначаги в колата и те винаги правят точно това, което аз им кажа.

Кармен изскимтя от едната ми страна и се шмугна през вратата. Стъпките ѝ бързо заглъхнаха надолу по стръмнината. На идване не бях видял колата ѝ и затова предположих, че трябва да я е оставила някъде надолу. Започнах:

— Какво, по дяволите?!

— О, я остави тая работа — въздъхна Еди Марс. — Тука става нещо, което не ми харесва. Имам намерение да разбера какво е точно. Ако искаш да вадиш куршуми от корема си, опитай се да ми пречиш.

— Хайде, хайде — рекох аз. — Ама че бабаит си бил.

— Само когато е необходимо, храбрецо.

Вече не гледаше към мен. Обикаляше стаята, мръщейки се, без да ми обръща ни най-малко внимание. Погледнах навън над счупеното стъкло на предния прозорец. Над плета се виждаше покривът на някаква кола. Моторът ѝ работеше на празен ход.

Еди Марс се натъкна на пурпурната гарафа и двете чаши със златни ивици върху бюрото. Той подуши едната от чашите, а сетне и гарафата. Устните му се изкривиха в усмивка, изпълнена с отвръщение.

— Тоя мръсен сводник — изрече с равен глас.

Хвърли поглед към няколко книги, изръмжа, заобиколи бюрото и застана пред малкия тотемен стълб с обектива. Разгледа го внимателно и сетне погледът му се плъзна по пода в основата му. Изрита килимчето и бързо се наведе. Тялото му се напрегна. Той коленичи на пода върху едното си сиво коляно. Бюрото частично го скри от мен. Чу се рязко възклицание и Еди Марс отново се показа. Ръката му се стрелна мълниеносно под сакото и се появи отново, стиснала черен „Люгер“. Той го държеше с дългите си кафяви пръсти, без да го насочва нито към мен, нито към нещо определено.

— Кръв — каза той. — Тук има кръв на пода, под килима. Цяла локва.

— Нима? — рекох аз. Със заинтригуван вид.

Той се смъкна на стола зад бюрото, притегли слушалката на телефона в черничев цвят към себе си и прехвърли „Люгера“ в лявата си ръка. Намръщи се внезапно, с лице към телефона, при което дебелиите му сиви вежди се събраха и на загрубялата кожа в основата на закривения му нос се образува дълбока бръчка.

— Мисля си, че май ще трябва да повикам няколко ченгета — рече той.

Аз се приближих и сригах килима, постлан на мястото, където бе лежал Гайгър.

— Това е стара кръв — казах аз. — Съсирена е.

— Независимо от това ще повикам няколко ченгета.

— Че защо пък не — казах аз.

Очите му се присвиха. Светското лустро бе паднало и отдолу се бе показал един добре облечен гангстер с пистолет „Люгер“. Това, че се съгласих с него не му хареса.

— Я ми кажи, храбрецо, кой, по дяволите, си ти?

— Викат ми Марлоу. Частно ченге.

— Не съм и чувал за теб. Кое беше момичето?

— Една клиентка. Гайгър се опитваше да ѝ хвърли примката и да я изнуди. Дойдохме, за да поговорим във връзка с тая работа. Но него го нямаше. Тъй като вратата беше отворена, влязохме вътре, за да го почакаме. Май вече ти мазах това.

— Много удобно — каза той. — Да намериш вратата отворена. Особено когато нямаш ключ.

— Да. Ами как така ти имаш ключ?

— А на теб какво ти влиза в работата, храбрецо?

— Може и да ми влиза.

Той се усмихна със свити устни и бутна шапката си назад върху сивата си коса.

— Гледай само аз да не почна да се бъркам в твоята работа.

— Няма да ти хареса. Малко плащат.

— Добре, умнико. Тая къща е моя. Гайгър ми е наемател. Я да видим какво ще кажеш на това.

— Ще кажа, че познаваш прекрасни хора.

— Не мога да си ги избирам. Всякакви идват.

Той погледна надолу към своя „Люгер“, сви рамене и го мушна отново в кобура под мишницата си.

— Някакви идеи за това, което става тук, храбрецо?

— Един куп. Може някой да е пречукал Гайгър с пистолет. Може някой да е пречукам от Гайгър, а той да се е измъкнал. Или пък са били двама други юначаги. Или пък Гайгър е изповядвал някакъв култ и е правил кървави жертвоприношения, пред тоя тотемен стълб. Или пък си е готвил пиле за вечеря, а обичаят му е бил да ги коли във всекидневната.

Човекът в сиво ме изгледа навъсено.

— Предавам се — казах аз. — По-добре викни приятелите си от града.

— Не те разбирам — каза той. — Не разбирам каква игра играеш сега.

— Давай, извикай жандарите. Веднага ще се юрнат насам.

Той обмисли това, без да се помръдне. Озъби се.

— И това не разбирам — процеди той.

— Може днес просто да не ти върви. Аз те познавам, мистър Марс. „Сайпръс Клъб“ в Лас Олиндас. Изискан хазарт за изискания свят. Местните ченгета — вързани в кърпа, и зелена улица към Лос Анжелос. С други думи — добри покровители. Гайгървата незаконна търговия също се е нуждаела от такова нещо. Може би от време-навреме си му оказвал малко помощ, нали ти е бил наемател.

Устните му побеляха и застинаха в гримаса.

— В каква незаконна търговия е бил замесен Гайгър?

— Търговията с порнографска литература.

Той запази самообладание, цяла минута ме гледа втренчено.

— Някой го е спипал — каза тихо той. — Ти знаеш нещо за тая работа. Днес не се е появявал в магазина. Никой не го знае къде е. Когато го търсих по телефона тук, не отговори. Затова дойдох да видя какво може да се е случило. И ето че намерих кръв на пода под килима. И тебе с някакво момиче.

— Малко неубедително звучи — казах аз. — Но може би ще успееш да продадеш тази история на някой услужлив купувач. Все пак изпусна една малка подробност. Днес някой изнесе книгите му от магазина — ония шедьоври, дето ги дава под наем.

Той щракна с пръсти и каза:

— Трябваше да се сетя за това, храбрецо. Май че ме надхитри. Какво според теб може да се е случило?

— Аз мисля, че Гайгър е бил очистен. Мисля също, че това е неговата кръв. А преместването на книгите дава претекст да се скрие тялото за известно време. Някой поема незаконната търговия вместо него и му трябва малко време, за да се организира.

— Не могат да се измъкнат безнаказано — рече Еди Марс мрачно.

— Кой казва това? Ти и един-двама хубавци с пищови в колата ти отвън? Сега градът е голям, Еди. В последно време в него са довтасали много опасни типове. Такива са вредните последици от нарастването на града.

— Много дрънкаш, по дяволите! — рече Еди Марс.

Той оголи зъби и изсвири рязко два пъти. Отвън се затръшна врата на автомобил и през плета долетя шум от тичащи нозе. С бързо движение Марс измъкна отново своя „Люгер“ и го насочи към гърдите ми.

— Отваряй вратата!

Дръжката изтрака и някакъв глас извика. Не се и помръднах. Дулото на пистолета изглеждаше като входа на тунела на Втора улица, но въпреки това аз не помръднах. Отдавна бях свикнал с мисълта, че не съм непроницаем за куршумите.

— Отвори си я, Еди. Кой, по дяволите, си ти, че да ми заповядваш? Дръж се прилично и може да ти помогна.

Той се изправи сковано, заобиколи бюрото и тръгна към вратата. Отвори я, без да сменя очи от мен. В стаята влетяха двама души, като

едва не се преметнаха презглава и започнаха припряно да бъркат под мишниците си. Единият съвсем очевидно бе бияч — хубавец с бледо лице, със сплескан нос и ухо като ресторантска пържола. Другият беше строен, рус, с безизразно лице и с разположени близо едно до друго безцветни очи.

— Я вижте дали тоя тип не носи патлак — каза Еди Марс.

Русият измъкна с бързо движение един пистолет с късо дуло и го насочи към мен. Биячът тръгна решително напред, приближи се и внимателно опипа джобовете ми. Аз се извърнах, за да го улесня като отегчена хубавица-манекенка, която показва вечерна рокля пред публиката.

— Няма патлак — рече той с продран глас.

— Провери кой е.

Биячът мушна ръка във вътрешния джоб на самото ми и измъкна портфейла. Отвори го със замах, след което започна да проучва съдържанието му.

— Името му е Филип Марлоу, Еди. Живее на улица „Франклин“ в Хобърт Армс. Има разрешително за частна практика, значка на сътрудник и тъй нататък. Частно ченге.

Той мушна отново портфейла в джоба ми, плесна ме леко по лицето и се извърна.

— Изчезвайте — рече Еди Марс.

Двамата гангстери излязоха и затвориха вратата. Чу се как отново се качиха в колата. Запалиха мотора и пак го оставиха да работи на празен ход.

— Добре. Хайде, говори — каза Еди Марс.

Връхчетата на веждите му образуваха остри ъгли върху лицето.

— Не съм готов да давам интервю. Убийството на Гайгър с цел да се заграби незаконната му търговия би било много тъп номер и аз не съм сигурен, че това е било така, ако приемем, че е бил убит. Обаче съм сигурен че оня, който е взел книгите, си знае интересите, и освен това съм сигурен, че русата дама от магазина му е изгубила и ума, и дума за нещо си. Освен това си имам и една догадка за това кой е отмъкнал книгите.

— Кой?

— Точно това е онази част от историята, върху която не съм готов да давам интервю. Имам си клиент, нали разбираш?

Той сбърчи нос.

— Тази? — той млъкна бързо.

— Предполагам, че познаваш момичето — казах аз.

— Кой отмъкна книгите, храбрецо?

— Не съм готов да говоря, Еди. Пък и защо ли?

Той постави „Люгера“ върху бюрото и го по тупа с отворената си длан.

— Заради туй — каза той. — А може пък и да имаш някаква полза от тая работа.

— Това е вече друго. Забрави пистолета. Звънът на парите винаги ми е бил много приятен. Колко ще ми звъннат в джоба?

— Ако направиш какво?

— Ти какво искаше да направя?

Той удари силно с пестник по бюрото.

— Слушай, храбрецо. Аз ти задавам въпрос, а ти ми задаваш друг. Така доникъде няма да стигнем. Искам да знам къде е Гайгър, имам си съображения. Тая незаконна търговия не е по вкуса ми и аз не съм го закрилял. Просто къщата е моя. Точно сега тази афера не ме интересува кой знае колко. Вярвам, че всичко, което ти е известно за нея, е още тайна, защото ако не беше така, отдавна цяла глутница ченгета щеше да скърца с подметките си из тоя вертеп. Нямах какво да ми продадеш. Мен ако питаш, на теб самия ти трябва малко закрила. Така че разправяй.

Това бе вярна догадка, но нямах никакво намерение да го оставя да разбере, че е така. Запалих цигара, духнах клечката и я подхвърлих с рязко движение към стъкленото око на тотемния стълб.

— Прав си — казах аз. — Ако нещо се е случило с Гайгър, ще трябва да съобщя на полицията онова, което знам. По тоя начин всичко излиза наяве и на мен не ми остава нищо за продан. Така че, с твое разрешение, аз просто си обирам крушите.

Лицето му побеля под загара. За момент на него се появи подло, нехайно и безжалостно изражение. Посегна за пистолета. Аз добавих небрежно:

— Впрочем как е госпожа Марс в последно време?

За момент ми се стори, че съм прекалил с шегите. Треперещата му ръка посегна с конвулсивно движение към пистолета. Мускулите на лицето му бяха силно изопнати.

— Да те няма — каза той много тихо. — Пет пари не давам къде ще отидеш или пък какво ще направиш, когато стигнеш там. Само се вслушай в съвета, който ще ти дам, храбрецо. Не ме забърквай в плановете си, или светът ще ти се види тесен. Ще ти се прииска да бъдеш Никой от Никъде.

— Е, това не е много далече от Клонмел — казах аз. — Чувам, че имаш някакво приятелче оттам.

Той се облегна на бюрото и застина в неподвижна поза, с изцъклени очи. Аз отидох до вратата, отворих я и го изгледах. Беше ме проследил с поглед, но мършавото му тяло, облечено в сиво, не бе помръднало. В очите му се четеше ненавист. Излязох, минах през плета, изкачих се по склона до колата и седнах в нея. Завих и подкарах нагоре по билото на хълма. Никой не стреля след мен. След няколко пресечки пак завих, загасих мотора и останах така седнал за известно време. Никой не ме преследваше. Подкарах обратно и се върнах в Западен Холивуд.

XIV

Беше пет без десет, когато спрях пред главния вход на жилищния блок на „Рандал Пленс“. Няколко прозореца светеха и радиоапарати блееха в утринния здрач. Взех асансьора и се качих на четвъртия етаж, след което тръгнах по широкия коридор, застлан със зелен килим и облицован с мрамор. В коридора подухваше прохладен ветреца, който влизаше през отворената, но закритата със завеси врата и излизаше през аварийния изход.

До вратата с номер 405 имаше малък бутон от слонова кост. Натиснах го и почаках както ми се стори, доста дълго време. След това вратата се откряна безшумно на около една стъпка разстояние. Отвори се крадешком с бавно и равномерно движение. Мъжът, който се появи, бе дългокрак, тънък в кръста, с широки рамене, имаше тъмнокафяви очи и кафяво безизразно лице, чието изражение отдавна вече се бе научил да контролира. По задната част на темето и върху тила му растеше коса, подобна на вълна със стоманеносив цвят, и това подчертаваше голямото му и изпъкнало кафяво чело, което човек, ако не внимаваше много, би могъл да вземе за признак на интелект. Мрачните му очи ме изучаваха хладно. Беше хванал ръба на вратата с дълги, тънки кафяви пръсти. Стоеше и дума не обелваше.

— Гайгър? — попитах аз.

В лицето на мъжа не настъпи никаква видима промяна. Измъкна цигара иззад вратата, ухапа я и смукна малко дим. Към мен лениво заплува едно малко облаче, наситено с презрение, което бе последвано от думи, произнесени със студен и провлачен глас, не по-изразителен от гласа на комарджия, който раздава карти.

— Какво каза?

— Гайгър. Артър Гуин Гайгър. Оня с книгите.

Мъжът обмисли това, без ни иай-малко да бърза. Погледът му се плъзна надолу към връхчето на цигарата. Другата му ръка, оная, която държеше вратата, се отпусна и изчезна. Наблюдавайки неговото рамо,

човек можеше да си помисли, че скритата ръка извършва някакви движения.

— Не познавам такъв човек — каза той. — Някъде тук наоколо ли живее?

Усмихнах се. Усмивката ми не му хареса. В очите му проблесна опасно пламъче.

— Ти ли си Джо Броуди? — попитах аз.

Лицето му доби жестоко изражение.

— Е, и какво от това? Някаква шмекерия ли си замислил, мой човек, или просто така, за развлечение?

— Значи ти си Джо Броуди — казах аз. — И въобще не познаваш никого на име Гайгър? Много забавно.

— Тъй ли? Май имаш странно чувство за хумор. Махни ми го от главата това твое чувство за хумор и върви си го проявявай някъде другаде.

Аз се облегнах на вратата и му се усмихнах мечтателно.

— Книгите са у тебе, Джо. А у мене е списъкът с имената на ония мухльовци. Трябва да си поприказваме за тия неща.

Той не снемаше поглед от лицето ми. В стаята зад него се чу слаб звук, сякаш метално колелце за завеса се плъзна по метална пръчка и щракна леко. Той извърна поглед към стаята. Сетне отвори вратата по-широко.

— Защо пък не? ако мислиш, че можеш да предложиш нещо? — каза хладнокръвно. Отдръпна се от вратата. Минах покрай него и влязох в стаята.

Тя създаваше настроение с пестеливата си, но хубава мебелировка. На отстрещната страна имаше френски прозорци, водещи към веранда с изглед към хълмовете, които се виждаха в здрача. До прозорците на западната стена имаше една затворена врата, а до входната врата на същата стена се виждаше друга врата. Последната бе закрыта с плюшена завеса, която бе закачена на тънка пиринчена пръчка под корниза.

При такова разположение мебелите бяха наредени покрай източната стена, на която нямаше никакви врати. Една кушетка бе опряна по средата на източната стена и аз седнах на нея. Броуди затвори вратата и тръгна с походката на рак към високото писалище, обковано с квадратни гвоздеи. В по-ниското отделение на писалището

се виждаше кутия от кедрово дърво с позлатени панти.. Той занесе кутията до едно кресло, разположено точно между другите две врати, и седна. Пуснах шапката си на кушетката и зачаках.

— Е, слушам — рече Броуди.

Той отвори кутията с пури и хвърли угарката от цигарата си в една чиния до себе си. Захапа дълга, тънка пура.

— Една пура?

Една пура полетя във въздуха към мен.

Посегнах да я хвана с ръка. Броуди измъкна пистолет от кутията за пури и го насочи към носа ми. Беше черен полицейски пистолет, калибър 38. Нямаше какво да възразя срещу такъв аргумент.

— Хитро, а? — каза Броуди. — Я се поразмърдай малко. Пристъпи две-три крачки напред. Междувременно можеш да глътнеш малко чист въздух.

Гласът му звучеше със заучената безцеремонност на гангстер от филмите. Всички тях филмите ги бяха направили такива.

— Тц, тц — казах, без да се помръдна. — В тоя град е фрашкано с пищови, ама на много хора не им достига акъл. Ти си вторият бабаит, дето ми се изпречва пред погледа в последните няколко часа и дето си въобразява, че стига само да размаха един патлак, и работата му е опечена. Свали го и не ставай глупак, Джо.

Той сви вежди и вирна брадичка. Започна да гледа злобно.

— Първият се казваше Еди Марс — рекох аз. — Да си чувал за него?

— Не съм.

Броуди продължаваше да държи пистолета, насочен към мен.

— Ако той някога надуши къде си бил снощи в дъжда, ще те затрие така, както фалшификатор на чекове изтрива чек.

— За какво съм му притрябвал на Еди Марс? — попита студено Броуди. Но свали пистолета до коляното си.

— От тебе и помен няма да остане.

Загледахме се втренчено. Не обръцах внимание на островърхата черна пантофка, която се показваше изпод плюшената завеса, закриваща вратата от лявата ми страна.

Броуди каза спокойно:

— Не ме разбирай криво. Не съм гангстер, просто трябва да внимавам. Много си ми мътен още. Отде да знам дали няма да излезеш

някой главорез.

— Не внимавааш достатъчно. — казах аз. — Оная игра с книгите на Гайгър беше нещо ужасно.

Той пое бавно и дълбоко въздух и сетне го изпусна безшумно. Облегна се назад, кръстоса дългите си крака и постави колта на коляното си.

— Хич не се заблуждавай, че няма да използвам този коз, ако се наложи — рече той. — Какво имаш да кажеш?

— Накарай своята приятелка с островърхите пантофки да заповяда вътре. Вече се е уморила да сдържа дъха си.

Броуди извика, без да отмести очи от стомаха ми.

— Ела, Агнес.

Завесата се отметна настрани и зеленооката блондинка от магазина на Гайгър с пепеляворусата коса и полюляващата се походка влезе в стаята при нас. Тя ме изгледа със зле прикрита омраза. Ноздрите ѝ бяха побелели, а очите ѝ бяха станали с няколко нюанса по-тъмни. Изглеждаше много нещастна.

— Знаех си аз много добре, че ще си вземем беля с теб — озъби ми се тя. — Предупредих Джо да внимава да не си опари пръстите.

— Не пръстите, ами и задника може да си опари — казах аз.

— Много смешно — рече блондинката.

— Беше смешно — казах аз. — Но май вече не е много смешно.

— Стига остроумия — посъветва ме Броуди. — Джо си се пази и още как. Я запали някоя и друга лампа да стане светло, че да го гръмна този образ, ако работата стигне дотам.

Русата запали с леко щракване голям правоъгълен лампион. Тя потъна в креслото до него и остана там сковано изопната, сякаш дамският ѝ колан бе прекалено стегнат. Лапнах пурата си и отхапах кранчето ѝ. Докато вадех кибрита и я палех, колтът на Броуди проявяваше жив интерес към мен.

Опитах вкуса на дима и казах:

— Списъкът с имената на ония мухльовци, за които ти говорих, е зашифрован. Още не съм го разгадал, но в него има около петстотин имена. Доколкото успях да видя, ти получи дванайсет кашона с книги. Значи трябва да имаш най-малко петстотин книги. Ясно е, остават още цял куп книги, дадени под наем, но да кажем така просто от предпазливост, че реколтата се състои от петстотин книги. Ако

клиентите са по-активни и дори само петдесет процента от тях да участвуват в оборота, това прави сто двайсет и пет хиляди заемания на книги. Твоята приятелка ги знае тия работи. Разбира се, аз правя само предположения. Колкото и ниска да е средната такса за заемане на една книга, тя не може да бъде по-малко от долар. Тази стока струва пари. Ако таксата е един долар, значи прибиращ двайсет и пет бона и при това си запазваш оборотния капитал. Искам да кажа, капитала на Гайгър. Това вече е достатъчно, за да те пипнат.

— Ти да не си луд, проклет всезнайко?! — започна блондинката.

Броуди й се озъби с половин уста и изръмжа:

— По-тихо, по дяволите. По-тихо ти казвам!

Тя се укроти, оскърбена и — изпълнена със смесени чувства на сподавена болка и потисната ярост. Сребърните нокти издраскаха коленете й.

— Това не е работа за безделници — казах аз на Броуди почти нежно. — За такова нещо трябва майстори като теб, Джо. Трябва да можеш да спечелиш доверието па хората и да съумееш да го запазиш. Хората, които пилеят парите си за порнографски боклуци на вехто, са нервозни като благородни вдовици, които не могат да намерят обществена тоалетна. Лично аз мисля, че оная работа с изнудването е голяма грешка. Мен ако питаш, по-добре човек да зареже всичко това и да си гледа законните продажби.

Втренчените тъмнокафяви очи па Броуди шареха по лицето ми. Неговият колт бе изпълнен с копнеж за някой от моите жизнено важни органи.

— Ти си интересен екземпляр — каза той с равен глас. — Че кой се занимава с такава прекрасна търговия?

— Ами ти, кой друг — казах аз. — Почти.

Русата се задави и си одраска ухото. Броуди не каза нищо. Просто ме беше зяпнал.

— Какво? — извика блондинката. — Седнал си да ни разправяш че мистър Гайгър се е занимавал с такава търговия пред очите на всички? Ти си луд!.

Удостоих я с една любезна похотлива усмивка.

— Разбира се. Всеки знае за съществуването на тази незаконна търговия. Холивуд си е направен сякаш по поръчка за такова нещо. Ако трябва да има подобна търговия, то всички практични ченгета биха

предпочели тя да се развива право там, на улицата. По същата причина те са благосклонни и към кварталите, в които процъфтява проституцията. Знаят къде да подгонят дивеча, когато им се прииска.

— Господи — рече русата. — Джо, как можеш да позволяваш на това диване да си седи там и да ме обижда? Ти имаш пистолет в ръката си, а той не държи нищо освен пура.

— Харесва ми — каза Броуди. — На тоя образ му идват добри идеи. А ти си затваряй ченето и го дръж затворено, за да не ти го затворя аз с това нещо.

Той размаха пистолета с още по-подчертана небрежност.

Блондинката ахна и обърна лице към стената. Броуди погледна към мен и рече лукаво:

— Е, и как съм се сдобил с тая прекрасна търговийка?

— Застрелял си Гайгър, за да му я отнемеш. Снощи в дъжда. Беше разкошно време за стрелба. Лошото е, че той не е бил сам, когато си го пушнал. Ти или не си забелязал това, или пък те е подгонило шубето и си драснал. Обаче си бил достатъчно куражлия да измъкнеш филма от фотокамерата му. Не ти е липсвала смелост и покъсно, когато си се върнал да скриеш трупа, за да можеш да оправиш оная каша с книгите, преди полицията да е подушила, че ще трябва да се занимава с разследване на убийство.

— Дрън-дрън — каза Броуди презрително.

Колтът се поклащаше на коляното му. Неговото кафяво лице бе твърдо като изрязано от дърво.

— Играеш си с огъня, господинчо. Адски късмет имаш, защото Гайгър не съм го пречукал аз.

— Все пак за тая работа можеш да увиснеш на въжето — казах аз жизнерадостно. — Ти си баш човекът, дето ще опере пешкира.

Гласът на Броуди стана дрезгав.

— Искаш да кажеш, че всичко това ти си го скроил, за да ме натопиш?

— Положително.

— Как така?

— Имам си човек, който ще извърти работата точно така. Казах ти, че е имало свидетел. Недей да се правиш на глупак пред мен, Джо.

Тогава той избухна.

— Оная проклета малка фльорца! — развика се той. — Тя ще го направи, дяволите да я вземат! Ще го направи? само тя!

Аз се облегнах назад и му се ухилих.

— Чудесно! Знаех си, че ги имаш онези нейни снимки на голо.

Той не каза нищо. Русата също не обелваше дума. Оставих ги известно време, за да смелят казаното. Лицето на Броуди бавно се проясни от някакво частично облекчение. Той сложи своя колт на масичката до креслото си, но дясната му ръка остана близо до него. Изтръска пепелта от пурата си върху пода и впери в мен очи, които сега бяха два тесни блестящи процепа между присвитите му клепачи.

— Предполагам, че ме смяташ за много тъп — каза Броуди.

— Средна работа като за изнудвач. Давай снимките.

— Какви снимки?

Поклатих глава.

— Не е този начинът, Джо. Ако вземеш да се правиш на невинен, доникъде няма да стигнеш. Ти или си бил там снощи, или си взел снимките от някого, който е бил там. Знаеш, че тя е била там, защото си накарал приятелката си да заплаши мисис Риган с полиция. А това е било възможно само ако си видял какво се е случило или ако от някого, който е бил там. Знаеш, че тя е била направена. Разказвай и не прави глупости.

— Ще трябва да ми бутнеш малко мангизи — каза Броуди. Той се поизвърна, за да хвърли един поглед към зеленооката блондинка. Сега вече тя не бе зеленоока и само привидно бе блондинка. Беше се отпуснала като току-що застрелян заек.

— Никакви мангизи — казах аз. Той се начумери разочаровано.

— Как ме усети?

Измъкнах портфейла си и му показах значката, да се постресне.

— Следях Гайгър по поръчка на един клиент. Снощи, когато валя дъждът, аз бях отвън. Чух изстрелите. Вмъкнах се в къщата. Убиеца не видях, но видях всичко останало.

— И си държал езика зад зъбите си, а? — каза Броуди подигравателно.

Прибрах портфейла си.

— Да — признах аз. — Досега. Ще получа ли снимките или не?

— А за книгите — рече Броуди. — Тях не съм ги взимал.

— Проследих ги по целия път от магазина на Гайгър дотук. Имам свидетел.

— Оня келеш ли?

— Какъв келеш?

Той се начумери отново.

— Хлапакът, дето работи в магазина. Той се измъкна, след като камионетката замина. Агнес дори не го знае къде ходи да кърти.

— Това улеснява нещата — казах аз, като му се ухилих. — Тая страна на въпроса малко ме безпокоеше. Някой от двама ви ходил ли е някога по-рано в къщата на Гайгър?

— Дори и снощи не сме ходили там — сопна се Броуди. — Значи тя казва, че аз съм му светил маслото, а?

— Със снимките в ръка може би ще успея да я убедя, че се е заблудила. Преди това е имало и малко пиене.

Броуди въздъхна.

— Тя ме мрази до смърт. Аз я заряхах. Вярно, че ми платиха, но трябваше все пак да го сторя. Прекалено смахната е за просто момче като мен.

Той си почисти гърлото.

— Какво ще кажеш за малко мангизи? Вече си броя центовете. Ние с Агнес трябва да се изпаряваме.

— Не от моя клиент.

— Слушай?

— Давай снимките, Броуди.

— Е, добре, по дяволите — рече той. — Печелиш.

Изправи се и мушна колта в страничния си джоб. Вдигна лявата си ръка и я пъкна под сакото. Още не беше я извадил, а лицето му бе сгърчено от неприязън, когато звънецът на външната врата започна да звъни настойчиво.

XV

Това не му хареса. Прехапа долната си устна, а крайчетата на веждите му рязко се отпуснаха надолу. Цялото му лице се изостри и придоби лукаво и коварно изражение.

Звънецът продължаваше своята песен. Това и на мен не ми хареса. Ако посетителите случайно се окажеха Еди Марс и неговите момчета, можех да се превърна в парче замразено месо само защото се намирах тук. Ако беше полицията, хубаво щях да се наредя, защото нямаше да им дам нищо друго освен усмивка и обещание. А ако бяха някои от приятелите на Броуди, дори да имаше такива, те можеха да се окажат по-опасни момчета от него.

И на блондинката това никак не се хареса. Тя се изправи, олюлявайки се, като размахваше ръка. Лицето ѝ се бе състарило и погрозняло от напрежение.

Като ме наблюдаваше, Броуди дръпна едно малко чекмедже на писалището и извади пистолет с кокалена дръжка. Подаде го на русата. Тя се примъкна до него и го пое, треперейки.

— Седни там — каза Броуди. — Насочи го към него, ниско долу, не към вратата. Ако започне да се шегува, прави каквото намериш за добре. Още не са ни видели сметката, моето момиче.

— Ох, Джо — изскимтя блондинката.

Тя се приближи, седна до мен на кушетката и насочи пистолета към крака ми. Трескавият ѝ поглед никак не ми хареса.

Звънецът на входната врата престана да бръмчи и веднага след това се чу припряно и нетърпеливо тропане. Броуди пхна ръка в джоба си при пистолета, приближи се до вратата и я отвори с лявата си ръка. Кармен Стърнуд го избута обратно в стаята, допряла малък револвер до тънките му кафяви устни.

Броуди се отдръпна назад, устата му потръпваше, а на лицето му се бе изписала паника. Кармен затвори вратата след себе си, без да поглежда нито към мен, нито към Агнес. Тя дебнеше внимателно Броуди, а езикът ѝ се подаваше малко между зъбите. Броуди извади и

двете си ръце от джобовете и започна да прави умиротворителни жестове. Веждите му образуваха странно съчетание от криви линии и ъгли. Агнес отклони пистолета от мен и го насочи към Кармен. С мълниеносно движение сграбчих здраво китката ѝ и натиснах предпазителя с палец. Вече бе свален. Продължих да го държа в това положение. Последва кратко мълчаливо боричкаме, на което нито Броуди, нито Кармен обърнаха някакво внимание. Отнех ѝ пистолета. Агнес пое дълбоко въздух и цялото ѝ тяло потрепери. Лицето на Кармен изглеждаше изпито и омърлушено, а дъхът ѝ излизаше със свистене от устата. Гласът ѝ прозвуча равно.

— Искам си снимките, Джо.

Броуди преглътна и се опита да се ухили.

— Разбира се, малката. Готово.

Той произнесе тези думи с тънък неизразителен гласец, който приличаше на предишния му глас, колкото мотопед прилича на десеттонен камион. Кармен каза:

— Ти застреля Артър Гайгър, Видях те. Дай си ми снимките.

Броуди позеленя.

— Хей, Кармен, почакай малко — извиках аз.

Русокосата Агнес внезапно се съживи и ме атакува стремително. Тя се наведе бързо и впи зъбите си в дясната ми ръка. Вдигнах още по-голям шум и я отърсих от себе си.

— Слушай, малката — каза Броуди. — Послушай ме за минутка?

Русата плю към мен и се хвърли върху крака ми, опитвайки се да го захапне. Аз я цапардосах леко по главата с пистолета и се опитах да стана. Тя се свлече надолу по краката ми и ги обвини здраво с ръце. Строполих се на кушетката. Безумието на любовта или на страха, а може би и на двете, ѝ даваше сила, или пък тя чисто и просто си беше яка.

Броуди посегна да сграби малкия револвер, който се намираще така близо до лицето му. Не успя. Пистолетът гръмна, издавайки не много силен тракащ звук. Куршумът разби стъклото на отворения френски прозорец. Броудл нададе ужасен стон, просна се на пода и с рязко движение дръпна краката на Кармен, като я извади от равновесие. Тя се строполи долу, а малкият револвер изхвърча и се плъзна на пода, докато спря в ъгъла. Броуди скочи на колене и посегна към джоба си.

Фраснах Агнес по главата не толкова деликатно, колкото преди, избутах я, за да освободя краката си и се изправих. Броуди ме стрелна с очи. Показах му пистолета. Той се отказа от опитите си да мушне ръка в джоба.

— За бога! — изхленчи той. — Не й позволявай да ме убие!

Избухнах в смях. Смеех се като побъркан, без да мога да се овладеея. Русокосата Агнес седеше на пода с ръце, оперени на килима, с широко отворена уста, а върху дясното ѝ око бе паднал кичур металноруса коса. Кармен пълзеше на четири крака и продължаваше да съска. Малкият ѝ револвер проблясваше в ъгъла. Тя пълзеше неустрашимо към него.

Махнах към Броуди с моя дял от пищовите и казах:

— Стой си на мястото. Нищо няма да ти се случи.

Минах покрай пълзящото момиче и вдигнах пистолета. Тя погледна към мен и започна да се кикоти. Сложих пистолета ѝ в джоба си и я потупах по гърба.

— Ставай, ангелче. Приличаш на китайски мопс.

Приблжих се до Броуди, тикнах — пистолета в диафрагмата му и измъкнах неговия колт от страничния му джоб. Сега всички пистолети, които до този момент бяха извадени на показ, се намираха у мен. Натъпках ги по джобовете си и протегнах ръка към него.

— Давай.

Той кимна с все още уплашен поглед и облиза устни. Извади един дебел плик от вътрешния си джоб и ми го даде. В плика имаше проявен филм и пет лъскави снимки.

— Сигурен ли си, че това са всичките?

Той отново кимна. Сложих плика в моя вътрешен джоб и се обърнах. Агнес се бе върнала на кушетката и си оправяше косата. Очите ѝ разкъсваха Кармен и от тях се процеждаше зелена омраза. Кармен също се бе изправила на нозе и се приближаваше към мен с протегнатата ръка, продължавайки да се кикоти и да съска. В ъгълчетата на устата ѝ се бе събрала малко пяна. Малките ѝ бели зъби проблясваха между устните.

— Мога ли да си ги получа сега? — попита ме тя със свенлива усмивка.

— Аз ще ти ги пазя. Върви си в къщи.

— В къщи?

Отидох до вратата и погледнах навън. Прохладният нощен ветрец духаше кротко по коридора. По вратите не висяха развълнувани съседи. Един малък пистолет бе гръмнал и бе счупил едно прозоречно стъкло, но на шумове от този род отдавна вече никой не обръщаше внимание. Задържах вратата отворена и кимнах на Кармен. Тя дойде при мен, като се усмихваше неуверено.

— Отивай си у дома и ме чакай там — казах ѝ аз успокоително.

Тя вдигна палец. Сетне кимна и се шмугна покрай мен в коридора. Докосна бузата ми с пръсти на минаване.

— Ще се погрижиш за Кармен, нали? — каза тя.

— Готово.

— Сладур.

— Това, което виждаш, е нищо — казах аз. — На дясното си бедро имам татуирана танцьорка от остров Бали.

Очите ѝ станаха кръгли.

— Лошо момче — каза тя и ми се закани с пръст.

Сетне прошепна:

— Ще ми върнеш ли пистолета?

— Не сега. По-късно. Аз ще ти го донеса.

Тя внезапно ме сграбчи за врата и ме целуна в устата.

— Харесваш ми — каза тя. — Кармен много те харесва.

Хукна по коридора, весела като птичка, махна ми с ръка, втурна се надолу по стълбите и се скри от погледа ми.

Влязох обратно в апартамента на Броуди.

XVI

Отидох до отворения френски прозорец и погледнах малкото счупено стъкло в горната му част. Куршумът от пистолета на Кармен бе разбил стъклото така, сякаш то бе ударено с нещо голямо. Нямаше пробита дупка. Малка дупка се виждаше в гипсовата мазилка и едно по-наблюдателно око би я открило доста бързо. Дръпнах драпираните завеси върху счупеното стъкло и извадих пистолета на Кармен от джоба си. Беше марка „Банкърс Спешъл“, калибър 22, с куршуми дум-дум. Имаше седефена дръжка, в чиято долна част бе поставена кръгла сребърна плочка с гравирани надпис: „На Кармен от Оуен“. Всички ги правеше на глупаци.

Сложих пистолета в джоба си, седнах близо до Броуди и се вгледах в мрачните му кафяви очи. Мина една минута. Русата оправи лицето си с помощта на джобно огледалце. Броуди запали цигара неловко и каза отсечено:

— Доволен ли си?

— Засега да. Защо си хвърлил въдицата па мисис Риган вместо на стария?

— Стареца вече го поиздоих веднъж. Преди около шест-седем месеца. Струва ми се, че тогава му е загорчало достатъчно, за да повика полицията този път.

— Какво те накара да мислиш, че мисис Риган няма да му каже?

Той обмисли думите ми доста внимателно, като пушеше цигара и ме свалеше поглед от лицето ми. Най-сетне рече:

— Колко добре я познаваш?

— Срецали сме се два пъти. Ти трябва да я познаваш много по-добре, щом си рискувал да я изнудваш с тези снимки.

— Тя доста си върти опашката наоколо. Стори ми се, че би трябвало да си има някоя и друга слабост, за която не би искала старият да научи. Бях уверен, че лесно може да намери пет бона.

— Това, дето ми го разправяш, не е много убедително, ама карай да върви — казах аз. — Фалирал си, казваш, а?

— Вече цял месец в джоба ми се гонят два цента и не могат да се срещнат.

— Как си изкарваш хляба?

— Застраховки. Работя в кантората на Пъс Уолгрийн във „Фулуайдър Билдинг“, на ъгъла на „Уестърн“ и „Санта Моника“.

— Като сме се разприказвали, поне да караме докрай. Книгите тук, в твоя апартамент ли са?

Той се озъби и махна с мургавата си ръка. В поведението му отново бавно се промъкваше предишната самоувереност.

— Не, дявол да го вземе. На склад са.

— Значи си накарал оня тип да ги докара тук, а веднага след това си повикал склададжиите да дойдат пак да ги откарат.

— Ами да. Нямахте защо да ги премествам направо от магазина на Гайгър, нали?

— Брей, какъв си ми хитрец — рекох аз възхитено. — Да се намира нещо друго съмнително в твоята бърлога сега?

Той отново се разтревожи. Закима енергично с глава.

— Прекрасно — казах му аз.

Погледнах в другия край на стаята към Агнес. Тя бе привършила с разкрасяването си и гледаше в стената с безизразен поглед, като едва ли слушаше за какво говорим. На лицето ѝ бе изписана сънливостта, която обикновено настъпва в първия миг след голямо напрежение и шокови състояния.

Очите на Броуди шареха предпазливо.

— Е?

— Как попаднаха у теб фотографиите?

Той се начумери.

— Слушай, нали си получи това, за което беше дошъл, и то на безценица. Свърши си работата великолепно. Иди сега и издрънкай всичко на шефа си. Аз съм чист. Не знам нищо за никакви фотографии, нали, Агнес?

Блондинката отвори очи и му хвърли поглед, който издаваше, че в главата и се оформя едно неясно, но не особено ласкаво предположение.

— Глупав шмекер — каза тя и подсмръкна уморено. — Все такива ми се случват. Никога няма да ти се падне някой, дето да е умен през цялото време. Ама нито веднъж не е било.

Аз и се ухилих.

— Силно ли те ударих?

— И ти, и всички останали мъже.

Погледнах назад към Броуди. Той мачкаше цигарата между пръстите си, които потръпваха конвулсивно. Изглежда, ръката му трепереше леко. Кафявото му безизразно лице все още оставаше спокойно.

— Трябва да се споразумеем за някои неща — казах аз. — Например за това, че Кармен не е идвала тук. Много е важно. Тя не е била тук. Просто ви се е привидяло.

— Хм! — изсумтя Броуди презрително. — Щом така ти се иска, приятелю, и ако? — Той протегна ръка с длан, обърната нагоре, сетне събра пръсти и потърка нежно палеца о показалеца и средния си пръст.

Аз кимнах.

— Ще видим. Може и да падне нещо, но не много голямо. Във всеки случай няма да го пресмяташ в бонове. Е, откъде взе снимката?

— Един тип ми я пробута.

— Аха. Просто някакъв тип, с когото сте се разминали на улицата. Не си в състояние да го познаеш. И никога не си го виждал преди.

Броуди се прозина.

— Паднаха от джоба му — рече той.

— Аха. Ами имаш ли си алиби за снощи, мутро невъзмутима?

— И то какво. Седях си в къщи. Агнес беше при мен. Нали, Агнес?

— Пак започва да ми става мъчно за теб — рекох аз.

Очите му изведнъж се разшириха, а долната му челюст увисна, при което цигарата се поклащаше върху долната му устна.

— Мислиш се за шмекер, а и през ум не ти минава какъв невероятен пън си — казах му аз. — Дори и да не те обесят в затвора „Куентин“, ще трябва да се влачиш още дълго време, докато завършиш нерадостните си дни.

Цигарата подскочи и върху жилетката му падна пепел.

— И през цялото време ще се мислиш за голям шмекер — казах аз.

— Изпарявай се — изръмжа той внезапно. — Да те няма. Писна ми от твоето дърдорее. Обирай си крушите.

— Окей.

Аз станех и отидох до високото дъбово писалище, извадих двата му пистолета от джобовете си, поставих ги един до друг до попивателната преса, по такъв начин, че двете дула да бъдат съвсем успоредни. Вдигнах шапката си от пода до кушетката и се отправих към вратата.

— Хей — провикна се Броуди.

Обърнах се и зачаках. Цигарата му се люлееше като кукла на пружина.

— Всичко е наред, нали? — попита той.

— Ами да. Всеки е свободен да си прави каквото си иска в тая държава. Не е необходимо да стоиш вън от затвора, ако не искаш. Тоест, ако си ѝ поданик. Ти американски поданик ли си?

Той просто стоеше и ме зяпаше, а цигарата му се клатеше. Русокосата Агнес бавно извърна глава и се вторачи в мен по същия начин. В погледите и на двамата се съдържаше почти същата смесица от лукавство, съмнение и безсилен гняв. Агнес рязко посегна със сребристите си нокти, откъсна един косъм от главата си и го смачка с горчиво нервно движение между пръстите си.

Броуди процеди през зъби:

— При никакви ченгета няма да ходиш, — мой човек. Дори да работиш за семейство Стърнуд. Прекалено много знам за това семейство. Получи си снимките, за да мълчиш. Върви си да продаваш тези хартийки на дребно.

— Решавай — казах аз. — Ти ми каза да се изпарявам, аз тръгнах да излизам, после ми изкрещя и аз се спрях, а сега отново съм тръгнал да си ходя. Това ли искаш?

— Нямах никакви улики срещу мен — каза Броуди.

— Само две убийства. Нищо и никаква работа в твоите среди.

Той не подскочи по-високо от един инч, но отстрани изглеждаше, че е подскочил цял фут. Очите му се разшириха и се показа бялата роговица около ирисите с тютюнев цвят. Кафявата кожа на лицето му придоби зеленикав оттенък под светлината на лампата.

Русокосата Агнес нададе нисък животински вой и зарови глава в една възглавница на края на кушетката. Аз си стоях и се възхищавах на изящната линия на бедрата ѝ.

Броуди бавно облиза устни и каза:

— Седни, приятелю. Може би имам още нещо за теб. Какво искаш да кажеш с тая неуместна за бележка за двете убийства?

Облегнах се на вратата.

— Къде беше снощи около седем и половина, Джо?

Тъглчетата на устата му се отпуснаха в намусена гримаса и той заби поглед в пода.

— Следях един тип, един тип, който правеше чудесна търговийка и аз предполагах, че ще му трябва партньор. Гайгър. Отвреме-навреме го следях, за да разбера има ли здрави връзки. Предполагах, че не му липсват приятели, иначе как ще си развива търговията така открито. Но те не го посещават в къщата му. Посещават го само жени.

— Не си го следил много упорито — казах аз. — Карай нататък.

— Седя си аз снощи на улицата малко по-надолу от къщата на Гайгър. Вали като из ведро, аз не мога да мръдна навън от моя автомобил и при това не виждам нищо. Пред колата на Гайгър има друга кола, а малко по-нагоре по хълма има още някаква кола. Ето защо аз си седя по-надолу. Там, където съм аз, е паркиран някакъв голям буик и не след дълго аз излизам, приближавам се до него и му хвърлям едно око. Регистриран е на името на Вивиан Риган. Нищо не се случва, така че аз се пръждосвам.. Това е всичко.

Той махна с цигарата. Очите му ме изгледаха изпитателно.

— Всичко това е доста правдоподобно — казах аз. — Знаеш ли къде е сега тоя буик?

— Що ми трябва да знам?

— В гаража на шерифа. Тази сутрин го извадиха от дълбочина дванайсет фута до пристана в Лидо. В него имаше мъртвец. Някой го е ударил по главата, обърнал колата към кея и натиснал газта.

Броуди дишаше тежко. Единият му крак потропваше неспокойно.

— Боже мой, човече, не можеш да ми припишеш това престъпление — рече той с хриплив глас.

— Защо не? Тоя буик, според твоите думи, се е намирал до къщата на Гайгър. При това мисис Риган не го е изкарвала от гаража. Нейният шофьор, един хлапак на име Оуен Тейлър, го е взел. Той е отишъл до къщата на Гайгър, за да поспори с него, защото Оуен Тейлър бил лапнал по Кармен и не му харесвали игрите, които Гайгър играел с нея. Той се вмъкнал през задния вход с шперц и с пистолет в ръка и заварил Гайгър да фотографира Кармен гола-голеничка. И така

пистолетът му гръмнал, както си им е обичаят на пистолетите, и Гайгър се строполил мъртъв на земята, а Оуен побягнал, но не забравил да вземе негатива на снимката, която Гайгър току-що бил направил. А ти си хукнал след него и си му го взел. Иначе откъде-накъде ще е у теб?

Броуди облиза устни.

— Да — рече той. — Но това не е причина да го пречукам. Вярно, чух изстрелите и видях как тоя убиец се втурва надолу по стълбите на задния вход, как се качва в буика и изчезва. Подкарах след него. Той пое по дъното на каньона и след това — на запад към „Сънсет“. Когато отминахме Бевърли Хилс, колата му се занесе, излезе от платното на пътя и аз се приближих, преструвайки се на полицай. Той имаше пистолет, но не беше в ред с нервите и аз го цапардосах така, че загуби съзнание. Пребърках го, разбрах кой е и след това задигнах негатива, просто така, От любопитство. Тъкмо се чудех какво ли има на него, а дъждът ме обливаше, когато той се свести, блъсна ме и аз паднах. Когато успях да се изправя, той вече не се виждаше наоколо. Тогава го видях за последен път.

— Откъде си знаел, че именно той е застрелял Гайгър? — попитах аз кисело.

Броуди вдигна рамене.

— Предполагам, че е бил той, но може и да греша. Когато дадох да ми проявят филма и видях какво има на него, бях доста сигурен в това. А когато тази сутрин Гайгър не дойде в магазина и домашният му телефон не отговаряше, вече бях доста сигурен, че е бил той. Затова предположих, че няма да бъде зле да преместим книгите му и набързо да измъкнем от Стърнудови пари колкото за път, след което да изчезнем за известно време.

Аз кимнах.

— Това изглежда разумно. Може би и никого не си убивал. Къде скри трупа на Гайгър?

Той вдигна вежди. После се ухили.

— Тоя номер няма да мине. Остави. Да не си въобразяваш, че ще отида пак там да го измъквам, след като знам, че всеки момент иззад ъгъла могат да изскочат два камиона, натъпкани с ченгета? Не, не, няма да мине.

— Някой е скрил трупа — казах аз.

Броуди сви рамене. Лицето му остана ухилено. Не ми вярваше. Докато той, все още се съмняваше в думите ми, звънецът на входната врага започна отново да звъни. Броуди се изправи рязко със сурово изражение. Хвърли поглед към pistolетите си на писалището.

— Значи тя пак се връща — изръмжа той.

— Дори тя да е, pistolетът ѝ няма да е у нея — успокоих го аз. — Нима нямаш и други приятели?

— Имам си, ама е само един — изръмжа той отново. — Писна ми от тая игра на криеница.

Той отиде с твърда стъпка до бюрото и взе колта. Свали го долу до бедрата си и отиде до вратата. Сложи лявата си ръка върху дръжката, натисна я, открехна вратата около една стъпка и се показа през отвора, като стискаше здраво pistolета до бедрото си.

— Броуди? — чу се някакъв глас.

Броуди каза нещо, което не успях да разбера. Два бързи изстрела отекнаха глухо. Pistolетът трябва да беше притиснат здраво към тялото на Броуди. Той се люшна напред върху вратата и тя се затвори с трясък под тежестта на тялото му. Свлече се надолу, опрян до вратата. Краката му изритаха килима далеч назад. Лявата му ръка пусна дръжката и се удари с тъп звук о пода. Главата му остана притисната към вратата. Не помръдна. Колтът остана в дясната му ръка. С един скок прекосих стаята и го избутах достатъчно, за да отворя вратата и да се измъкна през нея. През отсрещната врата надничаше някаква жена. На лицето ѝ се бе изписал ужас и тя сочеше надолу по коридора с ръка, прилична на птичи крак.

Хукнах по коридора, дочух тропот на крака, слизащи надолу по керамичните стъпала, и се понесох след шума. Когато стигнах във фойето, външната врата се затваряше полека от само себе си, а по тротоара се чуваше шум от бягащи нозе. Стигнах до вратата, преди да се бе затворила, дръпнах я и се втурнах стремително навън.

Някаква висока гологлава фигура, облечена в кожено сако, пресичаше тичешком улицата, бягайки между паркираните коли. Фигурата се обърна и започна да бълва огън срещу мен. Два тежки чука удариха измазаната с гипс стена наблизко. Фигурата продължи да бяга, наведе се бързо между две коли и изчезна.

Някакъв човек се приближи до мен и каза:

— Какво се е случило?

— Нищо, малко стрелба — казах аз.

— Господи!

Той се шмугна в жилищния блок.

Аз тръгнах бързо по тротоара, отидох до колата си, влязох вътре и запалих мотора. Отделих се от бордюра и подкарах надолу по хълма, но не бързо. Никаква друга кола не тръгна от отсрещната страна на улицата. Стори ми се, че чух стъпки, но не бях сигурен в това. Изминах надолу по хълма около пресечка и половина, завих на кръстопътя и започнах да се връщам обратно. Откъм тротоара до мен достигна слабият звук на приглушено подсвиркване с уста. След това чух стъпки. Препречих движението, шмугнах се между две други коли и се притаих. Извадих от джоба си малкия револвер на Кармен.

Звукът от стъпките стана по-отчетлив и подсвиркването продължи весело. Внезапно коженото сако се показа. Аз излязох измежду двете коли и казах:

— Имаш ли огънче, приятел?

Момчето се извъртя към мен и дясната му ръка се стрелна нагоре към вътрешния джоб на сакото. Очите му блестяха с влажен блясък под сиянието на уличните лампи. Влажни тъмни очи с формата на бадем и бледо красиво лице с вълниста черна коса, която на две места растеше ниско върху челото му. Наистина беше красавец това момче от магазина на Гайгър.

Той застана на място, като ме гледаше мълчаливо, с дясна ръка на ревера на коженото сако, но все още от външната му страна. Държах малкия револвер ниско надолу до бедрото си.

— Май доста си държал на оня хомосексуалист — казах аз.

— Твоята мамица? — рече тихо момчето, застанало неподвижно между паркираните коли и високата пет фута ограда от вътрешната страна на тротоара.

В далечината една сирена нададе вой, който започна да се приближава нагоре по дългия склон на хълма. Момчето рязко извърна глава по посока на звука. Аз се приближих съвсем до него и заврях пистолета си в коженото му сако.

— Аз или ченгетата? — попитах.

Главата му се извъртя малко настрани, сякаш го бях ударил по лицето.

— Кой си ти? — попита той.

— Приятел на Гайгър.

— Махни се от мен, кучи сине.

— Това е малък пицов, момчето ми. Ще ти тегля куршума през пъпа и след това ще ти трябват три месеца, докато се оправиш дотолкова, че да проходиш отново. Но все пак ще се оправиш. Така че ще бъдеш в състояние да се разходиш до хубавата нова газова камера в „Куентин“.

— Твоята мамица? — каза той.

Ръката му се скри под коженото сако. Аз натиснах пистолета по-здраво в корема му. От устата му се отрони дълга сподавена въздишка, той извади ръката си и тя се отпусна надолу безжизнено. Широките му рамене също се отпуснаха.

— Какво искаш? — прошепна той.

Бръкнах под коженото му сако и измъкнах пистолета.

— Влизай в колата ми, млади момко.

Той мина край мен, а аз опрях пистолета в гърба му. Влезе в колата.

— На волана, момче. Ти ще караш.

Той се напъха зад волана, а аз седнах до него.

Казах:

— Изчакай, докато дежурната полицейска кола отmine нагоре по хълма. Те ще си помислят, че сме отишли нагоре, когато сме чули сирената. След това обърни надолу и ще си ходим в къщи.

Прибрах пистолета на Кармен и ръгнах другия в ребрата на хлапака. Погледнах назад през стъклото. Воят на сирената се чуваше много силно. Две червени светлини се приближаваха по средата на улицата. Те ставаха все по-ярки, докато накрая се сляха в едно и колата профуча покрай нас с боен вой.

— Да тръгваме — казах аз.

Момчето зави рязко и подкара надолу по хълма.

— Отиваме си у дома — казах аз, — в „Лавърн Теръс“.

Меките му устни потръпваха нервно. Зави на запад по улица „Франклин“.

— Ти си глупав момък. Как се казваш?

— Каръл Лъндгрин — каза той апатично.

— Не си застрелял тоя, когото трябваше, Каръл. Джо Броуди не е убиецът на твоя хомосексуалист.

Той ми каза три думи и продължи да кара колата.

Лунният сърп светеше в мъглата между високите клони на евкалиптовите дървета по „Лавърн Теръс“. Някакво радио гърмеше от една къща надолу по хълма. Момчето изви рязко колата до чешширения плет пред дома на Гайгър, угаси мотора и остана да седи с ръце на волана, с поглед, втренчен право пред себе си. През Гайгъровия плет не се виждаше да прониква никаква светлина.

— Има ли някой в къщи, синчето ми? — казах аз.

— Ти трябва да знаеш това.

— Че откъде да знам?

— Твоята мамица?

— Така някои хора стигат дотам, че им слагат изкуствени зъби.

Той се ухили със стиснати зъби. След това отвори вратата с ритник и излезе от колата. Аз изтичах след него. Бе застанал с юмруци на хълбоците и гледаше мълчаливо къщата зад плета.

— Добре — казах аз. — Ти имаш ключ. Хайде да влизаме.

— Кой ти каза, че имам ключ?

— Не ме будалкай, синко. Оня хомосексуалист ти е дал. Вътре си имаш една хубава и спретната малка стаичка, достойна за мъж. Когато са му идвали приятелки на гости, той ти е казвал „къш“ и я е заключвал. Бил е като Цезар — съпруг на жените и съпруга на мъжете. Да не си мислиш, че е много мъчно да познаеш хора като него и тебе?

Все още държах пистолета му горе-долу насочен към него, но при все това той замахна. Удари ме право в брадичката. Отстъпих назад достатъчно бързо, за да не се строполя на земята, но все пак ме фрасна доста силно. Намерението му бе да ме цапардоса здравата, но костите на един хомосексуалист не са чак толкова яки, независимо от външния му вид.

Хвърлих пистолета в краката на хлапака и казах:

— Може би ти трябва това?

Той светкавично се наведе да го вдигне. Не може да се каже, че се забави много. Забих му един юмрук във врата. Той се катурна на една страна, опитвайки се да докопа пистолета, но не успя. Аз го вдигнах пак и го хвърлих в колата. Хлапакът се приближи на четири крака, като ме гледаше злобно с неестествено разширени очи. Той се закашля и разтърси глава.

— Няма смисъл да се биеш — казах му аз. — Ще вземеш да свалиш някой килограм.

Обаче искаше да се бие. С устрема на самолет, изхвърлен от катапулт, той се хвърли към коленете ми, за да се вкопчи в тях. Аз отстъпих настрани, посегнах към шията му и стиснах главата му под мишница. Той доста изрови пръстта по земята и успя достатъчно да се закрепил на крака, за да използва ръцете си за атака срещу някои не съвсем безболезнени части на тялото ми. Аз го извъртях и го вдигнах малко, по-високо. С лявата ръка хванах дясната си китка, подпрях го с дясното си бедро и за момент останахме така неподвижно. Ние сякаш увиснахме в неясната лунна светлина — две чудати същества, които риеха с нозе пръстта на пътя и с пъхтене се мъчеха да си поемат дъх.

Дясната ми ръка бе опряна в гръкляна му и аз стиснах с всички сили. Краката му започнаха бясно да ритат и той престана да пъхти. Беше като окован в желязната ми хватка. Лявото му стъпало се изпружи настрани и коляното се отпусна. Държах го в тая хватка още половин минута. Той увисна на ръката ми — огромна тежест, която едва бях в състояние да задържа. Тогава го пуснах. Свлече се безжизнено в краката ми, загубил съзнание. Отидох до колата и взех чифт белезници, извих му китките зад гърба и щракнах белезниците. Хванах го под мишниците и успях да го завлека вътре зад плета, за да не се вижда от улицата. Върнах се при колата, закарах я на стотина фута нагоре по хълма и я заключих.

Когато се върнах, той все още беше в безсъзнание. Отключих вратата, завлякох го в къщата и затворих. Сега вече започваше да диша тежко. Светнах една лампа. Той премигна, очите му се отвориха и бавно се втренчиха в мен.

Наведох се, като внимавах да не съм много близо до коленете му, и казах:

— Стой мирно да не те сполети същото, че и по-лошо. Лежи си кротко и си сдържай дъха. Задръж го, докато можеш, и после си кажи, че трябва да поемаш въздух, че лицето ти е почерняло, че очите ти са изхвъркнали от орбитите и че, аха, ще си поемеш дъх, но тогава си представи, че си вързан на стола в спретнатата малка газова камера в „Сейнт Куентин“ и че когато не можеш повече без въздух, ти ще трябва да се бориш с всички сили да не дишаш, защото няма да

поемаш въздух, а цианидни газове. Ето кое в нашия щат сега се нарича хуманна екзекуция.

— Твоята мамица? — каза той, дишайки едва-едва.

— Ще трябва да се признаеш за виновен, за да отървеш кожата, братко. Не си мисли, че ще ти се размине. И тогава ще си кажеш точно онова, което ние искаме да чуем, и нищо друго.

— Твоята мамица?

— Кажи го още веднъж и ще ти подложат възглавница под главата.

Устните му потръпнаха конвулсивно. Оставих го да лежи на пода с китки, стегнати в белезници зад гърба му, с буза, притисната в килима, с животински блясък в онова око, което се виждаше. Запалих още една лампа и отидох в коридора зад всекидневната. Спалнята на Гайгър изглеждаше непокътната. Отворих вратата на отсрещната спалня, която този път не бе заключена. Стаята бе изпълнена с неясна трептяща светлина и с благоуханието на сандалово дърво. Две конусообразни купчинки благовонна пепел стояха една до друга върху малък месингов поднос на бюрото. Светлината идваше от двете черни свещи, поставени в свещници, високи цяла стъпка. Те бяха сложени върху столове с прави облегалки от двете страни на леглото.

На леглото лежеше Гайгър. Двата липсващи продълговати китайски гоблена бяха сложени по средата на тялото му, така че да образуват кръста на свети Андрю и да прикриват оплесканата с кръв предница на китайската му дреха. Под този кръст краката му, облечени в черна пижама, лежаха изопнати и неподвижни. Те бяха обути в чехли с дебели плъстени бели подметки. Над кръста ръцете му бяха кръстосани, а китките лежаха върху раменете с длани, обърнати надолу, с прибрани пръсти, разперени равномерно. Устата му беше затворена, а мустаците му а ла Чарли Чан, изглеждаха изкуствени като перука. Ноздрите на широкия му нос бяха побелели. Очите бяха почти затворени, но не съвсем. Слабият блясък на стъкленото му око отрази светлината и то сякаш ми намигна.

Не се докоснах до него. Изобщо не се приближих много. Досега трябваше вече да е студен като лед и скован като дъска.

Под напора на течението, влизащо през отворената врата, черните свещи протекоха. Капки черен восък започнаха да се стичат надолу. Въздухът в стаята бе отровен. Излязох, отново затворих

вратата и се върнах във всекидневната. Момчето не бе помръднало. Заставах неподвижно и се ослушах дали няма да чуя вой на сирени. Всичко се свеждаше до това колко скоро Агнес щеше да проговори и какво щеше да каже. Ако кажеше нещо за Гайгър, полицията можеше да довтаса тук всеки момент. Но тя можеше да мълчи в продължение на часове. Можеше дори да се е измъкнала.

Погледнах надолу към момчето.

— Искаш ли да поседнеш, синко?

Той затвори очи и се престори, че заспива. Отидох до бюрото, придърпах с две ръце телефона в черничев цвят и набрах кантората на Бърни Олс. Той си беше отишъл в къщи в шест часа. Набрах номера на домашния му телефон. Там си беше.

— Марлоу на телефона — казах аз. — Твоите хора намериха ли револвера у Оуен Тейлър тая сутрин?

Чух го как прочиства гърлото си и сетне как се опитва да скрие изненадата си.

— Това си е работа на полицията — каза той.

— Ако са намерили, в него е имало три празни гилзи.

— Откъде, по дяволите, знаеш това? — попита Олс спокойно.

— Намини към „Лавърн Теръс“ 7244, близо до булевард „Лоръл Каниън“. Аз ще ти покажа къде са отишли куршумите.

— Ще ми покажеш, а?

— Ами да, ще ти покажа.

Олс каза:

— Гледай през прозореца и ще ме видиш как идвам. Мислех, че действуваш малко предпазливо в тоя случай.

— „Предпазливо“ не е точната дума — казах аз.

XVIII

Олс стоеше и гледаше надолу към момчето. То седна на кушетката и се облегна настрани на стената. Олс го наблюдаваше мълчаливо, а веждите му бяха избелели, закръглени, остри и настръхнали като малки храсталаци.

— Признаваш ли, че си застрелял Броуди? — попита той момчето.

То повтори своите две любимии думички с приглушен глас.

Олс въздъхна и погледна към мен.

— Не е необходимо да признава това. Пистолетът му е у мен — казах аз.

— Страшно много ми се иска да получавам по един долар всеки път, когато ми кажат тези думи. Какво толкова забавно има в тях?

— Не исках да бъда забавен — казах аз.

— Е, това е вече нещо — рече Олс.

Той се обърна настрани.

— Обадох се на Уайлд. Ще отидем да го видим и ще вземем тоя хулиган с нас. Може да се качи в моята кола, а ти ще караш отзад в случай, че се опита да ме ритне в лицето.

— Как ти харесва онова нещо, дето е в спалнята?

— Бомба е — каза Олс. — Дори малко ми е драго, че оня хлапак Тейлър скочи от вълнолома. Щеше да ми бъде противно да помагам да го изпратят в моргата, задето е пречукал оня негодник.

Аз отидох пак в малката спалня, духнах черните свещи и ги оставих да димят. Когато се върнах във всекидневната, Олс бе изправил момчето на крака. То стоеше и му хвърляше яростни погледи със сърдитите си черни очи, които се открояваха на лицето му, закоравяло и бяло като студена овнешка лой.

— Да вървим — каза Олс и го хвана за ръцете така, сякаш не му се искаше да го докосва.

Угасих лампите и ги последвах навън. Качихме се в колите и аз подкарах след двете еднакви задни светлини на колата на Олс надолу

по дългия полегат склон. Надявах се, че това ще е последното ми пътуване до „Лавърн Терас“.

Областният прокурор Тагард Уайлд живееше на ъгъла на Четвърта улица и „Лафайет Парк“ в бяла дървена къща, огромна като трамвайно депо, с гараж от червен пясъчник, построен от едната ѝ страна, и с два акра пухкава морава, която бе леко неравна. Това бе една от ония солидни старомодни къщи, които на времето с растежа на града бяха премествани целите на други места. Уайлд произхождаше от старо семейство от Лос Анжелос и вероятно бе роден в къщата, когато още се е намирала на улица „Уест Адамс“ или пък на „Фигероа“ и „Сейнт Джеймс Парк“

На алеята вече имаше две коли — голяма частна лимузина и полицейска кола с униформен шофьор, който пушеше, облегал на задния калник, и се възхищаваше от луната. Олс се приближи до него и го заприказва, а шофьорът надникна в колата му и видя момчето.

Отидохме до къщата и позвънихме. Един мъж със зализана руса коса отвори вратата и ни поведе по коридора през огромна занемарена всекидневна, претъпкана с тежка мебел от тъмно дърво, и по друг коридор, който започваше от срещуположния ѝ край. Той почука на една врата и влезе, след това я разтвори широко и ние се намерихме в кабинет с ламперии и с отворена стъклена врата в дъното, през която се виждаше част от градина с особени дървета. През прозореца нахлуваше миризмата на мокра пръст и цветя. По стените бяха накачени големи неясни картини, рисувани с маслени бои, имаше кресла, книги и се усещаше мирис на хубави пури, който се смесваше с аромата на мокра пръст и цветя.

Тагард Уайлд седеше зад едно писалище — възпълен мъж на средна възраст с ясни сини очи, който съумяваше да създаде впечатлението, че изражението на лицето му е дружелюбно, когато всъщност то бе съвсем безизразно. Пред него имаше чаша черно кафе, а той държеше изпъстрена с петна тънка пура между изяшните и предпазливи пръсти на лявата си ръка. До ъгъла на писалището на стол, тапициран със синя кожа, седеше друг мъж със студени очи и заострено лице, мършав като скелет и неумолим като собственик на заложна къща. Неговото чисто, добре поддържано лице изглеждаше така, сякаш току-що бе обръснато. Носеше добре огладен кафяв костюм, а на вратовръзката му бе забодена черна перла. Имаше

дългите нервни пръсти на интелектуалец. Изглеждаше така, сякаш се бе приготвил за бой.

Олс дръпна един стол, седна и рече:

— Добър вечер, Кронджейгър. Запознай се с Фил Марлоу, частен детектив, който е изпаднал в затруднение.

Олс се ухили.

Кронджейгър погледна към мен, без да кимне. Той ме изучаваше така, сякаш разглеждаше фотография. Сетне кимна, като помръдна брадичката си около един инч.

Уайлд каза:

— Седнете, Марлоу. Ще се опитам да се разбера с капитан Кронджейгър, но нали знаете как стоят нещата. Градът сега е голям.

Аз седнах и запалих цигара. Олс погледна към Кронджейгър и попита:

— Какво показва разследването на убийството на „Рандал Плейс“?

Човекът със заостреното лице задържа един от пръстите си, докато го накара да изпука. Заговори, без да вдига поглед.

— Един труп с два куршума в него. Два пистолета, с които някой е стрелял. Долу на улицата заловихме някаква жена с руса коса, която се опитваше да потегли с чужда кола. Нейната кола бе паркирана точно до чуждата и освен това беше същият модел. Правеше се на откачена, за това момчетата я вкараха вътре и тя се раздрънка. Била е на местопрестъплението, когато тоя тип Броуди си е получил заслуженото. Твърди, че не е видяла убиеца.

— Това ли е всичко? — попита Олс.

Кронджейгър повдигна леко вежди.

— Та всичко се случи само преди един час. Какво очакваш — да сме заснели убийството на филм ли?

— Поне описанието на убеца — каза Олс.

— Висок тип с кожено яке, ако това въобще може да послужи като описание.

— Той е навън с багажа ми — каза Олс. — С белезници. Марлоу го спипа за вас. Ето му пистолета.

Олс извади от джоба си пистолета на хлапака и го постави в единия ъгъл на писалището. Кронджейгър погледна пистолета, но не посегна да го вземе.

Уайлд се ухили под мустак. Беше се облегнал назад и пушеше петнистата си пура, без да я изпуска нито за миг. Наведе се напред, за да сръбне от кафето. Извади копринена кърпичка от вътрешния си джоб, докосна устни, с нея и отново я мушна в джоба си.

— Има още два смъртни случая — каза Олс, пощипвайки меката плът под брадичката си.

Кронджейгър видимо се напрегна. Сърдитите му очи се превърнаха в две светли стоманени точки.

Олс каза:

— Нали чухте за оная кола, дето сутринта я извадили от Тихия океан до вълнолома в Лидо е мъртвец в нея?

— Аз не съм чул — каза Кронджейгър и продължи да гледа злобно.

— Мъртвият тип в колата беше частен шофьор на богато семейство — каза Олс. — Семейството е било подложено на шантаж заради една от дъщерите. Мистър Уайлд препоръча Марлоу на това семейство, чрез мен. Марлоу е действувал прекалено дискретно.

— Обожавам частни детективи, които разследват убийства дискретно и на своя глава — каза Кронджейгър. — Няма защо да говориш така дяволски срамежливо за това.

— Да каза Олс. — Не трябва да съм така дяволски свенлив. Не ми се удава дяволски често да съм свенлив пред някое ченге. През по-голямата част от времето ми се налага да им показвам къде да стъпят, за да не си счупят краката.

Острият нос на Кронджейгър побеля на върха. Дъхът му свистеше в притихналата стая. Той каза много тихо:

— Не се е налагало да показваш на никого от *моите* хора къде да стъпва, умнико.

— Ще видим това — каза Олс. — Тоя шофьор, за когото ви казах, дето се е удавил край Лидо, е застрелял снощи един тип на ваша територия. Един тип на име Гайгър, който се е занимавал с незаконна търговия на порнографски книги на булевард „Холивуд“. Гайгър е живял с оня хлапак, дето е долу в колата ми. Съжителствувал е с него, ако разбираш какво искам да кажа.

Сега Кронджейгър го гледаше невъзмутимо.

— От това май ще излезе някоя неприлична история — каза той.

— Моят опит ми показва, че повечето полицейски истории са такива — изръмжа Олс и се обърна към мен с щръкнали вежди.

— Имаш думата, Марлоу. Дай му да се разбере. Дадох му да се разбере.

Хрумна ми да не споменавам за две обстоятелства в момента, когато пропуснах едното от тях, без да си давам сметка защо. Не споменах за посещението на Кармен в апартамента на Броуди и за визитата на Еди Марс в къщата на Гайгър същия следобед. Всичко останало разказах така, както си беше.

През цялото време Кронджейгър не откъсваше очи от лицето ми и докато аз говорех, неговото остана безизразно. Когато свърших, той не обели дума в продължение на една тягостна минута. Уайлд мълчеше и посрббваше от кафето, леко по-дръпвайки от петнистата си пура. Олс гледаше съсредоточено един от палците си.

Кронджейгър бавно се облегна назад, опря единия си глезен върху коляното на другия крак и започна да разтрива кокалчето на глезена със своите кльощави нервни пръсти. Мършавото му лице потъмня като буреносен облак. Той каза с убийствена вежливост:

— Така, значи всичките ви заслуги се свеждат до това, че не сте докладвали за едно убийство, извършено снощи, а след туй сте слухтели наоколо цял ден, за да дадете възможност на Гайгъровия хлапак да извърши второ убийство тая вечер.

— Това е всичко — казах аз. — Бях в много затруднено положение. Може и да не съм постъпил правилно, обаче трябваше да защитя моя клиент, а и нямах никаква причина да си мисля, че момчето ще тръгне да пречука Броуди.

— Мисленето е работа на полицията, Марлоу. Ако снощи ни беше докладвано за смъртта на Гайгър, книгите никога нямаше да бъдат преместени от книжарницата в апартамента на Броуди. Хлапакът нямаше да проследи Броуди, за да го убие. Е, вярно е, че Броуди никога не е знаел кога точно ще му светят маслото. Хора като него никога не знаят това. Но все пак животът си е живот.

— Правилно — казах аз. — Кажете това на вашите ченгета следващия път, когато пак застрелят някой уплашен крадец на дребно, който тича по някоя уличка с открадната резервна гума.

Уайлд плюсна двете си длани на повърхността на писалището.

— Достатъчно — сопна се той. — Марлоу, откъде сте толкоз сигурен, че онова момче Тейлър е застреляло Гайгър? Дори пистолетът, с който. Гайгър е бил убит, да е бил намерен при трупа на Тейлър или в колата, от това пак не следва, че той е бил убиецът. Пистолетът може да е бил пробутан нарочно, да кажем, от Броуди — истинския убиец.

— Физически е възможно — казах аз, — Но в действителност е невъзможно. Предполага прекалено много съвпадения и толкова малко подхожда на Броуди и на онова момиче, пък и неговите собствени намерения са били други. Разговарях доста с Броуди. Той беше мошеник, но не и убиец. Имаше два пистолета, но не носеше-у себе си нито един от тях. Опитваше се да намери начин да се намърда в незаконната търговия на Гайгър, за която естествено е бил много добре осведомен от момичето. Каза, че е следил и наблюдавал Гайгър, за да разбере дали има силни покровители. Вярвам му. Да се предполага, че той е убил Гайгър, за да се докопа до книгите му, и че след това е офейкал със снимката на Кармен Стърнуд, която Гайгър току-що е бил направил, а сетне е подхвърлил пистолета в колата на Оуен Тейлър и го е блъснал в океана край Лидо, означава, че дяволски прекаляваш с предположенията. Тейлър е имал мотив — пристъп на ревност, — а също така и благоприятната възможност да убие Гайгър. Карал е една от колите на семейството без разрешение. Убил е Гайгър пред очите на момичето, нещо, което Броуди никога не би сторил, дори да допуснем, че той е бил убиецът. Не виждам защо човек, който се е свързал с Гайгър от чисто търговски интереси, ще вземе да го убива. Но Тейлър би могъл да го стори. Тъкмо оная работа с голите снимки би го подтикнала към това.

Уайлд се ухили под мустак и погледна косо към Кронджейгър. Кронджейгър шумно прочисти гърлото си. Уайлд попита:

— Ами защо са скрили трупа? Не виждам какъв смисъл има в това.

— Хлапакът не каза нищо, но той трябва да е свършил тая работа. Броуди не би влязъл в стаята, след като Гайгър е бил вече застрелян. Момчето трябва да се е върнало, докато съм карал Кармен у дома и. Той се е страхувал от полицията, разбира се, като го знаем що за човек е, и сигурно си е помислил, че няма да е зле да скрие трупа, докато си изнесе нещата от къщата. Ако се съди по следите на килима,

извлякъл го е през входната врата и е много вероятно да го е сложил в гаража. След това си е опаковал вещите и ги е отнесъл. А сетне, по някое време през нощта, преди още трупът да се е вкочанял, в чувствата му настъпил обрат и си помислил, че не се е отнесъл много добре към мъртвия си приятел. Затова се е върнал и го е положил на леглото. Разбира се, това са само предположения.

Уайлд кимна.

— А тая сутрин отива в магазина, сякаш нищо не се е случило, и стои там нащрек. И когато Броуди премества книгите, той открива къде отиват те и прави предположението, че оня, който ги получава, е убил Гайгър специално с тая цел. Дори може да е знаел повече за Броуди и за момичето, отколкото са подозирали. Какво ще кажеш, Олс?

Олс рече:

— Ще разберем всичко. Но това не спестява неприятностите на Кронджейгър. Лошото е, че всичко това се е случило снощи, а на него едва сега му съобщават.

Кронджейгър рече навъсено:

— Струва ми се, че ще намеря начин да го преживея някак.

Той ме изгледа остро и незабавно отмести поглед.

Уайлд размаха пурата си и каза:

— Дайте да видим веществените доказателства, Марлоу.

Аз изпразних джобовете си и поставих улова на писалището: трите полици и Гайгървата картичка за генерал Стърнуд, снимките на Кармен и синята тетрадка със зашифрования списък на имена и адреси. Вече бях дал на Олс ключовете на Гайгър.

Уайлд разгледа тези неща, подръпвайки леко от пурата си. Олс запали една от своите миниатюрни пури и кротко издуха дима към тавана. Кронджейгър се облегна на писалището и започна да разглежда нещата, които бях дал на Уайлд.

Уайлд потупа трите полици, подписани от Кар-мен, и каза:

— Струва ми се, че тези полици са били само за покана. Ако генерал Стърнуд ги беше платил, щеше да го стори от страх да не го сполети нещо по-лошо. Тогава Гайгър щеше да стегне обръча. Не знаете ли от какво може да се е страхувал?

Той гледаше мен.

Аз поклатих глава.

— Разказахте ли ни цялата история, с всичките подробности?

— Не споменах едно-две неща. Нямам намерение изобщо да ги споменавам, мистър Уайлд.

— Ха — изпръхтя Кронджейгър, дълбоко развълнуван.

— И защо? — попита Уайлд спокойно.

— Защото моят клиент има право на такава закрила пред всички органи, с изключение на съдебните заседатели. Имам разрешително да практикувам като частен детектив. Предполагам, че думата „частен“ означава нещо. И така, Холивудският полицейски участък има две убийства на главата си, и двете са разкрити. И двамата убийци са налице. Известни са мотивите и средствата и в двата случая. Шантажът обаче трябва да се потули дотолкова, доколкото това касае имената на замесените в него хора.

— Защо? — попита отново Уайлд.

— Остави — рече сухо Кронджейгър. — Трябва да сме доволни да свирим и втора цигулка при детектив от такъв калибър.

— Ще ви покажа защо — казах аз.

Станах и се върнах обратно навън при колата си, откъдето взех книгата, открита в Гайгъровия магазин. Униформеният шофьор на полицейската кола бе застанал до автомобила на Олс. Момчето беше вътре, облегло на една страна в ъгъла.

— Говорил ли е нещо? — попитах аз.

— Направи ми едно предложение. — рече ченгето и плю. — Да върви по дяволите.

Върнах се в къщата, поставих книгата на писалището на Уайлд и магнах опаковката. Кронджейгър говореше нещо по телефона в другия край на бюрото. Затвори телефона и седна, когато аз влязох.

Уайлд прегледа книгата с каменно изражение, затвори я и я бутна към Кронджейгър. Той я отвори, погледна една-две страници и бързо я остави. На страните му избиха две червени петна, големи колкото половиндоларови монети.

— Обърнете внимание на поставените с печат дати най-отпред — казах аз.

Кронджейгър отново разгърна книгата и ги погледна.

— Е?

— Ако е необходимо — казах аз, — мога да свидетелствувам под клетва, че това нещо е от книгопродавницата на Гайгър. Блондинката Агнес ще признае що за търговия се е въртяла в магазина. За всеки

който има очи, е очевидно, че той служи само за прикритие. Но холивудската полиция си има собствени съображения да го остави да си действа. Осмелявам се да кажа, че съдебните заседатели биха се заинтересували от тези съображения.

Уайлд се ухили. Той каза:

— Истина е, че съдебните заседатели понякога задават такива неудобни въпроси в напразното усилие да разберат защо градовете се управляват така, както се управляват.

Кронджейгър се изправи внезапно и сложи шапката на главата си.

— Тук аз съм сам срещу трима — озъби се той. — Занимавам се с разследване на убийства. Ако тоя Гайгър се е занимавал с неприлични книги, това не ми влиза в работата. Но съм готов да призная, че никак няма да е от полза за моя отдел, ако тези факти се изнесат в пресата. Кажете какво искате, приятелчета?

Уайлд погледна към Олс. Олс каза спокойно:

— Искам да ти предам един арестант. Да вървим.

Той стана. Кронджейгър го изгледа свирепо и излезе от стаята с важна походка. Олс тръгна след него. Вратата отново се затвори. Уайлд почукваше по писалището и ме гледаше с ясните си сини очи.

— Трябва да разбереш как се чувства всяко ченге, когато се сблъска с потайна работа като тая — каза той. — Налага се да дадеш показания за всичко — поне за архивата. Мисля, че ще бъде възможно да не смесваме двете убийства и да запазим името на генерал Стърнуд неопетнено. Знаеш ли защо още не съм ти откъснал ухото?

— Не. Но очаквах да ми откъснете и двете уши.

— Колко ще получиш за тая работа?

— Двайсет и пет долара на ден плюс допълнителните разходи.

— Значи дотук си отработил петдесет долара и малко бензин.

— Горещо-долу.

Той наклони глава на една страна и потърка върха на кутрето си по долния ръб на брадичката.

— И за тая мизерна сума си готов да загазиш и да си имаш разправии с половината полиция в окръга?

— Не че това ми харесва много — казах аз. — Но какво, по дяволите, да сторя? Аз си разследвам случая. Продавам каквото мога, за да си изкарам прехраната. А то е малкото смелост и акъл, с които

бог ме е дарил, и също така примирението да ме тъпчат, когато трябва да защитя някой клиент. Това, че тая вечер се пораздрънках, без да се допитам първо до генерала, е против принципите ми. А що се отнася до потайната работа, аз самият съм работил в полицията, както знаете. Случва се под път и над път. Ченгетата придобиват много авторитетен и категоричен вид, когато някой външен човек се опита да скрие нещо, но те вършат същото през ден, за да правят услуги на приятели, или на всеки, който има малко връзки. А аз не съм приключил. Все още разследвам моя случай. Така че, ако се наложи, пак ще сторя същото.

— При условие че Кронджейгър не ти отнеме разрешителното — ухили се Уайлд. — Каза, че си пропуснал да споменеш едно-две лични нещица. Важни ли бяха?

— Все още не съм приключил със случая — казах аз, като го гледах право в очите.

Уайлд ми се усмихна. Той имаше открита дръзка усмивка на ирландец.

— Позволи ми да ти кажа нещо, синко. Баща ми беше близък приятел на стария Стърнуд. Използувал съм цялото си служебно положение — а може би и нещо повече, — за да спестя неприятностите на стареца. В края на краищата не можеш да правиш това непрекъснато, защото няма полза. Тези негови момичета, особено онази русата пикла, най-сетне ще се забъркат в нещо такова, дето няма да може да се потули. Той не трябва да ги оставя да правят каквото си искат. Мисля, че старецът има вина за това. Сигурно не му идва на акъла какъв е днешният свят. Освен това има още нещо, което бих искал да спомена, докато си говорим като мъже и докато няма защо да ти ръмжа. Залагам долар срещу пет канадски цента, че генералът се страхува да не би неговият зет и бивш контрабандист на спиртни напитки да е замесен в тая игра, всъщност надявал се е да откриеш, че няма такова нещо. Какво ще кажеш?

— Доколкото разбрах, Риган не е изнудвач. Просто е имал слабост към някого, но го е зарязал.

Уайлд изсумтя.

— Колко е имал слабост нито аз, нито ти можеш да кажеш. Ако беше за друг човек, нямаше да е чак толкоз привързан. Генералът каза ли ти, че търси Риган?

— Каза ми, че би искал да знае къде е той и дали е добре. Харесвал Риган и бил огорчен от начина, по който той се е измъкнал, без дори да му каже „сбогом“.

Уайлд се облегна назад и се намръщи.

— Разбирам — каза той с променен глас. Размести нещата по писалището, сложи синята тетрадка на Гайгър настрана, а останалите веществени доказателства бутна към мен.

— По-добре ги вземи — каза той. — Повече не ми трябват.

XIX

Наближаваше единадесет часът, когато спрях колата си и се приближих до входа на „Хобарт Армс“. Стъклената врата се заключваше в десет часа, така че трябваше да си извадя ключовете. Вътре в правоъгълното голо фоайе някакъв човек остави последния вечерен вестник край една декоративна палма и хвърли фасата си в сандъчето ѝ. Той се изправи, помахна ми с шапката си и каза:

— Шефът иска да говори с теб. Караш приятелите си да те чакат, мой човек.

Застанах неподвижно и се вгледах в сплескания му нос и ухото, прилично на ресторантска пържола.

— За какво иска да ми говори?

— Мен какво ме интересува? Просто не си пъхай много носа и всичко е наред.

Ръката му потръпваше край най-горното копче на разкопчаното му палто.

— Мириша на полиция — казах аз. — Прекалено съм уморен, за да говоря, да ям или да мисля. Но ако смяташ, че не съм прекалено уморен, за да ми заповядва Еди Марс, опитай се да измъкнеш патлака си, преди да съм ти отнесъл и здравето, ухо с някой куршум.

— Дрън-дрън. Нямах пистолет.

Той ме изгледа спокойно. Неговите тъмни вежди с твърди косми се събраха, а устата му се изви надолу в гримаса.

— Това беше едно време — казах му аз. — Не винаги ходя гол.

Той махна с лявата си ръка.

— Окей. Печелиш. Нямам заповед да стрелям по никого. Той ще ти се обади.

— Последните ще бъдат първи — казах аз и бавно се извърнах, докато той минаваше покрай мен към вратата. Отвори я и излезе, без да погледне назад. Ухилих се на собственото си безразсъдство, отидох до асансьора и се качих в апартамента. Извадих малкия револвер на Кармен от джоба си и се изсмях. След това го почистих основно,

смазах го, увих го в парче бархет и го заключих. Приготвих си питие и тъкмо го пиех, когато телефонът иззвъня. Седнах до масата, на която бе сложен.

— Значи тая нощ, си опасен — чух аз гласа на Еди Марс.

— Важен, бърз, опасен и пълен с бодли. С какво мога да ти бъда полезен?

— Тия ченгета там... ти знаеш къде. Нали няма да ме забъркаш?

— Че защо?

— Държа се добре с хората и затова искам и те да ми отговорят със същото, храбрецо. Не се държа добре с тях, когато ми играят номера.

— Вслушай се много внимателно и ще чуеш как зъбите ми тракат.

Той се изсмя сухо.

— Каза ли им... или...?

— Не. Проклет да бъда, ако знам защо не им казах. Просто защото работата беше достатъчно объркана и без да те намесвам теб.

— Благодаря, храбрецо. Кой го опушка?

— Това ще видиш в сутрешните вестници... може би.

— Искам да знам сега.

— Нима винаги получаваш всичко, което поискаш?

— Не. Това отговор ли е, храбрецо?

— Опушка го един, за когото никога не си и чувал. Да спрем дотук.

— Ако това е казано честно, може би някой ден ще мога да ти се отплатя.

— Затвори телефона и ме остави да си легна.

Той се изсмя отново.

— Търсиш Ръсти Риган, нали?

— Един куп хора мислят, че го търся, но аз не го търся.

— Е, ако все пак го търсиш, бих могъл да ти подхвърля една идея.. Намини да ме видиш на морския бряг. По всяко време. Ще ми бъде драго да те видя.

— Може би.

— Ще се видим.

Телефонът щракна и аз останах да държа слушалката, изпълнен с трескаво нетърпение. След това набрах номера на Стърнудови, чух

сигнала четири-пет пъти и най-сетне мазният глас на иконома каза:

— Домът на генерал Стърнуд.

— Марлоу на телефона. Спомняте ли си за мен? Срегнахме се преди около сто години... или не беше ли вчера?

— Да, мистър Марлоу. Разбира се, че си спомням.

— Мисис Риган в къщи ли е?

— Да, струва ми се. Бихте ли...?

Прекъснах го, защото внезапно ми хрумна нещо друго.

— Не, оставете. Вие ще й предадете съобщението. Кажете й, че снимките са у мен, всичките снимки, и всичко е наред.

— Да... да... — Гласът му ми се стори леко разтреперан. — Снимките са у вас... всичките снимки... и всичко е наред... Да, сър. Ако позволите... много ви благодаря, сър.

Телефонът отново иззвъня след пет минути. Бях свършил с питието и благодарение на него ми беше дошъл апетит за вечерята, която напълно бях забравил. Излязох, като оставих телефона да си звъни. Когато се върнах, той продължаваше да звъни. Продължи да звъни на интервали до дванайсет и половина. По това време аз изгасих лампите, отворих прозорците и заглуших звънеца на телефона, като мушнах парченце хартия, след което си легнах. Беше ми дошло до гуша от семейство Стърнуд.

На закуска прочетох и трите сутрешни вестника, докато ядях бекон с яйца. Репортажите за аферата бяха толкова близко до истината, колкото обикновено са вестникарските истории — колкото е от Марс до Сатурн. Нито един от трите вестника не правеше връзка между "Оуен Тейлър, самоубиецът в колата при вълнолома на „Лидо“" и „Убийство в екзотичната вила в Лоръл Каниън“. В нито един от тях не се споменаваха името Стърнуд, Бърни Олс или моето. Оуен Тейлър беше представен като „частен шофьор на богато семейство“. Капитан Кронджейгър от холивудския отдел бе обрал цялата слава за разкриването на двете убийства в своя район, които според вестниците били извършени заради някаква препирня около печалбите от една телеграфна служба, собственост на някой си Гайгър, намираща се в задните помещения на книжарницата на булевард „Холивуд“. Освен това Броуди бил застрелял Гайгър, а Каръл Лъндгрин бил застрелял Броуди за отмъщение. Полицията била арестувала Каръл Лъндгрин. Той си бил признал всичко. Имал лошо досие — вероятно от

гимназията. Полицията била задържала като свидетелка и някоя си Агнес Лоузел, секретарка на Гайгър.

Беше чудесно скалъпена статия. От нея човек добиваше впечатление, че Гайгър е бил убит предишната нощ, че Броуди е бил убит около един час по-късно и че капитан Кронджейгър е разкрил и двете убийства, докато си е палил цигарата. Самоубийството на Тейлър заемаше цялата втора страница на вестника. Имаше снимка на закрития автомобил върху палубата на шлепа, номерът му бе задраскан, а долу се виждаше нещо, увито в платно. Оуен Тейлър бил отчаян и с разклатено здраве. Семейството му живеело в Дъбюк и тялото му щяло да бъде откарано там. Нямало да има никакво разследване.

XX

Капитан Грегъри от Бюрото за издирване на изчезнали лица постави картата ми на широкото си писалище, така че ръбовете ѝ да бъдат съвършено успоредни с ръбовете на писалището. Разгледа я внимателно, наклонил глава, изсумтя, завъртя се в своя въртящ се стол и погледна навън към преградените с решетки прозорци на последния етаж на Съдебната палата, която се намираше половин пресечка по-нататък. Той бе широкоплещест мъж с уморени очи, с бавните предпазливи движения на нощен пазач. Гласът му бе лишен от всякаква интонация, равен и безстрастен.

— Частен детектив, а? — каза той, без да ме гледа, като продължаваше да зяпа през прозореца. Тънка струйка дим се издигаше от почернялата му лула, направена от корен на калуна, която висеше, сякаш залепена на горния му кучешки зъб. — С какво мога да ви бъда полезен?

— Работя за генерал Стърнуд. Живее на „Алта Бреа Кресънт“ 3765, Западен Холивуд.

Капитан Грегъри издуха малко дим с ъгълчето на устата си, без да изважда лулата.

— Какво разследвате?

— Не точно това, което вие разследвате, но се интересувам и от него. Помислих си, че бихте могли да ми помогнете.

— Да ви помогна с какво?

— Генерал Стърнуд е богат човек — казах аз. — Той е стар приятел на бащата на областния прокурор. Ако иска да си наеме момче за поръчки, това не петни доброто име на полицията. Той просто е в състояние да си позволи този лукс.

— Откъде сте сигурен, че аз работя за него?

На този въпрос не отговорих. Той се завъртя бавно и тежко на стола си и плъсна големите си крака на незастлания с нищо линолеум, който покриваше пода. В кантората му се усещаше плесенясалата миризма на дългогодишна практика. Той ме гледаше мрачно.

— Не искам да ви губя времето, капитане — казах аз и бутнах стола си назад — около четири инча.

Той не мърдаше. Продължаваше да ме наблюдава с безезникавите си уморени очи.

— Познавате ли областния прокурор?

— Виждал съм го. По едно време работих при него доста добре. Познавам Бърни Олс, неговия главен следовател.

Капитан Грегъри се присегна към един телефон и смотоледи в слушалката.

— Свържете ме с Олс, канцеларията на областния прокурор.

Той седна с ръка върху слушалката. Времето течеше. От лулата му-излизаше дим. Погледът му беше тежък и неподвижен като ръката. Телефонът иззвъня и той се присегна за моята карта с лявата си ръка.

— Олс?. Ал Грегъри от управлението. При мен е един човек на име Филип Марлоу. Според удостоверението, което има, той е частен детектив. Исква сведения от мен... Да? Как изглежда ли?... Добре, благодаря...

Той затвори телефона, извади лулата от устата си и натъпка тютюна с месинговия предпазител на един голям молив. Направи го бавно и тържествено, сякаш бе толкова важно, колкото и всички други неща, които имаше да върши през този ден. Облегна се назад и ме погледа втренчено още известно време.

— Какво искате?

— Да разбере докъде сте стигнали, ако въобще сте стигнали донякъде.

Той обмисли това.

— Риган? — попита най-сетне.

— Естествено.

— Познавате ли го?

— Никога не съм го виждал. Чувал съм, че бил симпатичен ирландец малко под четиридесетте, че някога се е занимавал с незаконна търговия на спиртни напитки, че се е оженил за по-голямата дъщеря на генерал Стърнуд и че не са се разбирали много. Казаха ми, че е изчезнал преди около месец.

— Стърнуд би трябвало да се радва на такъв късмет, вместо да наема разни частни таланти да се лутат из неразбориите му.

— Генералът много го е обичал. Случват се такива неща. Старецът е сакат и самотен. А Риган много често е седял с него и му е правил компания.

— Какво повече от нас можете да направите?

— Абсолютно нищо, що се отнася до намирането на Риган. Но освен това има и един доста съмнителен опит за изнудване. Искам да се уверя, че Риган не е замесен в това. Ако се знае къде е, или къде не е, това може да се окаже много полезно.

— Бих искал да ви помогна, братко, но не го знам къде е. Потъна вдън земя и това си е.

— Трудна работа, като се има предвид какво представлява вашето учреждение, нали, капитане?

— Да, но все пак човек може да изчезне за известно време.

Той натисна един бутон отстрани на писалището си. От една странична врата подаде глава някаква жена на средна възраст.

— Донеси ми папката със случая Терънс Риган, Абба.

Вратата се затвори. Капитан Грегъри и аз се гледахме в последното тягостно мълчание. Вратата се отвори отново и жената сложи на писалището една зелена папка с етикет. Капитан Грегъри ѝ кимна да излезе, сложи чифт очила с тежки рогови рамки на изпъстрения си с жилчици нос и бавно започна да прелиства книжката в папката. Аз въртях една цигара между пръстите си.

— Изчезнал е на 16 септември — каза той. — Единственото забележително нещо на тая дата е, че тогава, частният шофьор е бил в отпуска и никой не е видял кога Риган е извадил колата. Било е късно следобед. Намерихме колата четири дни по-късно в гаража на една уличка с елегантни вили близо до „Сънсет Тауърс“. Един работник от гаража се обади в службата за откраднати коли и заявил, че не е тяхна. Уличката се нарича „Каза де Оро“. Тук има и още нещо, ще ви го кажа след минута. Не можахме да открием кой е закарал колата в гаража. Изследвахме отпечатъците от пръсти, но такива при нас няма. Колата, намерена в оня гараж, явно няма нищо общо с някое престъпление, макар че имаше причина да подозираме това. Тя има нещо общо с друго, за което ще ви кажа след минута.

— Има нещо общо с това, че жената на Еди Марс е също в списъка на изчезналите — казах аз.

Той изглеждаше объркан.

— Да. Проверихме наемателите на вилите и открихме, че и тя е живяла там. Напуснала горе-долу по времето, когато Риган изчезнал, във всеки случай разликата е само два дни. Някакъв тип, който доста приличал на Риган, бил видян с нея, но самоличността му не е установена със сигурност. Дяволски странни са тия полицейски работи. Да речем, една старица, която е видяла случайно от прозореца си някакъв тип да бяга по улицата, може след шест месеца да го разпознае сред цяла редица заподозрени лица, докато ние показахме на хотелската прислуга ясна фотография и те просто не са сигурни дали са го виждали.

— Това е едно от изискванията, на които трябва да отговаря добрата хотелска прислуга — казах аз.

— Да. Еди Марс и жена му не са живеели заедно, но са били в добри отношения, така казва Еди. Ето някои от възможностите. Първо, Риган е има петнайсет бона, които е носел, скътани в дрехите си, през цялото време. Истински пари, както научавам. Не само голи шансове и някакви си мизерни центове, но може Риган да е бил от ония, дето обичат да носят много пари, за да ги вадят и да си ги гледат, когато наоколо има други хора. А може пък да не е искал и да знае за такива неща. Жена му казва, че никога не е взел и пет цента от стария Стърнуд, ако не се смятат храната и квартирата и един „Пакард 120“, който тя му била подарила. Хайде обяснете ми, нормално ли е това за един бивш контрабандист, на когото сега му се е паднало да си поживее.

— Не мога да го проумея — казах аз.

— И ето ти сега един тип, който изчезва неизвестно къде, има петнайсет бона в джоба си и хората го знаят. Това са пари в края на краищата. Самият аз бих изчезнал, ако имах петнайсет бона, кой ти гледа, че имам две деца в горното училище. И така, първото нещо, което ти идва на ум, е, че някой може да го е ограбил, когато той е бил на градус, но е попрекалил с ограбването, та е трябвало сетне да го закара в пустинята и да го зарови сред кактусите. Но и тази версия не ми харесва особено. Риган е носел патлак и често го е размахвал, и то не само пред някоя сбирщина пияници с потни мутри. Чувам, че командувал цяла бригада по време на ирландските вълнения през 1922 година, или кога бяха там. Такъв като него няма да се остави на някакъв си джебчия. После колата му е била в оня гараж и човекът,

дето го обрал, се е сетил, че Риган е имал вземане-даване с жената на Еди Марс, което сигурно е вярно, но не е нещо, дето се знае от всеки безделник от игралните домове.

— Имате ли снимка? — попитах аз.

— Негова да, но не и нейна. Това също е странно. Въобще много странни неща има в тоя случай. Ето.

Той бутна към мен една лъскава снимка, на която съзрях ирландско лице, по-скоро тъжно, отколкото весело, и по-скоро студено, отколкото нагло. Не приличаше на гангстер, но не беше и човек, който би се оставил да го тъпчат. Имаше прави тъмни вежди, под които личеше масивната кост. Чело — по-скоро широко, отколкото високо, гъсти сплъстени кичури тъмна коса, тънък къс нос, широка уста. Брадичка с мъжествени очертания, но твърде малка за такава уста. Лице, което изглеждаше леко напрегнато, лице на човек буден и способен за се защитава. Върнах снимката. Щях да позная това лице, ако някога ми се удадеше случай да го видя.

Капитан Грегъри изчука пепелта от лулата си, напълни я отново и натъпка тютюна с палец. Запали я, издуха дима и отново подхвана разговора.

— Е, сигурно е имало хора, които са знаели, че той е бил влюбен в госпожата на Еди Марс. Наред със самия Еди Марс. Колкото и да е чудно, знаел е и той. Но, изглежда, пет пари не е давал. Когато се случиха тия неща, ние го проверихме доста основно. Не може Еди да го е пречукал от ревност. Явно е, че подозрението би паднало върху него.

— Зависи от това доколко е хитър — казах аз. — Може да е опитал да играе двойна игра.

Капитан Грегъри поклати глава.

— Ако той е достатъчно хитър да се справя със своята търговия, значи е прекалено умен за такова нещо. Виждам какво искате да кажете. Предполагате, че се прави на глупак, защото си мисли, че ние не бихме очаквали да играе глупаво. Щом в играта се замесва и полицията, това вече е грешка. Защото щяхме да тръгнем по петите му и да му объркаме бизнеса. Вие може да мислите, че да се правиш на глупак е много хитро. И аз може да си мисля така. Но на обикновените полицаи не би им дошло и на ум такова нещо. Те биха превърнали живота му в ад. Затова изключвам тая възможност. Ако не съм прав,

докажете го и аз ще изям ей тая възглавница, дето е на стола ми. Дотогава оставям Еди извън подозрение. За такива като него ревността не е от значение. Големите гангстери разсъждават практично. Те се научават да вършат само ония неща, от които имат сметка, за личните чувства пет пари не дават. Изключвам тая възможност.

— И какво остава тогава?

— Остават дамата и самият Риган. Никой друг. По онова време тя е била руса, но сигурно вече не е. Не можахме да открием колата ѝ, значи те са заминали с нея. Бяха ни изпреварили значително — с цели четиринайсет дена. Ако не беше тая кола на Риган, едва ли щяхме да започнем да се занимаваме със случая. Разбира се, свикнал съм с такива хора, особено от богатите семейства. И разбира се, всичко, което съм правил, си е оставало тайна.

Той се облегна назад и удари с огромните си длани по страничните облегалки на стола.

— Не виждам какво друго бих могъл да сторя, освен да чакам — каза той. — Разпратили сме агенти, но още е рано да очакваме някакви резултати. Доколкото знам, Риган е имал петнайсет бона. И момичето е имало нещо, сигурно доста голяма сума в скъпоценности. Но някой ден мангизите ще се свършат. Риган ще бъде принуден да осребри чек, да подпише полица, да напише писмо. Те са в чужд град под нови имена, но със същите стари апетити. Все някога ще трябва да влязат отново във финансовата система.

— С какво се е занимавало момичето, преди да се ожени за Еди Марс?

— Шлагерна певица.

— Можахте ли да намерите някои нейни стари професионални снимки?

— Не. Еди трябва да е имал някои, но не омекна. Искане да я оставим на мира. Не мога да го разбера. Сигурно има връзки в града, иначе нямаше да се държи така, — Той изсумтя. — Нещо от всички тия сведения да ви върши работа?

Аз казах:

— Никога няма да откриете нито него, нито нея. Тихият океан е твърде близо.

— Онова, което казах за възглавницата на стола, още важи. Ще го намерим. Но ще мине доста време. Сигурно година-две.

— Генерал Стърнуд може и да не е жив дотогава — казах аз.

— Сторихме всичко, което е по силите ни, братко. Ако той реши да обяви награда и да похарчи малко пари, може и да се доберем до нещо. Служебно няма да ми отпуснат такава сума.

Големите му очи се втренчиха в мен и бодливите му вежди помръднаха.

— Сериозно ли смятате, че Еди ги е ликвидирал и двамата?

Аз се засмях.

— Не, просто се шегувах. Мисля като вас, капитане. Риган е избягал с една жена, която му е била по-скъпа от богатата съпруга, с която не се е разбирал. При това тя още не е наследила богатството си.

— Сигурно сте се срещали с нея?

— Да. Става колкото човек да прекара един бурен уикенд, но като постоянна диета е направо изтощителна.

Той изсумтя, а аз му благодарих за времето, което ми бе отделил, и за сведенията, след това си тръгнах. Когато минавах покрай градския съвет, един сив закрит плимът започна да ме следи. Дадох му възможност да ме настигне в една тиха уличка. Но той отказа предложението, така че се измъкнах и тръгнах да си върша работата.

Не отидох у Стърнудови. Върнах се в моята кантора, седнах на въртящия се стол и започнах да си навакзвам в клатенето на крака. Навън духаше силен вятър, който напираше върху прозорците, саждите от нафтовите печки на съседния хотел нахлуваха през пролуките в стаята и се търкаляха отгоре на писалището като кълбо изсъхнали буренаци из някое запустяло място. Мислех си, че трябва да изляза да обядвам, че животът е доста скучен и вероятно няма да стане по-малко скучен, ако му ударя една чашка по това време на деня, че да удариш една чашка сам-самичък по това време не е много забавно. Тъкмо се бях отдал на такива мисли, когато позвъни Норис. С присъщия си хладно вежлив маниер той ми събщи, че генерал Стърнуд не се чувствувал много добре и че някои неща от вестниците му били прочетени, та той сметнал, че моето разследване вече е приключено.

— Да, що се отнася до Гайгър — казах аз. — Не съм го застрелял аз в края на краищата.

— Генералът не смята, че вие сте го застреляли, мистър Марлоу.

— Генералът знае ли нещо за снимките, дето притесняваха мисис Риган?

— Не, сър. Положително нищо не знае.

— Известно ли ви е какво ми даде генералът?

— Да, сър. Три полици и една картичка, струва ми се.

— Точно така. Ще му ги върна. Що се отнася до снимките, мисля, че ще е най-добре просто да ги унищожа.

— Много добре, сър. Снощи мисис Риган се опита да се свърже с вас по телефона на няколко пъти...

— Бях излязъл да се напия — казах аз.

— Да. Изключително необходимо, сър, не се съмнявам. Генералът ми нареди да ви изпратя чек за петстотин долара. Това ще бъде ли достатъчно?

— Повече от щедро.

— И мога ли да си позволя да забележа, че засега ще считаме случая за приключен?

— О, разбира се. Приключен и заключен като банково хранилище с взривена ключалка.

— Благодаря ви, сър. Ние всички високо ценим онова, което направихте. Когато генералът се почувствува малко по-добре — може би утре, — той ще иска лично да ви благодари.

— Чудесно — казах аз. — Ще дойда да поизпия още малко от неговото бренди, може би с шампанско.

— Ще се погрижа да бъде добре изстудено — каза старият симпатяга с почти самодоволна нотка в гласа си.

Това беше всичко. Казахме си „довиждане“ и всеки затвори телефона. През прозорците наред със саждите се промъкваше и миризмата на кафе от сладкарницата в съседната сграда, но не можа да ми отвори апетита. Затова извадих служебната си бутилка, отпих и оставих чувството си за собствено достойнство да отиде на кино.

Започнах да изброявам на пръсти. Ръсти Риган беше избягал от един куп пари и от хубавата си съпруга, за да тръгне да скитосва с някаква съмнителна блондинка, която така или иначе бе омъжена за гангстер, наречен Еди Марс. Беше заминал внезапно, без да си вземе сбогом, за което можеше да има цял куп причини. Когато се видяхме за първи път, генералът бе твърде горд или твърде предпазлив, за да ми каже, че с тази работа се е заело Бюрото за издирване на изчезнали

лица. Хората от бюро то не си даваха много труд да разследват случая и очевидно смятаха, че не си заслужава кой знае колко да се безпокоят за него. Риган бе направил каквото бе направил, и това си беше негова работа. Бях съгласен с капитан Грегъри, че е твърде невероятно Еди Марс да се е забъркал в двойно убийство само защото някакъв мъж заминал с русата красавица, с която самият той дори не живееше под един покрив. Това можеше да го е поядосало, но бизнесът си е бизнес и в Холивуд човек трябва да стиска здраво зъби, за да не налага някоя безстопанствена руса красавица. Но за Еди Марс петнайсет бона не бяха много пари. Той не беше дребен мошеник като Броуди.

Гайгър бе мъртъв и Кармен трябваше да си намери някой друг съмнителен тип, с когото да си пие екзотичните коктейли. Предполагах, че тя нямаше да има никакви неприятности. Всичко, което трябваше да стори, бе да застане в ъгъла за пет минути и да изглежда свенлива. Надявах се, че следващият измамник, който щеше да ѝ хвърли въдицата, щеше да я обработи малко по-ловко и да я скубе дълго време, а не да мине с едно завличане.

Мисис Риган познаваше Еди Марс достатъчно добре, за да вземе от него пари назаем. Това бе естествено, след като тя играеше рулетка и умееше да губи големи суми. Всеки собственик на игрален дом би заел пари на свой добър клиент, изпаднал в затруднение. Освен това те бяха заинтересовани и заради Риган. Той бе неин съпруг и беше изчезнал с жената на Еди Марс.

Каръл Лъндгрен, онова момче-убиец с бедния речник, бе изваден от строя за дълго, дълго време, дори да не го сложеха на електрическия стол. Но нямаше да го сторят; той щеше да се признае за виновен, за да си отърве кожата и да спести пари на държавата. Всички правят така, когато нямат средства да си намерят сигурен адвокат. Агнес Лоузел бе арестувана като важен свидетел. Ако Каръл се признаеше за виновен, тя нямаше да им бъде необходима, а ако се признаеше за виновен по углавното дело, нея щяха да я освободят. Те не биха искали да се дава гласност на аферата, свързана с търговията на Гайгър, но не я обвиняваха в нищо друго. Значи оставах аз. Бях скрил едно убийство, не бях докладвал за него в продължение на двадесет и четири часа, но все още бях на свобода, а освен това ме очакваше чек за петстотин долара. Най-умното, което можех да направя, беше да гаврътна още едно и да забравя цялата тази каша.

Щом това явно беше най-умното нещо, аз се обадох по телефона на Еди Марс и му казах, че пристигам довечера в Лас Олиндас, за да поговорим. Ето какъв умник бях.

Пристигнах там около девет часа, когато високо в небето грееше сурова октомврийска луна, която отвреме-навреме се губеше из горните слоеве на мъглата, спуснала се над брега. „Сайпръс Клъб“ се намираше на другия крал на града и представляваше голяма, строена без план къща, която някога е била лятна резиденция на някакъв богаташ на име Де Казенс, а по-късно станала хотел. Сега тя бе голяма, мрачна и занемарена отвън сграда сред гъста горичка от монтьрейски кипариси^[1], от които идваше и името ѝ^[2]. Имаше веранди със спираловидни орнаменти, безразборно построени кулички, големи прозорци със стъклописни украшения по края, а зад къщата се ширеха огромни празни конюшни и въобще наоколо цареше дух на скръбна разруха. До голяма степен Еди Марс бе оставил къщата отвън такава, каквато я бе заварил, вместо да я ремонтира и да я превърне в декор за Метро Голдуин Майер. Оставих колата си в една улица с пращящи дъгови лампи, навлязох в градината и тръгнах по мокра пътека, настлана с чакъл, докато стигнах до главния вход. Портиерът, облечен в двуреден гвардейски мундир, отвори вратата и аз влязох в огромно полутъмно и тихо фоайе, в което бяло дъбово стълбище величествено се висше нагоре и се губеше в мрака на втория етаж. Предадох шапката и палтото си и зачаках, вслушвайки се в долитащата иззад тежките двойни врати музика, примесена с приглушени гласове. Струваше ми се, че идват от някакъв друг свят. Сетне стройният блондин с подпухнало лице, същият, който беше с Еди Марс и бияча в къщата на Гайгър, влезе през една врата под стълбището, усмихна ми се мрачно и ме поведе по застлания с килим коридор към канцеларията на своя шеф.

Това бе правоъгълна стая с голям старинен еркереен прозорец и камина от дялан камък, в която лениво горяха хвойнови цепеници. Тя имаше ламперия от орехово дърво, а над нея се виждаше бордюр от избеляла дамаска. Таванът бе висок и далечен. Миришеше на студено море.

Тъмното матово писалище на Еди Марс не подхождаше на стаята, както и всички предмети, произведени след 1900 година. Килимът му сякаш бе хванал загар под лъчите на флоридското слънце.

В ъгъла имаше радио, а до един самовар бе поставен чаен сервиз от севърски порцелан върху меден поднос. Започнах да се чудя за кого ли беше приготвено всичко това. Вратата в ъгъла имаше ключалка с шифър.

Еди Марс ми се ухили дружелюбно, стисна ми ръката и кимна към сейфа.

— Лесна плячка щях да бъда тук за всяка сбирщина апаши, ако не беше това нещо — каза той весело. — Местните типове идват всяка сутрин да гледат как го отварям. Така сме се споразумели.

— Намекна, че имаш нещо за мен — казах аз. — Какво е то?

— Какво си се разбързал? Седни да пийнем нещо.

— Нямам бърза работа. Но с теб можем да си приказваме само служебно.

— Ще си пийнеш и ще ти хареса — рече той.

Пригответи две чаши и постави моята до един стол, тапициран с червена кожа, а самият той се облегна на писалището и кръстоса крака, мушна едната си ръка в страничния джоб на своя черен смокинг, откъдето се подаваше само палец с блестящ нокът. Във вечерно облекло той изглеждаше малко по-строг, отколкото в сивите си дрехи от каша, но все още си приличаше на жо-кей. Пихме по чашка.

— Идвал ли си друг път тука? — попита той.

— По време на сухия режим. Комарът не ми доставя чак толкова удоволствие.

— Не, когато е с пари — усмихна се той. — Трябва да надзърнеш там довечера. Една твоя приятелка е дошла, залага на рулетка. Добре печели, както чувам Вивиан Риган.

Отпих от чашката си и взех една от неговите цигари с монограм.

— Хареса ми как постъпи вчера — каза той. — Тогава се поядосах, но после разбрах колко си бил прав. Ние двамата трябва да се разбираме. Колко ти дължа?

— За какво?

— Още се пазиш, а? Имам си шпиони в полицейското управление, иначе нямаше да съм тука. Научавам всичко така, както си е, а не както го пишат във вестниците.

Той ми показа големите си бели зъби.

— Какво си получил? — попитах аз.

— Не говориш за пари, нали?

— Разбрах, че става дума за сведения.

— Сведения за какво?

— Къса ти е паметта. За Риган.

— А, за него ли?

Той размаха пръстите си с блестящи нокти под спокойната светлина на бронзовата лампа, която хвърляше светло отражение на тавана.

— Чувам, че вече си получил информация. Струва ми се, че ти дължа известен хонорар. Свикнал съм да плащам, когато се отнасят добре с мен.

— Не съм дошъл да те скубя. На мен ми плащат. Не е много за твоите мащаби, но се оправям. По един клиент наведнъж е добро правило. Ти не си пречукал Риган, нали?

— Не. Нима си мислил, че съм аз?

— Не бих те изключил.

— Шегуваш се — изсмя се той.

Аз също се изсмях.

— Разбира се, че се шегувам. Никога не съм виждал Риган, но му видях снимката. Нямах подходящи хора за тая работа. И докато не сме сменили темата, не ми пращай разни сополанковци с пищови и заповеди. Може да стана истеричен и да гръмна някого.

Той погледна през чашата си към огъня, постави я на края на писалището и изтри устни с кърпичка от тънък лен.

— Добре ги съчиняваш — каза той. — Далеч ще стигнеш. Риган не те интересува много, нали?

— Не, не ме интересува професионално. Никой не ми е възлагал да се интересувам. Но познавам един, който би искал да знае къде е.

— Тя пет пари не дава за него — каза той.

— Имам пред вид баща й.

Той изтри устни и изгледа кърпичката така, сякаш бе почти сигурен, че ще види кръв по нея. Събра гъстите си сиви вежди и попипа с пръст едната страна на своя загорял от слънцето нос.

— Гайгър се опитваше да изнуди генерала — казах аз. — Генералът не признава това, но на мен ми се струва, че той е доста уплашен да не би и Риган да е замесен.

Еди Марс се изсмя.

— Аха. Гайгър го правеше тоя номер на всички. Той си беше негова идея. От разни хора взимаше полици, които изглеждаха съвсем редовни — всъщност мога да кажа, че бяха напълно редовни, само че той не би се осмелил да осъди някого заради тях. След това им ги представяше с елегантен жест и оставаше с празни ръце. Ако изтеглеше коз, пред него се откриваха страхотни възможности и той се залавяше за работа. Ако не успееше, просто зарязваше всичко.

— Умно момче — казах аз. — Хубаво я заряза тоя път. Заряза я завинаги. Ами ти откъде знаеш всички тези истории?

Той сви рамене нетърпеливо.

— Бог ми е свидетел, че не искам да знам и половината клюки, които ми донасят. Да се бъркаш в чужди работи, това е най-лошото капиталовложение, което човек от моите кръгове може да направи. Ако целта ти е била само да заловиш Гайгър, вече си изпълнил тая задача.

— Изпълних я и ми платиха.

— Съжалявам за това. Бих искал старият Стърнуд да си наеме храбрец като тебе и да му плаща твърда заплата, за да задържа ония момичета в къщи поне веднъж в седмицата.

— Защо?

Той нацупи уста.

— Те са голяма беля. Например чернокосата. Създава ни един куп главоболия. Когато губи започва да играе още по-безразсъдно и накрая аз оставам с шепа хартийки в ръка, които никой не приема, с каквато и отстъпка да му ги продавам. Тя няма собствени пари освен сумата, която получава от време-навреме от баща си, а какво пише в неговото завещание е тайна. Но ако спечели, взема ми парите и си ги носи в къщи.

— На следващата нощ пак си ги възвръщаш — казах аз.

— Възвръщам си известна част. Но с течение на времето аз съм оня, който губи.

Той ме изгледа сериозно, сякаш това бе много важно за мен. Чудех се защо ли му трябваше изобщо да ми ги разправя тия. Прозинах се и си довърших питието.

— Ще се разтъпча малко из твоя вертеп да го поразгледам — казах аз.

— Да, добре.

Той посочи към една врата близо до сейфа.

— Тая врата води до една друга зад масите.

— Предпочитам да мина оттам, откъдето влизат баламите.

— Окей. Както обичаш. Ние сме приятели, нали, храбрецо?

— Разбира се.

Станах и си стиснахме ръцете.

— Може би някой ден ще мога да ти направя истинска услуга — каза той. — Този път Грегъри ти свърши цялата работа.

— Значи и него си купил, а?

— Е, не е чак толкова страшно. С него сме приятели.

Погледнах го, след това отидох до вратата, през която бях дошъл. Когато я отворих, аз му хвърлих още един поглед.

— Не си пращал никого със сив закрит плимът да ме следи, нали?

Очите му изведнъж се разшириха. Изглеждаше неприятно изненадан.

— По дяволите, не. За какво ми е притрябвало?

— И аз това се чудех — рекох аз и излязох.

Стори ми се, че изненадата му беше достатъчно неподправена, можеше да му се вярва. Стори ми се, че той дори изглеждаше малко разтревожен. Не бях в състояние да си обясня това.

Бе около десет и половина, когато запасаните с жълти пояси оркестранти на малкия мексикански оркестър се умориха да свирят тихо сладникавата румба, под чиито звуци никой не танцуваше. Оня, който беше на тамтамите, потърка върховете на пръстите си, сякаш го боляха, и с почти същото движение пхна една цигара в устата си. Останалите четирима се наведоха едновременно, като по даден знак, и измъкнаха изпод столовете си чаши, от които отпиха с блеснали очи, примлясвайки с устни. Текила, говореха лицата им. Но вероятно беше минерална вода. Преструвката им остана също така незабелязана, както и музиката. Никой не ги гледаше.

Някога салонът бе служил за бална зала, а Еди Марс го беше преустроил само дотолкова, доколкото му налагаше бизнесът. Нямаше блясък на никел, нямаше скрито осветление иззад вити корнизи, никакви украшения от разтопено стъкло, нито кожени кресла в крещящи цветове с полирани метални тръби; липсваше целият псевдомодернистичен цирк на типичния холивудски нощен вертеп. Залата се осветяваше от тежки кристални полилеи, а по стените

дамаската на рози, малко поизбеляла от времето и потъмняла от прахта, си беше все същата — преди много години е била сложена, за да подхожда на покрития с паркет под, от който бе останала само една тясна и излъскана като стъкло ивица пред малкия мексикански оркестър. Останалата част от пода бе покрита с тежък тъмнорозов килим, който изглеждаше много скъп. Паркетът бе направен от цяла дузина различни видове твърд дървен материал, като се започнеше с тиково дърво, приличащо на махагон, което постепенно преминаваше в твърдия блед див люляк от калифорнийските хълмове — всички бяха подредени изкусно и акуратно в красиви орнаменти, сякаш с помощта на теодолит.

Залата бе все още красива. Сега вместо отмерените старомодни танци тук се играеше рулетка. Близо до отсрещната стена бяха сложени три маси. Нисък бронзов парапет ги свързваше и образуваше ограда около крупиятата. Играеше се и на трите маси, но най-много хора се бяха събрали около средната. Стоях, облегал на бара, въртейки малка чаша бакарди по махагоновата му повърхност, и наблюдавах чернокосата глава на Вивиан Риган на другия край на залата до същата тази маса.

Барманът се беше облегал до мен и съзерцаваше тълпата от добре облечени хора около средната маса.

— Здравата ги обира тая вечер — каза той. — Оная високата женска с черната коса.

— Коя е тя?

— Не й знам името. Обаче честичко идва тук.

— Ами, не й знаеш името.

— Аз само работя тук, мистър — каза той, без да проявява враждебност. — Тя е съвсем сама. Оня тип, дето беше с нея, взе, че припадна. Изнесоха го навън в колата му.

— Аз ще я закарам у тях.

— Друг път ще я закараш. Е, хайде, пожелавам ти късмет все пак. Да ти разреда ли бакардито с нещо, или ще си го пиеш така?

— И така, и всякак мога да го пия — казах аз.

— А аз винаги го пия чисто, че да ми действа като лекарство против кашлица — рече той.

Тълпата се раздели, двама мъже във вечерно облекло се измъкнаха от навалищата и аз зърнах тила и голите й рамене. Тя

носеше деколтирана рокля от кадифе в убитозелен цвят. Изглеждаше прекалено изискана за случая. Тълпата отново се събра и от нея остана да се вижда само чернокосата ѝ глава. Двамата мъже прекосиха залата, облегнаха се на бара и си поръчаха шотландско уиски със сода. Единият бе зачервен и възбуден. Той попиваше потта от лицето си с носна кърпа, общита с черно по края. Двойните копринени лампази отстрани на панталоните му бяха широки колкото следи от автомобилни гуми.

— Боже мой, такава игра не бях виждал досега — каза той с треперещ глас. — Да спечели осем пъти подред на червено с две неучастия. Това се казва рулетка, дявол да го вземе, това се казва рулетка.

— Такова нещо може да ти скъса нервите — рече другият. — Тя залага по цял бон на едно въртене. Няма как да загуби.

Те забиха човки в чашите си, изгълтаха ги набързо и се върнаха обратно.

— Много са умни тия нищожни хорица — каза барманът. — Един бон на едно въртене, а? Веднъж в Хавана видях една дърта конска муцуна...

Шумът около средната маса се засили и над него се извиси остър глас с чуждестранен акцент, който каза:

— Бъдете търпелива, мадам. Банката не може да отговори на вашата миза. Мистър Марс ще дойде след минутка.

Оставих бакардито си и забързах безшумно по килима. Малкият оркестър засвири танго доста силно. Никой не танцуваше, нито пък имаше намерение да танцува. Вървах сред хора в смокинги, в официално вечерно облекло, в спортни и в обикновени костюми, докато стигнах до крайната маса вляво. Тук играта бе замряла. Зад масата стояха едно до друго две крупиеца с погледи, обърнати настрана. Единият от тях движеше безцелно напред-назад лопатката си върху празната маса. И двамата се бяха втренчили във Вивиан Риган.

Дългите ѝ мигли потрепваха, а лицето ѝ изглеждаше неестествено бледо. Тя беше на средната маса, точно срещу рулетката. Пред нея имаше разбъркана купчина пари и чипове. Не бяха малко пари. Тя говореше на крупиецо подчертано бавно, гласът ѝ звучеше студено и надменно.

— Каква е тази бедняшка компания, моля ви се. Хайде, размърдайте се и завъртете рулетката, богаташи такива. Искам само още една игра и залагам суха пара, не чипове. Бързо ги прибирате, но когато стане дума за залагане, започвате да се вайкате.

Крупиецо се усмихна със студена, учтива усмивка, която се бе появявала на лицето му при вида на хиляди грубияни и милиони глупаци. Висок, облечен в черно, безпристрастен, той беше безупречен. Каза сериозно:

— Банката не може да отговори на вашата миза, мадам. Това са повече от шестнайсет хиляди долара.

— Парите са ваши — отговори подигравателно момичето. — Нима не искате да си ги възвърнете?

Някакъв мъж до нея се опита да ѝ каже нещо. Тя се обърна бързо и го сряза, а той потъна обратно в навалищата със зачервено лице. Една врата се отвори в най-отдалечения край на заграденото с бронзов парапет място. Еди Марс влезе със застинала безразлична усмивка, с ръце в джобовете на своя смокинг, а ноктите и на двата му палеца се показваха от джобовете и блестяха. Той, изглежда, обичаше тая поза. Отиде бавно зад крупиецата и спря до средната маса. Заговори спокойно и, провлачено, но не толкова учтиво, колкото крупиецо.

— Случило ли се е нещо, мисис Риган?

Тя обърна лице към него, като кимна рязко. Забелязах как лицето ѝ се изопна сякаш под въздействието на почти непоносимо вътрешно напрежение. Не му отговори.

Еди Марс каза мрачно:

— Ако няма да играете повече, трябва да ми позволите да изпратя някого да ви придружи до вас.

Момичето пламна. Скулите и се открийха върху лицето. Сетне тя се изсмя пресилено. Рече горчиво:

— Само още една игра, Еди. Залагам всичко, което имам, на червено. Обичам червеното. Това е цветът на кръвта.

Еди Марс се усмихна едва, сетне кимна и бръкна във вътрешния джоб на смокинга си. Той измъкна голям портфейл с позлатени ъгълчета и го засили небрежно по повърхността на масата към крупиецо.

— Залагаме цели хилядарки — каза той. — Ако никой не възразява, нека рулетката да се завърти тоя път само за дамата.

Никой не възрази. Вивиан Риган се наведе напред и избута яростно с две ръце всичко, което бе спечелила, върху големия червен ромб на игралното поле.

Крупиеото се наведе над масата, без да бърза. Той преброи парите и чиповете ѝ и ги подреди, постави всичко с изключение на няколко чипа и няколко банкноти в една приборана купчинка и избута останалото с лопатката си във игралното поле. Отвори портфейла на Еди Марс и извади от него две плоски пачки с банкноти по хиляда долара. Разкъса бандерола, наброи шест банкноти, добави ги към непокътнатите пачки, постави четирите останали банкноти в портфейла и го сложи настрана, така небрежно, сякаш беше кутийка кибрит. Еди Марс не докосна портфейла. Никой не помръдваше, с изключение на крупиеото. Той завъртя рулетката с лявата си ръка и с небрежно движение на китката запрати топчето от слонова кост да препуска, леко докосвайки от време-навреме горния ръб. След това отдръпна ръце и ги скръсти на гърдите си.

Устните на Вивиан започнаха бавно да се разтварят, докато найсетне зъбите ѝ заблестяха като кинжали на светлината. Топчето лениво се спусна по наклона на рулетката и отскочи, блъскайки се в никелираните ръбове над числата. След дълго време то спря съвсем внезапно с остро тракане. Рулетката намали скорост, понесла и неподвижното топче. Крупиеото стоя със скръстени ръце, докато рулетката съвсем спря да се върти.

— Червеното печели — обяви той официално и с безразличие.

Малкото топче от слонова кост лежеше на червено, номер 25, третия номер след двойната нула. Вивиан Риган отметна глава назад и се изсмя тържествуващо.

Крупиеото вдигна лопатката си и бавно избута купчината банкноти от по хиляда долара през масата, добави ги към мизата и бавно премести всичко това извън игралното поле.

Еди Марс се усмихна, прибра портфейла обратно в джоба си, въртна се стремително и напусна залата.

Една дузина хора изпуснаха едновременно въздишки и се юрнаха към бара. Аз хукнах с тях и стигнах до отсрещния край на залата, преди Вивиан да събере спечелените си пари и да напусне масата. Отидох в голямото тихо фойе, взех си палтото и шапката от

гардеробиерката, хвърлих четвърт долар в подноса ѝ и излязох на верандата. Портиерът изникна до мен и каза:

— Да докарам ли колата ви, сър?

— Просто отивам да се поразходя — отвърнах аз.

Спираловидните орнаменти по ръба на покрива на верандата бяха влажни от мъглата. Водни капки се стичаха от монтьрейските кипариси, които постепенно се губеха сред сенките по скалите, надвиснали над океана. Накъдето и да се обърнеш човек, погледът му не можеше да пробие мъглата на повече от десетина стъпки. Слязох по стълбището на верандата и започнах да се шляя сред дърветата, следвайки една трудно различима пътека, докато най-сетне чух шума на при-боя, който мъглата ближеше ниско долу в основата на отвесната скала.

Никъде не проблясваше светлинка. Бях в състояние да виждам десетина дървета ясно, други различавах смътно, после пък не се виждаше нищо друго освен мъглата. Завих наляво и тръгнах бавно назад към алеята, настлана с чакъл, която заобикаляше къщата и водеше към конюшните, край които паркираха колите. Когато започнах да различавам очертанията на къщата, спрях. Някой се изкашля наблизко.

Стъпките ми бяха съвсем безшумни върху мекия влажен торф. Човекът отново се изкашля, след това сподави кашлицата си с кърпичка или с ръкав. Още докато бе зает с това, аз се придвижих напред по-близо до него. Различих силуета му — неясна сянка близо до пътеката. Нещо ме накара да се скрия зад едно дърво и да се притая там. Мъжът обърна глава. Очаквах да видя неясно бяло петно на мястото на лицето му. Нямаше бяло петно. Лицето му оставаше черно. То бе покрито с маска.

Зачаках зад дървото.

[1] Монтьрей — град в Калифорния на брега на Тихия океан. — Б. пр. ↑

[2] „Сайпръс Клъб“ означава „Кипарисов клуб“. — Б. пр. ↑

XXIII

Леки стъпки, стъпките на жена, се дочуха откъм невидимата пътека, човекът пред мен тръгна напред и сякаш се сгуши в мъглата. Отначало не можах да видя жената, но сетне успях да я различа смътно.

Надменно вирнатата ѝ глава ми се стори позната. Мъжът излезе много бързо. Двете фигури се сляха в мъглата и сякаш се превърнаха в част от нея. За миг настъпи мъртва тишина. Той каза:

— Това е пистолет, мадам. А сега спокойно. Звукът се чува надалеч в мъглата. Само ми подайте чантата си.

Момичето не издаде звук. Аз направих крачка напред. Съвсем внезапно мокрите влакънца по периферията на шапката на мъжа изникнаха пред мен. Момичето стоеше неподвижно. Сетне дишането ѝ се превърна в хриптене, сякаш малка пила стържеше меко дърво.

— Само да изпищиш — рече мъжът, — ще те нарежа на парчета.

Тя не изпищя. Не се и помръдна. Той се раздвижи и се чу сухо кискане.

— По-добре тук, вътре — каза той.

Изщрака закопчалка и аз чух шум от тършуване. Мъжът се обърна и тръгна към моето дърво. След три или четири крачки пак се изкиска. Това кискане ми напомняше нещо. Измъкнах лулата от джоба си и я хванах като пистолет.

Извиках тихичко:

— Здравсти, Лени.

Човекът застина на място и започна да вдига ръката си нагоре. Аз рекох:

— Не. Нали ти казах никога да не правиш това, Лени. Взел съм те на мушката!

Нищо не помръдваше. И момичето там, на пътеката, не мърдаше. Аз не мърдах. Лени не мърдаше.

— Сложи чантата на земята между краката си, момко — казах му аз. — Бавно и спокойно.

Наведе се надолу. Аз скочих и стигнах до него още докато бе наведен. Той се изправи до мен, дишайки тежко. Ръцете му бяха празни.

— Я ми кажи сега, че не мога да се измъкна безнаказано — рекох аз. Приблжих се и извадих пистолета от джоба му. — През цялото време ми подаряват пищови. Приведен съм под тежестта им до такава степен, че скоро ще тръгна съвсем изкривен. Обирай си крушите.

Моят и неговият дъх се срещнаха и се смесиха, гледахме се като два котарака на ограда. Направих крачка назад.

— Хайде, тръгвай си, Лени. Не се обиждай. Ти си прави пас и аз ще си правя пас. Окей?

— Окей — рече той хрипливо.

Мъглата го погълна. Слабият шум на стъпките му заглъхна и после нищо. Вдигнах чантата, порових из нея и тръгнах към пътеката. Тя все още стоеше там неподвижно, стиснала здраво с гола ръка яката на сивото си кожено палто, а върху ръката ѝ слабо блещукаше пръстен. Беше без шапка. Черната ѝ, разделена на път коса бе част от тъмнината на нощта. Очите ѝ също.

— Добре се справяш, Марлоу. Да не си ми станал телохранител? В гласа ѝ имаше груби нотки.

— Така изглежда. Ето ви чантата. Тя я взе. Казах ѝ:

— С кола ли сте? Тя се изсмя.

— Дойдох с един мъж. А ти какво правиш тук?

— Еди Марс искаше да ме види.

— Не знаех, че го познаваш. Защо?

— Не виждам защо да не ви кажа. Той си мислеше, че аз търся един тип, с когото според него жена му е избягала.

— А ти търсиш ли го?

— Не.

— Тогава защо си дошъл?

— За да разбере защо той си е мислил, че аз търся един тип, с когото според него жена му е избягала.

— Е, и успя ли да разбереш?

— Не.

— Ти излъчваш информация като радио — каза тя. — Предполагам, че това не е моя работа, макар че този човек ми е бил съпруг. Мислех си, че не се интересува от него.

— Хората непрекъснато ми го натякват.

Тя скръцна ядно със зъби. Изглеждаше, че историята с маскирания човек с пистолета не ѝ бе направила абсолютно никакво впечатление.

— Добре, заведи ме до гаража — каза тя. — Трябва да наглеждам придружителя си.

Тръгнахме по пътеката, завихме зад ъгъла на сградата и видяхме светлина пред нас, сетне завихме пак и стигнахме до оградаен стопански двор, който се осветяваше от два прожектора. Той беше настлан с тухли и бе леко вдлъбнат в средата, където имаше решетка. Лъщяха коли, а някакъв човек в кафяв работен комбинезон стана от едно столче и се приближи към нас.

— Моето приятелче още ли е мъртвопияно? — попита го небрежно Вивиан.

— Страхувам се, че е така, мис. Завих го с едно манто и вдигнах прозорците на колата му. Предполагам, че нищо му няма. Просто трябва да си почине.

Отидохме до един голям кадилак и мъжът в работния комбинезон отвори задната врата. На широката задна седалка, проснат как да е и покрит до брадичката с женско наметало на шотландски карета, лежеше някакъв мъж и хъркаше с отворена уста. Беше едър рус мъж, който издържа на пиене.

— Запознайте се с мистър Лари Коб — каза Вивиан. — Мистър Коб, това е мистър Марлоу.

Аз изсумтях.

— Мистър Коб беше моят ескорт — каза тя. — Такъв великолепен ескорт е тоя мистър Коб. Толкова внимателен. Да го бяхте видели трезвен. Аз да го бях видяла трезвен. Някой да го беше видял трезвен. Просто така да се запомни. За да влезе в историята оня кратък, но паметен момент, отминал безвъзвратно, но вечно жив в нашите спомени — когато Лари Коб е бил трезвен.

— М-да — каза аз.

— Дори си мислех дали да не се омъжа за него — продължи тя с висок и писклив глас, сякаш преживяното току-що бе започнало да ѝ се отразява. — Мислила съм си го отвреме-навреме, когато нищо приятно не ми е идвало на ум. Всички изпадаме в такива състояния. Много пари има, нали разбирате. Яхта, къща в Лонг Айланд, къща в Нюпорт,

къща на Бермудските острови, къщички, нацвъкани тук и там сигурно по целия свят, на разстояние една от друга, колкото да изпиеш една бутилка хубаво шотландско уиски. А за мистър Коб една бутилка шотландско уиски не е много далечно разстояние.

— М-да — казах аз. — Има ли си шофьор да го закара в къщи?

— Не казвай „м-да“. Много е просташко.

Тя ме погледна, като вдигна вежди. Човекът с работния комбинезон усилено дъвчеше долната си устна.

— О, без съмнение има цял взвод шофьори. Сигурно всяка сутрин се строят в редици пред гаража с лъснати копчета, с блеснали амуниции, с безукорно бели ръкавици, изобщо с елегантността на хора от Уест Пойнт^[1].

— Е, добре де, къде, по дяволите, е тоя шофьор? — попитах аз.

— Хал вечер той сам си караше колата — рече човекът с работния комбинезон почти извинително. — Мога да се обадя по телефона и да извикам някой да дойде да го прибере.

Вивиан се обърна и му се усмихна така, сякаш той току-ще я бе дарил с диамантена диадема.

— Това би било прекрасно — каза тя. — Ще го сторите ли? Наистина не бих искала мистър Коб да умре така — с отворена уста. Някой би могъл да си помисли, че е умрял от жажда.

Човекът с работния комбинезон каза:

— Не й ако го подуши, мис.

Тя отвори чантата си, сграбчи шепа банкноти и му ги бутна в ръцете.

— Сигурна съм, че ще се погрижите за него.

— Господи — рече човекът с опулени очи. — Разбира се, че ще се погрижа, мис.

— Името ми е Риган — каза тя със сладък глас. — Мисис Риган. Сигурно пак ще се видим. Не работите тук отдавна, нали?

— Не, мадам.

Ръцете му трепереха като обезумели с шепата банкноти, които държаха.

— Ще обикнете това местенце — каза тя. Вивиан ме хвана подръка.

— Хайде да си ходим с твоята кола, Марлоу.

— Тя е отвън, на улицата.

— Това не ми пречи, Марлоу. Обичам да се разхождам в мъглата. Човек среща такива интересни хора.

— Стига глупости — казах аз.

Тя започна да трепери, като продължаваше да ме държи подръка. Държеше се здраво за мен през целия път до колата. Когато стигнахме, вече бе престанала да трепери. Подкарах по една крива уличка с дървета откъм калкана на къщата. Уличката излизаше на булевард „Де Казенс“ — главната улица на Лас Олиндас. Минахме под старовремските пращящи дъгови лампи и след известно време градът се появи със своите здания, замрели магазини, бензиностанцията със запалена лампа над нощния звънец и най-сетне — една дрогерия, която все още бе отворена.

— Няма да е зле да пийнете нещо — казах аз.

Тя размърда брадичката си — бледа точка в ъгъла на седалката. Завих диагонално на бордюра и спрях.

— Малко чисто кафе с капка уиски ще ни дойде добре — казах аз.

— Мога да се натряскам като двама хамали и дори ще ми хареса.

Отворих ѝ вратата на колата и тя излезе, докосвайки бузата ми с косата си. Влязохме в дрогерията. Купих половин литър уиски на щанда за спиртни напитки, занесох го до високите столчета и го поставих върху напукания мраморен бар.

— Две кафета — казах аз. — Силни, черни и да са произведени тая година.

— Не може да пиете алкохол тук — каза продавачът.

Беше облечен в избеляла синя блуза, главата му бе поолисяла, имаше доста честни очи, а за брадичката му нямаше никаква опасност да се блъсне в някоя стена, преди той да я е видял.

Вивиан Риган бръкна в чантата си, извади пакет цигари и изтърси две навън до половината, също като мъж. Тя ги поднесе към мен.

— Незаконно е да се пие алкохол тук — рече продавачът.

Запалих си цигарата, без да му обръщам внимание. Той наля две чаши с кафе от един потъмнял никелиран самовар и ги постави пред нас. Погледна към бутилката с уиски, измърмори нещо под носа си и каза уморено:

— Добре, ще наблюдавам улицата, докато си го налеете в гърлата.

Застана до витрината, обърнат с гръб към нас и с щръкнали уши.

— Умирам от шубе, като правя такива работи — рекох аз, развинтих запушалката на бутилката с уиски и налях в кафето. — Полицията в този град е страшна. Докато траеше сухият режим, заведението на Еди Марс беше бар, във фойето всяка нощ имаше по две униформени ченгета — да следят да не би гостите да си носят собствена пиячка, вместо да си я купуват от заведението.

Продавачът се обърна внезапно, върна се зад щанда и мина зад малкото прозорче на стаята за изпълнение на рецепти.

Ние се пийвахме от зареденото с уиски кафе. Погледнах лицето на Вивиан в огледалото зад самовара. То бе напрегнато, бледо, красиво и безумно. Устните ѝ бяха червени и напукани.

— Имаш зъл поглед — казах аз. — С какво те държи Еди Марс?

Тя ме погледна в огледалото.

— Тая вечер му отмъкнах доста на рулетката, като започнем с петте бона, които заех от него вчера и не се наложи да използвам.

— Това може да го ядоса. Смяташ ли, че той е изпратил оня пунгаш след теб?

— Какво е това пунгаш?

— Тип с пищов.

— Ти пунгаш ли си?

— И още как — засмях се аз. — Но строго казано, един пунгаш е винаги малко извън закона.

— Често се чудя дали въобще има закони?

— Отклоняваме се от темата. С какво те държи Еди Марс?

— Искаш да кажеш, че знае нещо и ме държи в ръцете си?

— Да.

Устните ѝ се свиха.

— Бъди по-остроумен, Марлоу, моля те. Бъди по-остроумен.

— Как е генералът? Нямам намерение да остроумнича.

— Не е много добре. Днес не е ставал. Би могъл поне да спреш да ме разпитваш.

— Спомням си времето, когато ми се щеше и ти да сториш същото. Колко знае генералът?

— Сигурно знае всичко.

— Норис би ли му казал?

— Не. Уайлд, областният прокурор, беше дошъл да го види. Изгори ли онези снимки?

— Разбира се. Безпокоиш се за твоята малка сестричка, а? Поне от време-навреме.

— Струва ми се, че тя единственото нещо, за което наистина се тревожа. Донякъде се тревожа и за татко, затова крия тези работи от него.

— Той не си прави големи илюзии — казах аз. — Но ми се струва, че все още има гордост.

— Ние сме негова кръв. Ето кое е ужасното. Тя се втренчи в лицето ми от огледалото, а очите ѝ бяха дълбоки и далечни.

— Не искам да умре, презирайки собствената си кръв. Тази кръв винаги е била буйна, но не винаги е била покварена.

— А сега покварена ли е?

— Предполагам, че ти мислиш така.

— Твоята не е. Ти просто си играеш ролята.

Тя погледна надолу. Аз сръбнах още малко кафе и запалих нова цигара за двама ни.

— Значи стреляш по хора — каза тя тихо. — Ти си убиец.

— Кой? Аз? Как така?

— Вестниците и полицията нагласиха хубаво цялата работа. Но аз не вярвам на всичко, което чета.

— О, ти си мислиш, че аз съм видял сметката на Гайгър, или на Броуди, или и на двамата.

Тя не каза нищо.

— Не се наложи да го сторя — рекох аз. — Сигурно бих могъл. И щях да се измъкна безнаказано. И двамата не биха се поколебали да ме напълнят с олово.

— Значи си убиец по душа като всички ченгета.

— Ами, глупости.

— Ти си от онези мрачни, смъртно опасни мъже, които нямат повече чувства, отколкото има един касапин към закланото прасе. Разбрах това още първия път, когато те видях.

— Имаш достатъчно съмнителни приятели, за да ги разбираш тези работи.

— В сравнение с теб всички те са мекушави.

— Благодаря, лейди. И вие самата не сте мека като кифличка с масло.

— Хайде да се измитаме от това скапано градче.

Аз платих сметката. Сложих бутилката с уиски в джоба си и си тръгнахме. От продавача продължаваше да лъха неприязън.

Излязохме от Лае Олиндас и минахме през няколко усойни крайбрежни градчета, чиито къщи приличаха на колиби, издигнати на пясъка близо до ревящия прибой, но имаше и други, по-големи, построени по склоновете отзад. Тук-там се виждаше жълтата светлина на някой прозорец, но повечето бяха тъмни. От водата се носеше мирис на кафяви водни водорасли и насищаше мъглата. Гумите на колата пееха върху мокрия асфалт на булеварда. Светът бе една морска пустош.

Бяхме близо до Дел Рей, когато тя се обади за първи път, откакто бяхме напуснали дрогерията. Гласът-й бе приглушен, сякаш вибрираше дълбоко в гърдите й.

— Карай надолу покрай казиното на Дел Рей. Искам да погледам водата. Следващата пресечка вляво.

На кръстовището примигваше светлината. Завих н се плъзнах надолу по склона, ограден от едната страна с отвесна скала. Отдясно се виждаха релси, далеч отвъд релсите надолу сияеха разпилени светлини и още по-далече отвъд блещукаха светлините на вълнолома, а в небето се виждаше сиянието на някакъв град. Тук мъглата почти се бе вдигнала. Пътят пресече релсите там, където те завиваха, за да влязат в тунела под скалата, сетне стигна до павираната лента на крайбрежната магистрала, от едната й страна се простираше широка и непокътната плажна ивица. Край пътя бяха паркирани коли с тъмни прозорци, обърнати към откритото море. Светлините на казиното бяха няколкостотин ярда по-нататък.

Ударих спирачките до бордюра, изгасих фаровете и останах да седя с ръце на волана. Под изтъняващата мъгла водата до брега се къдреше и пенеше почти безшумно, като мисъл, която се опитва да се зароди в периферията на съзнанието.

— Ела по-близо — каза тя с дрезгав глас.

Аз се измъкнах иззад волана и седнах по средата на седалката. Тя отмести тялото си малко настрана от мен, сякаш за да погледне през прозореца. След това се отпусна и падна назад, без звук в прегръдките

ми. Главата ѝ за малко щеше да се удари във волана. Очите ѝ бяха затворени, лицето ѝ не се виждаше ясно. След това очите ѝ се отвориха и проблеснаха видимо в мрака.

— Притисни ме силно, звяр такъв — каза тя.

Аз сложих ръцете си около нея съвсем вяло в началото. Усещах твърдата ѝ коса по лицето си. Клепките ѝ пърхаха бързо като крила на нощна пеперуда.

Целунах я силно и бързо. Последва дълга, бавна, сочна целувка. Устните ѝ се разтвориха под моите. Тялото ѝ затрепери в прегръдките ми.

— Убиец — каза тя нежно и дъхът ѝ изпълни устата ми.

Аз я притиснах здраво, докато треперенето на тялото ѝ се предаде и на моето и аз започнах почти да се треса. Продължавах да я целувам. След доста време тя дръпна главата си настрана достатъчно за да може да каже:

— Къде живееш?

— В „Хобарт Армс“. На улица „Франклин“, близо до „Кенмор“.

— Никога не съм ходила там.

— Искат ли ти се?

— Да.

— Какво знае за теб Еди Марс?

Тялото ѝ застина в обятията ми и дъхът ѝ излезе с хриплив звук. Тя изви глава, докато очите ѝ, широко отворени и заобиколени с бледи кръгове, се вторачиха в мен.

— Така значи, а? — каза Вивиан с тих приглушен глас.

— Точно така. Да се целуваш е много приятно, но баща ти не ме е наел, за да спя с теб.

— Ах ти, кучи сине — каза тя спокойно, без да помръдне.

Аз се изсмях в лицето и.

— Не мисли, че съм ледена шушулка — казах. — Нито съм сляп, нито съм безчувствен. Кръвта ми е топла като на всеки друг. Лесно е човек да те има, прекалено лесно. Какво знае за теб Еди Марс?

— Ако кажеш това още веднъж, ще започна да пищя.

— Хайде де, започвай!

Тя се дръпна рязко и седна изправена далеч назад в ъгъла на колата.

— Застрелвали са хора за такива дреболии, Марлоу.

— Хора са били застрелвани и за нищо. Първия път, когато се срещнахме, аз ти казах, че съм детектив. Набий си това в прекрасната главица. Аз имам работа да върша, лейди. Не се забавлявам.

Затършува из чантата си, извади носна кърпичка и я захапа, а главата ѝ бе извърната настрана. Чух звук от късане на кърпичката. Тя я късаше със зъби бавно и методично.

— Какво те кара да мислиш, че той знае нещо за мен? — прошепна тя с глас, заглушен от кърпичката.

— Той те оставя да спечелиш много пари и праща някакъв тип с патлак, за да си ги вземе обратно. Ти си само леко изненадана. Дори и не си направи труд да ми благодариш за това, че ти спасих парите. Струва ми се, че всичко беше нагла-сена работа. Ако исках да се лаская, щях да кажа, че пиесата е била поставена поне отчасти заради мен.

— Нима мислиш, че той може да печели и да губи, когато си поиска?

— Ами да. При еднакви ставки може да го стори четири пъти от всеки пет.

— Трябва ли да ти кажа, че те мразя и в червата, мистър Детектив?

— Нищо не ми дължиш. Вече ми платиха.

Тя хвърли накъсаната кърпичка през прозореца на колата.

— Чудесен подход имаш към жените.

— Хареса ми да те целувам.

— Успя да запазиш прекрасно самообладание. Това страшно ме ласкае. Аз ли да те поздравя или баща ми?

— Хареса ми, когато те целувах.

Тя заговори с леден провлачен глас.

— Бъди така добър да ме откараш оттук. Съвсем сигурна съм, че искам да се прибера в къщи.

— Значи не искаш да ми бъдеш сестричка?

— Ако имах бръснач, щях да ти прережа гърлото — просто така, за да видя какво ще изтече оттам.

— Кръв на гъсеница — казах аз.

Запалих колата, завих и подкарах обратно през линиите до магистралата, докато стигнахме в града и продължихме към Западен Холивуд. Тя не обели дума. Почти не помръдна през целия път. Минах

през портала и нагоре по хлътналата алея за коли до навеса за автомобили на голямата къща. Тя рязко се измъкна навън, преди да спра. Дори тогава не проговори. Гледах гърба и, докато тя стоеше до вратата, след като бе натиснала звънеца. Вратата се отвори и Норис надникна навън. Вивиан се шумугна бързо покрай него и изчезна. Вратата се затвори с трясък и аз останах да седя и да я гледам.

Завих и подкарах по алеята за автомобили към къщи.

[1] Уест Пойнт — военната академия на САЩ от 1802 г. — Б. пр.

↑

XXIV

Предверието на жилищния блок този път бе празно. Нямахше въоръжен тип, който да ме чака под палмата в саксия, за да ми дава нареждания. Качих се с асансьора до моя етаж и тръгнах по коридора под приглушените звуци на радио зад някаква врата. Имах нужда да пийна и затова бързах по-скоро да му ударя едно. Не запалих лампата. Отправих се веднага към малката кухничка, но направих три-четири крачки и замръзнах на място. Нещо не беше в ред. Имаше нещо в самия въздух, някаква миризма. Щорите бяха спуснати и стаята се осветяваше неясно от уличните светлини, които проникваха през пролуките отстрани. Заставах неподвижно и се ослушах. Миришеше на парфюм — тежък, сладникав парфюм.

Нищо не се чуваше, никакъв звук. Сетне очите ми свикнаха с тъмнината и аз видях, че на пода пред мен има нещо, което не би трябвало да бъде там. Отдръпнах се назад, напипах ключа на стената с палеца си и светнах лампата.

Леглото беше разбъркано. Нещо се изкиска в него. На възглавницата ми имаше руса глава. Две ръце се издигаха нагоре, а китките им бяха скръстени над русата глава. В леглото ми лежеше и се кискаше Кармен Стърнуд. Светлокестенявата вълна на косата ѝ бе заляла възглавницата, сякаш подредена от нечия внимателна и изкусна ръка. Тъмносивите ѝ очи ме гледаха и както обикновено създаваха впечатлението, че надничат иззад дулото на пистолет. Тя се усмихна. Малките ѝ остри зъби блеснаха.

— Готина съм, а?

Казах грубо:

— Готина си като филипинец в събота вечер.

Отидох до един лампион и го светнах. Върнах се да загася лампата на тавана и отново пресякох стаята до шахматната дъска, поставена на масичката за игра на карти под лампиона. На дъската бях наредил шахматна задача с шест хода. Не можех да я реша, както и толкова много от проблемите си. Протегнах ръка и преместих един

кон, сетне си свалих шапката и палтото и ги хвърлих някъде. През всичкото това време тихото кискане продължаваше да се чува откъм леглото, съшият този звук, който ми напомняше за мишки зад ламперията в някоя стара къща.

— Бас държа, че не можеш дори да се сетиш как се вмъкнах.

Изрових една цигара и я изгледах мрачно.

— Бас държа, че мога. Влязла си през ключалката също като Питър Пан.

— Кой е тоя?

— Ами един образ, който навремето познавах от игралния дом.

Тя се изкикоти:

— Ама и ти си готин, а?

Започнах да казвам:

— Тоя палец...

Но тя ме изпревари. Не беше нужно да ѝ напомням. Извади дясната ръка изпод главата си и започна да си суче палеца, като ме гледаше палаво с кръгли очи.

— Аз съм гола-голеничка — каза тя, след като я бях гледал, пушейки, в продължение на една минута.

— Ей богу, точно това си мислех — казах аз. — Мъчех се да налучкам точните думи. Почти ги бях намерил, когато ти ги каза. След минутка само щях да кажа: „Бас държа, че си гола-голеничка.“ Самият аз винаги спя с кецове, в случай че се събудя с угризения на съвестта и трябва да избягам от тях.

— Готин си.

Тя завъртя глава като котенце. След това извади лявата си ръка изпод главата си, хвана завивките, направи драматична пауза и ги отхвърли настрана. Наистина беше гола. Лежеше в леглото под светлината, гола и блестяща като бисер. Тая нощ и двете Стърнудови щерки бяха решили да ме свалят.

Махнах едно парченце тютюн от крайчето на долната си устна.

— Хубава си — казах аз. — Но всички тия прелести вече съм ги виждал. Помниш ли? Аз съм оня тип, дето все те намира, когато не носиш никакви дрехи.

Тя се покиска още известно време и отново се зави.

— Е, и как се вмъкна? — попитах я аз.

— Домуоуправителят ме пусна. Показах му твоята картичка. Бях я откраднала от Вивиан. Казах му, че ти си ми казал да дойда тук и да те чакам. Аз бях... аз бях много тайнствена.

Тя сияеше от възторг.

— Умно — рекох аз. — Домуоуправителите са такива. Сега, след като ми каза как си влязла, можеш ли да ми кажеш как ще излезеш?

Тя се изкикоти.

— Няма да си тръгвам... дълго време... Тук ми харесва. Ти си готин.

— Слушай — насочих цигарата си към нея. — Не ме карай пак да те обличам. Уморен съм. Високо ценя онова, което ми предлагаш. Но то просто е повече, отколкото бих могъл да приема. Дог-хаус Райли никога не е мамил приятелите си по тоя начин. Аз съм ти приятел. Няма да те измамя — макар че си такава. Ние двамата трябва да продължаваме да бъдем приятели и това не е начинът да останем такива. А сега ще се облечеш ли като добро момиченце?

Тя поклати глава отрицателно.

— Слушай — продължавах да я обработвам аз. — Ти не държиш наистина на мен. Просто искаш да се изфукаш колко лоша можеш да бъдеш. Но на мен не трябва да ми се фукаш. Вече го знам. Аз съм оня, дето те намери...

— Изгаси лампата — кискаше се тя.

Хвърлих цигарата на пода и я стъпках. Извадих носната си кърпа и изтрих дланите си. Опитах още веднъж.

— Не те карам заради съседите — казах й аз — Тях не ги е грижа много. Има колкото щеш уличници във всеки жилищен блок и една повече или по-малко няма да предизвика земетресение. Това е въпрос на професионална чест. Разбираш ли, професионална чест. Работя за баща ти. Той е болен човек с много крехко здраве и е много безпомощен. Той ми има доверие, че няма да му изиграя някой мръсен номер. Няма ли да се облечеш? Моля ти се, Кармен.

— Името ти не е Догхаус Райли — каза тя. — Казваш се Филип Марлоу. Не можеш да ме излъжеш.

Погледнах надолу към шахматната дъска. Ходъс с коня беше погрешен. Сложих го обратно на старото му място. Конете нямаха никакво значение в тази партия. Не беше партия за коне.

Погледнах отново към нея. Сега тя лежеше неподвижно, лицето ѝ беше бледо върху възглавницата, очите ѝ големи и тъмни като варели за събиране на дъждовна вода по време на суша. Едната от нейните малки ръце с пет пръста, но без палец, неспокойно подръпваше завивката. Неясен проблясък на съмнение започваше да се заражда някъде в нея. Тя още не съзнаваше това. Толкова е трудно за жените — дори за почитените жени — да осъзнаят факта, че тялото им не предизвиква у всички непреодолимо желание.

— Отивам в кухнята да си приготвя нещо за пиене. Ти искаш ли?
— казах аз.

— Аха.

Тъмни и безмълвни, озадачените ѝ очи се бяха втренчили в мен сериозно, съмнението нарастваше все повече и повече в тях, прокрадваше се в погледа и безшумно като котарак, дебнещ младо косче във висока трева.

— Ако си се облякла, като се върна, ще си получиш питието. Окей?

Устата ѝ се разтвори леко и измежду зъбите ѝ се разнесе слаб съскащ звук. Тя не ми отговори. Отидох в кухничката, извадих малко шотландско уиски и газирана вода и ги смесих в две високи чаши. Нямах нищо наистина възбудително за пиене, като, да речем, нитроглицерин или дестилирано дихание на тигър. Когато се върнах с чашите, видях, че не беше и помръднала, Съскането бе спряло. Очите ѝ отново бяха безжизнени. Устните започнаха да се изкривяват в усмивка. После тя внезапно седна, хвърли всички завивки от тялото си и посегна.

— Дай.

— Когато се облечеш. Не *преди* да се облечеш.

Сложих двете чаши на масичката за карти, след това и аз седнах и си запалих друга цигара.

— Хайде, почвай. Няма да те гледам.

Извърнах поглед. После внезапно до мен долетя съскащият звук, остър и неочакван. Той ме стресна и погледнах отново към нея. Беше застанала там гола, подпряна на ръцете си, с леко отворена уста, а лицето и имаше цвета на оглозган кокал. Съскащият звук излизаше от устата ѝ така, сякаш тя нямаше нищо общо с него. В дъното на

безизразните ѝ очи имаше нещо такова, което никога не бях виждал в очите на жена.

Сетне устните ѝ помръднаха много бавно и внимателно, сякаш бяха изкуствени и се задвижваха с пружини.

Нарече ме с някаква мръсна дума.

Не ме засягаше това. Не ме засягаше как ще ме нарече тя или който и да било друг. Но това бе стаята, в която аз живеях. Това бе всичко, което бих могъл да нарека свой дом. Тук беше всичко, което притежавах, което ми беше близко, което можеше да ме свърже с миналото, всичко, което за мен заместваше семейството. Не беше много: няколко книги, картини, радио, шах, стари писма и други подобни неща. Нищо и никакви предмети. Но дори и такива, те бяха свързани с всичките ми спомени.

Не можех повече да понасям присъствието ѝ в тази стая. Това, което ме нарече, само ми напомни този факт.

Казах отчетливо:

— Давам ти три минути да се облечеш и да се изметеш. Ако дотогава не си излязла, ще те изхвърля насила. Така, както си — гола. И ще хвърля дрехите ти след теб в коридора. Хайде, започвай.

Зъбите ѝ тракаха, а съскащият звук бе остър и животински. Тя метна крака на пода и посегна към дрехите си, сложени на един стол до леглото. Обличаше се. Аз я наблюдавах. Обличаше се със сковани и непохватни пръсти, но въпреки това действуваше бързо. Облече се напълно за малко повече от две минути. Гледах по часовник.

Застана там, до леглото, притиснала една зелена чанта към гарнираното си с кожи палто. Носеше екстравагантна зелена шапка, килната на главата. Тя остана там за момент, като съскаше към мен, а лицето ѝ все още имаше цвета на оглозган кокал, очите ѝ бяха все така празни, но при все това в тях бушуваха дивите емоции от света на джунглите. Сетне бързо отиде до вратата, отвори я и си излезе, без да обели дума и без да погледне назад. Чух как асансьорът се затресе в шахтата си и тръгна надолу.

Отидох до прозорците, вдигнах щорите и разтворих широко крилата. Нощният въздух нахлу с някаква застояла сладост, напомняща за изгорели газове от автомобилите и за градските улици. Взех чашата си и започнах бавно да пия. Вратата на жилищния блок се затвори долу. По безлюдния тротоар отекнаха стъпки. Недалече се запали кола.

Тя се понесе в нощта с неприятно скърцане на шасито. Върнах се до леглото и погледнах надолу. Отпечатъкът от главата ѝ все още се виждаше върху възглавницата, а сред чаршафите личеше и отпечатъкът на малкото ѝ покварено тяло.

Оставих празната си чаша и яростно разкъсах всичко, което се намираше върху леглото.

XXV

На следващата сутрин пак валеше дъжд — полегати сиви струи, които напомняха спуснатата завеса от кристални мъниста. Станах, чувствувайки се отпуснат и уморен, изправих се и се загледах през прозорците, а в устата още ми горчеше от Стърнудови. Животът бе изцеден от мене и аз се чувствавах празен, като джобовете на бостанско плашило. Отидох в кухничката и изпих две чаши чисто кафе. Човек може да има махмурлук и от други неща, не само от алкохол. Моят беше от жени. Повдигаше ми се от жени.

Обръснах се, взех душ, облякох се, извадих шлифера, слязох долу и погледнах през входната врата. На стотина стъпки по-надолу, от другата страна на улицата, беше паркиран един сив закрит плимут. Със същата кола бях опитали да ме проследят предишния ден, същата, за която бях питал Еди Марс. Вътре можеше да има някое ченге, ако едно ченге можеше да разполага с толкова време и ако искаше да си го прахосва, като ме следи насам-натам. Или можеше да е някой голобрад новак в детективския занаят, който се опитва да надуши нещо и да отмъкне чужд случай. Или пък можеше да е архиепископът на Бермудските острови, дошъл да ме преследва, защото не одобрява нощния ми живот.

Излязох през задния вход, извадих от гаража открития си автомобил, завих пред блока и минах покрай сивия плимут. В него имаше някакъв дребен човек, който седеше сам. Той подкара след мен. В дъжда се справяше по-добре. Придържаше се доста близо зад мен, така че не можех да се откъсна на някой завой и да му избягам, но, от друга страна, беше на достатъчно разстояние, така че през по-голямата част от времето между нас имаше други коли. Стигнах до булеварда и спрях колата си в паркинга, намиращ се в съседство със зданието, в което отивах, после се измъкнах от нея с вдигната яка на шлифера и с нахлупена шапка, а ледените дъждовни капки ме шибаха в лицето, което се подаваше между двете. Плимутът бе край отсрещния тротоар, спрял до пожарен кран. Отидох до кръстовището, пресякох на зелена

светлина и се върнах обратно, като вървах по бордюра, близо до паркираните коли. Плимутът не беше мръднал. Никой не слезе от него. Стигнах до колата и отворих с рязко движение вратата откъм бордюра. Дребно човече със светли очи се бе свило в ъгъла зад волана. Стоях и го гледах, а дъждът плющеше по гърба ми. Очите му премигваха зад виещия се дим на запалената цигара. Ръцете му барабаняха неспокойно по тънкото кормило.

— Не можете ли да се решите? — казах аз.

Той преглътна и цигарата заигра в устата му.

— Струва ми се, че не ви познавам — каза с тихо гласче.

— Името ми е Марлоу. Аз съм същият, когото се мъчите да следите от два дена насам.

— Не следя никого, мой човек.

— Значи тая таратайка сама ме следи. Може би си загубил способността си да я управляваш. Както и да е. Сега отивам да закуся отсреща с портокалов сок, бекон с яйца, препечен хляб, мед, три или четири чаши кафе и една клечка за зъби. След това ще се кача до кантората, която се намира на седмия етаж на сградата точно срещу теб. Ако има нещо, което чак толкова те притеснява, че да не можеш повече да се сдържаш, намини да го обсъдим. Нямам друга работа, само ще си смазвам пистолета.

Оставих го да премигва и се отдалечих. Двадесет минути по-късно вече проветрявах кантората си, за да изгоня дъха на „Любовна вечер“, останал след чистачката, и отварях дебел плик от груба хартия, върху който адресът бе написан с изискан старомоден и заострен почерк. Пликът съдържаше кратко официално писмо и голям чек за петстотин долара на името на Филип Марлоу и подписан Гай дьо Брисей Стърнуд чрез Винсънт Норис. Сутринта започна да изглежда по-хубава. Тъкмо попълвах една банкова бланка, когато звънецът ми извести, че някой бе влязъл в моята миниатюрна приемна. Беше дребният мъж с плимута.

— Прекрасно — казах аз. — Влизай и си хвърляй палтото.

Той се шмугна предпазливо покрай мен, докато аз му държах вратата — толкова предпазливо, сякаш се страхуваше да не му забия един шут в ситния задник. Седнахме един срещу друг от двете страни на бюрото. Той бе много дребен човек, не по-висок от метър и петдесет, и едва ли тежеше повече от палеца на някой касапин. Имаше

тесни блестящи очи, които се мъчеха да гледат твърдо и успяваха да бъдат твърди колкото една стрида с половин черупка. Бе облечен в тъмносив костюм с двуредно сако, което му беше прекалено широко в раменете и имаше прекалено широки ревери. Най-отгоре носеше незакопчано палто от ирландски вълнен плат, което бе доста износено на места. Огромна вратовръзка от лека коприна се издуваше над кръстосаните му ревери и беше напръскана от дъжда.

— Може и да ме познаваш — каза той. — Аз съм Хари Джоунс.

Казах му, че не го познавам. Побутнах плоската метална табакера към него. Малките му добре поддържани пръсти се стрелнаха като пьстърва към въдица и измъкнаха една цигара. Той я запали със запалката, поставена на бюрото, и махна с ръка.

— Доста съм се мотал наоколо — каза той. — Познавам момчетата и прочие. Правил съм малко търговия с алкохол, взимахме го там долу от Хюнийм Пойнт. Мъчна работа, брат. Да се возиш в колата, дето разужнава терена, с патлак на скута и пачка мангизи в задния джоб, която може да запуши цяла шахта. Колко пъти само сме разчиствали сметките си с четири коли ченгета, преди да се доберем до Бевърли Хилс. Мъчна работа.

— Ужасна — казах аз.

Той се облегна назад и издуха дим към тавана от малкото стиснато ъгълче на своята малка стисната уста.

— Може би не ми вярваш — рече той.

— Може би не — казах. — А може би да. И въобще може би не трябва да си правя труд да решавам дали ти вярвам. Просто ми кажи какво целиш с цялото това фукане.

— Нищо — отвърна той язвително.

— От два дни насам ме следиш навсякъде — казах аз. — Като човек, който иска да хване някое момиче и не му достига кураж в последния момент. Може би продаващ застраховки. А може би си познавал един тип на име Джо Броуди. Това са много можебита, но в моята работа винаги си ги имам много.

Очите му изхвъркнаха, а долната му устна едва не падна в скута.

— Господи, откъде знаеш за тая работа? — попита той.

— Аз съм медиум. Събирай си ума и разправяй. Нямам цял ден на разположение.

Блясъкът в очите му почти се загуби под внезапно примижалите клепачи. Настъпи мълчание. Под прозорците ми дъждът трополеше върху плоския асфалтиран покрив над кулоарите на градския съвет. Очите му се поотвориха, пробляснаха отново, а гласът му издаваше напрегнат размисъл.

— Исках да се свържа с теб, не отричам — каза той. — Имам нещо за продан. Евтино е — двеста долара. Как се сети, че имам нещо общо с Джо?

Отворих едно писмо и го прочетох. В него ми предлагаша шест месеца задочен курс по взимане на отпечатащи от пръсти със специално намаление, като за човек от бранша. Пуснах го в кошчето за боклук и отново погледнах към дребния човечец.

— Не ми обръщай внимание. Просто правя предположение. Ти не си ченге. Не си и от хората на Еди Марс. Снощи го питах. Не ми дойде на ум за никой друг, който би се интересувал толкова много от мен, освен приятелите на Джо Броуди.

— Господи! — каза той и облиза долната си устна.

Лицето му побеля като, платно, когато споменах Еди Марс. Устата му се отпусна и се отвори, а цигарата му увисна в единия ѝ край, като че с магия бе израснала там.

— Ау, ти ме будалкаш — каза той най-сетне с такава усмивка, каквато можеше да се види само в операционна зала.

— Добре де. Будалкам те.

Отворих друго писмо. Предлагаша да ми изпращат ежедневно сведения от Вашингтон, съвсем доверителна информация, и то направо от извора.

— Предполагам, че Агнес са я пуснали — добавих аз.

— Да. Тя ме праща. Това интересува ли те?

— И още как. Нали е руса.

— Дрън-дрън. Направил си гаф оная ноц — когато са опушкали Джо. Пропуснал си нещо, което Броуди трябва да е знаел. Нещо за Стърнудови, иначе той не би рискувал с оная снимка, дето им я е изпратил.

— Аха. Така ли? И какво е то?

— Точно това искам да ти продам за двеста долара.

Изхвърлих още няколко писма на почитатели в кошчето, и си запалих нова цигара.

— Трябва да се измъкнем от града — каза той. — Агнес е добро момиче. Не може човек да я забърква в такива неща. Днес не е лесно за една женска да се оправя сама.

— Много е голяма за тебе — казах аз. — Ще вземе да ти се тръсне отгоре и да те смачка.

— Това е доста мръсна забележка, братко — рече той с толкова достойнство, че аз го изгледах продължително.

Казах:

— Прав си. В последно време все се движа в неподходяща компания. Да зарежем вече това бръцолевене и да се заловим за фактите. Какво ми предлагаш за тези пари?

— Ще ги платиш ли?

— При положение, че...?

— При положение, че ще ти помогнат да намериш Ръсти Риган.

— Не търся Ръсти Риган.

— Хайде де. Ще ме изслушаш ли или не?

— Карай, почвай да чуруликаш. Ще платя за всичко, което би ми свършило работа. С две банкноти от по сто долара може да се купи доста информация в моите кръгове.

— Еди Марс е накарал да пречукат Риган — каза той спокойно и се облегна назад, сякаш току-що го бяха направили вицепрезидент.

Махнах с ръка към вратата.

— Дори няма да споря с теб — казах аз. — Няма да си хабя кислорода. Да те няма, дребосък.

Той се наведе към бюрото, а ъгълчетата на устата му бяха побелели. Започна внимателно да размазва угарката от цигарата си, без да я гледа. Откъм междинната врата се чуваше монотонното тракане на пишеща машина, дрънването на звънеца ѝ и преместването на валяка ред след ред.

— Не се шегувам — каза той.

— Изчезвай. Не ми губи времето. Имам си работа.

— Не, нямаш — каза той остро. — Няма да се отървеш от мен толкова лесно. Дойдох тук, защото имах да ти казвам нещо и сега ти го казвам. Самият аз също познавах Ръсти. Не много добре, но достатъчно, за да му кажа „здрасти, мой човек“ и той ми отговаряше или не, според настроението си. Добро момче все пак. Винаги ми е харесвал. На времето беше лапнал по една певица, наречена Мона

Грант. После тя си смени името и стана Марс. Ръсти беше огорчен и се ожени за богата дама, която киснеше из вертепите, като че ли в къщи сън не я хващаше. Познаваш я много добре, висока, тъмнокоса, достатъчно красива, за да спечели всеки конкурс за красота, но от ония, дето могат да ти извадят душата. Нервна. Ръсти не се разбираше с нея. Но, боже мой, ще кажеш, че се е разбирал с мангизите на нейния старец, нали? Ти така си мислиш. Тоя Риган беше особен чешит. Очи като далекобойна пушка. Все гледаше какво става у съседите. Не го свърташе на едно място. Мисля, че мангизите не го интересуваха. А да чуеш такова нещо от моята уста, братко, това е вече комплимент.

Дребосъкът не беше толкова тъп в края на краищата. На дребен изнудвач такива мисли и през ум не биха му минали, камоли да започне да ги изразява.

— И затова е избягал — казах аз.

— Може би е тръгнал да бяга. С онова момиче Мона. Тя не живееше с Еди Марс, защото не й харесваха неговите игри. Особено тъмните — като шантажите, задигнатите коли, скривалищата за нехранимайковци от Изтока, преследвани от закона, и така нататък. Говореше се, че Риган казал една нощ на Еди съвсем открито, че ако някога замеси Мона в някоя престъпна авантюра, той щял да намине да си поприказват.

— Повечето от тези неща са известни, Хари — казах аз. — Не можеш да очакваш пари за тях.

— Ще стигнем и до онова, което не е известно. И така, Риган изчезна. На времето го виждах всеки следобед във „Варди“ да пие ирландско уиски и да зяпа стената. Той не говореше много. Даваше пари за някой облог от време-навреме, точно с тая цел се навъртах и аз там — да сключвам облози за Пъс Уолгрийн.

— Мислех, че той се занимава със застраховки.

— Така пише на вратата му. Сигурно и застраховка ще може да ти продаде, ако го настъпиш. Както и да е, към средата на септември Риган изчезна от хоризонта. Не забелязах това веднага. Нали знаеш как стават тия работи. Виждаш някой тип докато е там, след това той вече не е там и ти не го виждаш, докато нещо те накара да забележиш отсъствието му. А това, което ме накара да забележа отсъствието му, беше, че един ден чух как някакъв тип се смее и разправя, че жената на Еди Марс духнала с Ръсти. Риган, а пък Марс, вместо да побеснее, се

държал като че ли им бил кум. Тогава казвам това на Джо Броуди, а той излезе хитрец.

— Голям хитрец излезе, няма що — казах аз.

— Не колкото едно ченге, ама все пак е хитрец. Решава, че може да пипне малко мангизи. Започва да умува дали не може да се докопа до някакви сведения за двете влюбени птички и да измъкне пари на два пъти — един път от Еди Марс и един път от жената на Риган. Джо познаваше малко семейството.

— Пет бона — казах аз. — Толкова им завлякъл преди известно време.

— Тъй ли?

Хари Джоунс изглеждаше леко изненадан.

— Агнес трябваше да ми каже за това. Виж я ти нея. Все ще скрие нещо. Както и да е, ние с Джо започваме да следим вестниците, но в тях нищо не излиза, което пък ни подсказва, че старият Стърнуд е потулил работата. После един ден виждам Лаш Канино във „Варди“. Познаващ ли го?

Поклатих глава.

— Опасно момче, нали сега всички се мислят за опасни типове. Работи за Еди Марс, когато на Марс му трябва да очисти някого. Убива човек, както си пие пиенето. Когато Марс няма нужда от него, стои си надалече. Не се задържа в Лос Анжелос. Е, това може да е нещо, а може и да не е. Може да са се докопали до някакви сведения за Риган и Марс просто да си е седял с ухилена мутра и да е изчаквал удобния случай. Но може и да е било съвсем друго. Във всеки случай аз казвам на Джо и Джо започва да следи Канино. Той умее да следи. Аз не съм добър в тия работи. Това ти го казвам ей така, без пари. И така, Джо проследява Канино до къщата на Стърнудови, Канино паркира извън имението и някаква кола се приближава до неговата, а вътре има момиче. Те си говорят известно време и на Джо му се струва, че момичето подава нещо, нещо като мангизи. Момичето си обира крушите. Това е жената на Риган. Добре, тя познава Канино, а Канино познава Марс. Затова Джо си мисли, че Канино знае нещо за Риган и се опитва и той да измъкне нещо. Канино духва и Джо му изгубва следите. Край на първо действие.

— Как изглежда тоя Канино?

— Нисък, набит, кестенява коса, кафяви очи и винаги носи кафяви дрехи и кафява шапка. Дори носи и кафяво велурено палто. Кара кафяв двуместен закрит автомобил. Дай му всичко да е кафяво на мистър Канино.

— Да чуем второ действие — казах аз.

— Гратисите свършват дотук.

— Май не струва двеста долара тая работа. Мисис Риган се е омъжила за бивш контрабандист на спиртни напитки от вертепите. Сигурно е познавала и други от неговия бранш. Тя познава Еди Марс добре. Ако е сметнала, че нещо може да се случи с Риган, тъкмо при Еди би отишла, а Канино може да е бил избран от Еди за изпълнението на задачата. Това ли е всичко?

— Би ли ми дал тези двеста долара, за да научиш къде се намира жената на Еди? — попита спокойно дребното човече.

Сега вече цялото ми внимание беше на негово разположение. Почти счупих страничните облегалки на креслото, като се облегнах на тях.

— Дори да е сама? — добави Хари Джоунс с тих злокобен гласец. — Дори ако изобщо не е избягала с Риган и ако я държат в момента на около четиридесет мили от Лос Анжелос в едно скривалище, за да си мисли полицията, че е духнала с него? Ще бутнеш ли двеста долара за това, а, ченге?

Облизах устни. Бяха сухи и солени.

— Мисля, че да — казах аз. — Къде е?

— Агнес я откри — каза той мрачно. — По една щастлива случайност. Видяла я в колата ѝ и я проследила. Агнес ще ти разкаже къде се намира това място, когато ѝ броиш парите на ръка.

Направих свирепа физиономия.

— На ченгетата ще им кажеш и без пари, Хари. Днес в полицията имат яки биячи. Дори да те убият, когато се опитват да те накарат да проговориш, ще им остане Агнес.

— Нека се опитат — каза той. — Не съм толкова чуплив.

— У тая Агнес май има нещо, дето съм пропуснал да забележа.

— Тя е изнудвачка, ченге. И аз съм изнудвач. Ние всички сме изнудвачи. Продаваме се един друг за петаче. Окей. Да видим дали ти ще успееш да ме накараш да проговоря.

Той посегна и взе нова цигара от моите, постави я внимателно между устните си и я запали с кибритена клечка по същия начин, по който и аз паля цигарите си — драсна безрезултатно два пъти на нокътя на палеца си, след което използва едната си подметка. Дърпаше равномерно от цигарата и ме гледаше със сериозен поглед — смешен жилав дребосък, когото бих могъл да запратя като топка от центъра на игрището до наказателното поле. Незначителен човечец в света на богатите и влиятелните. Имаше нещо у него, което ми харесваше.

— Теб не те лъжа — каза той уверено. — Дойдох да продам нещо' за двеста долара. Цената си стои все същата. Дойдох, защото смятах, че ще ми дадеш определен отговор и ще се разберем като джентълмени. А ти взе да ме заплашваш с ченгета. Срамота.

Аз казах:

— Ще си получиш твоите двеста долара за тая информация. Но първо трябва самият аз да взема парите.

Той стана, кимна с глава и се загърна в износеното си палтенце на ирландски карета.

— Всичко е наред. Като мръкне, ще бъде по-добре. Тънка игра е да правиш мангизи от типове като Еди Марс. Но човек трябва да яде. Моя списък с облозите хич го няма напоследък. Големите гангстери май са казали на Пъс Уолгрин да се разкара. Какво ще кажеш да отидем до кантората — „Фулуайдър Билдинг“, между „Уестърн“ и „Санта Моника“, четиристотин дващест и осем, влиза се отзад. Ти ще донесеш парите, а аз ще те заведа при Агнес.

— Не можеш ли ти да ми го кажеш? Виждам съм я Агнес.

— Обещах ѝ — каза той простичко.

Закопча горното си палто, накриви шапка наперено, кимна отново и се отправи към вратата. Излезе. Стъпките, му заглъхнаха надолу по коридора.

Аз отидох до банката, депозирах чека си за петстотин долара и изтеглих двеста долара в брой. Качих се отново в кантората, седнах на стола и се замислих за Хари Джоунс и неговата история. Изглеждаше малко прекалено нагласена. Притежаваше по-скоро строгата простота на измислицата, отколкото заплетената мрежа на фактите. Капитан Грегъри не можеше да не е открил Мона Марс, щом тя е била толкова

близо до неговия район. Тоест, ако предположим, че се беше опитал да го стори.

Мислих за това през по-голямата част от деня. Никой не дойде в кантората. Никой не ме потърси по телефона. Продължаваше да вали дъжд.

XXVI

В седем часа дъждът бе спрял за почивка, но канавките бяха още пълни. На улица „Санта Моника“ водата беше на едно ниво с тротоара и тънък слой заливаше бордюрите. Един регулировчик, облечен в лъскава черна гума от ботушите до шапката, цапаше през наводнената улица, отивайки си от своето убежище под прогизналия платнен навес. Когато завивах към тясното фоайе на „Фулуайдър Билдинг“, гумените ми токове се плъзнаха по тротоара. Далече в дъното на фоайето светеше една-единствена висяща лампа отвъд отворения и някога боядисван с бронз асансьор. Имаше един очукан плювалник върху оръфана гумена изтривалка, който рядко някой, бе уцелвал.

Калъфката за изкуствени зъби висеше на кафявата като горчица стена и приличаше на кутия за бушони. Изтръсках дъжда от шапката си и погледнах в адресната книга, която се намираще до калъфката. Номера с имена и номера без имена. Имаше много свободни апартаменти, или пък много наематели, които желаеха да останат анонимни. Зъболекари „без ох“, мошенически детективски кантори, дребни, жалки търгаши, долазили дотук, за да умрат, задочни курсове по пощата, които могат да те научат как да станеш железничар или радиотехник, или сценарист — ако не бъдат прекъснати по-напред от пощенските инспектори. Отвратително здание. Здание, в което най-чистата миризма беше миризмата на стари фасове.

Един старец дремеше в асансьора, седнал на разнебитена табуретка върху изтърбушена възглавница. Устата му беше отворена, покритите му с вени слепоочия лъщяха под слабата светлина. Той носеше синя униформена куртка, която му подходеше като ясла на кон. Отдолу имаше сиви панталони с оръфани маншети, бели памучни чорапи и черни обувки от ярешка кожа, едната от които беше цепната над подутия му палец. Нещастникът спеше на табуретката и чакаше клиент. Минах покрай него тихо, завладян от атмосферата на престъпност, която цареше в сградата, намерих противопожарния изход и отворих вратата. Пожарната стълба не бе метена от месеци.

Там бяха спали бездомници, бяха яли и оставили корички хляб, парчета мазни вестници, кибритени клечки и изкормена книга, джобен формат, с корица от изкуствена кожа. В един тъмен ъгъл до издрасканата стена бе паднало и лежеше необезпокоявано от никого издуто пръстенче от белезникава гума. Много почтена сграда.

Качих се на четвъртия етаж, гълтайки жадно въздух. В коридора имаше също такъв мръсен плювалник и оръфана изтривалка, същите стени с цвят на горчица, същите свидетелства за мизерно съществуване. Тръгнах по коридора и завих зад ъгъла. Надписът „Л. Д. Уолгрийн — застраховки“ се виждаше на една врата от матово стъкло, на друга тъмна врата и на трета, зад която светлината беше запалена. На една от тъмните врати пишеше: „Вход“.

Над осветената врата бе отворено кръгло прозорче. През него се чуваше острият като птичи крясък глас на Хари Джоунс, който казваше:

— Канино?... Да, виждал съм те някъде наоколо. Разбира се.

Замръзнах. Другият глас заговори. Мъркаше тежко като малко динамо зад тухлена стена. Той каза:

— Знаех си, че е така.

В гласа имаше неясна зловеща нотка.

Стол изскърца върху линолеум, чу се шум от стъпки и кръглото прозорче над мен се затвори със стържещ звук. Някаква сянка се мярна зад матовото стъкло.

Върнах се при първата от трите врати, на която беше написано името Уолгрийн. Опитах я предпазливо. Бе заключена. Рамката ѝ беше разнебитена, а вратата, направена от полуизсъхнал дървен материал и вече изметната, бе стара и поставена там преди много години. Извадих портфейла си и измъкнах една дебела твърда целулоид-на пластинка, която покриваше разрешителното ми за правоуправление. Апашки инструмент, който законът бе пропуснал да забрани. Сложих си ръкавиците, облегнах се нежно и с любов на вратата и натиснах силно дръжката. Мушнах целулоидната пластинка в широко отворилата се цепнатина и потърсих наклона на заключващата пружина. Чу се сухо изщракване като от счупване на малка ледена висулка. Останах да вися там неподвижен като мързелива риба във вода. Вътре нищо не се случи. Натиснах дръжката и бутнах вратата назад в мрака. Затворих я след себе си също така внимателно, както я бях отворил. Осветеният

правоъгълник на прозорец без завеси, чиято правилна форма се нарушаваше от ъгъла на писалище, се появи пред погледа ми. На писалището се очерта силуетът на пишеща машина в калъф, а сетне — металната дръжка на междинна врата. Тя не беше заключена. Минах във втората от трите канцеларии. Дъждът внезапно затрополи по затворения прозорец. Под прикритието на този шум аз прекосих стаята. Тънък ветрило-образен лъч се процеждаше под вратата на осветената кантора — имаше процеп, широк около инч. Всичко беше много благоприятно. Тръгнах като котка по полицата на камината и стигнах до оная страна на вратата, където бяха пантите, доближих едното си око до процепа и не видях нищо друго освен светлина и ръба на дървото.

Мъркация глас сега казваше доста любезно:

— Разбира се, човек може да си седи на задника и да търси грешките на другите, стига да знае за какво става дума. Значи си ходил да видиш оная копой. Е, там ти е била грешката. На Еди това няма да му хареса. Копоят казал на Еди, че някакъв тип със сив плимут го следял. Естествено Еди иска да знае кой и защо, виждаш ли?

Хари Джоунс се засмя безгрижно.

— Какво му влиза в работата?

— И това няма да те спаси.

— Знаеш защо отидох при копоя. Вече ти казах. Заради момичето на Джо Броуди. Трябва да изчезне, а съвсем е закъсала с мангизите. Мисли, че копоят ще й бутне някой мангиз. Аз нямам никакви.

Мъркацията глас каза нежно:

— Мангизи за какво? Копоите не ги раздават току-така на баламите.

— Можеше да ги намери отнякъде. Той познава богати хора.

Хари Джоунс се изсмя кратко и предизвикателно.

— Не ме будалкай, дребосък.

В мъркация глас този път прозвучаха режещи нотки, като стържене на пясък в лагери.

— Окей, окей. Знаеш как е бил очистен Броуди. Оная шантав хлапак добре си е свършил работата, но същата нощ Марлоу е бил тъкмо там, в стаята.

— Това е известно, дребосък. Той е казал на ченгетата.

— Да, ама ето кое не им е известно. Броуди се опитвал да трампи снимка на Стърнудовото момиче — голо. Марлоу го надушил. Докато спорили по този въпрос, малкото момиче на Стърнуд се изтърсило там лично, с патлак. Стреляла по Броуди. Гръмнала и счупила един прозорец. Само че копоят скрил това от ченгетата. Агнес също. Тя смята, че така ще може да изкара някой долар да си плати пътните разноски.

— И казваш, че това нямало нищо общо с Еди?

— Покажи ми какво.

— Къде е тая Агнес?

— Няма начин.

— Ще ми кажеш, дребосък. Тук или в задната стая, момчетата тъкмо си играят там на ези-тура.

— Сега тя е мое момиче, Канино. Не бих я изложил на опасност заради когото и да било.

Последва мълчание. Слушах как дъждът трополи по прозорците. Мирисът на цигарен дим нахлуваше през процепа на вратата. Прииска ми се да се изкашлям. Захапах здраво носната си кърпа.

Мъркащият глас продължи, все още тихо:

— От това, което чух, се разбира, че тая руса женска е била само съучастница на Гайгър, служила е за примамка. Ще обсъдим това с Еди. Колко измъкна от копоя?

— Двеста долара.

— Взе ли ги вече?

Хари Джоунс се изсмя отново.

— Ще го видя утре. Има надежда.

— Къде е Агнес?

Тишина.

— Я виж това, дребосък.

Не мръднах. Не носех пистолет. Не беше необходимо да поглеждам през процепа, за да се сетя, че онова, което мъркащият глас подканваше Хари Джоунс да погледне, бе пистолет. Но не мислех, че мистър Канино ще използва пистолета си за нещо друго, освен да го покаже. Зачаках.

— Виждам — процеди през зъби Хари Джоунс, гласът му бе така напрегнат, че едва излизаше между тях. — Но не виждам нищо, което

да не съм виждал и преди. Хайде, стреляй и ще видиш какво ще ти се случи.

— На тебе ще ти се случи. Ще ти облекат дървеното палто, дребосък.

Тишина.

— Къде е Агнес?

Хари Джоунс въздъхна.

— Окей, — каза той уморено. — Тя е в един жилищен блок на „Корт Стрийт“ 28, Бънкър Хил. Апартамент 301. Ама че съм бълзив. Ама защо пък да я прикривам тая фуста?

— Няма защо наистина. Ти си умно момче. Ние двамата ще идем при нея да си поприказваме. Искам само да разбера дали не те будалка, моето момче. Ако е така, както казваш, значи всичко е тип-топ. Ще метнеш оня копой и ще си заминеш. Нали не се сърдиш?

— Не — каза Хари Джоунс. — Не се сърдя Канино.

— Отлично. Тогава да полеем споразумението. Имаш ли чаша?

Мъркащият глас сега бе фалшив като миглите на разпоредителка в кино и хлъзгав като динена семка. Някакво чекмедже се отвори. Нещо се блъсна в дърво. Един стол изскърца. Шум от тътрене на крака по пода.

— Отлежало уиски — каза мъркащият глас. Чу се клокочещ звук.

— Наздравичката, както се казва в такива случаи.

— Успех — каза тихо Хари Джоунс.

Чу се кратко звучно кашляне. След това — силен звук, сякаш някой се канеше да повърне. Не много силен шум от нещо, което тупна на пода, като че ли бе паднала чаша от дебело стъкло. Пръстите ми сграбчиха шлифера здраво.

Мъркащият глас каза нежно:

— Не може да ти прилошее от една чашка само, нали, приятелче?

Хари Джоунс не отговори. Чу се тежко дишане. Сетне над стаята легна дълбоко безмълвие. След малко изскърца стол.

— Сбогом, дребосък — каза мистър Канино.

Стъпки, щракване, клинообразният лъч светлина угасна пред краката ми, тихо се отвори и затвори врата. Стъпките заглъхнаха самоуверено, без да бързат.

Аз се размърдах, отворих широко вратата и се вгледах в черния мрак, смекчен само от неясното сияние на прозореца. Тъгълът на писалището проблясваше слабо. На стола зад него се очерта силуетът на прегърбена фигура. В непроветрената стая се носеше тежка задушаваша миризма, почти като парфюм. Прекосих стаята, отидох до коридора и се ослушах. Чух далечното дрънчене на асансьора.

Намерих ключа за осветлението и светлината заля стаята от един прашен стъклен абажур, който висеше от тавана на три месингови вериги. Зад бюрото ме гледаше Хари Джоунс с широко отворени очи, с лице, замръзнало в напрегната гримаса, със синкава кожа. Малката му тъмнокоса глава бе килната на една страна. Той беше седнал изправен, опрян на облегалката на стола.

Звънецът на един трамвай издрънча в безкрайната далечина и звукът долетя, блъскан и отекващ сред безброй стени. На писалището имаше кафява бутилка с уиски от половин литър с отворена капачка. Чашата на Хари Джоунс блестеше на фона на политурата на бюрото. Втората чаша бе изчезнала.

Започнах да дишам повърхностно, като едва поемах въздух с белите си дробове, и се наведох над бутилката. Освен миризмата на уискито, едва-едва се долавяше и друга — на горчиви бадеми. Преди да умре, Хари Джоунс бе повърнал на самото си. Значи отровата бе цианкалий.

Заобиколих го внимателно и взех телефонния указател от една кука на дървената рамка на прозореца. Закачих го отново и изместих телефона колкото може по-далеч от мъртвия дребосък. Набрах справки. Обади се някакъв глас.

— Бихте ли ми дали телефонния номер на апартамент 301, „Корт Стрийт“ 28?

— Момент, моля.

Гласът идваше до мен заедно с миризмата на горчиви бадеми. Мълчание.

— Номерът е „Уентуърт“ 2528. Жилищен блок „Глендауър“.

Благодарих на гласа и набрах номера. Звънецът иззвъня три пъти и тогава вдигнаха слушалката. Гърмеше радио и някой го намали. Обади се басов мъжки глас:

— Ало.

— Там ли е Агнес?

— Никаква Агнес няма тук, приятел. Кой номер търсиш?

— „Уентуърт“, две-пет две-осем.

— Верен номер, невярно момиче. Не е ли срамота? — изкудкудака гласът.

Затворих телефона, отново взех телефонния указател и прегледах жилищния блок „Глендауър“. Набрах номера на домоуправителя. Имах неясно видение — мистър Канино кара като бесен в дъжда, за да отиде на нова среща със смъртта.

— Жилищен блок „Глендауър“. Мистър Шиф на телефона.

— Тук е Уолис, адресна служба на полицията. Във вашия блок има ли момиче, регистрирано под името Агнес Лозуел?

— Кой казахте, че сте?

Повторих.

— Ако ми дадете номера си, ще...

— Стига комедии — казах остро. — Бързам. Има ли или няма?

— Не, няма — каза гласът, вдървен като точилка за месене на хляб.

— Има ли една висока руса жена със зелени очи, регистрирана във вашето свърталище?

— Слушайте, това не е никакво свърталище...

— Не е значи, така ли? — казах аз с отсечен полицейски глас. — Да ви изпратя ли сега моралната полиция да съсипе тоя вертеп? Знам всичко за жилищните блокове на Бънкър Хил, мистър. Особено за онези, които имат телефони във всеки апартамент.

— Хей, по-спокойно, господин полицай. Ще ви окажа съдействие. Има две руси жени тука, да. Че къде ли ги няма? В очите им много не съм се заглеждал. Сама ли живее тая, за която се интересувате?

— Или сама или с един дребосък, висок около метър и половина, петдесетина килограма, с черни очи и остър поглед, носи двуреден тъмносив костюм и палто от ирландско каре. Сведенията ми са за апартамент 301, но когато се обадох там, само ми се изсмяха.

— О, тя не е там. В 301 живеят двама търговски посредници, които продават коли.

— Благодаря, ще намина.

— И по-тихо, нали? Елате веднага направо при мен.

— Много съм ви задължен, мистър Шиф.

Затворих телефона. Изтрих потта от челото си. Отидох до отсрещния край на канцеларията, заставах с лице към стената и я ударих с ръка. Обърнах се бавно и погледнах през стаята към дребния Хари Джоунс, седнал на стола със застинала гримаса.

— Е, значи ти го прати за зелен хайвер, Хари — казах аз на висок глас, който ми прозвуча странно. — Метна го и си изпи цианкалия като малък джентълмен. Умря като отровен плъх, Хари, но за мен ти не си плъх.

Трябваше да го претърся. Това бе неприятна работа. От джобовете му не излезе нищо, което би могло да ме насочи към Агнес, абсолютно нищо полезно. Не мислех, че ще намеря нещо, но исках да се уверя. Мистър Канино можеше да се върне. Мистър Канино изглежда, беше от онзи тип самоуверени джентълмени, на които окото им не мига, когато се връщат на местопрестъплението.

Изгасих осветлението и започнах да отварям вратата. Телефонът иззвъня с неприятен звук. Слушах го, а мускулите на челюстите ми се бяха свили на топки и ме боляха. Сетне затворих вратата, отново светнах лампата и прекосих стаята, за да отида до него.

— Да?

Женски глас. Нейният глас.

— Хари там ли е?

— Не е идвал, Агнес.

Тя направи кратка пауза, за да размисли. После каза бавно:

— С кого говоря?

— С Марлоу, оня тип, дето все ти създава неприятности.

— Къде е той? — рязко.

— Дойдох тук, за да му броя двеста долара в замяна на известни сведения. Предложението ми е все още валидно. Парите са у мен. Ти къде си?

— Той не ти ли каза?

— Не.

— Може би ще е по-добре да питаш него. Къде е той?

— Не мога да го попитам. Познаваш ли един човек на име Канино?

Чух нейното ахване така ясно, сякаш тя беше до мене.

— Искаш ли тези двеста долара или не? — попитах аз.

— Аз... аз имам голяма нужда от тях, мистър.

— Добре тогава. Кажи ми къде да ти ги донеса.

— Аз... аз...

Гласът ѝ изтъня, но се обади отново и в него прозвуча паника.

— Къде е Хари?

— Уплаши се и духна. Дай да се срещнем някъде, където и да е.

Парите са у мен.

— Не ти вярвам... за Хари. Това е капан.

— О, глупости. Отдавна можем да ги накарам да окошарят Хари.

Няма за какво да се слага капан. По някакъв начин Канино е научил за Хари и той изчезна. Аз искам спокойствие, ти искаш спокойствие, Хари иска спокойствие.

Хари вече го беше намерил. Никой не беше в състояние да му го отнеме.

— Не смяташ, че служи на Еди Марс, нали, миличък?

— Не-е. Струва ми се, че не. Това не. Ще се срещнем след половин час. „Булокс Уилшър“, източният вход на пракинга.

— Добре — каза тя.

Пуснах слушалката върху вилката. Заля ме отново дъх на бадеми, примесен с киселия мирис на повръщано. Малкият мъртъв мъж седеше, безмълвно на стола си, недостижим за страха, недостижим за превратностите на съдбата.

Напуснах кантората. В мръсния коридор нищо не помръдваше. Зад нито една врата от матово стъкло не се виждаше светлина. Спуснах се по противопожарната стълба до втория етаж и оттам погледнах към осветения покрив на клетката на асансьора. Натиснах бутона. Асансьорът се раздвижи, като се поклащаше. Хукнах отново надолу по стълбите. Асансьорът беше над мен, когато излязох от сградата.

Отново валеше като из ведро. Гмурнах се в дъжда и тежките капки зашибаха лицето ми. Когато върху езика ми падна една от тях, аз разбрах, че вървя с отворена уста, а болката отстрани в челюстите ми подсказва, че устата ми е отворена широко, озъбена е и имитира мъртвешката гримаса, запечатана върху лицето на Хари Джоунс.

XXVII

— Дай ми парите.

Заедно с гласа ѝ се чуваше и ритмичния шум на мотора на сивия плимут, а дъждът трополеше по покрива му. Виолетовата светлина на върха на зеленикавата кула на Булокс бе високо над нас, и далечна над тъмния мокър град. Ръката ѝ, облечена в черна ръкавица, се протегна и аз поставих банкнотите в нея. Тя се наведе напред и ги преброи под слабата светлина на таблото за управление. Чантичката ѝ се отвори и затвори с щракане. Тя се наведе към мен.

— Аз си заминавам, ченге. Тръгвам. С тези пари ще се измъкна и бог ми е свидетел, че много ми трябваша. Какво стана с Хари?

— Казах ти, че избяга. Канино го е надушил по някакъв начин. Забрави Хари. Платил съм и си искам сведенията.

— Ще ги имаш. Преди две седмици в неделя ние с Джо пътувахме с кола по булевард „Футхил“. Беше късно, уличните лампи вече се запалваха и булевардът, както обикновено, беше задръстен с коли. Подминахме един кафяв двуместен автомобил и аз успях да видя момичето, което шофираше. До него имаше мъж — мургав, нисък. Момичето беше блондинка. Бях я виждала и преди. Това беше съпругата на Еди Марс. Мъжът бе Канино. Щом веднъж ги видиш, не можеш да ги забравиш и двамата. Джо започна да наблюдава двуместния автомобил, карайки пред него. За тая работа си го биваше. Канино, пазачът ѝ, я беше извел да подиша чист въздух. На около една миля източно от Реалито има път, който се отклонява към хълмовете. В южната част на тази местност растат портокали, но на север тя е гола и пуста като задния двор на преизподнята и точно край хълмовете има завод за цианид, където произвеждат химикали за дезинфекция. До самата магистрала има малък гараж и работилница за боядисване на коли, собственост на един тип на име Арт Хък. Сигурно тук се пребоядисват крадени коли. Отвъд гаража и работилницата има дървена къща, зад къщата няма нищо освен хълмове и голи канари, а няколко мили по-нататък се намира заводът за цианид. Това е дупката,

в която са я завлекли. Те свърнаха по тоя път, а Джо зави назад и се върна, тогава видяхме как колата отби от пътя, там, където се намира дървената къща. Седяхме половин час и се вглеждахме в автомобилите, минаващи по магистралата. Никой не се появи. Когато съвсем се стъмни, Джо се промъкна там, за да огледа мястото. Каза, че в къщата светело и се чувало радио, а отпред имало само една кола — двуместният автомобил. После си обрахме крушите.

Тя спря да говори, а аз слушах свистенето на гумите по мокрия паваж на булевард „Уилшър“.

— Оттогава те може да са си сменили главната квартира, но какво да се прави, това има за продан. Сигурна ли си, че си я познала?

— Ако веднъж я видиш, не можеш да я сбъркаш втория път. Довиждане, ченге, и ми пожелай късмет. Лошо ми се пише.

— Така е, няма що — казах аз и се запътих към колата си.

Сивият плимут тръгна напред, набра скорост и се понесе към „Сънсет Плейс“. Шумът на мотора му заглъхна и с него русата Агнес изчезна завинаги от моя живот. Трима мъртви — Гайгър, Броуди и Хари Джоунс, а жената си подкара колата в дъжда с моите двеста долара в чантичката и от нея не остана и следа. Ритнах стартера и потеглих към центъра на града, за да хапна нещо. Поръчах си хубава вечеря. Четиридесет мили в дъжда — това е дълго пътешествие, а аз се надявах да доживея и обратния път.

Подкарах на север през реката, стигнах Паса-дена, отминах Пасадена и почти веднага попаднах сред портокалови горички. В светлината на фаровете падащият дъжд приличаше на плътна сребриста завеса. Чистачките едва смогваха да оберат водата от стъклото, за да се вижда през него. Но дори и подгизналият мрак не можеше да скрие безукорните редове на портокаловите дръвчета, които се носеха назад в нощта като безкрайна редица от спици.

С бясно свистене минаваха коли и вдигаха порой от мръсни пръски. Колата се раздруса, когато магистралата навлезе в някакво градче, където имаше само деца, бараки и глухи железопътни линии, които сякаш ги обгръщаха. Горичките започнаха да оредяват и изчезнаха на юг, пътят се заизкачва нагоре и стана по-студено, а черните притаени хълмове на север взеха да се приближават и от тях повя студеният вятър, който брулеше склоновете им. Не след дълго две едва забележими жълти светлини замъждукаха в мрака и скоро

грейнаха високо във въздуха, а между тях неонова реклама гласеше: „Добре дошли в Реалито.“

Широката главна улица разделяше два отдалечени реда дървени къщи, сетне внезапно изникна група магазини, светлината зад замъглените стъкла на една дрогерия, няколко коли пред едно кино, на един ъгъл банка, потънала в мрак, с изпъкнал часовник и тълпа хора, които стояха под дъжда и гледаха към прозорците ѝ, сякаш там се играеше някакво представление. Продължавах напред. Отново се появиха пусти полета от двете страни на пътя.

Съдбата дирижираше цялото приключение. Когато излязох от Реалито, след около една миля магистралата направи завой, но аз, заблуден от дъжда, се приближих прекалено много до банката на пътя. Предната дясна гума се спуска и въздухът започна да излиза с ядно съскане. Докато спра, и дясната задна гума я последва. Ударих спирачките, колата замря наполовина върху пътя и наполовина върху банката, аз излязох и светнах с фенерче. Имах само една резервна гума за две спукани. Плоската главичка на тежко поцинковано габърче се беше втренчила в мен от задната гума. Отстрани пътят беше осеян с габърчета. Бяха изметени, но не достатъчно надалече.

Загасих фенерчето и застанах там, а през това време дъждът пълнеше устата и носа ми, загледах се нагоре към един страничен път, осветен от жълта светлина. Тя, изглежда, идваше от някакво прозорче. Прозорчето можеше да е на някой гараж, в гаража можеше да работи някой на име Арт Хък, а наблизо можеше да има дървена къща. Вдигнал яка, аз тръгнах към светлината, сетне се върнах да взема картата си за правоуправление и я сложих в джоба. Наведох се още пониско над кормилото. Под едно парче кожа, затиснато с тежест, точно под десния ми крак имаше тайно отделение. В него държах два пистолета. Единият принадлежеше на момчето на Еди Марс, на Лени, а другият бе мой. Взех пистолета на Лени. Сигурно бе имал по-богата практика от моя. Мушнах го с дулото напред в единия си вътрешен джоб и тръгнах нагоре по страничния път.

Гаражът се намираше на стотина ярда от магистралата. Към нея беше обърнат само калканът. Осветих го бързо с фенерчето си. „Арт Хък — ремонт и боядисване на автомобили“. Изхилих се злорадо, сетне пред мен се появи лицето на Хари Джоунс и аз престанах да се хия. Вратите на гаража бяха затворени, но под тях се виждаше светла

ивица, а там, където двете крила се събираха, проникваше тънък лъч. Минах покрай вратата и продължих нататък. Дървената къща бе там, двата прозореца на фасадата светеха, а щорите бяха спуснати. Тя беше построена доста далече от пътя зад малка групичка дървета. Отпред на покритата с чакъл алея за автомобили имаше кола. Беше тъмно и не можах да я различа добре, но това сигурно беше кафяв двуместен автомобил и той сигурно принадлежеше на мистър Канино. Колата се гушеше кротко пред тясната дървена веранда.

Той сигурно и даваше да се поразходи от време-навреме и седеше до нея вероятно със зареден пистолет в ръка. Момичето, за което е трябвало да се ожени Ръсти Риган и което Еди Марс не бе съумял да запази, момичето, което не бе избягало с Риган. Добричкият мистър Канино.

Стъпвайки тежко, аз се върнах обратно до гаража и започнах да удрям по дървената врата със задния край на фенерчето. Настана моментно затишие, заплашително като гръмотевица. Светлината вътре изгасна. Аз стоях там ухилен и облизвах дъжда от устните си. Щракнах фенерчето и го насочих към средата на вратата. Ухилих се на бялото петно. Бях точно там, където исках да бъда.

През вратата се чу глас, груб и враждебен:

— Какво искаш?

— Отвори. Спуках две гуми на магистралата, а имам само една запасна. Търся помощ.

— Съжалявам, мистър. Затворено е. Реалито е една миля на запад. По-добре опитай там.

Това не ми хареса. Ритнах силно вратата. Продължих да я ритам. Чу се друг глас, мъркащ глас, като малко динамо зад стената. Този глас ми хареса. Той каза:

— Умно момче, а? Отвори, Арт.

Мандалото изквича и едното крило на вратата хлътна навътре. Фенерчето освети бързо едно мършаво лице. После нещо блестящо се стрелна надолу и изби фенерчето от ръката ми. Един пистолет бе насочен право към мен. Аз се наведох надолу, където фенерчето продължаваше да свети на мократа земя, и го вдигнах.

Враждебният глас каза:

— Угаси тоя фенер, скитнико. Така може да си изпатиш.

Щракнах фенерчето и то угасна, а аз се изправих. В гаража се запали светлината и се очерта силует на висок мъж в работен комбинезон. Той отстъпи крачка назад и насочи към мен пистолет.

— Влизай вътре и затваряй вратата, страннико.

Ще видим с какво можем да ти помогнем.

Аз влязох и затворих вратата след себе си. Погледнах към мършавия мъж, но не и към другия, който бе останал в сянка, наведен над един тезгях, и дума не обелваше. Въздухът в гаража бе сладникав и зловещ, защото миришеше на гореща пироксилинова боя.

— Ти акъл имаш ли? — започна да ме хока мършавият. — Днес по обед обраха банката в Реалито.

— Съжалявам — рекох аз, спомняйки си хората, които зяпаха към банката в дъжда. — Не съм я обрал аз. Не съм от тоя край.

— Да, обраха я — продължи той мрачно. — Някои казват, че работата са я свършили двама млади нехранимайковци, загазили са ги някъде тук, из хълмовете.

— Чудесна нощ за криеница — казах аз. — Предполагам, че те са пръснали габърчета по шосето. Някои от тях се намират в гумите ми. Помислих си, че вие сте ги нахвърляли, за да ви върви бизнесът.

— Май никога не са те цапвали по муцуната, а? — попита ме мършавият лаконично.

— Никой от твоята категория.

Мъркащият глас се обади откъм потъналата в сянка част на гаража.

— Стига си заплашвал човека, Арт. Не виждаш ли, че е в беда. В края на краищата работиш в гараж, нали?

— Благодаря — казах аз, но не погледнах към него дори и сега.

— Окей, окей — изръмжа мъжът в работния комбинезон.

Мушна пистолета в някакъв голям джоб с капак и захапа едно от кокалчетата на ръката си, като ме гледаше начумерено над нея. От миризмата на пироксилиновата боя на човек му се гадеше като от етер. В един от ъглите на гаража под висяща лампа се намираше голям закрит автомобил, който изглеждаше нов, а върху калника му имаше бояджийски пистолет.

Сега погледнах към мъжа до тезгяха. Той беше нисък и набит, със силни рамене. Лицето му бе студено и имаше студени тъмни очи. Носеше кафяво велурено палто, пристегнато и силно напръскано от

дъжда. Кафявата му шапка бе килната над ухото. Той се бе облегнал на тезгяха и ме оглеждаше, без да бърза, без интерес, все едно че гледаше къс мъртво месо. Може би точно така си представяше хората.

Премести тъмните си очи бавно нагоре и надолу, сетне огледа ноктите си един по един, вдигайки ги към светлината и изучавайки ги внимателно, според рецептата на холивудските филми. Заговори, без да изважда цигарата от устата си.

— Имаш две спукани гуми, а? Лоша работа. Мислех, че са ги махнали ония габърчета.

— Малко се подхлъзнах на завоя.

— Нов си тук, така ли каза?

— Минавам. Пътувам за Лос Анжелос. Колко мили има дотам?

— Четирийсет. В такова време се пътува по-бавно. Откъде си, страннико?

— От Санта Роза.

— Минал си по дългия път, а? През Тахо и Лоун Пайн.

— Не през Тахо. През Рино и Карсън Сити.

— Пак е по-дългият път.

Мигновена усмивка се плъзна по устните му.

— Законът ли забранява да се минава оттам? — попитах го аз.

— А? Не, не, нищо подобно. Сигурно си мислиш, че обичаме да си пъхаме носа в чужди работи. Това е просто заради оня грабеж там. Вземи крик и му свали гумите, Арт.

— Зает съм — изръмжа мършавият. — Имам си работа. Трябва да боядисам оная кола. А на всичко отгоре и вали, ако си забелязал.

Човекът в кафяво каза с приятен глас:

— Много е влажно, за да я боядисаш добре, Арт. Хайде, размърдай се.

— Предна и задна гума, отдясно. Можеш да използваш запасната и да я сложиш вместо една от спуканите, щом си зает.

— Вземи два крика, Арт — каза мъжът в кафяво.

— Абе, я слушай... — развика се Арт.

Кафявият погледна Арт със спокойните си очи и ги сведе надолу почти свенливо. Не каза нищо. Арт се олюля, сякаш го бе блъснал внезапен порив на вятър. Изтрополи до ъгъла и навлече една мушама върху работния си комбинезон, сложи си непромокаема шапка. Грабна френски ключ и ръчен крик и забута към вратата друг крик на колела.

Излезе, без да обели дума, като остави вратата отворена. Дъждът нахлу вътре с плющене. Мъжът с кафявите дрехи отиде бавно до вратата, затвори я, бавно се върна до тезгяха и опря бедрата си точно там, където бяха и преди. В този момент можех да се разправа с него. Бяхме сами. Той не знаеше кой съм аз. Усмихна се безгрижно, хвърли цигарата си на цимента и я стъпка, без да поглежда надолу.

— Обзалагам се, че няма да се откажеш от една чашка — рече той. — Намокри си гърлото, че да не си мокър само от външната страна.

Измъкна бутилка иззад тезгяха, постави я на ръба и сложи две чаши до нея. Наля по едно чисто питие във всяка и ми подаде чашата.

Тръгнах като препариран, приближих се и я поех. Още усещах студения дъжд по лицето си. Миризмата на гореща боя правеше въздуха в гаража задушен и упойващ.

— Тоя Арт — каза човекът в кафяво, — и той като всички механици. Винаги е затънал в някаква работа, която е трябвало да свърши още миналата седмица. По работа ли пътуваш?

Помирисах деликатно питието си. Миришеше както трябва. Гледах го как отпи от неговото, след това глътнах моето. Подържах го в устата си. В него нямаше цианкалий. Изпразних чашката, сложих я на тезгяха и се отдалечих.

— Нещо такова — казах аз.

Отидох до наполовина боядисания закрит автомобил с големия бояджийски пистолет, поставен върху калника му. Дъждът безмилостно шибаше плоския покрив на гаража. Арт бе във вън под дъжда и ругаеше. Кафявият мъж погледна към голямата кола.

— Трябваше да се прегледа само таблото за управление — каза той небрежно, с мъркащ глас, смекчен от питието. — Но човекът имаше мангизи, а пък шофьорът му имаше нужда от някой и друг долар. Нали знаеш какъв е тоя занаят?

— Има само един занаят, по-стар от него — казах аз.

Усещах, че устата ми е пресъхнала. Не ми се говореше. Запалих цигара. Исках да ми оправят гумите. Минутите се влачеха на пръсти. Човекът в кафяво и аз бяхме двама случайно срещнали се непознати, които се гледаха през трупа на един дребен мъж, наречен Хари Джоунс. Само че кафявият още не знаеше този факт.

Стъпки изхрущяха навън, някой блъсна вратата и тя се разтвори. Лампата освети дъждовните струи навън и ги превърна в сребърни жички. Намусен, Арт търкулна вътре две кални спукани гуми, затвори вратата с ритник и остави едната от тях да падне настрани. Погледна към мен свирепо.

— Избрал си страшно място за подпиране на крикове — озъби се той.

Човекът в кафявите дрехи се изсмя, извади от джоба си фишек от монети по пет цента и започна да го търкаля върху дланта си.

— Стига си му придирял — каза той сухо. — Оправи тия спукани гуми.

— Че нали ги оправям?

— Добре, стига си натяквал.

— Да.

Арт смъкна мушамата, свали непромокаемата си шапка и ги захвърли надалеч от себе си. Вдигна гумата, сложи я на лоста за вадене и яростно измъкна ръба на външната гума от джантата. Сетне извади вътрешната гума и в миг я залепи със студена лепенка. Все още продължавайки да се мръщи, той отиде до стената, където бях аз, грабна една помпа, напоми гумата достатъчно, за да добие форма, и остави мундщука на маркуча да плесне в белосаната стена.

Аз стоях и наблюдавах как фишекът от петцентови монети танцува в ръката на Канино. Моментът на крайно напрежение бе преминал. Обърнах глава и видях как мършавият механик до мен подхвърли здраво напопаната вътрешна гума и после я улови с широко разтворени ръце. Той я погледна начумерено, хвърли поглед към едно голямо поцинковано корито с мръсна вода, което се намираще в ъгъла, и изсумтя.

Действията им бяха отлично съгласувани. Не видях никакъв особен знак, никакъв многозначителен поглед, никакъв жест. Мършавият тип беше вдигнал високо твърдата вътрешна гума и я оглеждаше. Той се обърна, пристъпи бързо и я стовари върху главата и раменете ми като истинска халка за мятане.

Скочи зад мен и стисна с всички сили гумата. Тежестта му притисна гръдния ми кош и прикова горната част на ръцете ми здраво към тялото. Можех да движа китките си, но не можех да стигна пистолета в джоба си.

Мъжът в кафяво прекоси гаража с почти танцова стъпка и дойде при мен. Ръката му сграбчи здраво фишека с монетите. Той се приближи до мен без звук и без изражение на лицето си. Аз се наведох напред и се опитах да повдигна Арт и да го извадя от равновесие. Юмрукът, натежал от монетите, премина през разтворените ми ръце като камък през облак прах. За миг бях зашеметен, светлините затанцуваха, а видимият свят се замъгли, но все още си беше на мястото. Той ме удари отново по главата. Не усетих нищо. Ослепителният блясък стана още по-ослепителен. Нямаше нищо друго, освен твърда, бяла болезнена светлина, Сетне се възцари мрак, сред който нещо червено се гърчеше като микроб под микроскоп. Сетне вече не остана нищо ослепително, нищо не се гърчеше, само тъмнина, празнота, бушуващ вятър и звук от падане, като че ли поваляха големи дървета.

XXVIII

Изглежда, в стаята имаше жена и тя стоеше близо до лампата, там, където ѝ беше мястото — осветена от ярката светлина. Друга светлина блестеше право в лицето ми, затова затворих очи отново и се опитах да погледна към жената през миглите си. Косата ѝ беше толкова изрусена, че блестеше като сребърна фруктиера. Носеше зелена плетена рокля с широка бяла обърната яка. В нозете ѝ имаше лъскава чанта с остри ъгли. Тя пушеше цигара, а до лакътя ѝ беше сложена висока белезникава чаша, съдържаща течност с цвят на кехлибар.

Внимателно помръднах глава. Усетих болка, но не по-силна, отколкото очаквах. Бях стегнат с въжета като пуйка, готова за фурната. Китките ми бяха заключени с белезници зад гърба, а оттам до глезените ми бе прекарано въже, завързано за края на кафявата кушетка, върху която бях проснат. Въжето се губеше от погледа ми някъде зад ръба на кушетката. Размърдах се достатъчно, за да се убедя, че е завързано отдолу.

Преустанових тези тайни движения и казах:

— Здравсти.

Жената отмести погледа си от далечния планински връх, към който се бе зареял. Малката ѝ твърда брадичка бавно се извърна. Очите ѝ бяха сини като планински езера. Дъждът продължаваше да барабани по покрива, далечен звук, сякаш не аз, а някой друг го чуваше.

— Как се чувствувате?

Гласът ѝ беше нежен и сребрист и подхождаше на косата ѝ. В него се долавяше звънтяща нотка, сякаш звъняха звънчетата на куклена къщичка. Още щом ми хрумна това сравнение, аз си помислих, че то е глупаво.

— Великолепно — казах. — Все едно че някой е построил бензиностанция върху челюстта ми.

— А вие какво очаквахте, мистър Марлоу? Орхидеи ли?

— Просто един чамов ковчег без украшения — казах аз. — Не си правете труд да поръчвате бронзови или сребърни дръжки. И не

разпръсвайте праха ми сред синевата на Тихия океан. Известно ли ви е, че червеите са мъжки и женски и че всеки червей е в състояние да се люби с всеки друг червей?

— Малко сте замаян — каза тя, гледайки ме сериозно.

— Имате ли нещо против да преместите тая лампа?

Тя стана и отиде зад кушетката. Светлината угасна. Полумракът бе цяла благословия.

— Мисля, че не сте чак толкова опасен — каза тя.

Беше по-скоро висока, отколкото ниска, но не като върлина. Бе стройна, но не приличаше на сухар. Върна се на стола си.

— Значи знаете името ми.

— Добре ви бяха приспали. Имаха време да пребъркат джобовете ви. Направиха всичко, само дето не ви балсамираха. Значи вие сте детектив?

— Само в това ли ме обвиняват?

Тя не отговори. Виждах смътно как димът се издига от цигарата и. Тя я размаха във въздуха. Ръката ѝ бе малка и изящна, не като обикновения кокалест градинарски инструмент, който виждаме у жените в днешно време.

— Колко е часът? — попитах аз.

Тя погледна към китката си, отвъд спиралата на дима, към ръба на мътния кръг, очертан от светлината на лампата.

— Десет и седемнайсет. Да нямате среща?

— Нищо чудно. Това ли е къщата до гаража на Арт Хък?

— Да.

— Какво правят момчетата? Гроб ли копаят?

— Излязоха по работа.

— Искате да кажете, че са ви оставили тук сама?

Тя отново извърна бавно глава. Усмихна се.

— Не изглеждате опасен.

— Мислех, че те ви държат в плен.

Това, изглежда, не я стресна. Дори ѝ се стори малко забавно.

— Какво ви кара да мислите така?

— Зная коя сте.

Яркосините и очи блеснаха така рязко, сякаш блесна сабя. Стисна устни. Но гласът ѝ остана непроменен.

— Страхувам се тогава, че ще загазите. А аз не обичам убийствата.

— Не може да бъде, нали сте жена на Еди Марс? Срамота.

Това не ѝ хареса. Изглежда ме сърдито. Аз се ухилих.

— Ако не можете да отключите тези белезници, което не бих ви посъветвал да сторите, поне ми отделете малко от онова питие, дето не му обръщате никакво внимание.

Тя донесе чашата. В нея се издигаха мехурчета, подобни на измамни надежди. Наведе се над мен. Дъхът ѝ бе също така нежен като очите и на сърна. Глътнах от чашата. Тя я дръпна от устата ми и се загледа в една струйка, която започна да се стича по шията ми.

Наведе се над мен отново. Кръвта се развълнува в жилите ми като наемател, оглеждащ къща, която евентуално би могъл да наеме.

— Лицето ви сякаш е било пресовано в матрица — рече тя.

— Любувайте му се, докато е време. Няма дълго да се запази дори в настоящата си прекрасна форма.

Тя рязко извърна глава и се послуша. За миг лицето ѝ пребледня. Чуваше се само как дъждът шибва стените на къщата. Тя прекоси обратно стаята, извърна се в профил към мен, наведена леко напред и загледана в пода.

— Защо дойдохте тук да се пъхате между шамарите? — попита тя кротко. — Еди не ви е причинил нищо лошо. Знаете много добре, че ако не се бях укрила тук, полицията щеше да бъде уверена, че Еди е убил Ръсти Риган.

— Той го е убил — казах аз.

Тя не помръдна, не промени позата си. Дишаше бързо, хрипливо. Огледах стаята. Две врати, и двете на същата стена, едната полуотворена. Килим на червени и жълтеникавокафяви квадрати, сини завеси на прозорците, тапети със светлозелени борове по тях. Мебелировката изглеждаше така, сякаш бе купена от един от онези магазини, които рекламират стоките си по автобусните спирки. Ведра, но предизвикваща отрицателни емоции.

Тя каза тихо:

— Еди нищо не му е сторил. Не съм виждала Ръсти от месеци насам. Еди не е такъв човек.

— Вие сте се отказали от неговата издръжка. Живели сте сама. Там, където сте живели, е имало хора, които са познали Риган на

снимка.

— Това е лъжа — каза тя студено.

Опитах си да си спомня дали капитан Грегъри бе споменал такова нещо, или не. Главата ми бе прекалено замаяна. Не бях сигурен.

— И освен това не е ваша работа — добави тя.

— Цялата афера е моя работа. Наеха ме, за да разкрия истината.

— Еди не е такъв човек.

— О, вие обичате гангстерите.

— Докато хората играят хазартни игри, ще има и места, където да ги играят.

— Просто искате да се измъкнете, затова разсъждавате така. Щом веднъж си извън закона, вече си извън закона и това си е. Вие мислите, че той е само комарджия. А аз мисля, че той се занимава с търговия на порнографски книги, че е изнудвач, че продава крадени коли, че убива чрез наемни убийци и че подкупва нечестни ченгета. Той винаги върши онова, което му се струва най-изгодно, върши каквото и да е, стига да падне аванта. Не се опитвайте да ми пробутвате разни гангстери с възвишени души. Няма такива.

— Той не е убиец.

Тя се намръщи.

— Не лично той. Но нали си има Канино. Тази вечер Канино уби човек — един безвреден дребосък, който се опитваше да помогне на някого. Почти видях как го уби.

Тя се изсмя вяло.

— Добре — изръмжах аз. — Не е задължително да вярвате. Но ако Еди е такова добро момче, аз бих искал да поговоря с него без Канино. Знаете какво ще направи Канино — ще ми избие зъбите и после ще ме ритне в стомаха, ако продължавам да мънкам с беззъбата си уста.

Тя отметна глава назад и остана така, вгълбена в себе си, сякаш вземаше някакво решение.

— Латиненорусата коса вече не е на мода — продължих аз, просто за да не става тихо, просто за да не се ослушвам.

— Това е перука, глупчо. Докато ми порасне естествената коса.

Тя посегна към главата си и смъкна перуката. Собствена ѝ коса бе остригана късо като на момче. Отново постави перуката си.

— Кой ви нареди така?

Тя изглеждаше изненадана.

— Аз поисках да ме пострижат така. Защо?

— Именно де. Защо?

— Ами за да покажа на Еди, че съм съгласна да върша това, което той искаше — да се укривя. Че няма да е необходимо да ме пази. Аз не бих го измамил. Аз го обичам.

— Божичко — изстенах аз. — И вие допускате да остана тук с вас в една и съща стая.

Тя обърна ръката си с дланта нагоре и се вгледа в нея. Сетне внезапно тръгна и излезе от стаята. Върна се с кухненски нож. Наведе се и започна да реже въжетата ми като с трион.

— Ключът за белезниците е у Канино — каза тя. — Нищо не мога да направя, за да ги отключа.

Отстъпи назад, дишайки тежко. Беше отрязала всички възли на въжето.

— Голям образ си — каза тя. — Шегуваш се до последния си дъх.

— Мислех, че Еди не е убиец.

Тя рязко обърна гръб, върна се на стола си до лампата, седна и закри лицето си с ръце. Спуснах крака на пода и се изправих. Залюлях се върху изтръпналите си крайници. Нервът на лявата ми буза подскачаше заедно с всичките си разклонения. Направих една крачка.

— Предполагам, че искате да си отида — казах аз.

Тя кимна, без да вдига глава.

— Най-добре ще бъде и вие да дойдете с мен — ако държите да останете жива.

— Не губете време. Той може да се върне всеки миг.

— Запалете ми една цигара.

Застанах до нея, докосвайки коленете ѝ. Тя внезапно скочи. Само няколко инча ни разделяха.

— Здравей, Сребърна Перуко — казах аз тихо.

Тя отстъпи назад, заобиколи стола и грабна пакет цигари от масата. Изтърси една навън и грубо я бутна в устата ми. Ръката ѝ трепереше. Щракна мъничка запалка, тапицирана със зелена кожа, и я поднесе към цигарата. Аз поех дима, гледайки втренчено в нейните очи, сини като езера. Докато бе още близо до мен, казах:

— Едно малко птиченце на име Хари Джоунс ме доведе тук. Едно малко птиченце, което подскачаше из баровете и уреждаше залагания за конни състезания, срещу което получаваше трохи. Събираше също и сведения. На това малко птиченце му хрумнало и нещо за Канино. По един или друг начин той и неговите приятели открили къде се намиращ ти. То дойде при мен да ми продаде тази информация, защото знаеше — а откъде знаеше, това е вече дълга история, — че аз работя за генерал Стърнуд. Аз получих неговата информация, а Канино получи малкото птиченце. Сега то е едно мъртво птиченце, с разрошени пера, с отпусната шийка и с рубинена капка кръв на човчицата. Уби го Канино. Но Еди Марс не би сторил такова нещо, нали, Сребърна Перуко? Той никога никого не е убивал. Той просто наема друг, за да свърши тая работа вместо него.

— Махай се — каза тя с дрезгав глас. — Бързо се махай отгук.

Ръката ѝ застина във въздуха, стиснала здраво зелената запалка. Пръстите и се напрягнаха. Кокалчетата ѝ побеляха като сняг.

— Но Канино не знае, че това ми е известно — казах аз. — За малката птичка. Той си мисли, че само слухтя наоколо.

Тогава тя избухна в смях. Той я разтърсваше, както вятърът разтърсва дърветата. Стори ми се, че в този смях прозвуча нотка на недоумение, не точно изненада, а сякаш някаква нова мисъл се прибавяше към нещо вече познато, но не се съгласуваше с него. После си помислих, че е невъзможно да научиш чак толкова много от един смях.

— Това е много смешно — каза тя задъхано. — Много е смешно, защото, знаеш ли... аз все още го обичам. Жените... — тя отново избухна в смях.

Слушах напрягнато и усещах как кръвта пулсира и главата ми.

Тя направи две крачки назад и лицето и стана твърдо.

— Махай се! Махай се! Можеш да стигнеш пеш до Реалито. Ще успееш... и ще си държиш устата затворена, най-малко час-два. Поне това ми дължиш.

— Да вървим — казах аз. — Имаш ли пистолет, Сребърна Перуко?

— Знаеш, че няма да тръгна. Знаеш това. Моля те, моля те бързо излизай отгук.

Аз пристъпих близо до нея, почти се притиснах в нея.

— Искаш да останеш тук, след като си ме пуснала да избягам? Да изчакаш оня убиец да се върне, за да му поднесеш извиненията си? Човек, който убива хората като мухи. Дума да не става Идваш с мен, Сребърна Перуко.

— Не.

— Да предположим, че твоят хубавец съпруг *наистина* е убил Риган — казах аз. — Или да предположим, че Канино го е убил без знанието на Еди, Просто да предположим. Докога ти ще останеш здрава и читава, след като си ме пуснала да избягам?

— Не ме е страх от Канино. Аз все още съм жена ма неговия шеф.

— Еди е едно дребно мекотело — озъбих се аз. — Канино ще го излапа с чаена лъжичка. Ще го схруска, както котката схрускала канарчето. Момиче като тебе греша само веднъж, и то само когато хукне след подобно мекотело.

— Марш! — само дето не ме заплю.

— Окей.

Аз се обърнах и излязох през полуотворената врата в тъмния коридор. Сетне тя се втурна след мен, блъсна ме, за да мине, отиде до външната врата и я отвори. Вгледа се във влажния мрак и започна да се ослушва. Махна ми да вървя напред.

— Сбогом — каза тя с притаен дъх. — Желая ти успех във всичко, освен в едно. Еди не е убил Ръсти Риган. Ще го намериш някъде жив и в добро здраве, когато той самият пожелае да бъде намерен.

Наведох се към нея и я притиснах до стената с тялото си. Приблжих устни до лицето ѝ. Започнах да ѝ говоря.

— Няма защо да бързаме. Всичко това е било подготвено предварително, репетирано до последната подробност, отмерено до частица от секундата. Също като радиопрограма. Няма защо да се бърза. Целуни ме, Сребърна Перуко.

Лицето и беше като лед под устните ми. Тя вдигна ръце, хвана главата ми и ме целуна силно в устата. Устните ѝ бяха също ледени.

Минах през вратата и тя тихо се затвори след мен, а дъждът, навяван от вятъра под верандата, далеч не беше толкова студен, колкото устните ѝ.

XXIX

Гаражът, който се намираше в съседство, бе потънал в мрак. Прекосих настланата с чакъл алея за коли и една подгизнала морава. По пътя течаха малки рекички вода. Тя се стичаше с ро-молене в една канавка на отсрещната страна. Бях гологлав. Шапката ми трябва да беше паднала в гаража. Канино не си бе направил труд да ми я върне. Не бе и помислял, че тя може пак да ми потрябва. Представих си го как кара колата наперено по обратния път през дъжда, сам, след като бе оставил мършавия и начумерен Арт на безопасно място заедно с вероятно задигнатия закрит автомобил. Тя обичаше Еди Марс и се укриваше, за да го спаси. Следователно когато се върнеше, той щеше да я намери там, седнала спокойно до лампата и до недокоснатата чаша, а аз щях да лежа, завързан на кушетката. Щеше да занесе нещата ѝ в колата, щеше да претърси внимателно къщата, за да се увери, че не са останали никакви улики. Сетне щеше да ѝ каже да излезе и да чака. Тя нямаше да чуе изстрел.. От късо разстояние и една полицейска палка е много ефикасно оръжие. След това щеше да ѝ каже, че ме е оставил завързан и че след известно време ще се освободя сам. Той я смяташе за толкова тъпа. Миличкият мистър Канино.

Шлиферът ми беше разкопчан и аз не можех да го закопчая, защото на ръцете си имах белезници. Пешовете му се мотаеха в краката ми и пляскаха като криле на голяма и уморена птица. Излязох на магистралата. Коли минаваха сред водовъртежи, осветени от фарове. Пронизителният рев на колелата им бързо заглъхваше. Намерих автомобила си там, където го бях оставил, двете му гуми бяха залепени и монтирани, така че можеше да се използва, ако се наложеше. Бяха помислили за всичко. Аз влязох в колата, наведох се под волана и започнах да тършувам под парчето кожа, закриващо тайното отделение. Извадих другия пистолет, мушнах го под шлифера си и тръгнах обратно. Светът изглеждаше малък, затворен и черен. Свят само за Канино и за мен.

Когато бях изминал половината път, фаровете едва не ме осветиха. Те завиха бързо откъм магистралата и аз се смъкнах надолу по брега в мократа канавка, строполих се на дъното и устата ми се напълни с вода. Колата изръмжа покрай мен, без да намалява скорост. Вдигнах глава, чух свистенето на колелата ѝ, когато излезе от пътя и пое по чакъла на алеята. Моторът заглъхна, светлините угаснаха, чу се затръшване на врата. Не чух да се затваря вратата на къщата, но през дърветата се процеди слаба светлинка, сякаш някоя от торите бе вдигната или бе запалена лампата в антрето.

Аз се върнах на моравата, подгизнала от водата, и зацапах из нея. Колата бе между мен и къщата, аз държах пистолета готов до бедрото си, като го бях изтеглил толкова напред, колкото беше възможно, без да изтръгна лявата си ръка. Колата беше тъмна, празна, топла. В радиатора приятно гъргореше вода. Погледнах вътре. Ключовете висяха на таблото. Капино беше прекалено самоуверен. Заобиколих колата и тръгнах предпазливо по чакълената настилка към прозореца, където спрях и се ослушах. Не чух никакви гласове, никакви други звуци освен забързаното „кап-кап“ на дъждовните капки, които падаха върху колената па металните водосточни тръби близо до земята.

Продължавах да се ослушвам. Не се чуваха гръмки гласове, всичко бе толкова спокойно и изискано. Той сигурно и мъркаше като котарак, а тя вероятно му казваше, че ме е освободила и аз съм обещал да ги оставя да се измъкнат. Той нямаше да ми повярва, както и аз на него не бих повярвал. Значи нямаше да остане дълго в къщата. Скоро щеше да тръгне и да я вземе със себе си. Трябваше само да го изчакам да излезе.

Не можех да чакам. Преместих пистолета в лявата си ръка и се наведох да загреба шепа чакъл. Хвърлих го върху капака на прозореца. Това бе жалко усилие. Много малко камъчета достигнаха стъклото над капака, по нестройното дрънчене па тези няколко камъчета прозвуча като срутване на язовирна степа.

Аз изтичах обратно до колата и се прислоних отзад. Къщата вече бе потънала в мрак. Това бе всичко. Отпуснах се и тихо зачаках. Не се хващаше па въдицата. Канино бе прекалено предпазлив.

Исправих се, вмъкнах се в колата гърбом, опипах наоколо, за да намеря контактния ключ и сетне го завъртях. Протегнах крак и потърсих стартера. Най-сетне го намерих, натиснах го и моторът

захърка. Загрят беше и се запали веднага. Забръмча тихо, самодоволно. Отново излязох от колата и се притаих до задните колела.

Сега треперех, но знаех, че на Канино няма да му хареса последният звуков ефект. Колата му трябваше ужасно много. Стъклото на един тъмен прозорец започна да се спуска надолу инч по инч и само играта на някакво слабо отражение върху него показваше, че то се движи. От прозореца изригна пламък и се чу трясъкът на три бързи изстрела. Стъклото на колата се напука звездообразно. Изкрещях от болка. Викът ми се превърна в провлачен стон. Стонът се превърна в мокро гъргорене в гърлото ми и аз се задавих с кръв. Оставих гъргоренето да заглъхне, поемайки си с мъка дъх. Беше добра работа. — Хареса ми. Канино също я хареса много. Чух го да се смее. Това бе продължителен и гръмогласен смях, който никак не подхождаше на мъркация му глас.

Сетне за известно време настъпи тишина, нарушавана само от дъжда и от тихото бръмчене на мотора. След малко вратата на къщата бавно се отвори и на мястото ѝ се образува един квадрат, по-черен от черната нощ. В него предпазливо се появи силует, около чийто врат имаше нещо бяло. Това бе нейната яка. Тя излезе на верандата сковано, като че ли бе женска фигура от дърво. Зърнах неясния блясък на сребърната ѝ перука. Канино излезе, приведен зад нея по всички правила на изкуството. Положението бе толкова опасно, че чак ми стана забавно.

Тя слезе по стълбите. Сега вече различавах бялото ѝ вцепенено лице. Тръгна към колата. Беше като крепостна стена за Канино в случай че все още бях в състояние да му изплюя някой куршум. Сред плющенето на дъжда долових нейния глас, който казваше бавно, безизразно:

— Нищо не виждам, Лаш. Прозорците са замъглени.

Той изсумтя нещо и тялото на момичето се разтресе силно, сякаш я бе ръгнал с пистолет в гърба. Тя тръгна отново и се приближи до тъмната кола. Сега вече можех да го видя зад нея — шапката му, част от лицето, грамадата на едното му рамо. Момичето се спря като вкаменено и изпищя. Красив, висок, продължителен писък, който ме разлюля като ляво кроше.

— Виждам го! — пищеше тя. — Виждам го през прозореца. Зад волана е, Лаш!

Той налага въдицата като шаран. Блъсна я грубо на една страна и скочи напред, вдигайки нагоре ръка. Блеснаха още три изстрела в тъмнината. Още напукано стъкло. Един от куршумите мина през колата и се заби звучно в едно дърво до мен. Рикоширал куршум изпищя и заглъхна в далечината. Но моторът продължаваше тихо да работи.

Канино бе ниско до земята, притаен в мрака, а лицето му бе сиво безформено петно, което бавно изникна от мрака, след като угасна блясъкът на изстрелите. Ако беше въоръжен с револвер, той можеше вече да е празен. А можеше и да не е. Бе стрелял шест пъти, но можеше да го е заредил отново в къщата. Надявах се, че го бе сторил. Не исках да излезе насреща ми с празен пистолет. Но навярно пистолетът му беше автоматичен.

— Свърши ли? — казах аз.

Той се хвърли към мен. Може би щеше да бъде по-любезно от моя страна да му позволя да гръмне още веднъж-дваж, както са правили джентълмените от старата школа. Но пистолетът му все още бе насочен и повече не можех да чакам. Не чак толкова дълго, че да ме сметнат за джентълмен от старата школа. Стрелях четири пъти в него, а колътът ме блъскаше в ребрата. Пистолетът изхвърча от ръката му, сякаш някой го бе ритнал. Той се хвана с две ръце за стомаха. В тази поза се строполи на земята — падна право напред, притиснал големите си ръце към корема. Падна по очи върху мокрия чакъл. След това не издаде звук.

Сребърната перука също мълчеше. Стоеше вцепенена, а дъждът я обливаше. Заобиколих Кани-но и ритнах пистолета му без всякаква причина. След това го застигнах, наведох се и го вдигнах. По този начин се оказах близо до нея. Тя заговори унило, като че ли говореше на себе си.

— Аз... аз се страхувах, че ще се върнеш.

Казах:

— Имахме среща. Нали ти казах, че всичко беше уредено предварително.

Започнах да се смея като откачен. Тогава тя се наведе над него и започна да тършува нещо. Не след дълго се изправи, като държеше малко ключе на тънка верижка.

Каза горчиво:

— Трябваше ли да го убиваш?

Спрях да се смея също така внезапно, както бях започнал. Тя отиде зад гърба ми и отключи белезниците.

— Да — каза тя тихо. — Предполагам, че трябваше.

XXX

Отново бе ден и слънцето отново грееше.

Капитан Грегъри от Бюрото за издирване на изчезнали лица гледаше мрачно през прозореца на канцеларията си към преградените с решетки прозорци на горния етаж на Съдебната палата, която след дъжда бе бяла и чиста. След това се обърна тромаво на въртящия се стол и натъпка лулата си със своя потъмнял от жарта палец, вторачи се мрачно в мен с безцветните си очи.

— Значи сте се забъркали в нова каша?

— О, няма вече сте чули за това?

— Братко, по цял ден си седя тук на задника и не приличам на човек, който има много акъл в главата си. Но ще се изненадате, ако разберете колко много неща научавам. Това, че сте застреляли Канино, е хубаво, но не вярвам момчетата от отдела за убийства да са ви окачили медал.

— Сума ти убийства стават непрекъснато около мен — казах аз.
— Трябваше и аз да взема участие.

Той се усмихна търпеливо.

— Кой ви каза, че онова момиче там е жената на Еди Марс?

Отговорих му. Той ме изслуша внимателно и се прозина. Затули пълната си със злато уста, като я потупа с длан, огромна колкото поднос.

— Сигурно си мислите, че е трябвало аз да я открия?

— Това е добро умозаклучение.

— Може да съм знаел къде е — каза той. — Може би съм мислил, че ако Еди и жена му искат да си играят тая малка игра, тогава би било хитро — или поне толкова хитро, колкото на мен ми стига умът — да ги оставя да си мислят, че ще се измъкнат безнаказано. А може и да си мислите, че съм оставил Еди да се измъкне поради някакви лични съображения.

Той протегна голямата си ръка към мен и потърка палеца си върху показалеца и средния пръст.

— Не — казах аз. — Никога не съм помислял-л такова нещо. Дори когато разбрах, че Еди знае всичко за нашия разговор тук оня ден.

Той вдигна веждите си така, сякаш това представляваше голямо усилие за него — един трик, който отдавна бе отвикнал да използва. Усилието набръчка цялото му чело и когато то се изглади, бе прорязано от бели линии, които придобиха червен оттенък, докато ги наблюдавах.

— Аз съм полицай — каза той. — Обикновен прост полицай. Умерено честен. Толкова честен, колкото може да бъде човек в един свят, където това се смята за старомодно. Главно затова ви повиках да дойдете тази сутрин. Бих искал да ми повярвате. Тъй като съм ченге, обичам да гледам как законът тържествува. Обичам да гледам как нахакани, добре облечени простаци като Еди Марс си чупят маникюрите в каменната кариера на затвора „Фолсът“ редом с дребните бедни дяволи, израсли в бордеите, които са били спипани още при първата си лудория и оттогава не са имали един светъл миг. Това бих искал да видя. Но и двамата сме живели достатъчно дълго, за да си правим някакви илюзии, че ще стане. Не в този град, нито пък в кой да е град, наполовината на тоя, нито в която да е част на тези просторни зелени и красиви Съединени американски щати. Просто в нашата страна такива работи не стават.

Не казах нищо. Той издуха дим, като дръпна главата си назад, погледна мундщука на лулата си и продължи:

— Но това не означава според мен, че Еди Марс е светил маслото на Риган, нито че е имал някаква причина да го стори, нито пък че би го направил дори да имаше такава причина. Просто ми се струваше, че той може би знае нещо за това и че може би рано или късно нещо ще изплува на повърхността. Да крие жена си в Реалито беше детинщина, но такива детинщини се струват много хитри на всяка хитра маймуна. Снощи го извиках тук, след като областния прокурор си свърши работата с него. Призна си всичко. Каза, че за него Канино е бил надежден телохранител и точно за това го е държал при себе си. Нито е знаел нещо за неговите хобита, нито пък се е интересувал от тях. Не е познавал Хари Джоунс. Не е познавал и Джо Броуди. Разбира се, познавал Гайгър, но твърди, че не е знаел нищо за тъмните му сделки. Предполагам, че вече сте чули за тези подробности.

— Да.

— Добре сте се справили там, в Реалито, братко. Не сте се опитали да скриете следите си. В днешно време си имаме досие за всички куршуми, изстреляни от неизвестни пистолети. Някой ден може пак да използвате същия пистолет. Тогава ви очаква изненада.

— Добре го изиграх — казах аз и му се ухилих злобно.

Той изчука лулата си и се загледа в нея, потънал в мрачен размисъл.

— Какво стана с момичето? — попита той, без да вдига очи.

— Не знам. Не са я задържали. Дадохме показания — три комплекта — за Уайлд, за шерифа и за отдела за убийства. Нея я пуснаха. Оттогава не съм я виждал. Нито пък очаквам да я видя.

— Добро момиче била, разправят. Не от ония, дето се занимават с мръсни истории.

— Добро момиче — казах аз. Капитан Грегъри въздъхна и разроши косата си с миши цвят.

— Има само още едно нещо — каза той почти нежно. — Изглеждате добро момче, но играете много грубо. Ако наистина искате да помогнете на семейство Стърнуд, оставете ги на мира.

— Мисля, че сте прав, капитане.

— Как се чувствувате?

— Превъзходно — казах аз. — По-голяма част от ноща съм прекарал върху килимите на най-различни шефове, слушайки гръмки ругатни. Преди това бях станал вир-вода и бях пребит. В отлично състояние съм.

— А какво, по дяволите, сте очаквали, миличък?

— Нищо.

Станах прав, ухилих се и тръгнах към вратата. Когато бях почти стигнал до нея, той внезапно се окашля, за да прочисти гърлото си, и каза с дрезгав глас:

— Хабя си думите, а? Все още си мислите, че можете да откриете Риган.

Обърнах се и го изгледах.

— Не, не мисля, че ще откроя Риган. Дори нямам намерение да се опитвам. Това устройва ли ви?

Той бавно кимна. Сетне повдигна рамене.

— Бог да ме убие, ако и аз самият знам защо казах това. Е, желая ви успех, Марлоу. Винаги сте добре дошъл тук.

— Благодаря, капитане.

Слязох долу и напуснах Градския съвет, изкарах колата си от паркинга и потеглих към къщи в „Хобарт Армс“. Съблякох си палтото и се из-легнах с поглед, втренчен в тавана. Опитах се да заспя, но сънят не идваше. Станах, изпих една чашка, макар че не му беше времето в тоя час на деня, и отново легнах. Сън не ме хващаше. Мозъкът ми тиктакаше като часовник. Седнах на ръба на леглото, напълних една лула с тютюн и казах на глас:

— Тоя стар лешояд знае нещо.

Лулата ми горчеше като прах за пране. Оставих я и отново легнах. Умът ми се понесе по вълните на неверни спомени, в които аз се виждах да правя едно и също нещо отново и отново, да навестявам същите места, да се срещам със същите хора, да изричам същите думи безспир и въпреки това всеки спомен изглеждаше реален, сякаш това ставаше в действителност и за първи път. Карах с бясна скорост по магистралата в дъжда със Сребърната перука, свита безмълвно в ъгъла на колата, така че когато стигнахме до Лос Анжелос, ние отново бяхме станали свършено чужди един на друг. Излизах от колата и отивах в една денонощна аптека, за да съобщя на Бърни Олс по телефона, че съм убил човек в Реали-то и че съм на път към къщата на Уайлд с жената на Еди Марс, която е била очевидец на престъплението. Натиснах газта и колата се носеше по безлюдните, блестящи от дъжда улици на Лафайет Парк, към навеса за коли на Уайлдовата огромна дървена къща, където светлината на верандата бе вече запалена, защото Олс се беше обадил предварително, че пристигам. Бях в кабинета на Уайлд и той бе зад своето писалище в халат на цветя и с изопнато сурово лице, а в пръстите му играеше пъстрата пура, която той поднасяше към устните си, изкривени в горчива усмивка. Олс бе там заедно с някакъв строен посивял тип с академичен вид от хората на шерифа, който изглеждаше и говореше повече като професор по икономика, отколкото като ченге. Аз разказвах какво се бе случило и те слушаха притихнали, а Сребърната Перука седеше в един тъмен ъгъл с ръце, скръстени в скута, и не поглеждаше никого. Следваха един куп телефонни разговори. Имаше двама души от отдела за убийства, които ме гледаха така, сякаш бях някакъв странен звяр, избягал от пътуващ цирк. Отново се виждах как карам колата към „Фулуайдър Билдинг“ с един от двамата, седнал до мен. Бяхме в стаята, където Хари Джоунс

все още седеше на стола си зад писалището с мъртво, вкочанено лице, изкривено в гримаса, а наоколо се носеше кисело-сладникавата миризма. Имаше съдебен лекар — много млад здравеняк с червени косъм-чета по врата. Имаше и един човек, който изследваше отпечатъци от пръсти, като се суетеше наоколо, а аз му казвах да не забрави резето на малкото прозорче над вратата. Той намери върху него отпечатък от палеца на Канино, единствения отпечатък, който кафявия тип бе оставил, за да потвърди моя разказ.

Бях отново в къщата на Уайлд, където подписвах напечатани на машина показания, които неговата секретарка бе приготвила в друга стая. Сетне вратата се отвори, влезе Еди Марс и когато видя Сребърната Перука, на лицето му внезапно светна усмивка, след това каза: „Здравей сладур“, но тя нито погледна към него, нито му отговори. Беше свеж и в добро настроение, облечен в тъмен костюм и носеше бяло шалче с ресни, което висеше над палтото му от туид. Сетне те си отидоха, всички бяха излезли от стаята с изключение на мен и на Уайлд и Уайлд ми говореше със студен и сърдит глас:

— Това да ти е за последен път, Марлоу. Следващия път, когато избързаш с пистолета, ще те хвърля на лъвовете и не ме интересува чие сърце ще разбия с това.

Така си припомнях отново и отново, докато лежах в леглото и наблюдавах как слънчевото петно се плъзга надолу по ръба на стената. След това телефонът иззвъня и Норис, икономът на Стърнудови, се обади с обичайния си студен глас.

— Мистър Марлоу? Телефонирах безрезултатно във вашата кантора, така че си позволих да ви потърся в къщи.

— Бях навън през по-голямата част от нощта — казах аз. — Не съм стоял в кантората.

— Да, сър. Мистър Марлоу, генералът би искал да ви види тази сутрин, ако е удобно.

— След около половин час — казах аз. — Как е той?

— В леглото е, сър, но не се чувства зле.

— Почакайте, докато ме види — казах аз и затворих телефона.

Обръснах се, преоблякох се и тръгнах към вратата. Сетне се върнах, взех малкия револвер на Кармен със седефената дръжка и го мушнах в джоба си. Слънцето грееше толкова ярко, че всичко сякаш танцуваше. Стигнах до къщата на Стърнудови за двадесет минути и

спрях колата под свода на страничната врата. Беше единадесет и четвърт. След дъжда птиците по декоративните дървета пееха, та се късаха, терасовидните морави бяха зелени като ирландското знаме и цялото имение изглеждаше така, сякаш бе сътворено преди десет минути. Позвъних. Бяха изминали пет дена, откакто бях позвънил за първи път. Струваше ми се, че бе изтекла цяла година.

Една прислужница отвори вратата и ме поведе по страничен коридор към предверието, където ме остави, като каза, че мистър Норис ще излезе след малко. Предверието си беше все същото. Портретът над камината имаше все същите горещи черни очи и рицарят от витража все още не бе стигнал доникъде с отвързването на голата мадама от дървото.

След няколко минути се появи Норис. И той не беше се променил. Неговият кисело-син поглед бе по-хладен от всякога, розовата му кожа изглеждаше здрава и свежа и той се движеше тъй, сякаш бе станал с двадесет години по-млад. Единствено аз чувствавах бремето на годините.

Тръгнахме нагоре по облицованото с плочки стълбище и завихме, отдалечавайки се от стаята на Вивиан. С всяка измината крачка къщата като че ли ставаше все по-огромна и по-тиха. Стигнахме пред масивна стара врата, която изглеждаше така, сякаш я бяха донесли тук от някоя църква. Норис я отвори внимателно и надзърна вътре. Сетне се отдръпна, а аз влязох покрай него и тръгнах по килим, който изглеждаше дълъг около четвърт миля, докато стигнах до огромно, покрито с балдахин легло, като онова, в което е умрял Хенри Осми.

Генерал Стърнуд седеше в него, подпрян с възглавници. Безкръвните му ръце бяха заключени върху чаршафите. На този фон те изглеждаха сиви. Черните му очи бяха все така пълни с живот, а останалата част от лицето му все още приличаше на лицето на мъртвец.

— Седнете, мистър Марлоу.

Гласът му прозвуча уморено и малко сковано.

Придърпах един стол близо до леглото му и седнах. Всички прозорци бяха плътно затворени. В този час на деня в стаята не грееше слънце. Платнени завеси пресичаха пътя на ослепителните слънчеви

лъчи, които биха могли да се промъкнат вътре. Във въздуха се усещаше оная слаба сладникава миризма, присъща на старите хора.

Той ме гледа втренчено в продължение на една дълга минута. Размърда ръка, сякаш да докаже на себе си, че все още е в състояние да я движи, сетне я сгъна обратно при другата. Каза с безжизнен глас:

— Не съм ви молил да търсите моя зет, мистър Марлоу.

— Но въпреки всичко искахте да го сторя.

— Не съм ви молил. Вие си позволявате да вършите много неща на своя глава. Аз обикновено моля да ми свършат онова, което искам.

Не казах нищо.

— Платиха ви възнаграждението — продължи той студено. — Във всеки случай парите не са от значение. Просто чувствавам, че вие, без съмнение преднамерено, злоупотребихте с доверието ми.

При тези думи той затвори очи. Аз казах:

— Само затова ли ме повикахте?

Той отново отвори очи много бавно, сякаш клепките му бяха от олово.

— Предполагам, че тази забележка ви изпълва с възмущение — каза той.

Поклатих глава.

— Вие имате едно предимство, генерале. Едно предимство, което не бих желал да ви отнемам, ни най-малко. Не е голямо предимство, като се има предвид какво трябва да търпите. Можете да ми кажете каквото си щете и на мен и през ум няма да ми мине да се ядосам. Бих искал да ви върна парите. За вас това може да е нищо. Но за мен може и да значи нещо.

— Какво значи за вас?

— Значи, че съм отказал да взема пари за некачествено извършена работа. Това е всичко.

— Често ли вършите некачествени работи?

— Понякога. На всекиго се случва.

— Защо сте ходили при капитан Грегъри?

Облегнах се назад и опрях ръка на облегалката на стола. Огледах лицето му внимателно. По него не можеше да се отгатне нищо. Не знаех какъв беше отговорът на този въпрос. Нямахше удовлетворителен отговор.

Казах:

— Бях убеден, че ми възложихте да разследвам омая афера с полиците на Гайгър главно за да ме проверите и че малко се страхувате да не би Риган да е замесен по някакъв начин в опита да ви изнудят. Тогава не знаех нищо за Риган. Чак когато говорих с капитан Грегъри, ми стана ясно, че Риган вероятно не е от тоя тип хора.

— Това едва ли е отговор на моя въпрос.

Аз кимнах.

— Прав сте. Това едва ли е отговор на вашия въпрос. Май просто не искам да си призная, че действувах по интуиция. Същата сутрин, когато бях тук и след като ви оставих в оранжерията с орхидеите, мисис Риган изпрати да ме повикат. Тя, изглежда, си мислеше, че съм бил нает да издирия съпруга ѝ и това, изглежда, не ѝ харесваше. Обаче си позволи да спомене, че „те“ са намерили колата му в някакъв гараж. Въпросните „те“ можеха да бъдат само полицаите. Следователно полицията трябваше да знае нещо за цялата работа. Ако това беше така, то тогава именно Бюрото за издирване на изчезнали лица щеше да се занимава със случая. Разбира се, не знаех дали вие или някой друг е съобщил за случая, или пък дали не са намерили колата, изоставена в някой гараж. Но аз познавам ченгетата и не се съмнявах, че ако са научили толкова, ще научат и малко повече, особено след като шофьорът ви е имал досие в полицията. Не можех да зная колко още щяха да научат. Това ме накара да се замисля за Бюрото. Имаше нещо в поведението на мистър Уайлд през оная нощ, когато се съвещавахме за Гайгър и за други неща в неговата къща. За момент останахме сами и той ме попита дали вие сте ми казвали, че търсите Риган. Аз му отговорих, че бихте желали да научите къде се намира той и дали е добре. Уайлд сви устни и доби странен вид. Аз разбрах толкова ясно, сякаш ми го беше казал, че за него „да търсите Риган“ означава да задействувате полицията да го търси. Дори и тогава се опитах да заблудя капитан Грегъри, като му казах само неща, които той вече знаеше.

— И оставихте капитан Грегъри да си помисли, че съм ви наел, за да издирите Ръсти?

— Да. Струва ми се, че сторих точно това, но едва когато се убедях, че се е заел със случая.

Той затвори очи. Клепачите му леко потръпваха. Заговори със затворени очи.

— И смятате ли, че това е етично?

— Да — казах аз. — Смятам.

Очите се отвориха отново. Пронизващият им черен блясък бе страшен върху мъртвешкото му лице.

— Може би не ви разбирам — каза той.

— Може и така да е. Един шеф на бюро за издирване на изчезнали лица никога не е много разговорлив. Иначе не би заемал такава служба. Шефът на тукашното бюро е един много хитър и предпазлив тип, който се опитваше, и то с голям успех, отначало да създаде впечатлението, че той е полицейски агент на средна възраст, на когото му е дотегнала службата. Аз обаче не си играя на шикалки. В тези неща винаги има значителна доза блъф. Каквото и да кажа на едно ченге, винаги ще бъде склонно да не ми вярва. А що се отнася до това ченге, на него му е все едно, каквото и да кажа. Да наемеш човек от моя бранш, това не е като да нае-емеш миячка на прозорци, ще ѝ покажеш осем прозореца и ще ѝ речеш: „Хайде, измивай ги и си върви в къщи.“ Вие нямате представа през какви перипетии трябваше да мина, за да ви свърша работата. Имам си свой начин на работа. Полагам всички усилия, за да не ви изложа на опасност и може да наруша някой и друг закон, но го върша във ваша полза. Поставям винаги клиента на първо място, освен ако не е някой корумпиран тип. Но дори и в такъв случай аз просто се отказвам от работата и си държа езика зад зъбите. В края на краищата вие не сте ми казвали да не ходя при капитан Грегъри.

— Това щеше да бъде доста трудно — рече той със слаба усмивка.

— Е, добре, къде съм сгрешил? Вашият иконом Норис, изглежда, смяташе, че случаят е приключен с премахването на Гайгър. Аз не мисля така. Методите на Гайгър ме озадачиха и още ме озадачават. Аз не съм нито Шерлок Холмс, нито Фило Ванс. Нямам намерение да се занимавам със случай, с който се занимава полицията, нито просто да вдигна някое счупено перо за писане и да изградя от това цяла хипотеза. Ако мислите, че има някой детектив, който да си вади хляба по този начин, значи не знаете много за ченгетата. Такива неща никой детектив няма да пропусне, ако въобще пропусне нещо. Не искам да кажа, че често им се случва да пропуснат нещо, особено когато наистина имат възможност да работят. Но дори и да пропуснат да

забележат нещо, то би било нещо по-неясно и неуловимо, нещо като Гайгър, да речем, който ви изпраща документ, удостоверяващ, че му дължат пари, и ви моли да му платите като джентълмен — и това го прави Гайгър, човек, който се занимава със съмнителна търговия, намира се в уязвимо положение, покровителствуван е от гангстер и може да разчита най-малкото на някаква мълчалива подкрепа от страна на някои полицаи. Защо е постъпил така? Защото е искал да разбере дали има нещо от което се страхувате. Ако е имало такова нещо, значи сте щели да му платите. Ако не, щели сте да го пренебрегнете и да изчакате следващия му ход. Но вие с-те се страхували от нещо. Риган. Страхували сте се, че той не е такъв, какъвто изглежда, че се е увъртал около вас и се е държал добре само докато е открил начин да се разпорежда с банковата ви сметка.

Той понечи да каже нещо, но аз го прекъснах.

— Но дори така да е било, на вас не ви е било жал за парите. Не ви е било грижа и за дъщерите ви. Малко или повече вече сте ги отписали. Просто вие сте все още прекалено горд, за да се оставите да ви изиграят. Освен това наистина сте обичали Риган.

Последва мълчание. Сетне генералът каза тихо:

— По дяволите, говорите прекалено много, Мар-лоу. Трябва ли да смятам, че още се опитвате да разрешите тая загадка?

— Не. Отказах се. Получих предупреждение. Полицията смята, че пипам много грубо. Тъкмо за това си мислех, че трябва да ви върна парите — защото според моите представи това е недовършена работа.

Той се усмихна.

— Няма да се отказвате — каза той. — Ще ви платя още хиляда долара, за да намерите Ръсти. Няма защо той да се връща тук. Не ми е нужно да знам дори къде се намира. Човек има право да живее своя собствен живот. Не го обвинявам за това, че заряза дъщеря ми, нито че изчезна така внезапно. Вероятно е било някакъв внезапен подтик. Но искам да знам, че е добре, където и да се намира. Искам да го науча направо от него и ако случайно има нужда от пари, бих искал той да получи пари. Разбрахте ли ме ясно?

— Да, генерале — казах аз.

Той си отдъхна малко, отпуснат в леглото, притваряйки очи с потъмнели клепачи, със стиснати безкръвни устни. Беше напълно

изтощен. Почти бе грохнал от умора. Отвори отново очите си и се опита да ми се усмихне.

— Сигурно съм един сантиментален стар пръч — каза той. — И вече не съм никакъв войник. Харесвах това момче. Изглеждаше ми много порядъчно. Може би съм малко суетен, що се отнася до способността ми да преценявам хората. Намерете го, Марлоу, направете това за мен. Просто го намерете.

— Ще опитам — казах аз. — А сега по-добре си почивайте. Надух ви главата.

Станах бързо, прекосих широкия салон и излязох. Той отново бе затворил очи още преди да отворя вратата. Ръцете му лежах немошно върху чаршафа. Изглеждаше по-мъртъв от повечето мъртъвци. Затворих вратата тихо, върнах се обратно по коридора и слязох по стълбището.

XXXI

Икономът се появи с шапката ми. Аз я сложих на главата си и казах:

— Как ви се струва той?

— Не е толкова изнемощял, колкото изглежда, сър.

— Е, да, иначе щеше да е готов за погребение. Какво толкова е представлявал тоя Ригън та му е спечелил сърцето?

Икономът ме изгледа хладнокръвно и все пак лицето му бе прекалено безизразно.

— Младост, сър — каза той. — И вярното око на войник.

— Като вашето — казах аз.

— И като вашето, сър, ако разрешите.

— Благодаря. Как са дамите тази сутрин?

Той вдигна учтиво рамене.

— Точно както си мислех — казах аз и той ми отвори вратата.

Застанах въвн на стълбите и погледнах терасовидните морави, подрязаните дръвчета и цветните лехи, прострели се до желязната ограда в края на парка. На половината път надолу съзрях Кармен, която изглеждаше изоставена и самотна, седнала на каменна пейка и обхванала главата си с ръце.

Тръгнах надолу по стълбите от червени тухли, които свързваха отделните тераси. Доста се бях приближил, когато тя ме чу. Скочи и се извърна светкавично като котка. Носеше светлосините си памучни панталони, с които я бях видял и първия път. Косата ѝ представляваше същата разпиляна тъмноруса вълна. Лицето ѝ беше бяло. Когато ме погледна, по страните ѝ избиха червени петна. Очите ѝ бяха студено-сиви.

— Скучаещ ли? — казах аз.

Тя се усмихна бавно, доста срамежливо, сетне изведнъж кимна. Прошепна:

— Не ми ли се сърдиш?

— Аз пък мислех, че ти си ми сърдита.

Тя вдигна палеца си и се изкикоти.

— Не съм.

Когато започна да се кикоти, престана да ми харесва. Огледах се наоколо. На около тридесет ярда от нас на едно дърво висеше мишена, от която стърчаха няколко стрелички. Имаше още три-четири и на каменната пейка, където тя бе седяла.

— За хора с много пари вие със сестра ти май не се забавлявате както трябва — казах аз.

Тя ми хвърли един поглед изпод дългите си мигли. Това бе погледът, който трябваше да ме накара да се преметна по гръб. Казах:

— Обичаш ли да хвърляш тези стрелички?

— Аха.

— Това ми напомня нещо.

Погледнах назад към къщата. Като се преместих с три стъпки от мястото си, едно дърво остана между мене и къщата. Извадих от джоба си нейния малък пистолет със седефена дръжка.

— Донесох ти артилерията. Почистих го и го заредих. Послушай съвета ми: не стреляй по хора с него, докато не станеш по-добър стрелец. Ще запомниш ли?

Лицето ѝ пребледня още повече, а ръката ѝ с тънкия палец се отпусна надолу. Тя погледна към мен, после към пистолета, който държах. Очите ѝ бяха като омагьосани.

— Да — каза тя и кимна. После внезапно добави: — Научи ме да стрелям.

— А?

— Научи ме да стрелям. Много искам.

— Тук ли? Това е противозаконно.

Тя се приближи до мен, взе пистолета от ръката ми и пръстите ѝ обхванаха дръжката. След това бързо, почти крадешком го мушна в памучните си панталони и се огледа наоколо.

— Знам едно място — каза тя с тайнствен глас. — Долу при старите петролни кладенци.

Тя посочи с пръст надолу по хълма.

— Ще ме научиш ли?

Погледнах в студено-сивите ѝ очи. Все едно че бях погледнал две капачки бт бутилка.

— Добре. Дай ми пистолета, докато се уверя, че мястото е подходящо.

Тя се усмихна, после се нацупи, подаде ми го с тайнствения вид на лошо момиче, което ми дава ключа на стаята си. Качихме се по стълбите и заобиколихме до моята кола. Паркът изглеждаше безлюден. Слънцето прежуряше, лъчите му бяха безучастни като усмивката на оберкелнер. Качихме се в колата, подкарахме надолу' по хлътналата алея за автомобили и излязохме през портите.

— Къде е Вивиан? — попитах аз.

— Още не е станала — изкиска се тя.

Карах надолу по хълма по тихите богати улици, измити от дъжда, сетне завих на изток към „Ла Бреа“, после — в южна посока. След около десет минути стигнахме до мястото, което тя бе избрала.

— Карай нататък.

Тя се надвеси от прозореца и посочи.

Тръгнахме по един тесен черен път, не по-широк от пътека, напомняща входа към някое ранчо сред хълмовете. Широка врата с пет железни, скоби зееше отворена, подпряна на един пън, и по всичко личеше, че не е била заключвана от години. Край пътя, прорязан от дълбоки коловози, се редяха високи евкалиптови дървета. По него бяха минавали камиони. Сега бе пуст и огрян от слънцето, но още нямаше прах. Твърде скоро бе валил проливен дъжд. Започнах да следвам коловозите, учудвайки се на това колко бързо взе да заглъхва шумът от градското движение, сякаш вече не бяхме в града, а в някаква далечна омагьостана страна. Сетне се появи, потъмнял от петрола, неподвижен регулатор на ниска дървена сондажна кула, прикрепен върху един клон. Видях стария ръждясал стоманен кабел, който го беше свързвал с половин дузина други лостове. Те не се движеха, може би не бяха се движили от година. Кладенците бяха престанали да дават петрол. Имаше купчина ръждясали тръби, платформа за товарене, продънена в единия край, половин дузина празни варели за петрол, нахвърлени на безредна камара. Застоялата, покрита с петрол вода в една стара яма блестеше с цветовете на дъгата под лъчите на слънцето.

— Нима ще правят парк на такова място? — попитах аз.

Тя сведе глава, а очите ѝ блеснаха нагоре към мен.

— Време е. Вонята от тая яма може да отрови цяло стадо пръчове. Това ли е мястото, за което ми говореше?

— Аха. Харесва ли ти?

— Прекрасно е.

Спрях колата край платформата. Излязохме. Аз се ослушах. Бръмченето на града бе като паяжина, изтъкана от далечни звуци, като жуженето на пчели. Мястото беше безлюдно като гробище. Дори след дъжда високите евкалипти все още изглеждаха прашни. Винаги изглеждат прашни. Един клон, отчупен от вятъра, бе паднал на ръба на ямата и плоските му кожести листа плуваха във водата.

Заобиколих ямата и надникнах в бараката с помпата. В нея се виждаха разни боклуци и нищо не говореше, че тук скоро е имало хора. Едно голямо дървено колело бе подпряно отвън на стената. Мястото наистина бе прекрасно.

Върнах се при колата. Разстлало косата си на слънцето, момичето стоеше и я пригладжаше като птица, която чисти пера с клюн.

— Дай — каза тя и протегна ръка.

Аз извадих пистолета и го сложих в дланта ѝ. Наведох се и вдигнах една ръждясала консервена кутия.

— Сега внимавай — казах аз. — Зареден е с пет патрона. Аз ще отида ей там и ще сложа тази кутия в квадратния отвор по средата на онова голямо дървено колело. Виждаш ли?

Аз ѝ го посочих. Тя кимна доволно.

— Разстоянието е около трийсет стъпки. Не почвай да стреляш, докато не се върна при теб. Окей?

— Окей — изкиска се тя.

Аз отново заобиколих ямата и поставих консервената кутия по средата на дървеното колело. Беше великолепна мишена. Ако не улучеше кутията, тя вероятно щеше да уцели колелото. То можеше да спре един малък куршум. Обаче тя нямаше да улучи дори колелото.

Тръгнах обратно към нея край ямата. Когато я бях приближил на десетина стъпки и се намирах на ръба на ямата, тя ми се озъби с всичките си малки остри зъби, вдигна пистолета и започна да съска.

Спрях като закован пред застоялата воняща вода на ямата.

— Стой, не мърдай, кучи сине — каза тя.

Пистолетът се насочи към гърдите ми. Ръката ѝ не трепваше. Съскащият звук се усили и лицето ѝ придоби цвета си на оглозган

кокал. Състарено и погрозняло, то стана животинско и не принадлежеше на някое кротко животно.

Аз ѝ се изсмях. Тръгнах към нея. Видях как пръстчето ѝ натисна по-здраво спусъка и побеля на върха. Бях на около шест стъпки от нея, когато тя започна да стреля.

Пистолетът изгърмя, но звукът бе лишен от плътност — слабо пукане под слънчевия блясък. Не видях никакъв дим. Отново спрях и се ухилих.

Тя стреля още два пъти, много бързо. Мисля, че нито един от изстрелите не би пропуснал целта си. А в малкия револвер имаше пет патрона. Беше изстреляла четири. Накарах я да побърза.

Не исках да ми изстреля последния патрон в лицето, затова се дръпнах бързо настрана. Тя стреля много внимателно, без изобщо да се безпокои. Усетих горещия лъх на барута.

Исправих се.

— Ей, ама ти си била много готина — казах аз.

Ръката, в която държеше празния револвер, силно затрепери. Револверът падна на земята. Устата ѝ започна да потръпва. Цялото ѝ лице стана безформено. След това главата ѝ се изви наляво и на устните ѝ се появи пяна. Дъхът и излизаше от устата със свистене. Тя се олюля.

Хванах я, преди да падне. Вече беше в безсъзнание. Разтворих с две ръце челюстите ѝ и изтиках една сгъната на няколко ката носна кърпа между тях. За тази цел трябваше да употребя цялата си сила. Вдигнах я и я занесох в колата, след това се върнах за револвера и го пуснах в джоба си. Седнах зад волана, дадох заден ход и подкарах по обратния път, откъдето бяхме дошли, по прорязания от коловози път, през вратата, нагоре по хълма, към къщи.

Кармен лежеше, свита в единия ъгъл на колата, без да мръдне. Бях изминал половината от алеята за автомобили, преди тя да се размърда. Тогава внезапно отвори очи, огромни и безумни. Седна..

— Какво се случи? — задъха се тя.

— Нищо. Защо?

— О, да, нещо се е случило — изкиска се тя. — Подмокрила съм се.

— Винаги е така — казах аз.

Тя ме погледна, озари я някакво ужасно предположение и започна да стене.

XXXII

Прислужницата е добродушните очи и конската физиономия ме отведе в продълговатата всекидневна на горния етаж, мебелирана в сиво и бяло с драпираните завеси с цвят на слонова кост, които се спускаха пишно към пода, и с белия килим, простиращ се от стена до стена. Будоар на филмова звезда — чаровно кътче за прелъстяване, изкуствено като дървена протеза на крак. В момента там нямаше никого. Вратата се затвори след мен с неестествената лекота на болнична врата. До шезлонга имаше масичка на колелца със закуска. Сребърните прибори върху нея блестяха. В чашата за кафе имаше пепел от цигара. Аз седнах и зачаках.

Стори ми се, че мина много време, докато вратата се отвори отново и Вивиан влезе. Тя носеше бял домашен костюм с кремав оттенък, гарниран с бели кожи, а плавно линия на кройката му напомняше море през лятото, което се пени по плажа на някое малко екзотично островче.

Тя мина покрай мен с дълги и гъвкави крачки и седна на ръба на шезлонга. В ъгълчето на устата ѝ имаше цигара. Маникюрът ѝ днес бе медночервен и лакът бе положен върху целите нокти.

— Значи ти се оказа един звяр и нищо повече — каза тя спокойно, като ме гледаше. — Съвършен, закоравял звяр. Снощи си убил човек. Няма значение откъде съм научила. Научих го. И на всичкото отгоре идваш тук и изплашваш сестричката ми до припадък.

Не обелих и дума. Тя започна да нервничи.

Отиде до един стол и положи глава на бяла възглавничка, поставена на облегалката до стената. Издуха бледосив дим нагоре и започна да го наблюдава как плува към тавана и се разпада на тънки струйки, които се виждаха за малко, после се стопяваха във въздуха и изчезваха. Сетне тя отклони погледа си от тавана, сведе го надолу много бавно и ме изгледа студено и сурово.

— Не те разбирам — каза тя. — Страшно съм доволна, че един от нас успя да се овладее онази нощ. Достатъчно лошо е и това, че в

миналото съм била свързана с контрабандист на спиртни напитки. Защо не кажеш нещо, за бога?

— Как е тя?

— О, предполагам, че е добре. Заспала е дълбоко. Тя винаги заспива. Какво си и сторил?

— Абсолютно нищо. След като видях баща ти, аз излязох от къщата и я намерих отпред. Беше хвърляла стрелнически срещу мишена, закачена на едно дърво. Слязох долу да поговоря с нея, защото имах да ѝ връщам нещо. Един малък револвер, който някога ѝ е бил подарен от Оуен Тейлър. Тя го беше занесла в апартамента на Броуди онази вечер — вечерта, когато той бе убит. Там бях принуден да ѝ го отнема. Не съм го споменавал, ето защо може би не знаеш.

Черните очи на Стърнудовия род се разшириха и станаха безизразни. Сега бе неин ред да не обели дума.

— Тя много се зарадва, че ѝ връщам револвера, пожела да я науча да стреля и поиска да ми покаже старите петролни кладенци, от които вашето семейство е спечелило част от парите си. И така, ние слязохме там долу. Мястото е доста зловещо, осеяно с ръждясали тенекии и прогнили дъски, има запустели петролни кладенци и тревясаля ями, пълни с мръсна вода. Може би това я е разстроило. Предполагам, че и ти самата си ходила там. Доста мрачно място.

— Да, такова е.

Гласът ѝ сега бе станал тихичък и тя едва дишаше.

— Да, ние слязохме там и аз закрепих една консервена кутия в средата на дървено колело, за да се цели в нея. Имаше гърчове. Заприлича ми на епилептичен припадък.

— Да.

Същият слаб гласец.

— Отвреме-навреме има такива припадъци. Затова ли искаше да ме видиш?

— Предполагам, че все още няма да искаш да ми кажеш какво знае за теб Еди Марс.

— Нищо. Започнах малко да се изморявам от тоя въпрос — каза тя студено.

— Познаваш ли човек на име Канино?

Тя сбърчи красивите си черни вежди и се замисли.

— Слабо. Но, изглежда, съм запомнила това име.

— Дясната ръка на Еди Марс. Казват, че е опасно момче. Предполагам, че е бил такъв. Ако една дама не ми беше помогнала малко, сега щях да бъда там, където се намира той — в моргата.

— Дамите, изглежда...

Тя млъкна внезапно и пребледня.

— Не мога да се шегувам с такива неща — каза тя просто.

— Аз не се шегувам и ако ти си мислиш, че говоря със заобикалки, просто ти се струва така. Всички факти съвпадат, Гайгър и неговите симпатични изнудвачески номерца, Броуди със снимките си, Еди Марс и рулетката, Канино и момичето, с което Ръсти Риган не е бягал никъде. Всичко съвпада.

— Страхувам се, че дори не знам за какво говориш.

— Да предположим, че знаеш. Тогава историята щеше да изглежда така. Гайгър е хванал сестра ти на въдицата, което не е много трудно, и е измъкнал от нея няколко полица, с които любезно се е опитал да изнуди баща ти. Еди Марс е бил зад гърба на Гайгър, когото е покровителствувал и използвал като маша. Вместо да плати, баща ти повика мен, което показва, че не се е страхувал от нищо. Еди Марс е искал да разбере това. Той те е държал с нещо и е искал да узнае дали ще може да хване и генерала с него. Ако беше успял, щеше да измъкне набързо един куп пари. Ако ли не, трябвало е да чака, докато ти си получиш дела от семейното богатство, а междувременно да се задоволява с ония излишни пари, които би могъл да измъкне от теб на рулетката. Гайгър е бил убит от Оуен Тейлър — той е бил влюбен в твоята глупава сестричка и игрите, които Гайгър си е играел с нея, не са му харесвали. За Еди това нищо не е означавало. Той е играел много по-тънка игра, за която нито Гайгър е подозирал нещо, нито Броуди, нито пък някой друг освен тебе. Еди и един закоравял гангстер, наречен Канино. Твоят съпруг изчезнал и Еди, знаейки, че на всички им е известно за лошите му отношения с Риган, скрил жена си в Реалито и ѝ назначил Канино за пазач, та другите да си мислят, че тя е избягала с Риган. Той дори закарал колата на Риган в гаража на къщата, в която преди това е живяла Мона Марс. Но това звучи малко глупаво, ако се сметне просто за опит да се отклони подозрението от Еди за това, че е убил твоя съпруг или е накарал да го убият. В действителност не е чак толкова глупаво. Той е имал и друга подбуда. Той е заложил, за да спечели един милион или нещо подобно. Знаел е

къде е отишъл Риган и защо, но е искал полицията да открие това. Искал е полицията да достигне до някакво задоволително обяснение, за да не се бърка повече. Отегчавам ли те?

— Изморяваш ме — каза тя с мъртъв, безжизнен глас. — Господи, колко ме изморяваш!

— Съжалявам. Не дърдорях глупости, за да се правя на умен. Тази сутрин баща ти ми предложи хиляда долара, за да намеря Риган. За мен това са много пари, но аз не мога да го сторя.

Устата ѝ внезапно се отвори. Дишането ѝ стана напрегнато и хрипкаво.

— Дай ми една цигара — каза тя дрезгаво. — Защо да не можеш? Една вена на шията ѝ бе започнала да пулсира.

Дадох ѝ цигара, запалих една клечка и я поднесох към нея. Тя пое дълбоко дима, изпусна го в безформен облак, после сякаш забрави, че държи цигара между пръстите си. Повече не дръпна от нея.

— Ами защото и Бюрото за издирване на изчезнали лица не може да го открие — казах аз. — Не е толкова лесно. Не е много вероятно аз да направя нещо, което те не могат да направят.

— О, за това ли?

В гласа ѝ се прокрадна нотка на облекчение.

— Това е една от причините. Хората от Бюрото за изчезнали мислят, че той просто нарочно е изчезнал, сложил е кръст, както се казва. Те не смятат, че Еди Марс го е ликвидирал.

— Кой казва, че някой го е ликвидирал?

— Ще стигнем и до това — рекох аз.

За миг лицето ѝ сякаш се разпадна, просто се превърна в множество безформени линии, които тя не бе в състояние да овладее. Формата на устата ѝ можеше да се изтълкува като прелюдия към писък. Но само за миг. Кръвта на Стърнудови трябваше да я бива и за нещо повече от черните ѝ очи и безразсъдството ѝ.

Аз станах, взех димящата цигара измежду пръстите ѝ и я угасих в един пепелник. След това извадих от джоба си малкия револвер на Кармен и го поставих внимателно, с пресилена грижливост на нейното облечено в бяла коприна коляно. Закрепих го там и отстъпих назад, наклонил глава на една страна като аранжьор на витрина, който преценява ефекта на някоя нова гънка на шалчето около врата на манекен.

Седнах отново. Тя не помръдваше. Очите и се свеждаха надолу милиметър по милиметър, докато най-последно погледът ѝ срещна револвера.

— Безопасен е — казах аз. — И петте гнезда в пълнителя са празни. Тя изстреля всичките патрони. Изстреля ги всичките срещу мен.

Вената на шията ѝ започна бясно да пулсира. Опита се да каже нещо, но от устата ѝ не излезе звук. Тя преглътна.

— От разстояние пет-шест стъпки — казах аз. — Хитро момиченце, нали? Лошото е само, че бях заредил револвера с халосни патрони.

Ухилих се нахално.

— Добих представа за това какво би направила тя, ако ѝ падне удобен случай.

Вивиан успя да намери гласа си, който прозвуча някъде отдалече.

— Ти си ужасен човек — каза тя. — Ужасен.

— Да. Ти си голямата ѝ сестра. Какво мислиш да правиш?

— Не можеш да докажеш нито дума от това.

— Какво не мога да докажа?

— Че тя е стреляла срещу тебе. Каза, че си бил сам с нея там долу, при кладенците. Не можеш да докажеш нито дума от това, което казваш.

— А, това ли било — казах аз. — И през ум не ми е минавало да опитвам. Мислех си за един друг случай там, когато в малкия револвер е имало куршуми.

Очите ѝ се превърнаха във вировете, изпълнени с мрак, по-празни и от самия мрак.

— Мислех си за оня ден, когато е изчезнал Риган — казах аз. — Късно един следобед. Когато той я е завел долу при запустелите петролни кладенци, за да я научи да стреля и е сложил някаква консервна кутия някъде, казал ѝ е да стреля по нея и е стоял наблизо, докато тя е стреляла. Но тя не е стреляла в консервената кутия. Обърнала е револвера и е стреляла в него, както се опита да застреля и мене днес, и то по същата причина.

Тя мръдна малко, револверът се плъзна от коляното ѝ и падна на пода. Това беше един от най-силните звуци, които някога съм чувал.

Очите ѝ бяха приковани в лицето ми. Гласът ѝ се превърна в напрегнат, агонизиращ шепот.

— Кармен... Велики боже, Кармен! ... Защо?

— Наистина ли искаш да ти кажа защо тя стреля в мен?

— Да.

Очите и още бяха ужасени.

— Страхувам се, че... че искам.

— По-миналата нощ, когато се прибрах в къщи, аз я заварих в апартамента си. Беше подлъгала домоуправителя да я пусне вътре, за да ме чака. Беше в леглото ми — гола. Аз я изхвърлих навън. Предполагам, че и Риган е постъпил някой път така с нея. Но с Кармен човек не може да се отнася така.

Тя разтегна устните си и направи вял опит да ги оближе. За един кратък миг заприлича на уплашено дете. Скулите и се изостриха, ръката ѝ се вдигна бавно и сковано и се вкопчи в бялата кожа на яката. Тя теглеше кожата силно към гърлото ѝ. След това просто седна с втренчен поглед.

— Пари — изграчи тя. — Сигурно искаш пари.

— Колко? — опитах се да го кажа, без да се усмихна подигравателно.

— Петнайсет хиляди долара?

Аз кимнах.

— Горедолу ще стигне. Това трябва да е установената цена. И той е имал същата сума в джобовете си, когато тя го е застреляла. И мистър Канино трябва да е получил толкова, за да ви отърве от трупа, когато ти си отишла при Еди Марс за помощ. Но това е дребна сумичка в сравнение с онази, която Еди се надява да измъкне днес-утре, нали?

— Кучи син! — каза тя.

— Аха. Много хитро момче съм си аз. Нямам абсолютно никакви чувства, нито скрупули. Лакомя се само за пари. Толкова съм алчен за пари, че за дващсет и пет долара на ден плюс допълнителните разноски, главно за уиски и бензин, аз сам си блъскам главата и мисля, доколкото мога; рискувам цялото си бъдеще, рискувам да си навлека омразата на ченгетата и на Еди Марс и неговите юнаци, крия се от куршуми и казвам: „Много ви благодаря, ако имате още неприятности, надявам се, че ще си спомните за мен, просто ще ви оставя визитната си картичка за всеки случай.“ Всичко това го върша за дващсет и пет

долара на ден... и може би отчасти го върша, за да запазя малкото гордост, останала на един немощен и болен старец, която се крепи на мисълта, че неговата кръв не е отрова и макар и двете му момиченца да са мъничко палави, каквито са днес много други добри момичета, все пак не са извратени, нито са убийци. И затова съм кучи син. Добре. Пет пари не давам. Така са ме наричали всякакви хора, включително и малката ти сестричка. Тя ме нарече и с по-лоша дума, защото не исках да легна с нея. Имам петстотин долара от баща ти, за които не съм молил, но той може да си позволи да ми ги даде. Ще получа още хиляда долара, като намеря Ръсти Риган, ако можех да го намеря. Сега ти ми предлагаш петнайсет бона. Ставам важна клечка. С петнайсет бона бих могъл да си купя собствен дом, нова кола и четири комплекта горно и долно облекло. Дори бих могъл да си дам почивка, без да се притеснявам, че може да изпусна някой клиент. Това е чудесно. За какво ми предлагаш тези пари? Ще мога ли да продължавам да си бъда кучи син, или пък ще трябва да стана джентълмен като оня пияница, дето беше припаднал в колата си по-миналата нощ?

Тя беше безмълвна като каменна женска статуя.

— Добре — продължих аз мрачно. — Ще я отведеш ли? Някъде далече оттук, където могат да се справят с такива, където ще крият от нея пистолетите и ножовете, и екзотичните напитки? Дявол да го вземе, може дори да се излекува, да знаеш. И това се е случвало.

Тя стана и отиде бавно до прозорците. Драпираните завеси се стелеха в нозете ѝ на тежки гънки с цвят на слонова кост. Застана сред гънките и погледна навън към спокойните притъмнели хълмове. Стоеше неподвижно и почти се сливаше със завесите. Ръцете ѝ бяха отпуснати надолу. Напълно неподвижни ръце. Обърна се, тръгна обратно към стаята и мина край мен, без да ме забележи. Когато бе зад гърба ми, тя изхълца и започна да говори.

— Той е в оная яма — каза тя. — Ужасен разложен труп. Аз го направих. Направих точно това, което ти каза. Отидох при Еди Марс. Тя се върна в къщи и разказа какво е сторила, също като някакво дете. Тя не е нормална. Знаех, че полицията ще изкопчи цялата истина от нея. След известно време дори тя самата можеше да започне да се хвали с това. А ако татко научеше, той щеше веднага да извика полицията и да им разкаже цялата история. И щеше да умре още същата нощ. Това не беше най-страшното — най-страшното е какво

щеше да си мисли, преди да умре. Ръсти не беше лошо момче. Но аз не го обичах. Струва ми се, че беше добро момче. Той просто не означаваше нищо за мен, така или иначе, жив или мъртъв. Много по-важно бе татко да не узнае.

— Значи си я оставила да си ходи наоколо свободно — казах аз. — И да се забърква и в други истории.

— Изчаквах, за да спечеля време. Просто ми трябваше време. Направих грешка, разбира се, Мислех си, че дори тя самата може да забрави, за случилото се. Чувала съм, че при такива припадъци те наистина забравят какво им се е случило. Може би и тя е забравила. Знаех, че Еди Марс ще ме обере до петак, но не ми пукаше. Трябваше да намеря помощ и можех да я получа само от някого като него... Понякога аз самата не можех да повярвам, че всичко това се е случило. А друг път изпитвах нужда да се напия бързо — независимо по кое време на деня беше. Страшно, адски бързо.

— Трябва да я отведеш — казах аз. — И го направи страшно, адски бързо.

Тя все още стоеше, обърната с гръб към мене. Каза тихо:

— Ами ти?

— Аз — нищо. Отивам си. Давам ти три дена. Ако дотогава сте заминали — окей. Ако не сте заминали, всичко ще излезе наяве. И не мисли че се шегувам.

Тя се обърна внезапно.

— Не зная какво да ти кажа. Не зная как да започна.

— Да. Махни я отгук и се погрижи да е под непрекъснатото наблюдение. Обещавах ли?

— Обещавам. Еди...

— Забрави Еди. Ще му се обадя, след като си почина малко. Аз ще се погрижа за Еди.

— Той ще се опита да те убие.

— Ами! — казах аз. — Най-способното му момче не успя. Ще опитам и с другите. Норис знае ли?

— Той никога няма да каже.

— Предполагах, че знае.

Бързо се отдалечих от нея, прекосих стаята, излязох, тръгнах надолу по облицованото с плочки стълбище и стигнах до предния салон. Не срещнах никого. Този път шапката ми стоеше сама. Навън

окъпаният в слънце парк като че ли бе населен с духове, сякаш малки свирепи очички ме наблюдаваха иззад храстите, сякаш в самия блясък на слънцето имаше нещо тайнствено. Качих се в колата и подкарах надолу по хълма.

Имаше ли някакво значение къде ще те погребат, щом като веднъж вече си умрял? В мръсна яма или в мраморна кула на върха на някой хълм? Ти си мъртъв, унесъл те е големият сън и вече не те притесняват такива дребни неща. Петрол и вода или въздух и вятър — на тебе ти е все едно. Ти просто си се унесъл в големия сън, без да те е грижа за гнусното убийство или за мястото, на което си паднал. А аз, аз бях част от тази гнусотия. Бях много повече съпричастен към нея, отколкото Ръсти Риган. Но нямаше нужда и старецът да бъде част от това. Той можеше да си лежи спокойно на своето покрито с балдахин легло, скръстил безкръвните си ръце върху чаршафа, и да чака. Сърцето му — краткотраен несигурен шепот. Мислите му — сиви като пепел. И не след дълго и той като Ръсти Риган щеше да заспи големия сън.

* * *

По пътя към центъра на града се отбих в един бар и изпих две двойни шотландски уискита. Не ми помогнаха много. Само ме накараха да се замисля за Сребърната Перука, която никога повече не видях.

Издание:

Реймънд Чандлър

ГОЛЕМИЯТ СЪН

Редактор Иванка Савова

Художник Веселин Павлов

Художник редактор Веселин Христов

Технически редактор Виолина Хаджидемирева

Коректор Цветанка Рашкова

Американска, I издание

ЕКП 07/9536612331/5637—341-84

Издателски № 2174

Формат 70x100/32

Печатни коли 19,00

Издателски коли 12,31

Условно-издателски коли 11,89

Дадена за набор на 15. XI. 1983 г.

Излязла от печат на 25. III. 1984 г.

Цена 1,38 лв.

Издателство „Христо Г. Данов“ — Пловдив, 1984 г.

Основано през 1855 година.

Печатница „Димитър Найденов“ — Велико Търново

Raymond Chandler

THE BIG SLEEP

Published by Penguin Books, 1976

© The Estate of Raymond Chandler, 1939

© Михаил Грънчаров, преводач, 1984 г.

© Богомил Райнов, автор на предговора, 1984 г.

c/o Jusautor, Sofia,

Ч — 820

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.